

รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี
จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา

ยุพา วีระทรัพย์

คุณูปการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

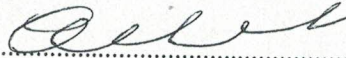
อาจารย์ผู้ควบคุมคุษฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคุษฎีนิพนธ์ ได้พิจารณา
คุษฎีนิพนธ์ของ ยูพา วีระทรัพย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมคุษฎีนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชนนี เมธิโยธิน)

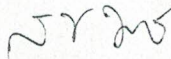
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ โจนแสง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

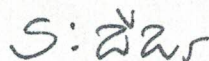

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชนนี เมธิโยธิน)

..... กรรมการ
(ดร.ชนิสรา แก้วสวรรค์)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพร ศรีจำปา)

วันที่.....เดือน พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช อดีตคณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชนิ เมธิโยธิน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ และเพิ่มเติมในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ครั้งนี้ ด้วยความละเอียดทุกขั้นตอน และด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ มูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพังงาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด นโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและภาคเอกชนที่ นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ ให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็น อย่างดี ทำให้คุณฉันทิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตา

ขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกงานนี้เสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และสนับสนุน ตลอดจนกำลังใจอย่างเต็มเปี่ยม

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และ ประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ยุพา วีระทรัพย์

57870035: สาขาวิชา: การจัดการสาธารณะ; ปร.ด. (การจัดการสาธารณะ)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร/ การจัดการการท่องเที่ยว/ กิจกรรมทางน้ำ

ยุพา วีระทรัพย์: รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอ
 คุระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา (TOURISM MANAGEMENT MODEL OF WATER ACTIVITIES:
 A CASE STUDY OF BAN THUNG RAK, KURABURI DISTRICT, PHANG NGA PROVINCE) อาจารย์
 ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชนนิ เมธิ โยธิน, บธ.ด. 234 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยว
 ด้วยกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด 22 คน ได้แก่
 ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ประกอบด้วยมูลนิธิชัยพัฒนา
 หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพังงาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก
 ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก โดยใช้ในการสัมภาษณ์ด้วยคำถาม
 ปลายเปิด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา สังเคราะห์ประเด็นที่มีความเป็นไปได้ในการกำหนดรูปแบบ
 การท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา และทำการกำหนดรูปแบบการ
 ท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ หลังจากนั้นทำการวิจัยเชิงปริมาณ และทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วยการจัดกิจกรรม
 การท่องเที่ยวทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก แล้วทำการเก็บข้อมูลทางด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาท่องเที่ยว
 กิจกรรมทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 409 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จะต้องมีการจัดเตรียม
 บุคลากรของชุมชนให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยการฝึกอบรมศึกษาดูงานและ
 การให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้แก่ คนในชุมชน เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี การเป็นมัคคุเทศก์
 ที่ดี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น แหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ
 คุระบุรี จังหวัดพังงา จะต้องได้รับการปรับปรุงให้มีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว จัดให้มีการบริหาร
 จัดการทางการท่องเที่ยวแก่กลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีผู้นำด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และรูปแบบการ
 บริหารจัดการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผนในการ
 ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีระบบ การจัดองค์กรของชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ
 การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน
 การท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน การควบคุมคุณภาพของการให้บริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 2) การบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
 ท่องเที่ยว เพื่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว สถานที่พักอาศัย เส้นทางคมนาคม
 การขนส่ง สถานที่จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน การสนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
 เพื่อนำมาวางแผนและปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และ 3) การบริหาร
 จัดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐ ที่มุ่งเน้นการประสานงาน และความร่วมมือของแต่ละหน่วยในทุกระดับ
 โดยเน้นการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ และการบริหารงานแบบบูรณาการบริหารจัดการ
 แบบเชิงรุกเพื่อบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ

57870035: MAJOR: PUBLIC ENTERPRISE MANAGEMENT; Ph.D (PUBLIC ENTERPRISE MANAGEMENT)

KEYWORDS: MANAGEMENT MODEL/ TOURISM MANAGEMENT/ WATER ACTIVITIES

YUPA WEERASUP: TOURISM MANAGEMENT MODEL OF WATER ACTIVITIES: A CASE STUDY OF BAN THUNG RAK, KURABURI DISTRICT, PHANG NGA PROVINCE.

ADVISORY: SUCHONNANEE METHIYOTHIN, D.B.A. 234 P. 2017.

This study was a qualitative research whose purpose was to study the management model of water tourism activities and it was also a case study of Ban Thung Rak, Kuraburi District, Phang Nga Province. There were 22 main data informants and stakeholders consisting of Chaipattana Foundation, Phang Nga government agencies involved in policy making and tourism development in Ban Thung Rak, tourism entrepreneurs, and tour guides in Ban Thung Rak. Opened-ended questions were used to interview all informants and content analysis was used to analyze the data. The data were then synthesized for possible issues to formulate water activities for tourism in Kuraburi District, Phang Nga Province. Quantitative research and action research were then used by organizing water tourism activities at Ban Tung Rak. The information on tourists' opinions on water activities at Ban Thung Rak was then collected 409 questionnaires were distributed and the data were analyzed by descriptive methods.

It was found that for water activities in Ban Thung Rak, tourism personnel should be prepared to organize water tourism activities by being trained, having field trips or being given knowledge concerning first aid and how to be good oarsmen or good guides. In addition, tourist attractions and infrastructure in Ban Thung Rak area, should be upgraded to be accessible to welcome tourists. To tourism management, the community travel leaders should be prepared for tourist groups. Water management should consist of 1) management which includes systematic planning to provide services to tourists, community organizing water tourism activities, coordinating with government agencies and tourism entrepreneurs for exchanging tourist information among each other, quality control of tourism services and facilities; 2) tourism management of the community and people related to tourism to manage tourism activities, management of accommodation, transportation routes, transportation, and community product outlets, support to the knowledge and information on tourism to plan and improve tourism activities to meet the tourists' needs; 3) government agencies' tourism management focusing on coordination and cooperation among all units at all levels and the emphasis is on supporting tourism activities and integrating proactive management to provide quality tourist services.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	11
คำถามงานวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
กรอบดำเนินการวิจัย	14
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
นิยามศัพท์เฉพาะ	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	20
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้การประชาสัมพันธ์และสื่อ	23
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.....	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ	33
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	42
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบห่วงโซ่อุปทาน	43
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	48
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการปัจจัยส่วนผสมการตลาด	56
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	107
3	107
3	107
3	108
3	109
3	112
4	113
4	113
4	149
5	173
5	173
5	178
5	182
5	184
5	185
5	191
5	192
5	212
5	228
5	234

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	แหล่งข้อมูลเครือข่ายขององค์กรด้านการท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา	48
2-2	รูปแบบและค่าใช้จ่ายของกิจกรรมทางน้ำของจังหวัดต่าง ๆ	89
4-1	คำตอบและความคิดเห็นของคำถาม ข้อ 1 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์.....	115
4-2	ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 1 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์	126
4-3	คำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 2 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์.....	127
4-4	ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 2 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์	132
4-5	คำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 3 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์.....	134
4-6	ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 3 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์	141
4-7	คำตอบและความคิดเห็นของคำถาม ข้อ 4 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์.....	142
4-8	ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 4 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์	148
4-9	จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางผ่านพับโฆษณา เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาและโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook, Line	150
4-10	จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจูงใจเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางโทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์และทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา.....	150

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-11 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม, ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ และเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ	151
4-12 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	151
4-13 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก	152
4-14 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก	152
4-15 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อสินค้าในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	153
4-16 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก	153
4-17 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	154
4-18 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	154
4-19 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	155
4-20 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก	155
4-21 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องน้ำ/ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก.....	156
4-22 สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เรียงตามลำดับความเหมาะสม	156

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-23	โปรแกรมการท่องเที่ยวครึ่งวัน (3 ชั่วโมง) ของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา	160
4-24	โปรแกรมการท่องเที่ยวเต็มวันของมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา	162
4-25	โปรแกรมการท่องเที่ยวสองวันของมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา	166

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1	กรอบดำเนินการวิจัย 14
1-2	กรอบแนวคิดในการวิจัย 15
2-1	รูปแบบกระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวของ Schmoll..... 27
2-2	กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวของ Wall and Mathieson 28
2-3	ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจการท่องเที่ยว 46
2-4	แผนผังโครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว 47
2-5	ห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา 47
2-6	ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยเทียบกับคู่แข่งนอกภูมิภาคเอเชีย... 61
2-7	กิจกรรมวางแผนท่องเที่ยวที่นิยม 10 อันดับ ในสหราชอาณาจักร..... 71
2-8	ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยเทียบกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย..... 74
2-9	จังหวัดตราด หาดคลองพร้าว เกาะช้าง 91
2-10	การผจญภัยทางน้ำหรือการล่องแก่ง จังหวัดพิษณุโลก 91
2-11	เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี 92
2-12	ล่องแก่ง พายเรือคายัค หานานมดแดง จังหวัดพัทลุง 93
4-1	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวเส้นทางที่ 1 159
4-2	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวเส้นทางที่ 2 162
4-3	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวเส้นทางที่ 3 166
ภาคผนวก ข-1	การลงพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม 213
ภาคผนวก ข-2	บ้านพักโฮมสเตย์..... 214
ภาคผนวก ข-3	การประชุมเตรียมความพร้อมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ..... 215
ภาคผนวก ข-4	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก..... 216
ภาคผนวก ข-5	ขบวนรถซาเล้งนำนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมวิถีชีวิตชุมชนบ้านทุ่งรัก 217
ภาคผนวก ข-6	ชมการทำผลิตภัณฑ์จากน้ำมันเทพทาโร 218
ภาคผนวก ข-7	ชมการทำลอบสำหรับจับปลาหมึก..... 218
ภาคผนวก ข-8	กิจกรรมปลูกต้นไม้ โกงกางขยายพื้นที่ป่าชายเลน..... 219
ภาคผนวก ข-9	การจัดเตรียมสถานที่สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ 219
ภาคผนวก ข-10	ชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น 210

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาคผนวก ข-11 การจัดเตรียมความพร้อมของเรือแคนู	220
ภาคผนวก ข-12 การสาธิตวิธีการสวมเสื้อชูชีพ	220
ภาคผนวก ข-13 การสาธิตวิธีการพายเรือ	221
ภาคผนวก ข-14 การมีส่วนร่วมในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	221
ภาคผนวก ข-15 จัดเจ้าหน้าที่ดูแลการขึ้นลงเรือของนักท่องเที่ยว	221
ภาคผนวก ข-16 กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือแคนู บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา	222
ภาคผนวก ข-17 นักท่องเที่ยวพายเรือชมป่าชายเลน	222
ภาคผนวก ข-18 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าโกงกางที่บ้านทุ่งรัก	222
ภาคผนวก ข-19 นักท่องเที่ยวชมการเลี้ยงปลาในกระชัง	223
ภาคผนวก ข-20 กิจกรรมหาหอยชักตีนและนำไปปรุงอาหาร	224
ภาคผนวก ข-21 กิจกรรมเล่นน้ำ	224
ภาคผนวก ข-22 การเดินทางกลับถึงท่าเรือด้วยความปลอดภัย	224
ภาคผนวก ข-23 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	225
ภาคผนวก ข-24 สรุปโครงการการท่องเที่ยวทางน้ำ	227

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดรายได้เข้ามาในประเทศของแต่ละปีมีจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นรายได้หลัก จึงก่อให้เกิดการจ้างงานและการลงทุน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภทที่เกี่ยวข้อง คือ ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจบริการ ธุรกิจขนส่ง ซึ่งมีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น มีผลทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ดีขึ้น อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยอยู่ในรูปแบบสินค้าและบริการการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา (กรมการท่องเที่ยว, 2557)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประเทศหรือท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางของการเดินทางหรือการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตผลทางการเกษตรและอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ ในโลก จึงตื่นตัวในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวในประเทศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีความต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศของตนให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศที่เพิ่มมากขึ้นหมายถึง จำนวนรายได้ของประเทศนั้น จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น ยิ่งวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มีมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทมากขึ้น (กรมการท่องเที่ยว, 2557)

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาถึงแม้ประเทศไทยจะประสบภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ แต่เมื่อผ่านพ้นวิกฤตไปแล้วนักท่องเที่ยวก็ยังคงกลับมาเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แสดงถึงความเชื่อมั่นที่นักท่องเที่ยวมีต่อประเทศไทย ในขณะที่เดียวกันภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาถูก และขณะเดียวกันการท่องเที่ยวไทย

ก็ยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรท่องเที่ยว ขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐ และการบูรณาการ การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560 ได้เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ ชุมชนและภาคประชาคม ในพื้นที่และภูมิภาค เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นกำหนดทิศทางการพัฒนาและการปฏิรูปการท่องเที่ยวของประเทศ ภายใต้กรอบแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558)

ดังนั้น หากประเทศไทยยังจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ รวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้ และการจ้างงาน เพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนและสังคมไทยแล้ว ควรจะมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ศักยภาพและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีจุดอ่อนและข้อจำกัดที่เกิดขึ้น จะต้องมีการพิจารณาและได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมพัฒนาสินค้าและบริการให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อสร้างรายได้ อย่างมั่นคงยั่งยืน และมีการกระจายอย่างทั่วถึง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมากขึ้น ทั้งในเรื่องการเพิ่มระยะเวลาเข้าพักของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อวัน หรือต่อครั้ง การพัฒนาในระดับพื้นที่ การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในกลุ่มท่องเที่ยว และระหว่างกลุ่มท่องเที่ยว การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวและกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น และควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ต่อชุมชน สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างให้เกิดความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558)

ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขนั้นต้องมุ่งเน้นทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ลดหนี้สิน เพื่อให้มีอยู่มีกิน มีใช้ มีเก็บ และสร้างทรัพย์สินให้เพิ่มพูนได้ ด้านสังคม หากแต่ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเจริญด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมภาพรวมที่กำลังก้าวสู่ความเป็นสังคมวัตถุนิยม เน้นการตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุ และเงินเป็นหลัก (ภัทรชมน รัตนางกูร, 2552) ขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจ ให้รู้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ความเห็นแก่ตัวจึงมากขึ้นในสังคม การรวมกลุ่มช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันน้อยลง หวังพึ่งพิงผู้อื่นจนลืมพัฒนาตนเอง ทำให้ขาดหลักการพึ่งตนเอง สถานการณ์การพัฒนา ปัจจุบันหลายภาคส่วน จึงหันมาให้ความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ได้ทรงพระราชทานให้กับสังคมไทย ประการสำคัญ คือ ชุมชนจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง ให้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผลจริงอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเพื่อเป็นการฟื้นฟูคุณธรรมจริยธรรม หรือภูมิปัญญาที่เคยมีอยู่เดิมให้กลับคืนมา เป็นสังคมหรือชุมชนที่มีความเอื้ออาทรเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ อบอุ่น และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนในที่สุด (กาญจนาภรณ์ อินทาวาง และวัลลภา ศรีทองพิมพ์, 2551)

เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจพอเพียง จึงนับว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมในประเทศไทย การที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตครั้งที่ผ่านมาไม่มากนัก และสามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว ไม่เกิดเป็นปัญหาลุกลาม เข้าข่ายวิกฤติ ดังเช่น กรณีวิกฤติต้มยำกุ้ง เนื่องจากประชาชนชาวไทยได้ดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวังมากขึ้น เหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือ ประเทศไทยมีประมุขของประเทศที่ทรงมองการณ์ไกล และเข้าใจถึงบริบทของประเทศอย่างถ่องแท้ที่สุด พระองค์ท่านได้พระราชทานแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นปรัชญาสำหรับการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทย เพื่อให้ประชาชนชาวไทย ได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันวิกฤตอันเกิดจากการดำเนินงานภายใต้ระบบทุนนิยม (ประเวศ วะสี, 2550)

การน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรและประเทศชาติ รวมถึงการดำเนินชีวิตประจำวันจะเป็นแนวทางที่ดีสำหรับการแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น และส่งผลทั้งต่อประเทศและประชาชนชาวไทย (ธนินท์ เจียรวนนท์, 2557)

เหตุผลประการสำคัญที่ประชาชนชาวไทยควรน้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต คือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ตั้งอยู่บนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า “ทางสายกลาง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ไม่หลงไปกับกระแสทุนนิยม การแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงเริ่มต้นจากการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพิงปัจจัยจากภายนอก เพื่อลดระดับสภาวะความยากจน และตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทั้งนี้ ประชาชนต้องรู้จักการนำความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้อย่างถูกต้อง รวมถึงความสามารถด้านการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่

อย่างรอบคอบ ประกอบกับการมีความอดุทธสาหะ ในการประกอบอาชีพ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมตามลำดับ หากจะมองในระยะยาวนั้น เศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาประเทศ (ณัฐพงษ์ ทองภักดี, 2558)

ภาคใต้ นับเป็น 1 ใน 4 ภูมิภาคหลักของประเทศไทย มีพื้นที่ 70,715.20 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจดใต้ประมาณ 750 กิโลเมตร ประกอบด้วย 14 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร ระนอง กระบี่ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พังงา พัทลุง ตรัง สงขลา สตูล ปัตตานี นราธิวาส และยะลา ในด้านประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานนั้น มีหลักฐานบ่งบอกว่านานกว่า 20,000 ปี ที่แผ่นดินเรียวแหลมปลายด้ามขวานทองของไทยถูกเรียกว่าเป็นบ้านของคนกลุ่มหนึ่ง โดยคนยุคแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในภาคใต้ คือ ชนชาวลัวะ และชนชาวน้ำ ซึ่งประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากหินและไม้ เช่น ลูกศรหินหอก คันธนู ภาชนะดินเผา ฯลฯ ที่นักโบราณคดียุคปัจจุบันได้ขุดในช่วงต้นปี พ.ศ. 2552 ถูกขุดค้นพบที่อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ในเวลาต่อมา จากกลุ่มบ้านเพียงไม่กี่หลัง ก็ค่อย ๆ ขยายใหญ่ขึ้นเป็นชุมชน และมีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ เช่น จีน อินเดีย แล้วมีวิวัฒนาการทางด้านความเป็นอยู่ รวมถึงวิถีวัฒนธรรมที่มีการผสมผสานจนกลมกลืนเป็นเอกลักษณ์ของชาวใต้ ทั้งภาษา การนับถือศาสนา การแต่งกาย อาหาร ประเพณีต่าง ๆ โดยการผสมผสาน ส่วนใหญ่นั้น สัมพันธ์แนบแน่นกับชาวมลายู รวมทั้งวิถีชีวิตของจีนกลมกลืนเข้ามาบ้าง เห็นได้ชัดเจนในแถบอันดามัน คือ ระนอง พังงา และภูเก็ต

พื้นที่ภาคใต้ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินเดียน ขนาบด้วยท้องทะเลอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก และทะเลอันดามันทางฝั่งตะวันตก และทุกจังหวัดของภาค มีเขตติดต่อกับทะเล ยกเว้นจังหวัดยะลา ลักษณะภูมิประเทศ ประกอบด้วย พื้นที่ราบ ป่าไม้ ภูเขา หาดทราย น้ำตก ถ้ำ ทะเลสาบ และกลุ่มเกาะในท้องทะเลทั้งสองฝั่ง มีเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต เทือกเขานครศรีธรรมราช โดยมีเทือกเขาสันกาลาคีรี เป็นพรมแดนกั้นระหว่างไทยกับมาเลเซีย รวมความยาวของเทือกเขาภาคใต้ทั้งหมดกว่า 1,000 กิโลเมตร มีแม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำพุมดวง แม่น้ำตาปี แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำท่าทอง แม่น้ำตะกั่วป่า แม่น้ำปากพนัง และแม่น้ำตรัง ชายหาดทางฝั่งอ่าวไทย เกิดจากการยกตัวสูงขึ้น จึงมีที่ราบชายฝั่งทะเลยาวเรียบกว้าง น้ำตื้น ส่วนทางด้านทะเลอันดามัน เป็นลักษณะของชายฝั่งยุบต่ำลง มีที่ราบน้อย ชายหาดเว้าแหว่ง มีหน้าผาสูงชัน ชายฝั่งเป็นโขดหินและป่าโกงกาง สภาพอากาศค่อนข้างร้อน แต่เนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมมรสุม จึงทำให้มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี โดยเริ่มจากเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน เป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะทำให้เกิดฝนตกและคลื่นลมแรงทางฝั่งทะเลอันดามันและอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทางฝั่งอ่าวไทยตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป ภาคใต้ จึงมีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

กลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก โดยมีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญคือ ความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของมรดกธรรมชาติในพื้นที่ ที่มีความสวยงามตั้งแต่ท้องทะเลถึงภูเขาสูง มีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายตามประวัติศาสตร์ ความเจริญรุ่งเรืองในอดีตที่มีการผสมผสานทางอารยธรรมระหว่างพุทธ-พราหมณ์-จีน-อิสลาม ซึ่งสามารถสร้างรายได้หลักจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง และยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงแต่จำนวนนักท่องเที่ยวเท่านั้น ที่จะเป็นตัวชี้วัดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด หากแต่จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวเข้าพัก ณ สถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน สามารถสะท้อนถึงกิจกรรมที่นักท่องเที่ยว สามารถเข้าร่วม และใช้เวลาในการพักผ่อนอันก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นกับภาคธุรกิจ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดอีกประการหนึ่งชี้ให้เห็นถึงความนิยมจากนักท่องเที่ยวระดับนานาชาติ และในแผนพัฒนา

กลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน 4 ปี พ.ศ. 2557-2560 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอันดามันที่เน้นการยกระดับขีดความสามารถของการท่องเที่ยวเชิงรุก และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและรักษาฐานการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก เน้นการสร้างรายได้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying capacity) ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ภาคการเกษตรและความเข้มแข็งของชุมชน” ทั้งนี้ เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมากกว่าการเน้นในเชิงปริมาณ พร้อมกันนั้นยังส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และมีความเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของทั้งนักท่องเที่ยว และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 5 จังหวัด ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามันด้านมหาสมุทรอินเดีย คือ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ มีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ คือ หาดทรายชายทะเล หมู่เกาะ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ดำน้ำ ปีนผา อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีมนต์เสน่ห์ของความเป็น Andaman paradise หรือเรียกอีกอย่างว่า มรดกแห่งเมืองใต้ เนื่องจาก จังหวัดภูเก็ตถือเป็นศูนย์กลางที่เปรียบเสมือน “ไข่มุกอันดามัน” อีกทั้ง ยังมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายที่สร้างชื่อเสียงในระดับนานาชาติ อาทิเช่น หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ เกาะพีพี เป็นต้น และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา สามารถเพิ่มความหลากหลาย

ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งนิเวศป่าชายเลน และนิเวศธรรมชาติ ป่าเขาใน จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติในจังหวัดระนองที่ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และสปา มีบริการที่เป็นพื้นฐานในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ในระดับชั้นนำของโลก (World class) ที่มีความสำคัญ นั่นคือ มีสนามบินนานาชาติ จำนวน 2 แห่ง ตั้งอยู่ที่จังหวัดกระบี่และจังหวัดภูเก็ต การมีท่าเทียบเรือระหว่างประเทศ รวมไปถึงการมีท่าจอดเรือยอร์ชที่อำนวยความสะดวก และมีความทันสมัย ตั้งอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ ยังมีสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในหลักสูตรการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยตรงอีกด้วย ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง พ.ศ. 2558-2561

เมืองพังงา เป็นเมืองที่สงบเงียบ คุ้นเคยง่าย เป็นอำเภอที่มีภูเขารูปลักษณะสวยงาม แปลกตาตลอดเส้นทาง ภูเขาเหล่านี้มีต้นไม้อายุชักร่วมพันปีปกคลุม ทำให้ดูชุ่มชื้นและเย็นสบาย มีถนนหนทางที่สะอาด ดึงสองข้างทางยังเป็นตึกเดี่ยว ๆ ที่ไม่บดบังความสวยงามของทิวทัศน์ธรรมชาติ เป็นเมืองที่เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเรียบง่ายในการพักผ่อนอยู่กับธรรมชาติ ไม่มีแสงสี และก่อนจะเข้าถึงตัวเมืองพังงา จะมองเห็น “เขารูปช้าง” สูงตระหง่านแต่ไกล ถือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพังงาที่น่าสนใจ คือ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ถนนเขาช้าง ริมถนนเพชรเกษม เขื่อนศาลากลางจังหวัด เป็นสวนสาธารณะที่มีทัศนียภาพสวยงาม มีรูปหล่อโลหะของ “สมเด็จพระเจ้า” ในท่าทรงประทับยืนอยู่กลางสวน ช่วงเย็น ๆ จะมีประชาชนมาออกกำลังกาย และพักผ่อนกันมาก ถ้าถ้ามีสวรรค์ และถ้าลูกเสือ อยู่ในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ถ้าถ้ามีสวรรค์ จะอยู่ด้านหลังถ้าลูกเสือ ภายในจะมีธารน้ำใสเย็นสบาย มีหินงอกหินย้อย สามารถเดินจากด้านหลัง ถ้าทะเลไปด้านหลังถ้าได้ จากนั้นจึงเดินไปยังถ้าลูกเสือ ที่มีขนาดเล็กกว่าถ้าถ้ามีสวรรค์ ในถ้ามีหินงอกหินย้อยอยู่ประปราย และมีฝูงลิงอยู่ด้านหลังถ้าด้วยอุทยานสระนางมโนราห์อยู่ตำบลบปริง ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาทอยนางหงษ์ มีพื้นที่ทั้งหมด 180 ไร่ พื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาหินปูน เป็นแนวยาวจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศใต้ เป็นป่าประเภทป่าดงดิบหรือป่าฝน วนอุทยานร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ มีลำธารไหลจากป่าต้นน้ำที่อยู่บนสันเขาผ่านหุบเขาทั้งพื้นที่ราบ และพื้นที่ต่างระดับ ทำให้เกิดน้ำตกขนาดเล็ก มีไม้ทางเศรษฐกิจ คือ ไม้หลุมพอง ตะเคียน จำปาป่า สัตว์ป่า ได้แก่ เลียงผา ลิง ค่าง หมูป่า ปลาเสือ ปลาพลวงหิน ตะพาบน้ำ ที่มาของชื่อวนอุทยาน “สระนางมโนราห์” ตามความเชื่อเล่าว่า มีนางกนิรี 7 คน บินจากเขาไกรลาสมาเล่นน้ำในสระ แล้วพรานบุญใช้บ่วงบาศจับน้องสุดท้องที่ชื่อว่ามโนราห์ไว้ได้ เพื่อนำไปถวายพระสุธน ชาวบ้านจึงใช้เรียกชื่อสระนี้ สถานที่ที่น่าสนใจภายในเขตวนอุทยาน สระนางมโนราห์ ได้แก่ น้ำตกสระนางมโนราห์ มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดกลาง และมีน้ำตกขนาดเล็กที่มีน้ำไหลตลอดทั้งปี ถ้าเปลือกหอย อยู่ห่าง

จากที่ทำการ 1,300 เมตร เป็นถ้ำขนาดกลางที่มีสุสานหอยอยู่ภายใน เส้นทางเดินเป็นทางลาดเดินสบาย ถ้ำซี่ค้ำวางอยู่ห่างจากที่ทำการ 2,300 เมตร เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่กว่าถ้ำเปลือกหอย มีค้ำวางอาศัยอยู่จำนวนมาก ทางเดินไม่ลาดชันสามารถเดินเที่ยวได้เอง ถ้ำแก้ว อยู่ห่างจากที่ทำการ 3 กิโลเมตร เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่กว่าถ้ำซี่ค้ำวาง อยู่ห่างจากถ้ำซี่ค้ำวาง ประมาณ 1,500 เมตร ในถ้ำมีหินงอก หินย้อยสวยงาม การเดินเที่ยวถ้ำแก้วจะต้องมีเจ้าหน้าที่นำทาง นอกจากนี้ วนอุทยาน มีเส้นทางให้ศึกษาธรรมชาติ ซึ่งมีป้ายสื่อความหมาย แสดงความเป็นอยู่ร่วมกันของพืชและสัตว์ ระยะทาง 2 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินประมาณ 1 ชั่วโมง นักท่องเที่ยวสามารถเดินได้เอง ไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทาง

จังหวัดพังงา เป็นจังหวัดที่มีแนวชายฝั่งทะเล ความยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร เหมาะสมต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงา โดยมีข้อได้เปรียบดังนี้ (สำนักงานจังหวัดพังงา, 2556)

1. มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ที่มีศักยภาพสู่ชายหาด สะอาดสวยงาม ภูเขา น้ำตก แหล่งปะการังใต้ทะเลสวยงาม เช่น สิมิลัน, สุรินทร์ ภูมิทัศน์อ่าวพังงาที่รู้จักในระดับนานาชาติและยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นครอบคลุมพื้นที่จังหวัด ทุกอำเภอ มีรายได้จากการท่องเที่ยว ประมาณปีละ 3,901.44 ล้านบาท
2. มีความหลากหลายทางนิเวศ และวัฒนธรรมดั้งเดิม เหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้
3. เป็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์มากของประเทศไทย เป็นแหล่งห่วงโซ่อาหารและแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ทะเลที่สำคัญ เช่น อ่าวพังงา
4. รัฐบาลได้กำหนดให้กลุ่มจังหวัดอันดามัน เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวสูง
5. ตลาดการท่องเที่ยวในอนุภาค ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานอำเภอกระบุรีและโครงการหมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย (บ้านทุ่งรัก)

ข้อมูลพื้นฐานอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ที่ว่าการอำเภอกระบุรี ตั้งอยู่ที่ถนนเพชรเกษม (ถนนหมายเลข 4) อยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดพังงา อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพังงา 110 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดระนอง 115 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 683 กิโลเมตร อาณาเขตอำเภอกระบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอกระบุรี แบ่งเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนที่เป็นแผ่นดินใหญ่ และส่วนที่เป็นเกาะ ส่วนที่เป็นแผ่นดินใหญ่สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าไม้และเนินสูง พื้นที่ราบจะมี อยู่บ้างระหว่างหุบเขา ซึ่งภูเขาอุดมด้วยป่าไม้และสัตว์ป่าหลากหลายชนิด และเนินเขามีการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และมะม่วงหิมพานต์ ภูเขาที่สำคัญ คือ เทือกเขานมสาว ซึ่งกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดพังงาและสุราษฎร์ธานี อีกทั้งยังเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหลายสายที่สำคัญ

ของอำเภอกระบุรี คือ คลองนางย่อน คลองตำหนัง คลองบ้านเตรียม และคลองบางซอย นอกจากนี้ยังก่อเกิดน้ำตกที่สวยงามเช่น น้ำตกตำหนัง น้ำตกสวนใหม่ เป็นต้น ยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาพระหมี ลักษณะพื้นที่ลาดเอียงจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกจดทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งเป็นป่าชายเลนเป็นแนวยาวตลอด และยังมีอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำ มีการประกอบอาชีพเผาถ่านไม้ไผ่ กองกางและทำการประมง

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา หมู่ที่ 6 ตำบลแม่แตง อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มีจำนวน 159 ครัวเรือน จำนวนประชากรรวม 478 คน ประชาชนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่เกาะพระทอง หลังจากได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิเมื่อปลายปี พ.ศ. 2547 ชาวบ้านได้อพยพมาอยู่ในชุมชนบ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา ซึ่งนับเป็นเวลาผ่านมาแล้วประมาณ 9 ปี ประชาชนร้อยละ 96 นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพดั้งเดิม คือ การทำประมง แม้ในปัจจุบันการทำประมงจะยังคงเป็นอาชีพหลัก แต่จำนวนผู้ที่ทำประมงได้ลดลงประมาณครึ่งหนึ่ง โดยได้เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นมากขึ้น เช่น รับจ้างทั่วไปและทำสวนยางพารา เป็นต้น ครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่มีหนี้สินอยู่ประมาณ 10,001-50,000 บาท ร้อยละ 46 ของครัวเรือน ไม่มีหนี้สินครัวเรือน ส่วนใหญ่ปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเกือบทุกบ้าน สรุปว่าร้อยละ 93.6 ของประชากร มีความสุขในการอยู่อาศัยในที่อยู่ปัจจุบัน แม้ชุมชนจะมีปัญหาหรือจุดด้อยอยู่บ้าง แต่ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีปัญหาด้านวัฒนธรรม ประเพณีและศาสนา ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ในเชิงลึกผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจาก โกระ ซึ่งเคยอยู่ร่วมกับชาวบ้านบนเกาะพระทอง มาก่อนการเกิดวิบัติภัยสึนามิ ในปี พ.ศ. 2547 ได้อพยพขึ้นมาในช่วงเวลาเดียวกัน โกระได้สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการอยู่อาศัยร่วมกันของชาวบ้านในชุมชนบ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา เมื่อมาประกอบกับข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการลงพื้นที่ โดยการพูดคุยกับชาวบ้าน อาจสรุปถึงสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนบ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา ในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

สังคมของชาวบ้านที่บ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา มีลักษณะเป็นสังคมเมืองมากกว่าตอนอยู่ที่เกาะพระทองความเป็นปึกแผ่นทางทางสังคม การรวมตัวกัน ความรักสามัคคี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้อยลง ประกอบกับปัญหาการบริหารจัดการแจกจ่ายเงินและสิ่งของบริจาคภายหลังเหตุการณ์สึนามิที่ไม่เหมาะสมทำให้ชาวบ้านเกิดการแตกแยก มีวิถีที่เปลี่ยนไป คือ ต่างคนต่างอยู่เรื่อยมา และชาวบ้านมีวัฒนธรรมหรือนิสัยพื้นฐานเดิมในเรื่องของการรับมากกว่าการให้ คล้าย ๆ กับวัฒนธรรมของชาวมอแกน เช่น เมื่อถึงเทศกาลเดือนสิบชาวมอแกนจะมาขอรับบริจาคเงินหรือสิ่งของตามความเชื่อว่าจะได้บุญจนเป็นความเคยชินของท้องถิ่น กลายเป็นวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในประเด็นการสร้างความรักความสามัคคีนั่น สิ่งหนึ่งที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านได้เป็นอย่างดี คือ

การแข่งขันกีฬา เพราะชาวบ้านชอบเล่นกีฬา ชาวบ้านจะร่วมมือกันเป็นอย่างดีและเอาใจจริงเอาใจในการแข่งขันกีฬากับหมู่บ้านอื่น

ชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านบนเกาะพระทองไม่นิยมปลูกพืชผักสวนครัว เพราะส่วนใหญ่ทำอาชีพประมง ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเลในแถบเกาะพระทอง ทำให้อาหารทะเลหาได้ง่ายและหาได้ในปริมาณมาก กับข้าวส่วนใหญ่มักเป็นอาหารทะเลล้วน ๆ ไม่ค่อยใช้พืชผักในการประกอบอาหารอาจจะมีบ้างที่ใช้พืชผักตามธรรมชาติหรือเห็ดที่หาได้ในพื้นที่ เช่น เห็ดเสม็ด ประกอบกับสภาพของดินบนเกาะพระทองเป็นดินทราย ไม่เหมาะที่จะปลูกพืชผักสวนครัว ในวิถีชีวิตปกติบนเกาะพระทอง จึงไม่นิยมการปลูกพืชผักแต่เมื่อชาวบ้านย้ายถิ่นฐานมาอาศัยในพื้นที่บ้านทุ่งรัก-ชัยพัฒนา วิถีชีวิต ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่เพียงเฉพาะสภาพที่อยู่อาศัยและที่ทำกินในอาชีพดั้งเดิม คือ อาชีพประมงเท่านั้น แต่กระทบถึงเศรษฐกิจครัวเรือนที่แต่ละครอบครัวจะมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มากขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องหาวิธีการลดผลกระทบด้วยโครงการที่จะช่วยลดค่าใช้จ่ายและสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน

ชาวบ้านส่วนใหญ่มีรายได้หลักจากการประกอบอาชีพประมงขนาดเล็ก ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ หมึกหอม และเคยสำหรับทำกะปิ นอกจากนี้ อำเภอคุระบุรียังมีท่าเทียบเรือขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา ซึ่งมีเรือประมงจำนวนมากเข้ามาขนถ่ายปลาตามแพปลาต่าง ๆ แต่ยังคงขาดในเรื่องของการรวมกลุ่มอาชีพและมีตลาดในวงจำกัด ยังไม่มีการติดต่อไปยังตลาดใหญ่ หรือ โรงแรม โดยตรง

ส่วนในช่วงฤดูมรสุม จะใช้เวลาเพื่อการซ่อมแซมอุปกรณ์ประมง อาชีพเสริมอื่น ๆ บางครัวเรือนพยายามหาอาชีพเสริม เช่น การทำกะปิแต่เป็นช่วงสั้น ๆ ที่มีวัตถุดิบในเดือนตุลาคมเท่านั้น ส่วนในช่วงฤดูฝนไม่มีอาชีพเสริม ปัจจุบันภายในชุมชนมีโรงงานผลิตอาหารเม็ด เลี้ยงปลากระชังขนาดการผลิต 400 กิโลกรัมต่อวัน และแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง บ้านทุ่งรัก รวมทั้งทำเทียบเรือประมง ร้านอาหาร ร้านเช่าซีดี ร้านเสริมสวย ประกอบกับทางมูลนิธิชัยพัฒนาได้ส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น กลุ่มผ้าบาติก กลุ่มทำขนมกลุ่มทำลอบ กลุ่มปลูกผัก หากกลุ่มอาชีพเสริมเหล่านี้ประสบความสำเร็จจะช่วยเพิ่มรายได้ครัวเรือน ลดปัญหาขาดรายได้ช่วงฤดูมรสุม และทำให้เกิดกิจกรรมการรวมกลุ่มของคนในชุมชนมากขึ้นด้วยซึ่งเป็นการสร้างรายได้หรือเสริมสร้างอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งมีจุดขายหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์

ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแหล่งท่องเที่ยว และศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นตัวอย่างในการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของบ้านทุ่งรัก และผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสถานการณ์

ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางนิเวศ และยังมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเป็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์มากของประเทศไทย เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ อีกทั้งยังทำให้เกิดประโยชน์และสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ด้วยรูปแบบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. ท่องเที่ยวชมพืชพรรณไม้ในทุ่ง “ดอกกรัก” หรือ “ดอกพุดทุ่ง” ที่บ้านชาวสะพรั่งรอรับนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ลักษณะเป็นป่าพรุ ชายหาดที่มีความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืชที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด อาทิ ต้นเสม็ดแดง เสม็ดขาว ไหลเผือก มะลิป่า ดอกเข็มป่า ม้าวิ่งคอนมาลี ว่านหางช้าง หรือเพชรหึง มีสรรพคุณทางยาหลายอย่าง เช่น นำลำต้นมาฝนกับเหล้าดื่มหรือใช้กากนำมาพอกปากที่เป็นแผล ช่วยถอนพิษ หรือนำลำต้นมาผสมกับน้ำชาข้าวตากพอกฝี เป็นยาเย็นช่วยแก้พิษตะขาบ แมงป่อง แก้พิษงูกัด รักษาอาการผื่นคันมีน้ำเหลือง ลำต้นกับก้านใบหั่นบาง ๆ ล้างน้ำให้สะอาดแล้วใส่โหลดองกับเหล้าไว้ดื่มเป็นประจำ ช่วยขับลมในลำไส้ บำรุงกำลัง เป็นยาอายุวัฒนะ

2. พายเรือชมป่าชายเลน ศึกษาระบบนิเวศในป่าชายเลน และแหล่งที่อยู่อาศัยของนกและสัตว์ต่าง ๆ ในป่าชายเลน รวมถึงพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรชายฝั่งทะเล และใช้เป็นแนวป้องกันคลื่นตามธรรมชาติได้อีกด้วย นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถแวะชมการเลี้ยงปลาในกระชัง รวมถึงวิถีชีวิตของคนที่อยู่บนกระชังเลี้ยงปลา และการให้อาหารปลา

3. ดำน้ำดูหอยทะเล บริเวณชายหาดเกาะพระทอง ซึ่งมีสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ อาศัยหากินอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเต่าทะเล ปลาทะเล พะยูน สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ซึ่งหาดูได้ยาก และใกล้สูญพันธุ์ อาศัยหากินอยู่บริเวณนี้ประมาณ 8-9 ตัว

4. นั่งเรือชมป่าโกงกางที่อุดมสมบูรณ์ ชมวิถีชีวิตของชาวประมง และการทำประมงพื้นบ้านที่ใช้เครื่องมืออันเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ถ่ายทอดมาจากรุ่นต่อรุ่น ฯลฯ (สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา, 2558)

รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือแคนูในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากการพายเรือแคนูของที่อื่น ๆ เช่น มีการชมวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การทำกะปิ การทำลอบหมึก การสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว การทำยาหม่องน้ำด้วยพืชการทำเรือมอแกนชมโรงงานผลิต อาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนา ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ชมต้น โกงกางยักษ์ที่มีอายุนับร้อย ๆ ปี ชมเตาเผาฟานโบราณนับร้อย ๆ ปี ชมธรรมชาติป่าชายเลน มีพันธุ์พืชที่หายากและใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด อาทิเช่น โกงกางใบใหญ่

โพงกางใบเล็ก ต้นตะบูน ต้นเหียงอกปลาหมอแสม ลำพู ต้นเสม็ดแดง เสม็ดขาว ไหลเผือก และ
 สิ่งแวดล้อมที่มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทางพายเรือ จะได้สัมผัสกับ
 ธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสองฝั่งที่พายเรือผ่าน เช่น กองทัพปุมแดง น้บหมื่น ๆ ตัว
 ที่วิ่งเล่นบนเนินดิน (ขึ้นอยู่กับสถานะน้ำขึ้น-น้ำลง) คุวิถีชีวิตการเลี้ยงปลาในกระชัง ให้อาหารปลา
 กิจกรรมหาหอยชักตีน ร่วมปลูกป่าชายเลน เพื่อขยายผืนป่า และนักท่องเที่ยวยังสามารถลงเล่นน้ำได้
 ตลอดเส้นทางที่พายเรือ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก
 อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

คำถามงานวิจัย

ควรจัดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยเรือแคนูที่บ้านทุ่งรัก
 อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา อย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ
 กระบุรีจังหวัดพังงา ด้วยเรือแคนูอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้าน
 ทุ่งรักอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรม (Review literature) เกี่ยวกับการ
 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวทางน้ำ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และศึกษารูปแบบ
 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นตัวอย่างใน
 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทางน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของ
 บ้านทุ่งรัก และผู้วิจัยได้เข้าไปสำรวจสถานการณ์ทางการท่องเที่ยว และลงภาคสนามในเขตพื้นที่
 บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เพื่อเก็บข้อมูลทั่วไปของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัด
 พังงา ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา โดยมีรูปแบบในการจัดกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการพานักท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้านและชมการทำสินค้าพื้นเมืองของหมู่บ้านชัยพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ด้วยขบวนรถซาเล้งของชุมชนหมู่บ้านชัยพัฒนา อาทิเช่น

1. วิธีการการทำกะปิ
 2. วิธีการทำลอบหมึก
 3. วิธีการสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว
 4. วิธีการทำยาหม่องน้ำด้วยพืช
 5. วิธีการทำเรือมอแกน
 6. เข้าชมโรงงานผลิตอาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนาในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา
- ส่วนที่ 2 เป็นการพานักท่องเที่ยวพายเรือแคนูชมและสัมผัสกับความงดงามของธรรมชาติ

อาทิเช่น

1. ชมป่าโกงกางที่มีสภาพสมบูรณ์/ ต้น โกงกางที่มีอายุมากกว่า 100 ปี
2. ร่วมสังเกตการณ์การปรากฏตัวของกองทัพปูมดแดง
3. ดูวิถีเลี้ยงปลาในกระชัง
4. ให้อาหารปลา
5. ร่วมปลูกป่าชายเลนต้น โกงกางเพื่อขยายผืนป่า
6. ร่วมหาหอยชักตีน
7. เล่นน้ำ/ ดำน้ำ

ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม

ดังนี้

1. สัมภาษณ์เชิงลึกกับมูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ประกอบการกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ จำนวน 22 ราย

2. เก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทางน้ำ ทางด้านค่าใช้จ่ายและความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมทางน้ำบ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงาภายหลังการบริหารจัดการ

การท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ เพื่อประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา ตามแบบสอบถาม จำนวน 409 ชุด

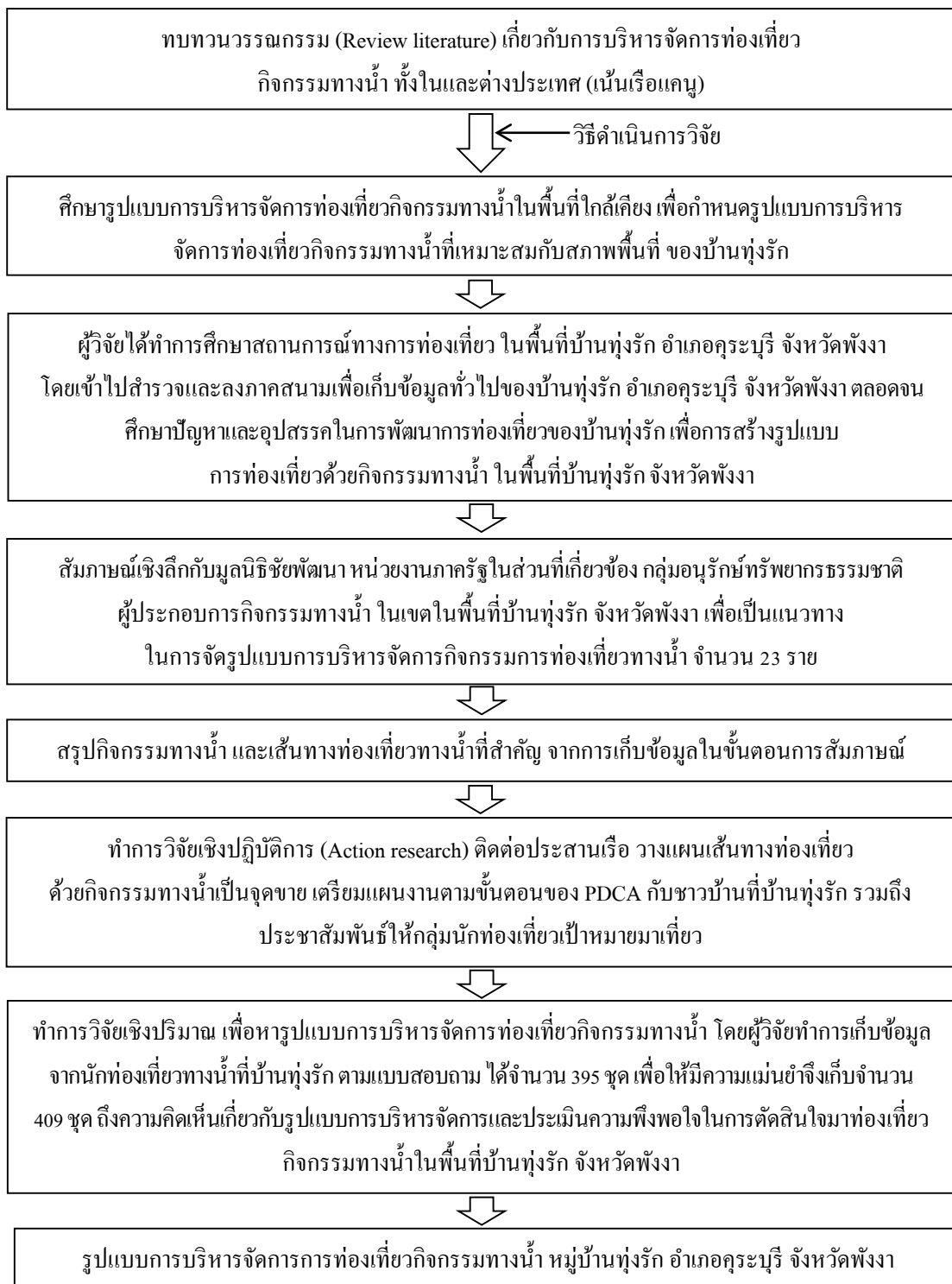
ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยเข้าไปสำรวจและลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ขอบเขตด้านระยะเวลา

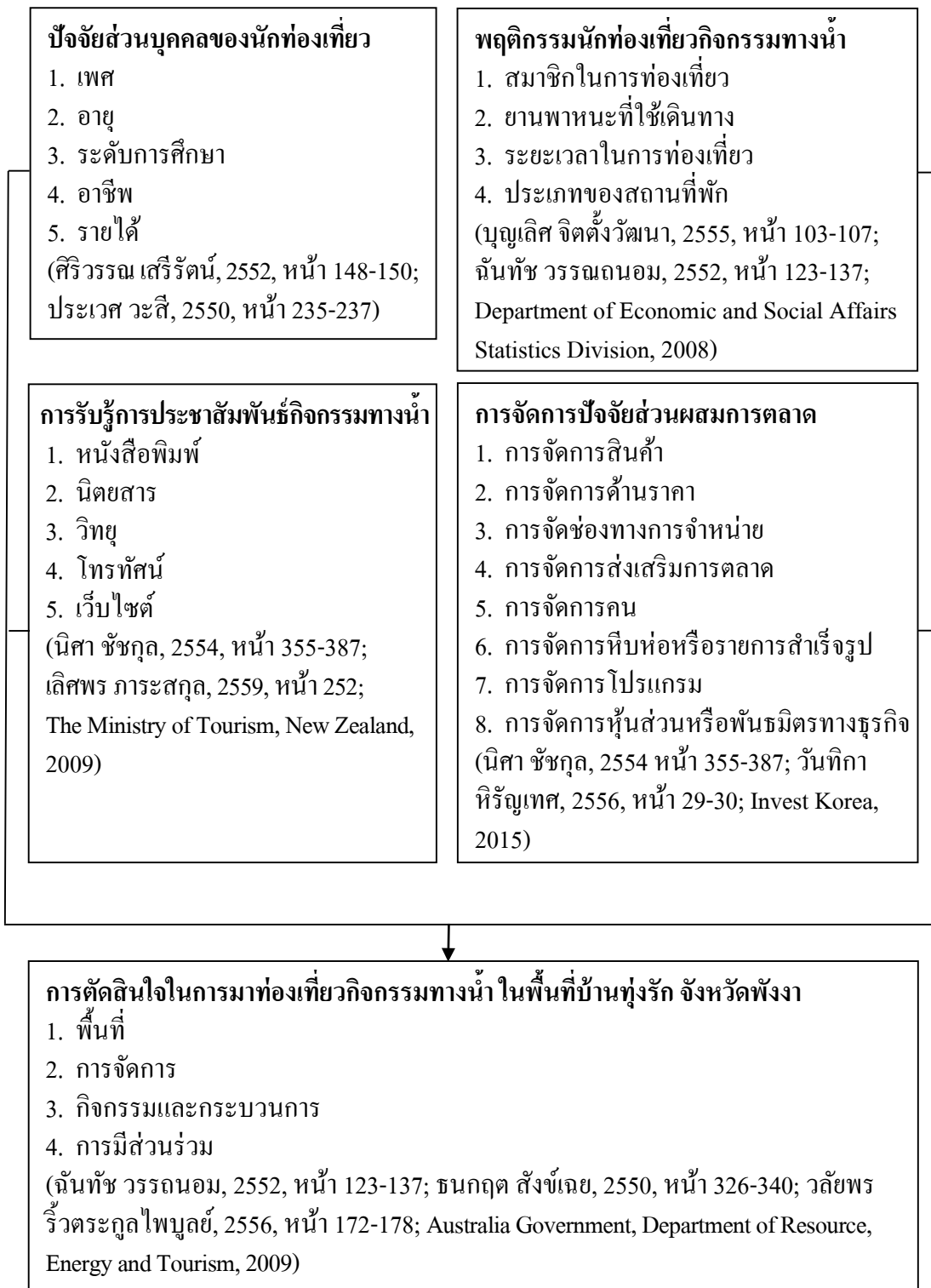
ในการศึกษาข้อมูลและดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 2 ปี โดยเริ่มต้นศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2560

กรอบดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ (Model) หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปร ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีในปรากฏการณ์ ธรรมชาติหรือในระบบ อธิบายตามลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยตามปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว โดยในการเดินทางนั้น มิได้เป็นการเดินทางเพราะถูกบังคับ แต่เป็นการเดินทางโดยความสมัครใจเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจหรือด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ที่มีใช่เป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้

การจัดการการท่องเที่ยว (Tourism management) หมายถึง การจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว โดยมีการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมถึงการดำเนินงานตามองค์ประกอบหลักการท่องเที่ยว เชนิเวศ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการจัดการบริการการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ของแหล่งธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเล ชายหาด ป่าชายเลน เป็นต้น

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) หมายถึง การทำวิจัยที่ให้ตัวแทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรม ทำการวางแผนร่วมกัน ตั้งประเด็นคำถามร่วมกัน หาแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Involving local communities) หมายถึง การเข้าไปมีบทบาทของภาคประชาชน ได้แก่ ผู้ประกอบการเอกชน องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในการร่วมคิดแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางในการนำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรักจังหวัดพังงา ตลอดจนร่วมลงทุน ลงแรง และร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา

ปัจจัยช่องทางการรับสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. สื่อมวลชน หมายถึง ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การถ่ายทอดผ่านอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ
3. สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ สื่อบุคคลอื่น เช่น ญาติ/เพื่อนร่วมงาน เจ้าหน้าที่รัฐ/เอกชน เป็นต้น ส่วนใหญ่อาศัยการพูดในลักษณะต่าง ๆ เช่น การสนทนา พบปะพูดคุย การประชุม การสอน การให้สัมภาษณ์ การโต้เถียง การอภิปราย การปาฐกถา และการพูดในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourism) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนโดยใช้เส้นทางที่มีได้ขึ้นอยู่กับเป็นประจำวันหรือออกไปนอกเขตจังหวัดภูมิลำเนาของตน

นักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Foreign tourism) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวที่มาพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และเป็นการมาเยือนด้วยวัตถุประสงค์อื่นที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งหรือไปอยู่ประจำ

หน่วยงานราชการ (Government) หมายถึง องค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาประเทศและดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนภายใต้การกำหนดแนวทางการบริหารงานโดยรัฐบาล และมีเป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

ผู้ประกอบการ (Tourism operator) หมายถึง ผู้ที่ทำธุรกิจนำเที่ยว ผู้จัดกิจกรรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ โรงแรมและที่พักผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในสถานที่ท่องเที่ยวผู้ประกอบการธุรกิจของที่ระลึก ผู้ประกอบการสถานที่ท่องเที่ยว ผู้บริหารธุรกิจท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์อาชีพ ผู้มีใบอนุญาตจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ขั้นตอน (Step) หมายถึง รายละเอียดของกระบวนการที่เป็นลำดับ เรียงต่อกันไป

วิธีการ (Method) หมายถึง วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ

อาชีพ หมายถึง การทำกิจกรรม การทำงาน การประกอบการที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการแตกต่างกันไป

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy) หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติแก่ประชาชน โดยยึดหลักทางสายกลางท่ามกลางมรสุมเศรษฐกิจที่ต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย 3 ห่วง คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และ 2 เงื่อนไข คือ มีความรู้ มีคุณธรรม

การมีเหตุผล (Reasonable) การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีความพอประมาณ (Moderate) ความพอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ซึ่งก็คือ การบริโภคแต่พอดี ใช้จ่ายให้น้อยกว่าที่หาได้ในปัจจุบัน เพื่อให้มีเงินออมไว้ใช้จ่ายยามเกษียณอายุ หรือเมื่อไม่มีรายได้จากการทำงานแล้วในอนาคต

การมีภูมิคุ้มกัน (Immunity) เพื่อการเตรียมตัวให้พร้อมในการรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งในระยะใกล้และระยะไกล

การมีความรู้ (Knowledge) ต้องมีความรอบรู้ในวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้าน โดยจะต้องมีความรอบคอบที่จะนำความรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการ วางแผน การตัดสินใจ และมีความระมัดระวังในการปฏิบัติในทุกขั้นตอน

การมีคุณธรรม (Moral principle) มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สังคม (Society) หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันมีความสัมพันธ์กัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน มีระเบียบกฎเกณฑ์ และความเชื่อถือที่สำคัญ ๆ ร่วมกันตลอดจนมีความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลกันเองและระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคม

ความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องที่จะทำให้มีวัตถุประสงค์ มุมมองและการดำเนินการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ และเหนือสิ่งอื่นใด ความยั่งยืนคือความเชื่อ พื้นฐานที่จะก้าวหน้าต่อไป ผ่านทางกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ วัตถุประสงค์ของเรา คือ เพื่อให้เกิด การพัฒนาตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตของเราดีขึ้นทีละเล็กทีละน้อย ทั้งในวันนี้และวันข้างหน้า

ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง สภาวะที่ปราศจากอุบัติเหตุ หรือสภาวะที่ปลอดภัยจาก ความเจ็บปวดการบาดเจ็บ เจ็บป่วย หรือทรัพย์สินปราศจากความเสียหายใด ๆ อุบัติภัย เป็นสิ่งที่ มนุษย์หรือสัตว์ต้องการความปลอดภัยทั้งสิ้น ความปลอดภัยจะเป็นประโยชน์มากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติหรือการกระทำของตนเอง

ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ ดำเนินการเพื่อตอบสนอง ความความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ จะประกอบด้วย สิ่งที่สัมผัส ได้และสิ่งที่สัมผัสไม่ได้ อาทิเช่น บรรจุภัณฑ์ สี ราคา คุณภาพ ตราสินค้า บริการ และชื่อเสียงของ เจ้าของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจจะเป็นสินค้า หรือบริการสถานที่ หรือบุคคล หรือความคิด โดยผลิตภัณฑ์ ที่เสนอขาย อาจจะมีการระบุตัวตนหรือไม่มีการระบุตัวตนก็ได้ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ จึงประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ และองค์กร

ระดับน้อยที่สุด หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวตรงตามความเป็นจริง ในระดับ น้อยที่สุด

ระดับน้อย หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวตรงตามความเป็นจริง ในระดับน้อย
ระดับปานกลาง หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวตรงตามความเป็นจริง ในระดับ
ปานกลาง

ระดับมาก หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวตรงตามความเป็นจริง ในระดับมาก
ระดับมากที่สุด หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวตรงตามความเป็นจริง ในระดับ
มากที่สุด

การบริหารจัดการ (Administration management) หมายถึง กระบวนการในการที่จะมุ่ง
ไปสู่เป้าหมายขององค์กรในการทำงานร่วมกัน โดยมีคนและทรัพยากรอื่น ๆ หรือเป็นกระบวนการ
ออกแบบ และมีการรักษาสภาพแวดล้อมที่มีคนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้
กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล (Effective) หมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และ
มีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้อง
มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

การพัฒนา (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือ
มีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น
ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา

การให้บริการ (Tourism serviu) หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถตอบคำถาม
ได้ชัดเจน เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยวในการให้บริการ ไว้คอยให้บริการอำนวยความสะดวก
ภายในกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวความคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามรายการดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้การประชาสัมพันธ์และสื่อ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบห่วงโซ่อุปทาน
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการปัจจัยส่วนผสมการตลาด
9. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism)

การท่องเที่ยว หมายถึง การที่คนเดินทางออกจากที่พักหรือที่ทำงาน ไปยังสถานที่อื่น ๆ ในระยะเวลาสั้น ๆ และคนเหล่านี้จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างที่พักอาศัยชั่วคราวในสถานที่ท่องเที่ยววัตถุประสงค์ในการเดินทาง ต้องการไปเยี่ยมชมญาติหรือท่องเที่ยว การท่องเที่ยว หมายถึง การที่คนเดินทางออกจากบ้านพัก เป็นการชั่วคราว ระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อไปเยี่ยมชมมิตร หรือ วัตถุประสงค์อื่น ๆ ทางด้านการท่องเที่ยว เช่น การพักผ่อน เล่นกีฬา การประชุมสัมมนา ฯลฯ (กรมการท่องเที่ยว, 2557, หน้า 7-24)

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยตามปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว โดยในการเดินทางนั้น มิได้เป็นการเดินทางเพราะถูกบังคับ แต่เป็นการเดินทางโดยความสมัครใจ เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจหรือด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ที่มีใช่เป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World tourism organization: WTO) แห่งองค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวว่า การเดินทางใด ๆ ก็ตามที่เป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การเดินทางจากสถานที่อยู่อาศัยเป็นประจำ ไปยังสถานที่อื่น ๆ เป็นการชั่วคราว
2. การเดินทาง เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ
3. การเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้

การท่องเที่ยว คือ การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น หรือเพื่อหาความรู้ องค์การการท่องเที่ยวของสหประชาชาติ ได้กำหนดไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางโดยระยะทางมากกว่า 80 กิโลเมตร เพื่อจุดประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจ สมาคมระหว่างประเทศแห่งความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าเป็น การเดินทางจากที่อยู่ถาวรที่หนึ่ง ไปอีกที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว และไม่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมที่เป็นการหาเงิน การท่องเที่ยว จึงเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยตามปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อทัศนศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ หรือก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ทั้งทางธรรมชาติ และทางสังคม จนเป็นเหตุดึงดูดใจให้เดินทางไปทัศนศึกษาและท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ การท่องเที่ยว จึงเป็นความสัมพันธ์ ซึ่งเกิดขึ้นจากความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่างนักท่องเที่ยว กับผู้บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นนั้น ๆ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม ยังต้องคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้ง ข้อจำกัดต่าง ๆ ของบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อม ในการกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี โดยจะต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้วการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทางและประสบความสำเร็จ การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องพิจารณาระบบย่อยและองค์ประกอบเหล่านั้นรวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วย สามารถจำแนกได้เป็น 3 ระบบ ดังนี้

1. ระบบที่ 1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource) อันประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะหมายถึง สภาพทางกายภาพ

ของทรัพยากรซึ่งอาจเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น

2. ระบบที่ 2 การบริการท่องเที่ยว (Tourism service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ

3. ระบบที่ 3 การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism marketing) เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการในการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหมายรวมถึงกิจกรรม รูปแบบหรือกระบวนการการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่กล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวในแต่ละระบบย่อมมีองค์ประกอบอีกมากมายที่มีบทบาท และหน้าที่แตกต่างกันและมีความสัมพันธ์ต่อกัน นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนอกระบบ เช่น ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ภูมิอากาศ ชุมชน กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ในพื้นที่ ระบบนิเวศ ป่าไม้ แหล่งน้ำ และอากาศ ตลอดจนการบริหารและจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมนอกระบบเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (กรมการท่องเที่ยว, 2557, หน้า 7-24)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยว (2557, หน้า 7-24) กล่าวว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมี 5 ประเด็น ดังนี้

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

2. การมีที่พักแรมที่เพียงพอ (Accommodation) เป็นที่พักประเภทต่าง ๆ อาทิเช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ในราคาและบริการที่แตกต่างกันตามระดับของที่พักนั้น ๆ

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ต้องมีความโดดเด่น และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนมีการผสมผสานขนบธรรมเนียม และประเพณีของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist activities and recreational activities) ในปัจจุบันมีความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การเดินป่า การดำน้ำ ในรูปแบบ Scuba diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก เป็นต้น

5. การให้บริการต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้การประชาสัมพันธ์และสื่อ

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

แนวคิดการรับรู้ (Perception)

Kapferer (1997, p. 152) อธิบายถึงการรับรู้ (Perception) ว่าเป็นการตระหนักรู้ต่อตราสินค้าของผู้บริโภค (Brand awareness) โดยวัดความรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับตราสินค้า (Know-how) ว่าผู้บริโภครับรู้ในสิ่งที่นักการตลาดสื่อสารเกี่ยวกับตราสินค้าอย่างไร ซึ่งการตระหนักรู้ต่อตราสินค้า (Brand awareness)

แนวคิดการจดจำ

Berkman, Linguist and Sirgy (1997, p. 250) ได้กล่าวถึงความหมายของการจดจำไว้ว่าการจดจำ คือ การจัดการข้อมูลอย่างมีเครือข่ายโดยโยงใยกันในแต่ละส่วน (Node) ของการจดจำ ข้อมูลในระบบการจดจำนั้นจะถูกจัดประเภทเป็นหมวดหมู่ (Script) เช่น ข้อมูลความจำประเภทร้านอาหาร ข้อมูลความจำประเภทการซื้อเสื้อผ้า เป็นต้น

ระบบความจำการรู้สึกสัมผัส (Sensory memory) คือ เมื่อข้อมูลผ่านเข้ามาในสมองโดยการผ่านประสาทสัมผัสระบบการจำ การรู้สึกสัมผัสจะสามารถจดจำข้อมูลของประสาทสัมผัส เช่น สี ขนาด รูปร่าง ได้ในเวลาเพียงเสี้ยววินาที แต่ความสามารถในการจดจำในระบบความจำการรู้สึกสัมผัส ก็ยังมีจำกัดอยู่

ดังนั้น สรุปได้ว่าการรับรู้ การเรียนรู้และการจดจำเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ย่อมส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้ตามประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งเก็บไว้ในระบบความจำระยะยาว

การรับรู้สื่อ

1. ผู้ส่ง ผู้สื่อสาร หรือต้นแหล่งของการส่ง (Sender, communication or source) เป็นแหล่งหรือผู้ที่นำข่าวสารเรื่องราว แนวความคิด ความรู้ ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งไปยังผู้รับ ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มชนก็ได้ ผู้ส่งนี้จะเป็นคนเพียงคนเดียว กลุ่มบุคคลหรือสถาบัน โดยอยู่ในลักษณะต่าง ๆ ได้หลายอย่าง
2. เนื้อหาเรื่องราว (Message) ได้แก่ เนื้อหาของสารหรือเรื่องราวที่ส่งออกมา เช่น ความรู้ความคิด ข่าวสาร บทเพลง ข้อเขียน ภาพ ฯลฯ
3. สื่อหรือช่องทางในการนำสาร (Media or channel) หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยถ่ายทอดแนวความคิด เหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้ส่งต้องการให้ไปถึงผู้รับ
4. ผู้รับหรือกลุ่มเป้าหมาย (Receiver or target audience) ได้แก่ ผู้รับเนื้อหาเรื่องราวจากแหล่งหรือที่ผู้ส่งส่งมา ผู้รับนี้อาจเป็นบุคคล กลุ่มชน หรือสถาบันก็ได้

5. ผล (Effect) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ส่งส่งเรื่องราวไปยังผู้รับ ผลที่เกิดขึ้น คือ การที่ผู้รับอาจมีความเข้าใจหรือไม่รู้เรื่อง ขอมรับหรือปฏิเสธ พอใจหรือ โกรธ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็น ผลของการสื่อสาร และจะเป็นผลสืบเนื่องต่อไปว่าการสื่อสารนั้นจะสามารถบรรลุผลตาม จุดมุ่งหมายหรือไม่ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้รับ สื่อที่ใช้ และสถานการณ์ในการสื่อสารเป็น สำคัญด้วย

6. ปฏิกริยาสนองกลับ (Feedback) เป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องจากผลซึ่งผู้รับส่งกลับมายังผู้ส่ง โดยผู้รับอาจแสดงอาการให้เห็น เช่น ง่วงนอน ประหม่อ ยิ้ม พักหน้า การพูดโต้ตอบ หรือการแสดง ความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้ส่งทราบว่า ผู้รับมีความพอใจหรือมีความเข้าใจในความหมาย ที่ส่งไปหรือไม่ ปฏิกริยาสนองกลับนี้คือข้อมูลย้อนกลับอันเกิดจากการตอบสนองของผู้รับที่ส่งกลับ ไปยังผู้ส่งนั่นเอง (นิศา ชัชกุล, 2554, หน้า 355-387)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ความหมายของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

Engel, Blackwell and Miniard (1995) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับ การบริโภค และการจัดการกับสินค้าหรือบริการ และหมายรวมถึง การศึกษากระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องทั้งก่อนและหลังจากการทำกิจกรรมเหล่านี้ ส่วน Solomon (1996) ได้นิยามพฤติกรรมว่าหมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลเลือก ซื้อ ใช้ และการจัดการหลังการใช้สินค้าและบริการ และความคิดหรือ ประสบการณ์เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และ Schiffman and Kanuk (2000) ให้คำนิยามพฤติกรรมว่าหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก ค้นหา ซื้อ ใช้ประเมิน เก็บรักษาหรือ ทิ้งสินค้าและบริการ ซึ่งคาดหวังว่าจะตอบสนองความต้องการได้อย่างน่าพอใจ

สุขมาลย์ หนูมาศ (2552, หน้า 68-69) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ว่า พฤติกรรม ของนักท่องเที่ยวเป็นเรื่องของสังคมวิทยา เพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวนั้น มีความแตกต่างกัน อาทิเช่น ระดับการศึกษา เพศ รสนิยมความชอบ ช่วงวัย เชื้อชาติ ศาสนา และ ประสบการณ์การท่องเที่ยว เป็นต้น ส่วน นาขวัณ วังศ์ประทุม (2553) กล่าวว่า พฤติกรรม นักท่องเที่ยว คือการที่บุคคลผู้ซึ่งต้องการแสวงหา ต้องการซื้อ ใช้ประโยชน์ และสามารถประเมิน สินค้าหรือบริการที่คาดว่าจะสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ นักท่องเที่ยวจะมี งบประมาณและเวลาที่สามารถใช้เพื่อแลกกับความพึงพอใจจากการใช้บริการที่นักท่องเที่ยวคนนั้น ต้องการ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังมีความพยายามในการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวรายอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึง รูปแบบการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวรายอื่น ๆ โดยมีประเด็นความสนใจ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวต้องการจะซื้อสินค้าหรือใช้บริการอะไร
2. นักท่องเที่ยวทำไมถึงต้องการซื้อสินค้าหรือใช้บริการนั้น และจะซื้อสินค้าหรือบริการเมื่อใด

3. นักท่องเที่ยวต้องการซื้อสินค้าหรือบริการที่ไหน
4. นักท่องเที่ยวต้องการซื้อสินค้าหรือบริการบ่อยแค่ไหน
5. นักท่องเที่ยวมีการประเมินความพึงพอใจสินค้าหรือบริการเหล่านั้นอย่างไร
ดังนั้น หากต้องการเข้าถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว หรือทำให้ให้นักท่องเที่ยวเกิด

ความพึงพอใจหลังจากการใช้บริการ ผู้ให้บริการจำเป็นต้องเรียนรู้ทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ นักท่องเที่ยว เช่น ศึกษาความต้องการ ความคิด การทำงาน การใช้เวลาว่างของนักท่องเที่ยว เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจทั้งปัจจัยส่วนตัวและปัจจัยกลุ่มที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นเลือกใช้บริการของ นักท่องเที่ยว ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคนี้คัดแปลงจากความหมายของ พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) นั่นคือนักท่องเที่ยวเองก็เป็นผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งเช่นกัน แต่สินค้าที่บริโภคเป็น สินค้าบริการ

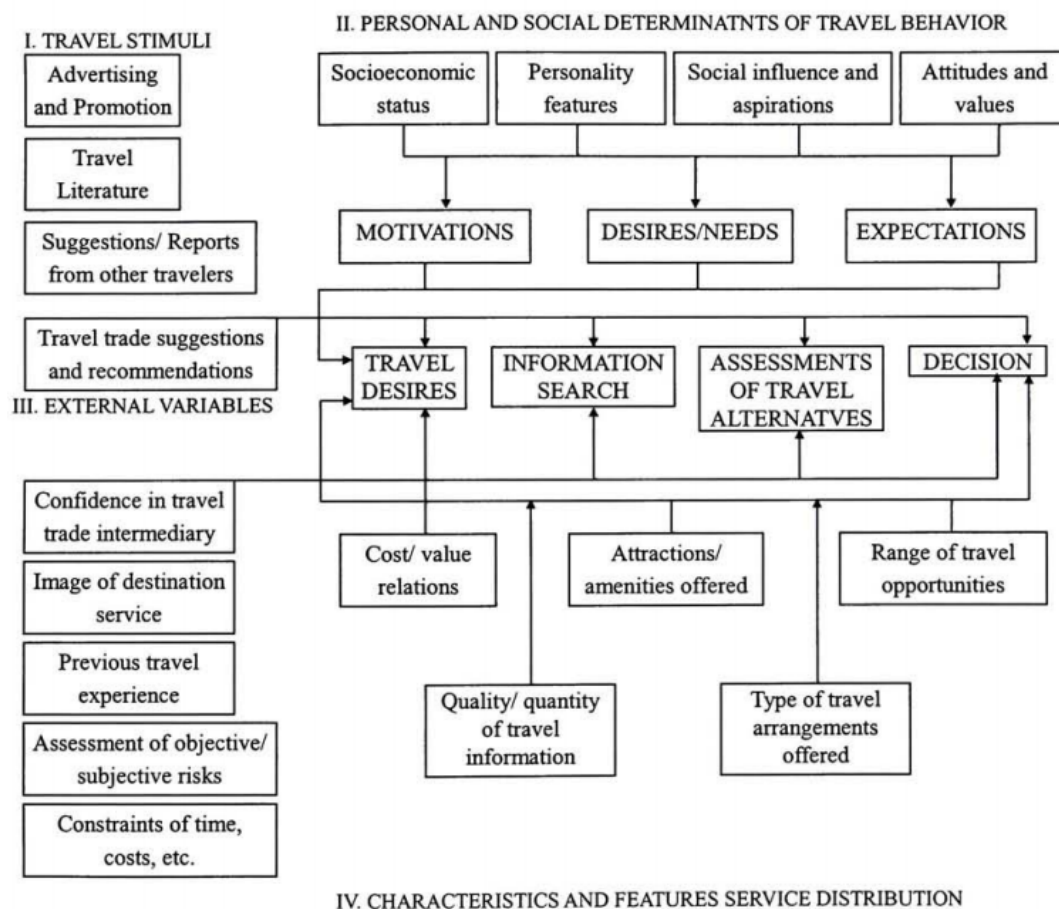
พฤติกรรมมการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

Crampon and Rothfield (1976 cited in Cooper et al., 2008) เป็นนักวิชาการกลุ่มแรกที่ ศึกษาพฤติกรรมมการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว และสรุปกระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ได้แก่

1. การกำหนดกรอบเบื้องต้น (Initial framework)
2. การกำหนดทางเลือก (Conceptual alternatives)
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Fact gathering)
4. การกำหนดสมมติฐาน (Definition of assumptions)
5. การออกแบบการกระตุ้น (Design of stimulus)
6. การพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น (Forecast of consequences)
7. การพิจารณาต้นทุนและค่าตอบแทน (Cost-benefit alternatives)
8. การตัดสินใจ (Decision)
9. ผลลัพธ์ (Outcome)

Schmoll (1977 cited in Cooper et al., 2008) ได้กล่าวถึง รูปแบบกระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวที่มีแนวคิดมาจากแรงจูงใจ ความต้องการ ความปรารถนา และความคาดหวังที่เป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมมการท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงและได้รับอิทธิพลจากสิ่งสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. สิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว (Travel stimuli) เป็นสิ่งกระตุ้นภายนอกในรูปแบบของการสื่อสาร การส่งเสริมการตลาด การแนะนำจากเพื่อนหรือสมาคมการค้า เช่น การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สิ่งพิมพ์ทางการท่องเที่ยว
 2. ตัวกำหนดส่วนบุคคลและสังคม (Personal and social determinants) เป็นตัวกำหนดเป้าหมายของนักท่องเที่ยว ในรูปของความต้องการ ความปรารถนา ความคาดหวัง และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง
 3. ตัวแปรภายนอก (External variables) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของผู้ให้บริการ ภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยว ประสบการณ์การท่องเที่ยวในอดีต ข้อจำกัดเรื่องเวลา และค่าใช้จ่าย
 4. คุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว (Destination characteristics) เป็นคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีในแหล่งท่องเที่ยวที่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่ากับราคา ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลข่าวสาร รูปแบบการจัดการนำเที่ยว โอกาสของการท่องเที่ยว เป็นต้น
- รูปแบบกระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวของ Schmoll แสดงในภาพที่ 2-1

ภาพที่ 2-1 รูปแบบกระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวของ Schmol (1977 cited in Cooper et al., 2008)

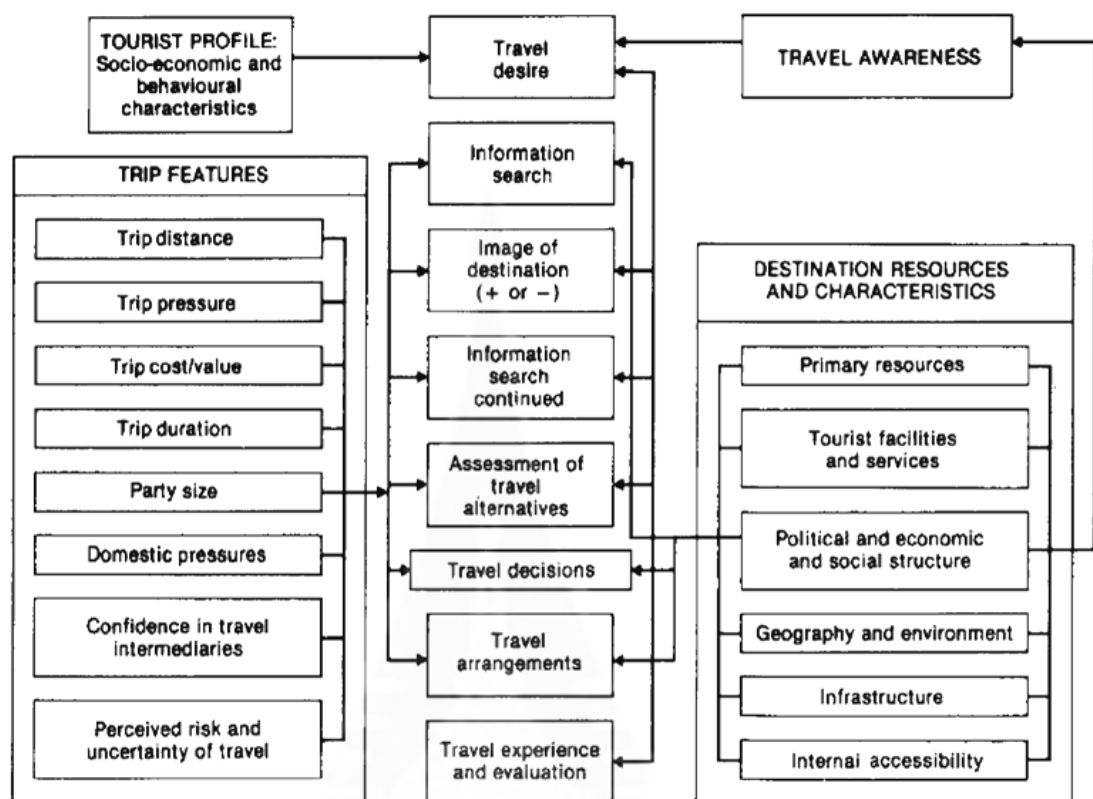
กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว มีรากฐานมาจากปัจจัยที่สัมพันธ์กัน 4 ด้าน ได้แก่

1. ลักษณะของนักท่องเที่ยว (Tourist profile) ประกอบด้วยลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ทักษะคิด แรงจูงใจ และประสบการณ์ในอดีต และลักษณะทางพฤติกรรม เช่น ความต้องการ ค่านิยม แรงจูงใจ เป็นต้น

2. ความตระหนักเรื่องการท่องเที่ยว (Travel awareness) หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ นักท่องเที่ยวจะได้รับข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ เช่น แผ่นพับ นิตยสารท่องเที่ยว สื่อโฆษณา และไม่เป็นทางการจากญาติมิตรและเพื่อน ความตระหนักเรื่องการท่องเที่ยวยังครอบคลุมด้านการตระหนักภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในแหล่งท่องเที่ยว

3. ลักษณะเด่นและทรัพยากรการท่องเที่ยวในเมืองจุดหมายปลายทาง (Destination resources and characteristics) ได้แก่ ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการตรวจเข้าเมือง สาธารณูปโภค เป็นต้น

4. ลักษณะของการเดินทาง (Trip features) เช่น ระยะเวลาท่องเที่ยว ระยะทาง ค่าใช้จ่าย เป็นต้น

ภาพที่ 2-2 กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวของ Wall and Mathieson (2006)

มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว

มูลเหตุจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวน่าจะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่มีความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยว โดยสัญชาตญาณอยู่แล้ว และมนุษย์ทุกคนมีมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวแตกต่างกันไป ตามเศรษฐกิจ สังคม และช่วงเวลา พอจะสรุปถึงมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว สำคัญที่กระตุ้นให้คนนับล้าน ๆ คนทั่วโลกเดินทางไปท่องเที่ยว น่าจะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่มี

ความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยว และมนุษย์ทุกคนมีมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามเศรษฐกิจ สังคม และช่วงเวลา พอจะสรุปถึงเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวสำคัญที่กระตุ้นให้คนนับล้าน ๆ คนทั่วโลกเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่ต้องการในวาระต่าง ๆ กันมี 13 ประการ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2555, หน้า 100-102) ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการผ่อนคลายความเครียดจากการปฏิบัติงานมานาน เป็นการเพิ่มความสดชื่นให้กับร่างกายและจิตใจ นับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบันที่ต้องการความรวดเร็วร้อนแรงและเต็มไปด้วยการแข่งขัน จึงต้องการผ่อนคลายความเครียด เช่น ต้องการอากาศสดชื่น ต้องการว่ายน้ำเพื่อเป็นการออกกำลังกาย ต้องการความเพลิดเพลินตื่นเต้นสนุกสนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความต้องการด้านความบันเทิง

2. ความต้องการผจญภัย เมื่อมีกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ ๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการล่องแพ ปีนเขา ขี่ช้าง เป็นต้น ย่อมมีการประชาสัมพันธ์ ทำให้คนอยากลองผจญภัยกับกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่เหล่านั้น

3. ความต้องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตัวเอง ถ้ามองให้ลึกจะเห็นได้ว่าการเดินทางเป็นการทำลายความจำเจในชีวิตประจำวัน โดยออกเดินทางไปค้นหาสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต โดยเฉพาะหนุ่มสาวสมัยใหม่มีความอยากรู้อยากเห็นที่จะได้พบสิ่งแปลกใหม่ เช่น การเดินทางไปท่องเที่ยวในที่ต่าง ๆ จะได้พบเห็นสิ่งที่ตนไม่เคยพบเห็นมาก่อน เป็นต้น

4. ความต้องการคุณค่าในการเดินทางท่องเที่ยว เป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งผู้เดินทางท่องเที่ยวจะรู้สึกถึงความสนุกสนานหรือความประทับใจในขณะท่องเที่ยวแต่ละครั้ง โดยปกติผู้เดินทางท่องเที่ยวต้องการได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หรือความประทับใจในการเดินทางเท่ากับเกิดความคุ้มค่าในการเดินทางหรือมีคุณค่าเป็นกำไรชีวิตในการท่องเที่ยว

5. ความต้องการค้นคว้าทางวัฒนธรรม จะเห็นว่าการเดินทางท่องเที่ยวเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศที่ตนไปเที่ยว เช่น ประเพณี เทศกาล พิธีการต่าง ๆ หรือศาสนาที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาภาษาต่างประเทศในประเทศที่ได้เดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย

6. ความต้องการเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติ ปัจจุบันการคมนาคมเจริญมากขึ้น ครอบคลุมทั่วในสังคมกระจายไปยังส่วนต่าง ๆ บางครอบครัวญาติพี่น้องอยู่กันคนละทิศคนละทาง บางคนอยู่คนละจังหวัด บางคนอยู่คนละประเทศ จึงต้องการเดินทางมาเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นเหตุทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวตามมา

7. ความต้องการเห็นความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมโลก คนทั่วไปมีความต้องการเห็นความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมโลกว่า ผู้ที่อยู่ในประเทศที่ร่ำรวยกับในประเทศที่ยากจนมีความเป็นอยู่

แตกต่างกันอย่างไร หรือผู้ที่อยู่ประเทศในเขตอากาศหนาวกับในเขตอากาศร้อนมีความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ ยังต้องการที่วิวชมสิ่งปลูกสร้าง สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

8. ความต้องการยอมรับในสังคม ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะเกิดความพอใจมาก ถ้าคนที่เขากำลังติดต่อหรือคนที่เขาทำความรู้จัก ยอมรับนิสัยบางอย่างของเขา บ่อยครั้งที่นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกเหมือนคนแปลกหน้า ทำให้เขาต้องเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศที่เขาารู้สึกว่าเป็นที่ชื่นชอบและได้รับการยอมรับตัวเขา

9. ความต้องการความภูมิใจ การที่คนต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศ เพื่อแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่า ได้ไปท่องเที่ยวสถานที่แปลก ๆ ไม่เหมือนผู้อื่น

10. ความต้องการยกฐานะและเกียรติภูมิ การที่ได้มีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยว ไม่ว่าจะไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่น ทำธุรกิจ เข้าร่วมประชุม แข่งขันกีฬา ประกอบศาสนกิจ เยี่ยมญาติมิตร เป็นต้น ล้วนแต่ทำให้ผู้เดินทางไปท่องเที่ยวเป็นคนมีเกียรติในสังคม อันเป็นการยกฐานะและเกียรติภูมิของตนให้สูงขึ้นด้วย

11. ความต้องการระลึกถึงอดีต เนื่องจากอดีตเป็นที่มาของปัจจุบันคนเราทุกคนเมื่อคิดเป็นประวัติ ตลอดจนความเป็นมาของครอบครัวว่าเป็นใครมาจากไหนนอกจากนั้นยังมีอดีตของบุคคลที่เคยได้ประสบการณืมา ดังนั้น การเดินทางท่องเที่ยวจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจหรือระลึกถึงอดีตได้ เช่น การเดินทางกลับไปเยี่ยมบ้านเกิด การเดินทางไปเยี่ยมสถาบันการศึกษาเก่า เป็นต้น

12. ความต้องการแสวงหาความสุขทางใจ เป็นผลมาจากความเชื่อทางศาสนา โดยเฉพาะการเดินทางไปเยี่ยมชมหรือไปนมัสการศาสนสถาน เช่น การไปแสวงบุญสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เป็นต้น

13. ความต้องการฟื้นฟูสุขภาพทางกายและใจ เป็นผลมาจากความเสื่อมของสุขภาพกาย สุขภาพใจ ซึ่งอาจมาจากความเจ็บไข้ ได้ป่วย ความเครียดและความเหนื่อยล้า ทำให้ต้องการฟื้นฟูสุขภาพทางกายและใจ ให้แข็งแรงสมบูรณ์ เช่น การสัมผัสอากาศบริสุทธิ์ การอาบน้ำแร่ การนั่งสมาธิ เป็นต้น

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2555, หน้า 121-124) กล่าวว่า ในแต่ละประเทศย่อมมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่หลายแห่ง โดยแต่ละแหล่งท่องเที่ยวย่อมมีศักยภาพที่แตกต่างกัน แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งอาจมีศักยภาพสูง ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งก็มีศักยภาพต่ำ แต่แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง ต้องการพัฒนาให้ตัวเองมีศักยภาพสูงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวให้มากที่สุด และได้รับความพึงพอใจมากที่สุด พร้อมทั้งอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและ

สิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนควบคู่กันไปด้วย ดังนั้น นักท่องเที่ยวจึงมีสิทธิที่จะเลือกแหล่งท่องเที่ยวตามต้องการและเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด นายสแตนลีย์ ซีพล็อก ได้จำแนกพฤติกรรมนักท่องเที่ยวต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว โดยอาศัยหลักจิตวิทยาเป็นฐานในการจำแนก พอสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Psychocentrics) ต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไป มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่เสี่ยงอันตราย
2. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวปลายทางที่มีแสงอาทิตย์ส่องสว่าง มีกีฬากลางแจ้งที่สนุกสนาน รวมทั้งสามารถทำกิจกรรมที่ทำให้ผ่อนคลายความเครียด
3. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่ต้องอาศัยร่างกายมาก สามารถเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก
4. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีที่พักเป็นจำนวนมาก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน
5. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศในการเดินทางท่องเที่ยวที่คุ้นเคย ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของตนในถิ่นที่พำนักอยู่
6. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวและมีการบริการต่าง ๆ อย่างครบวงจร ทั้งด้านที่พัก อาหาร และเครื่องดื่มน การเดินทาง การท่องเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ และความปลอดภัย โดยต้องมีการกำหนดเวลาใน โปรแกรมการท่องเที่ยวและจัดการให้เป็นไปตามกำหนดการ

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มประเภทเน้นตัวเองปานกลาง (Near psychocentrics) ต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปด้วยและได้รับการต้อนรับจากสังคม
2. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ปฏิบัติตามแบบแผนที่มีผู้กำหนดมา
3. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เคยรู้จักมาก่อนหรือเคยไปท่องเที่ยวมาแล้ว
4. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทสวนสนุก

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มประเภทเดินทางสายกลาง (Mid centrics) ต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีความรู้สึกว่าได้ผ่อนคลายและพักผ่อนอย่างเต็มที่

2. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาเยี่ยมชมเพื่อนหรือญาติ
3. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรักษาสุขภาพ โดยการใช้ธรรมชาติบำบัด
4. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาสเปลี่ยนแปลงสภาพการดำเนินชีวิตใน

ระยะเวลาหนึ่ง

5. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาสหนีไปจากปัญหาที่ตนประสบอยู่
6. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่พบว่าจุดหมายปลายทางนั้นตรงกับที่ตนเองคาดหวังไว้
7. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการบริการที่ดี
8. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ได้เลือกซื้อของ
9. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีการพักผ่อนในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว
10. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจก่อน หลังจากได้ไปท่องเที่ยวแล้ว
11. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นการท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก ๆ กับครอบครัวและเพื่อน
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มประเภทขอความหลากหลายพอสมควร (Near allocentrics)

ต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว พอสรุปได้ดังนี้

1. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง
2. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีการแข่งขันกีฬาหรือการมีส่วนร่วมในการแข่งขัน
3. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีการทดสอบความอดทนการค้นพบและพิชิตสถานที่

ท่องเที่ยว

4. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ทางธุรกิจ การประชุม สัมมนา
5. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถานที่บันเทิง
6. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาสเปลี่ยนแปลงสภาพการดำเนินชีวิต

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มประเภทมีความสนใจหลากหลาย (Allocentric) ต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยว พอสรุปได้ดังนี้

1. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวมากนักหรือยังไม่มีเลย ต้องการรู้ว่าตนเองเป็นผู้ค้นพบ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ตนเองได้เข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่ยังไม่เคยมีผู้เข้าไปท่องเที่ยวหรือมีก็น้อย

2. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีจินตนาการและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอื่น

3. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการออกกำลังมาก ๆ มีกิจกรรมที่ต้องออกแรง ตื่นเต้น สร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ตนเองตลอดเวลา

4. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้เวลาเดินทางน้อย เพราะต้องการใช้เวลาในการแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ และทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าจะใช้เวลาอยู่ในยานพาหนะในการเดินทาง

5. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีที่พักจัดให้เพียงแค่อำนวยความสะดวกพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีอาหารและเครื่องดื่มที่แปลกใหม่ (ไม่เป็นอันตราย) และนักท่องเที่ยวพักอยู่จำนวนน้อยหรือไม่มีเลย

6. ต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการพบปะพูดคุยเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากบุคคลในท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ มีวัฒนธรรม ความเชื่อที่แตกต่างกับของตนเอง และไม่เคยเป็นที่รับรู้มาก่อน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

ฉันทิช วรรณอม (2552, หน้า 123-137) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีปฏิบัติจากหลาย ๆ ทางเลือกเพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวเท่านั้น โดยคนเราเมื่อเติบโตได้เรียนและมีประสบการณ์พอสมควรแล้วจะต้องเริ่มตัดสินใจและจะต้องใช้การตัดสินใจนี้ ตลอดเวลาพร้อมกับต้องการสิ่งที่ดีที่สุดกับตนเอง ดังนั้น จึงต้องอาศัยการตัดสินใจมาใช้เพื่อสนองความต้องการของตนให้ดีที่สุดเท่าที่จะเลือกได้ การตัดสินใจจึงเป็นต้นเหตุของกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมาไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมอะไรก็ตาม

กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว หมายถึง ขั้นตอนการตัดสินใจซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว โดยการคัดแปลงมาจากทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งมีกระบวนการแก้ปัญหา (Problem solving process) เป็นแนวทาง ซึ่งขั้นตอนหลัก ๆ ในการตัดสินใจมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา (Problem/ need recognition) ขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล (Information search) ขั้นตอนการประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) ขั้นตอนการตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) และขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ (Post-purchase feelings) (วัลย์พร วิวตระกูลไพบูลย์, 2556, หน้า 62) การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว อาจมีความสลับซับซ้อนมากกว่าการซื้อสินค้าทั่วไป เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันในหลายประการ ประเด็นตัวอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องคิดตัดสินใจอย่างเกี่ยวเนื่องกันเมื่อเกิดความต้องการท่องเที่ยว ได้แก่

1. แหล่งท่องเที่ยวที่จะเดินทางไป เช่น ประเทศ หรือเมืองใด
2. วิธีการเดินทาง เช่น เครื่องบิน รถไฟ หรือรถโดยสาร
3. สถานที่พัก เช่น โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ หรือบ้านเพื่อน
4. ช่วงเวลาของการเดินทาง เช่น วัน เดือน ช่วงเช้าหรือช่วงบ่าย

ระดับการตัดสินใจในการซื้อสินค้า

Engel et al. (1995) กล่าวว่า ระดับการตัดสินใจของผู้บริโภคสำหรับการซื้อสินค้าสามารถแบ่งออกได้โดยใช้ระดับของการแก้ปัญหาและระดับของการหาข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน (Limited problem solving: LPS)

การซื้อในลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อสินค้าและบริการที่จะซื้อมีราคาไม่แพงมาก หรือสินค้าที่ซื้อเป็นประจำ หรือสินค้าที่วางจำหน่ายในท้องตลาดมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก เป็นเหตุให้ผู้ซื้อไม่ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ การตัดสินใจซื้อในลักษณะนี้ ผู้ซื้อไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า จึงมักเป็นการตัดสินใจซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ตหรือห้างสรรพสินค้า การเดินทางท่องเที่ยวในระยะสั้น ๆ ที่ไม่ไกลจากถิ่นที่พัก เช่น การไปเที่ยวสวนสัตว์ การไปเที่ยววัด อาจจะจัดรวมอยู่ได้ในการตัดสินใจซื้อลักษณะนี้ได้

2. การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการซับซ้อน (Extended problem solving: EPS)

การซื้อในลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อสินค้าและบริการที่จะซื้อ มีราคาแพง มีความเสี่ยงต่อทรัพย์สินและความรู้สึกต่อการซื้อสินค้า ซึ่งผู้ซื้อต้องระมัดระวังไม่ให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้น การตัดสินใจในรูปแบบนี้มักต้องใช้เวลาในการตัดสินใจนาน เนื่องจากต้องการเวลามากพอในการหาข้อมูล เนื่องจากกลัวว่าจะเกิดผลเสียได้เมื่อตัดสินใจผิดพลาด สินค้าและบริการในลักษณะนี้ได้แก่ การท่องเที่ยวในระยะทางไกล เช่น การท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไป หรือการไปท่องเที่ยวต่างประเทศ

ทฤษฎีการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

ทฤษฎีการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวนั้น ได้ดัดแปลงมาจากทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภคสินค้าทั่วไป แต่มีการเพิ่มเติมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเฉพาะสินค้าทางการท่องเที่ยวเพิ่มเข้าไปเพื่อให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจน ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน 5 ทฤษฎี ดังนี้

1. Schmoll (1977 cited in Swarbrooke & Horner, 1999) กล่าวถึง ทฤษฎีกระบวนการ

ตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้ดัดแปลงมาจากทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคของ Howard and Sheth (1969) และ Nicosia (1966) โดยมีการแบ่งขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความปรารถนาที่จะท่องเที่ยว (Travel desires)

ขั้นที่ 2 การค้นหาข้อมูล (Information search)

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบตัวเลือก (Assessment/ comparison of travel alternatives)

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจ (Decision)

ขั้นตอนดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งใช้ชื่อว่า Travel decision process model นับได้ว่า เป็นทฤษฎีการตัดสินใจที่มีการระบุปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไว้โดยละเอียดมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง

กระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวของ SchmoII นั้น ได้มีการแบ่งกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกไว้ 4 กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปัจจัยทางด้านสิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว (Travel stimuli) เป็นสิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย เอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว คำแนะนำจากนักท่องเที่ยว และคำแนะนำจากตัวแทนท่องเที่ยว

กลุ่มที่ 2 ปัจจัยทางด้านบุคคลและสังคม (Personal and social determinants) เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้มีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการเติมเต็มทางด้านจิตใจ เช่น แรงจูงใจ ความต้องการ และความคาดหวัง โดยประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและทางสังคม บุคลิกภาพ อิทธิพลทางสังคม ทัศนคติและค่านิยม

กลุ่มที่ 3 ปัจจัยภายนอก (External variables) เป็นปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความมั่นใจในตัวแทนท่องเที่ยว ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว ความเสี่ยงภัย และข้อจำกัดทางด้านต่าง ๆ เช่น เวลา ค่าใช้จ่าย

กลุ่มที่ 4 ปัจจัยทางด้านลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว (Characteristics and features of destination) เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้ ได้แก่ คุณค่า ข้อมูลการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

2. Wall and Mathieson (2006) กล่าวถึง ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้มีการเพิ่มขั้นตอนของการตัดสินใจจาก SchmoII อีก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 5 และ 6 โดยรวมซึ่งมีขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 6 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความปรารถนาที่จะท่องเที่ยว (Travel desire)

ขั้นที่ 2 การค้นหาข้อมูล (Information search)

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบตัวเลือก (Assessment of travel alternatives)

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจ (Decision)

ขั้นที่ 5 การจัดการท่องเที่ยว (Travel arrangements)

ขั้นที่ 6 ประสบการณ์ท่องเที่ยวและการประเมินผล (Travel experience and evaluation)

กระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวของ Wall and Mathieson (2006) นั้น ได้มีการแบ่งกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวไว้ 4 กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปัจจัยทางด้านลักษณะของนักท่องเที่ยว (Tourist profile) มีลักษณะของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น อายุ การศึกษา รายได้ ทักษะคิด ประสิทธิภาพ และแรงจูงใจ

กลุ่มที่ 2 ปัจจัยทางการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (Travel awareness) โดยปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น ภาพพจน์ สิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการ

กลุ่มที่ 3 ปัจจัยทางด้านลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว (Destination resources and characteristics) โดยปัจจัยทางด้านลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว สภาพภูมิศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สภาพเศรษฐกิจและการเมือง สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 ปัจจัยทางการจัดการท่องเที่ยว (Trip features) โดยปัจจัยในกลุ่มนี้ ได้แก่ ความมั่นใจในตัวแทนท่องเที่ยว ราคา และระยะเวลา การเสี่ยงภัย แรงกดดันภายในครอบครัว แรงกดดันจากการจัดการท่องเที่ยว ขนาดของกลุ่มที่จะท่องเที่ยว และระยะทาง เป็นต้น

3. Moutinho (1987) กล่าวถึง ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความปรารถนาที่จะท่องเที่ยว (Travel desire)

ขั้นที่ 2 การค้นหาข้อมูล (Information search)

ขั้นที่ 3 การประเมินตัวเลือก (Travel assessment)

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจ (Travel decision and demand)

ทฤษฎีนี้ได้มีการแบ่งกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอก ไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปัจจัยทางด้านสิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว (Travel stimuli) เป็นสิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย เอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว คำแนะนำจากนักท่องเที่ยว และคำแนะนำจากตัวแทนผู้ประกอบการท่องเที่ยว

กลุ่มที่ 2 ปัจจัยทางด้านสังคมและบุคคล (Social and personal determinants) โดยปัจจัยในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและทางสังคม บุคลิกภาพ อิทธิพลทางสังคม ทักษะคิดและค่านิยม

กลุ่มที่ 3 ปัจจัยภายนอก (External variables) โดยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความมั่นใจในตัวแทนนักท่องเที่ยว ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประสิทธิภาพในการท่องเที่ยว ข้อจำกัดทางด้านต่าง ๆ และความเสียดังต่าง ๆ

กลุ่มที่ 4 ปัจจัยทางด้านลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว (Characteristics and features of destination) โดยปัจจัยในกลุ่มนี้ ได้แก่ ราคาและคุณค่า สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรม ในแหล่งท่องเที่ยว การจัดการแหล่งท่องเที่ยว และข้อมูลการท่องเที่ยว

จะเห็นว่า การจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวของทฤษฎีนี้ มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวของ Schmolli เป็นอย่างมาก และ จะพบว่า ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยทางด้านสิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยวและปัจจัยทางด้าน บุคคลและสังคมในการกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาที่จะเดินทางท่องเที่ยว โดยมีเรื่องของปัจจัย ภายนอกและปัจจัยทางด้านลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาทในระยะของการค้นหา ข้อมูล

4. Goodall (1988) กล่าวถึง ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้แบ่ง ขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้ความต้องการ (Need recognition)

ขั้นที่ 2 การค้นหาข้อมูล (Information search)

ขั้นที่ 3 การประเมินตัวเลือก (Evaluation of alternatives)

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจ (Purchase decision)

ขั้นที่ 5 การประเมินหลังการซื้อ (Post-purchase evaluation)

ในทฤษฎีของกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว พบว่า มีการนำเรื่องของกลุ่มของ แหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาสเป็นตัวเลือก (Opportunity set) เข้ามาอธิบายเพิ่มเติม แหล่งท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวชอบ (Preference) มีความคาดหวังที่จะไปเยือน (Expectation) ประกอบกับเป็น แหล่งท่องเที่ยวที่มีภาพพจน์ดี (Image) จึงจะมีโอกาสจัดอยู่ในกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาส เป็นตัวเลือก สะท้อนให้เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญในเรื่องของภาพพจน์เป็นอย่างมาก เพราะภาพพจน์มีส่วนช่วยผลักดันให้แหล่งท่องเที่ยวมีโอกาสเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวตัดสินใจไปเยือนได้

5. Middleton (1994) กล่าวถึง ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว มีลักษณะ ที่แตกต่างจากทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้กล่าวถึงมาก่อนหน้านี้ เนื่องจากได้มีการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการ กระตุ้นและการสนองตอบจากทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคมาปรับใช้เพื่ออธิบายการตัดสินใจของ นักท่องเที่ยว มี 2 กลุ่มปัจจัย ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ช่องทางการสื่อสาร (Communication channels) ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริม การขาย ผ่านพับ การขายโดยบุคคล การประชาสัมพันธ์ และจากเพื่อน ครอบครัว และกลุ่มอ้างอิง

กลุ่มที่ 2 ความรู้สึกหลังการใช้บริการ (Post-purchase and post-consumption feelings) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกพึงพอใจ และพร้อมที่จะกลับไปใช้บริการยังแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นอีกหรือไม่

โดยสรุป กระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่แล้วจะเป็น การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการที่ซับซ้อน เนื่องจากผู้ซื้อจะต้องตัดสินใจในหลายประเด็น เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่จะไป วิธีการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พัก กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ทฤษฎีการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวนั้นได้ดัดแปลงมาจากทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภคสินค้าทั่วไป แต่มีการเพิ่มเติมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเฉพาะสินค้าทางการท่องเที่ยวเพิ่มเข้าไป แทบทุกทฤษฎีการตัดสินใจนักท่องเที่ยวจะมีกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมีขั้นตอนหลัก ๆ อยู่ 4 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหาหรือความจำเป็น (Problem/ need recognition) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Information search) การประเมินตัวเลือก (Evaluation of alternatives) และการตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) ส่วนอีกขั้นตอนคือ ขั้นตอนการประเมินหลังการซื้อ (Post-purchase evaluation) นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นอีก

ลักษณะเด่นของการตัดสินใจซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว

ถึงแม้ว่าทฤษฎีการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวนั้น ได้มีการดัดแปลงมาจากทฤษฎีการตัดสินใจผู้บริโภคแต่ในความเป็นจริงแล้ว การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมีลักษณะเด่นอยู่หลายประการที่แตกต่างจากสินค้าทั่วไป ดังนี้

1. เป็นการตัดสินใจซื้อที่มีความเกี่ยวพันสูง (High involvement purchase) เนื่องจากสินค้าทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีราคาสูง และมีภาวะเสี่ยงในการตัดสินใจค่อนข้างมาก เป็นสินค้าที่ไม่ได้มีการซื้อกันบ่อย การซื้อสินค้าลักษณะนี้จึงทำให้ผู้ตัดสินใจรู้สึกว่าการตัดสินใจนั้น มีความสำคัญมากจนทำให้อยู่สภาวะที่มีความกังวลสูง เพราะเล็งเห็นว่าผลเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หากตัดสินใจผิดพลาด

2. ระดับการค้นหาข้อมูลอยู่ในเกณฑ์สูง (High level of information search) เนื่องจากสินค้าทางการท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่ไม่สามารถจับต้องได้ การหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต เพื่อนหรือคนรู้จักให้มากที่สุด จึงเป็นการลดความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี

3. เป็นการตัดสินใจที่ใช้เวลานาน (Long-term decision) การตัดสินใจส่วนใหญ่ของผู้ซื้อจะมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นเวลานาน และใช้เวลาในการตัดสินใจเป็นเวลานาน นั่นหมายถึง

รวมถึงว่า การตัดสินใจซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวแล้วผู้ซื้อต้องรอเวลาช่วงระยะถึงจะได้มีโอกาสใช้บริการด้วย

4. เป็นการตัดสินใจที่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างได้สูง (Strong influence by people) การเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะมีเพื่อนร่วมเดินทาง ซึ่งอาจจะมีขนาดเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ บุคคลที่ร่วมเดินทางไปด้วยย่อมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว เพราะเป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมเดินทาง จึงเป็นการยากที่จะบอกว่าการตัดสินใจนั้นเป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างแท้จริง

5. เป็นการตัดสินใจที่มีความสำคัญต่อความรู้สึก (Emotional significance) การเดินทางท่องเที่ยวมักจะเป็นเหตุการณ์สำคัญที่บุคคลรอคอยเพื่อพักผ่อน เพื่อหลีกเลี่ยงจากความจำเจ เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ เพราะฉะนั้น การตัดสินใจซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวจึงย่อมมีผลต่อความรู้สึกที่คาดหวังไว้เป็นอย่างมาก

ขั้นตอนสำคัญในการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว

กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. การรับรู้ปัญหาหรือความต้องการ (Problem/ need recognition) หมายถึง การที่บุคคลตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการที่กำลังเผชิญอยู่นั้นเกิดความต้องการที่จะหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาช่วยแก้ปัญหาที่นั่น ซึ่งในที่นี้คือสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2. การแสวงหาข้อมูล (Information search) หมายถึง การที่บุคคลแสวงหาและคัดเลือกข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรือความต้องการที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อใช้กำหนดทางเลือก หรือประกอบการตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาหรือความจำเป็นนั้น แหล่งข้อมูลที่บุคคลจะสามารถแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ แบ่งออกได้เป็น 2 แหล่ง คือ

2.1 การแสวงหาแหล่งข้อมูลจากภายใน หมายถึง การที่บุคคลดึงเอาความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง หรือข้อมูลที่เก็บไว้ในความทรงจำออกมาใช้ประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ

2.2 แหล่งข้อมูลจากภายนอก หมายถึง การที่บุคคลเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตนสนใจจากสื่อชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตลาด เช่น นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยปกติแล้วบุคคลจะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายในก่อน หากพบว่าข้อมูลมีปริมาณและคุณภาพไม่เพียงพอ หรือสินค้าที่จะซื้อมีความเสี่ยงในการซื้อสูง ก็จะเสาะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากภายนอกเพิ่มเติม

ความพยายามในการค้นหาข้อมูลของนักท่องเที่ยวจะมีมากที่สุด ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการทางการท่องเที่ยวน้อยที่สุด ในทางกลับกันมีความพยายามในการ

ค้นหาข้อมูลของนักท่องเที่ยวนั้นน้อยที่สุด ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการทางการท่องเที่ยวมากที่สุด

3. ขั้นตอนการประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาหรือความต้องการที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในขั้นตอนนี้อาจเป็นการประเมินโดยตัวบุคคลเองเพียงผู้เดียว หรือเป็นการประเมินโดยมีความคิดเห็นของบุคคลอื่นประกอบ สำหรับสินค้าทางการท่องเที่ยวการตัดสินใจมักเป็นการตัดสินใจร่วม ซึ่งอาจจะมีการนำความคิดเห็นของครอบครัว หรือกลุ่มเพื่อนมาช่วยในการพิจารณาประเมินทางเลือกได้

4. ขั้นการตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) หมายถึง การตัดสินใจเลือกเอาทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง เพื่อให้ได้ทางเลือกนั้นมาในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่หรือตอบสนองความต้องการ ในขั้นตอนนี้ย่อมมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ด้วยกัน 2 ประการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย ข้อมูลทั้งที่อยู่ในความทรงจำและที่เสาะแสวงหาจากแหล่งข้อมูลภายนอก ผู้ที่มีการศึกษาและรายได้สูงย่อมมีความรู้ในสิ่งที่ตนต้องการจะซื้อ และมักหาข้อมูลก่อนการซื้อสินค้า กลุ่มบุคคลเหล่านี้ มีโอกาสได้รับข้อมูลจากหลายช่องทาง เช่น บัตรเครดิต สมาชิกบัตรต่าง ๆ โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาและรายได้ต่ำ มักเสาะแสวงหาข้อมูลเฉพาะหน้าก่อนตัดสินใจ

4.2 สิ่งแวดล้อมของร้าน ประกอบด้วยบรรยากาศของร้าน (Store atmosphere) การวางผังภายในร้าน (Store display) เพื่อให้เหมาะสมกับฐานะ รสนิยม เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในสินค้าและบริการได้ สำหรับสินค้าทางการท่องเที่ยว อาจหมายรวมถึงการขายสินค้าและบริการในร้านบนอินเทอร์เน็ตก็ได้ ซึ่งก็ควรจะมีภาพสถานที่ที่สวยงาม สะอาด และเป็นระเบียบ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าในตัวสินค้าและบริการในเรื่องของรายละเอียดของบริการ และความปลอดภัยในการชำระเงินผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วย

5. ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ (Post-purchase feelings) หมายถึง ความรู้สึกภายหลังจากที่บุคคลได้ใช้สินค้าหรือบริการที่ได้เลือกซื้อแล้วเกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในสินค้าหรือบริการนั้นอยู่ในระดับที่บุคคลคาดหวังหรือดีเกินกว่าความคาดหวังก็ย่อมส่งผลให้บุคคลได้รับความพึงพอใจ (Satisfaction) ในทางตรงข้าม หากสินค้าหรือบริการนั้นอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าที่บุคคลได้คาดหวังไว้ ก็ย่อมส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่พึงพอใจได้ เมื่อมีการซื้อซ้ำ หากพบว่าสินค้าและบริการยังให้ผลดีเช่นเดิม ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นก็จะไปเสริมความเชื่อ ทศนคติ และความตั้งใจซื้อให้มั่นคงขึ้นไปอีกจนทำให้เกิดความภักดีในตราสินค้า (Brand loyalty) ได้

กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยว

วันทิกา หิรัญเทศ (2556, หน้า 29-30) กล่าวว่า พฤติกรรมการซื้อของนักท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาพิจารณาและความพยายามในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง ซึ่งมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอก กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตระหนัก หรือการรับรู้ปัญหา (Need recognition) แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สิ่งกระตุ้นภายใน เช่น การบุคคลรู้สึกเครียด หรืออ่อนล้าจากการทำงานมาตลอดทั้งปี หรือในกรณีที่บุคคลรู้สึกจำเจกับชีวิตประจำวัน
2. สิ่งกระตุ้นภายนอก เช่น ข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวหรือธุรกิจท่องเที่ยวทั้งสิ่งกระตุ้นภายในและภายนอกทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความต้องการอยากพักผ่อนหย่อนใจหรือเดินทางไปท่องเที่ยวปลดปล่อยให้หายเหนื่อยหรือซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 การหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ (Information search) แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลภายใน นักท่องเที่ยวอาจนึกถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ตนรู้จักและจดจำไว้ในใจ ซึ่งอาจเคยมีประสบการณ์มาแล้ว
2. แหล่งข้อมูลภายนอก นักท่องเที่ยวอาจหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตจากนิตยสารท่องเที่ยว จากป้ายโฆษณากลางแจ้ง จากบริษัทท่องเที่ยว จากสำนักส่งเสริมการท่องเที่ยวรวมทั้งข้อมูลทางสังคม อาทิ ครอบครัว ญาติพี่น้อง อาจารย์ เพื่อนร่วมงาน ฯลฯ ส่วนมากนักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการบริษัทที่มีเว็บไซต์ อาทิ นักท่องเที่ยวจะหาข้อมูลโรงแรมที่พักจากเว็บไซต์ หาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวว่าจะไปจังหวัดใด หาข้อมูลว่าร้านที่ไหน น่าสนใจ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) เมื่อระบุทางเลือกหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องการไปแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ระบุไว้ การตัดสินใจซื้ออาจจะมาจากเกณฑ์ราคาอันดับแรก นักท่องเที่ยวที่กำลังมองหาโปรแกรมทัวร์มักจะพิจารณาราคาโปรแกรมทัวร์ก่อน นักท่องเที่ยวที่ไม่ละเอียดรอบคอบก็จะตัดสินใจสิ่งที่มีราคาถูกที่สุด แต่นักท่องเที่ยวที่รอบคอบมักพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ด้วย โดยการสอบถามรายการนำเที่ยวเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาคุณสมบัติครบแล้ว ก็นำมาจัดเรียงความสำคัญ แล้วก็ประเมินทางเลือกเพียงสิ่งเดียว

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจซื้อ และการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว (Decision making) หลังจากนักท่องเที่ยวได้ประเมินทางเลือกแล้วและทราบว่าผลิตภัณฑ์ใดที่ตนเองมีความต้องการจริง บางครั้งอาจมีตัวแปรต่าง ๆ เข้ามามีอุปสรรคต่อการตัดสินใจซื้อ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การก่อการร้าย สงคราม ภัยพิบัติต่าง ๆ เหตุการณ์เหล่านี้อาจทำให้นักท่องเที่ยว เลื่อนการเดินทางท่องเที่ยวหรือซื้อผลิตภัณฑ์ออกไปอีกหรืออาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงยกเลิกได้ อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวจะมีความตั้งใจที่จะเดินทางและเตรียมตัวเดินทางโดยจะมีกิจกรรมต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การซื้อตั๋วเครื่องบิน การจองห้องพัก การแลกเงิน การทำวีซ่าเข้าประเทศ การจัดเตรียมสัมภาระ เพื่อการเดินทาง ฯลฯ จากนั้นนักท่องเที่ยวจะเดินทางไปยังสถานที่ที่ตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 5 พฤติกรรมภายหลังการเดินทาง (Post-purchase behavior) นักท่องเที่ยว จะประเมินผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความแตกต่างระหว่างความคาดหวังที่นักท่องเที่ยวตั้งไว้ และประสบการณ์ที่ได้รับจริงจากการ เดินทางท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว และในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวมีผลต่อการคงอยู่ของ ธรรมชาติแวดล้อม ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศจะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม และทำให้ ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ ลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยลง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการส่งเสริมการอนุรักษ์ ซึ่ง มีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวมระดับประเทศ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2555, หน้า 276-278) กล่าวว่ องค์กรประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. องค์กรประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ (Nature-based tourism) ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมถึง แหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวนั้น ได้แก่ ป่าไม้ นก สัตว์ป่า ถ้ำ น้ำตก ทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น กิจกรรมการเดินป่า กิจกรรม การถ่ายรูป กิจกรรมศึกษาท้องฟ้า กิจกรรมปีนเขา เป็นต้น

2. องค์กรประกอบด้านกระบวนการศึกษาสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการ ศึกษาสิ่งแวดล้อม (Environmental education-based tourism) โดยมีการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ การสร้างความประทับใจ และการปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง

3. องค์ประกอบด้านธุรกิจท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยวที่มีการให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ (Service quality-based tourism) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวโดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

4. องค์ประกอบด้านการตลาดท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยวที่ควรคำนึงถึงการตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ (Marketing quality-based tourism) โดยแสวงหานักท่องเที่ยวคุณภาพเข้ามาท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวคุณภาพได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวอย่างพึงพอใจ อีกทั้งช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation-based tourism) โดยให้ชุมชนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวทั้งกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต การได้รับผลตอบแทนกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดชุมชนท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

6. องค์ประกอบด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการท่องเที่ยวแก่ผู้เกี่ยวข้อง (Consciousness-based tourism) โดยมีการให้ความรู้และสื่อความหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความรักและความห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบห่วงโซ่อุปทาน

ธนิต โสรัตน์ (2550, หน้า 9-16) กล่าวถึง ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครือข่ายโลจิสติกส์ เป็นการใช้ระบบของหน่วยงาน คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูล ข่าวสาร และทรัพยากร นำมาประยุกต์เข้าด้วยกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการ จากผู้จัดหาไปยังลูกค้า กิจกรรมของห่วงโซ่อุปทาน คือ การดำเนินการแปรสภาพทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุดิบ และวัสดุอื่น กระทั่งกลายเป็นสินค้าสำเร็จรูป แล้วส่งไปถึงลูกค้าคนสุดท้าย (End customer) หรือผู้บริโภค ตามหลักของ ห่วงโซ่อุปทานนั้น วัสดุที่ถูกใช้แล้ว อาจจะถูกนำกลับมาใช้ใหม่ที่จุดใดจุดหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานก็ได้ กรณีวัสดุนั้นเป็นวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recyclable materials)

ความหมายของห่วงโซ่อุปทาน

โกศล คีตลธรรม (2551) ให้ความหมายของห่วงโซ่อุปทาน หรือเครือข่ายโลจิสติกส์ไว้ว่าเป็นการใช้ระบบของหน่วยงาน คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากร มาประยุกต์เข้าด้วยกัน เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการ จากผู้จัดหาไปยังลูกค้า โดยกิจกรรมของห่วงโซ่อุปทานจะทำหน้าที่แปรสภาพทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุดิบ และวัสดุอื่น ๆ ให้กลายเป็นสินค้าสำเร็จรูป แล้วจึงส่งไปจนถึงลูกค้าคนสุดท้าย

สำหรับในส่วนของไชยยศ ไชยมั่นคง (2550, บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงความหมายของห่วงโซ่อุปทานที่ระบุไว้ในหนังสือ Council of supply chain management professional ว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทาน เป็นการรวมกันของการวางแผนและการจัดการในทุก ๆ กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องในด้านของการจัดซื้อกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การจัดการโลจิสติกส์ และรวมไปถึงความร่วมมือกันระหว่างสมาชิก ในห่วงโซ่อุปทาน อันประกอบด้วย ซัพพลายเออร์ ลูกค้า หรือผู้ให้บริการตามลำดับ กล่าวโดยสรุป คือ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการจัดการในเรื่องของการจัดหาและความต้องการภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรหรือหน่วยงาน

ซึ่งมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับชนิดย์ โสรรัตน์ (2550, หน้า 9-16) ที่ได้รวบรวมคำจำกัดความและความหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain management) ไว้ว่าหมายถึง เป็นการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่คำนึงถึงความเกี่ยวเนื่อง หรือความสัมพันธ์กันแบบบูรณาการของหน่วยงานหรือแผนกในองค์กร และคู่ค้าที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า หรือผู้ส่งมอบในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำส่งสินค้า หรือบริการตามความต้องการของผู้บริโภคให้ดีที่สุด ทั้งเรื่องของเวลา ราคา หรือคุณภาพ โดยจะบริหารจัดการในเรื่องของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรและคู่ค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขจัดความล่าช้าในการทำธุรกรรมต่าง ๆ รวมถึง ขจัดปัญหา ในการส่งหรือรับมอบสินค้า และบริการที่มีผลมาจากระบบการจัดการด้านการเงินที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการบริหารจัดการตั้งแต่ต้นน้ำ หรือแหล่งวัตถุดิบในการผลิตชิ้นส่วนป้อนเข้าโรงงานจนถึงปลายน้ำหรือผู้บริโภค (พงษ์ชัย อธิคมรัตน์กุล, 2550, หน้า 34-40)

กล่าวโดยสรุป การจัดการห่วงโซ่อุปทาน หมายถึง ขั้นตอนการบูรณาการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการระบบคลังสินค้า ตลอดจนการส่งสินค้าจนถึงปลายทางก็คือ ลูกค้า อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ ระยะเวลา และสถานที่ เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายให้ต่ำที่สุด และตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกระดับให้เกิดความพึงพอใจอย่างสูงสุด

ธนิศย์ โสรัตน์ (2550, หน้า 9-16) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทาน มีความเกี่ยวข้องกับหลายกิจกรรม เนื่องจากเป็นระบบการจัดการกิจกรรมทั้งหมดให้เกิด ประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ประกอบการ จึงต้องมีความสามารถด้านการเคลื่อนย้ายกิจกรรมระหว่าง องค์กรและปรับเปลี่ยนลักษณะขององค์กร เพื่อสร้างรายได้เปรียบและให้ผลตอบแทนด้าน การเงินที่สูงขึ้น เช่นเดียวกับที่ฐานปนา บุญหล้า (2555, บทคัดย่อ) กล่าวว่า แนวคิดนี้ต้องมีการเก็บ สินค้าคงคลังภายใต้หลักการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า ที่เรียกว่า ระบบการเพื่อสินค้าคงคลัง (Push inventory) ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน นั่นก็คือ การลดหรือการขจัด ต้นทุนสินค้าคงคลังที่ไม่จำเป็นออกไป

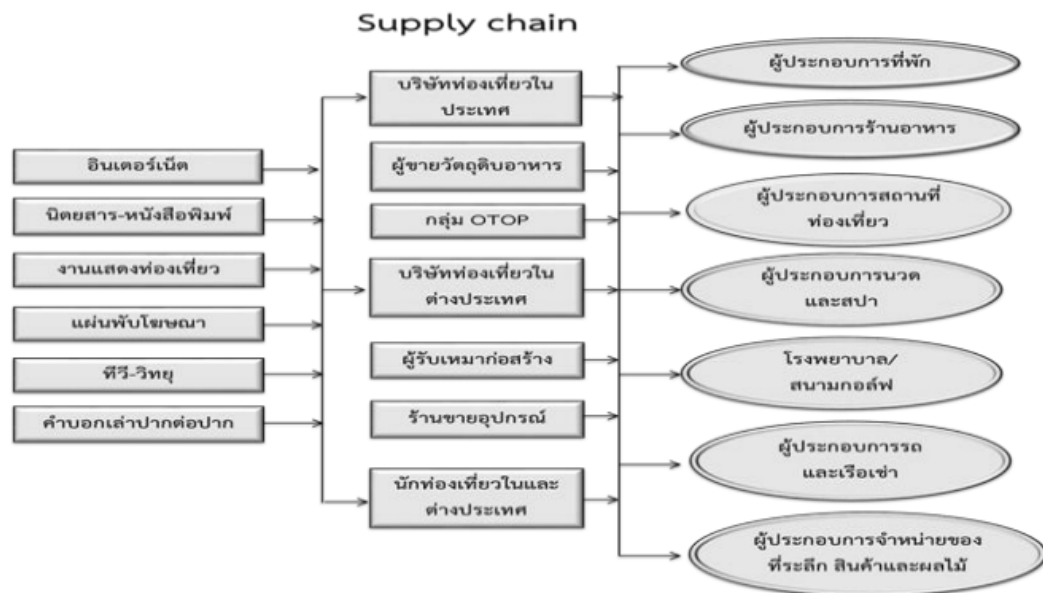
กรณีที่ลูกค้าสามารถรอคอยสินค้าได้ ไม่จำเป็นต้องมีสินค้าคงคลัง แนวคิดนี้เรียกว่า ระบบที่ผลิตสินค้าเมื่อมีคำสั่งซื้อ (Demand pull) ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถทราบความต้องการ สินค้าล่วงหน้าปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ที่ประกอบการด้านการขนส่งได้พลิกผันตัวเองมาให้บริการ หลากหลายมากขึ้น เช่น ด้านสินค้าคงคลัง การติดตามหลังการให้บริการ การประมวลคำสั่งซื้อ ซึ่งรู้จักกันในฐานะผู้รับจัดการการขนส่ง (Third party logistics provider)

ห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยว

พนารัช ปริดากรณ์ (2556, หน้า 48-58) ได้ศึกษาโครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของธุรกิจการท่องเที่ยวในปัจจุบัน พบว่า มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสมาคมมากมาย แต่ยังไม่ มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายในระดับประเทศ มีเพียงการรวมตัวในรูปแบบเครือข่ายในระดับจังหวัดหรือ ชุมชน เช่น เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีศูนย์ประสานงาน เป็นองค์กรกลางด้านข้อมูล ข่าวสารมีบทบาทในการประสานงาน เชื่อมโยงองค์ความรู้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง สมาชิกเป็นสื่อกลางในการบอกปัญหาและความต้องการของสมาชิกให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง และเป็นแหล่งข้อมูลให้กับชุมชน หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชน สื่อ และผู้ที่สนใจเรื่องการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายท่องเที่ยวจังหวัดและกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงกัน หลายเครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ มุ่งการตลาด และมีการจัดกิจกรรมด้านการ ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ด้วยการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่จังหวัด และเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยง เพื่อเอื้อประโยชน์ ในกลุ่มจังหวัดและระหว่างกลุ่ม

เมื่อพิจารณาถึงห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply chain) หมายถึง เครือข่ายของ องค์กรด้านการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในสร้างสรรค์กิจกรรมและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว จนกระทั่ง มีการส่งมอบบริการนั้นให้กับนักท่องเที่ยว พบว่า เครือข่าย (Networks) ด้านการท่องเที่ยวที่ร่วมมือ กันสร้างผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวนั้น ครอบคลุมการดำเนินงานของธุรกิจหลากหลายสาขา เช่น ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจของที่ระลึก ของฝาก ธุรกิจนวดและสปา ธุรกิจ

โรงพยาบาล สนามกอล์ฟ ธุรกิจประกันภัย ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจซักรีด ธุรกิจบันเทิง ฯลฯ ดังภาพที่ 2-3

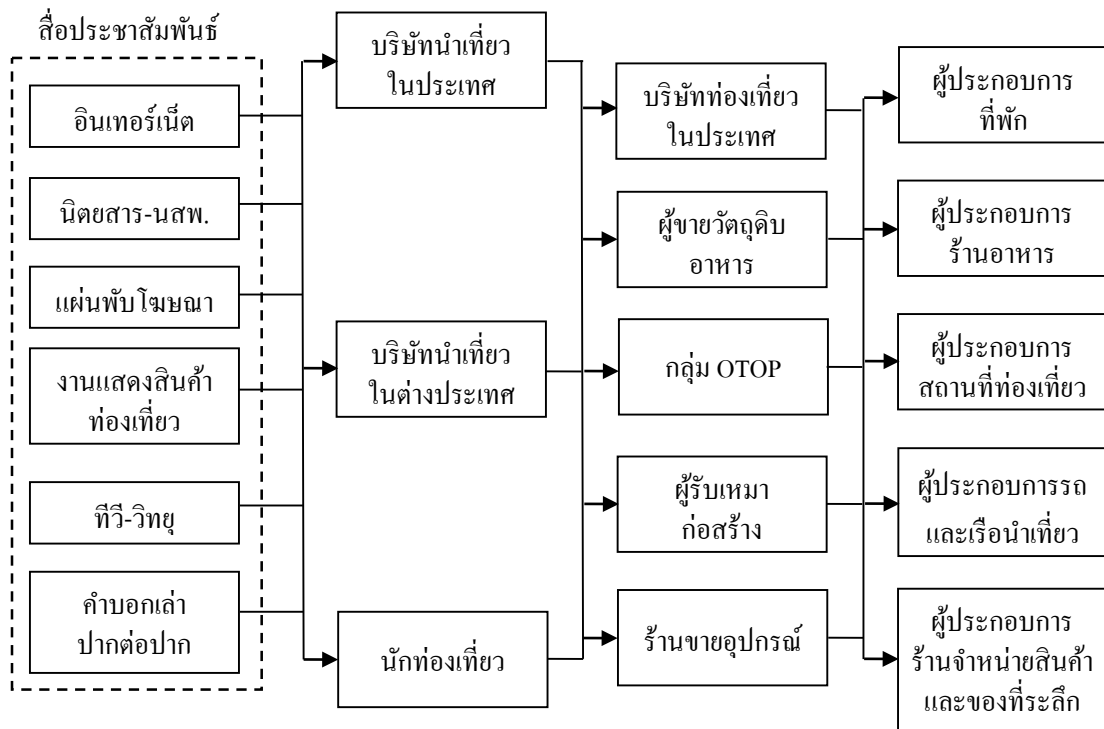
ภาพที่ 2-3 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของธุรกิจการท่องเที่ยว (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2555)

เครือข่ายกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในธุรกิจการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ผู้ประกอบการหลัก ได้แก่ บริษัทให้บริการจัดท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร สปา นวด โรงพยาบาล รถ เรือสาธารณะ ของที่ระลึก เป็นต้น โดยมีปัจจัยและบริการพื้นฐานคือ สื่อประชาสัมพันธ์ บริการด้านการเงิน และมีหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน แสดงแผนผัง โครงสร้าง การเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว

ภาพที่ 2-4 แผนผังโครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2555)

ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) การท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ภาพที่ 2-5 ห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา (พนารัช ปรีดากรณ์, 2556)

ตารางที่ 2-1 แหล่งข้อมูลเครือข่ายขององค์กรด้านการท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี
จังหวัดพังงา

ลำดับที่	กิจกรรม/องค์กร	การได้มาของข้อมูล
1	สื่อการประชาสัมพันธ์	แบบสอบถาม
2	บริษัทนำเที่ยวภายในประเทศ	แบบสอบถาม
3	บริษัทนำเที่ยวในต่างประเทศ	แบบสอบถาม
4	นักท่องเที่ยว	แบบสอบถาม
5.	บริษัทท่องเที่ยวภายในประเทศ	แบบสอบถาม
6	ผู้ขายวัตถุดิบในการปรุงอาหาร	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล
7	กลุ่มสินค้า OTOP	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล
8	ผู้รับเหมาก่อสร้าง	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล
9	ร้านขายอุปกรณ์	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล
10	ผู้ประกอบการที่พัก/ โรงแรม	สัมภาษณ์เชิงลึก
11	ผู้ประกอบการร้านอาหาร	สัมภาษณ์เชิงลึก
12	ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยว	สัมภาษณ์เชิงลึก
13	ผู้ประกอบการรถและเรือนำเที่ยว	สัมภาษณ์เชิงลึก
14	ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายของที่ระลึก ของฝาก	สัมภาษณ์เชิงลึก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy)

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ซึ่งเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้บรรยายหลักเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังต่อไปนี้

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2557, หน้า 7-8) ได้สรุปความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นแนวทางการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับภาครัฐ เพื่อให้การพัฒนาและการบริหารประเทศดำเนินไปโดยยึดหลักทางสายกลาง และให้ประชาชนในประเทศดำเนินชีวิตอยู่รอดได้ในยุคโลกาภิวัตน์ ส่วนความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีระบบภูมิคุ้มกัน

ในตัวที่ดี เพื่อสามารถเผชิญกับผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ประกอบกับต้องมีความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวัง รวมไปถึงต้องเสริมสร้าง พื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและความรอบรู้ที่เหมาะสม

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ได้มีพระราชดำรัส ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ตอนหนึ่งว่า “พอเพียง มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่า คือ คำว่าพอ ก็พอเพียงนี้ก็พอแค่นั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความ โลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมากอาจจะมีของหรูหรา ก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น”

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูสูงสุด จากองค์การสหประชาชาติ (UN) โดยนายโคฟี อันนัน ในฐานะเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าถวายรางวัล The human development lifetime achievement award แก่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) เมื่อ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 และได้มีปาฐกถาถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็น ปรัชญาที่สามารถเริ่มได้จากการสร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง คู่หมู่บ้าน และคู่เศรษฐกิจในวงกว้างขึ้น ในที่สุด เป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศโดยที่องค์การสหประชาชาติ ได้สนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก 166 ประเทศยึดเป็นแนวทาง คู่การพัฒนาประเทศแบบ ยั่งยืนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) นี้ นับว่าเป็นแนวคิดสำคัญที่สุดในการสอนประชาชน ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมไปถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และ ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557)

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับประเทศ มีแนวทางดังนี้

ระดับบุคคล

1. รู้จัก “พอ” ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

2. พยายามพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้มแข็งของตนเอง

3. ยึดทางสายกลาง พอใจกับชีวิตที่พอเพียง

ระดับชุมชน

1. รวมกลุ่ม ใช้ภูมิปัญญาของชุมชน

2. เอื้อเฟื้อกัน

3. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

ระดับประเทศ

1. ชุมชนร่วมมือกัน

2. วางระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง

3. พัฒนาเศรษฐกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป

4. เติบโตจากข้างใน

แนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

1. ยึดหลักสามพอ พออยู่ พอกิน พอใช้

2. ประหยัด

3. ประกอบอาชีพสุจริต

4. เน้นหาข่าวหาปลาก่อนหาเงินหาทอง

5. ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย

6. ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่ดิน คื่นทุนสังคม

7. ตั้งสติมั่นคง ทำงานอย่างรู้ตัวไม่ประมาท

8. ใช้ปัญญาใช้ความรู้แท้

9. รักษาสุขภาพให้แข็งแรงทั้งกายและใจ

แนวทางการประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1. ทำงานอย่างผู้รู้ ใช้ปัญญาทำงานอย่างมืออาชีพ

2. อดทนมุ่งมั่น ยึดธรรมะและความถูกต้อง

3. อ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย ประหยัด

4. มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

5. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

6. ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร

7. สุจริต กตัญญู

8. รักประชาชน (ผู้รับบริการ)

9. เอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคน ได้ทั้งการพัฒนาในระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับประเทศชาติ โดยยึดหลัก 3 ห่วง คือ การมีความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมไปถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การฟื้นฟูเศรษฐกิจ ชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่การฟื้นฟูและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน อันเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริการ โดยอย่างพออยู่พอกิน ไปจนถึงการแปรรูป อุตสาหกรรมครัวเรือน สร้างอาชีพ และทักษะวิชาการ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่ละขั้นตอนตามลำดับในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงเทคโนโลยีที่ค่อย ๆ พัฒนาขึ้น มาจากฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชาติและที่จะเรียนรู้จากโลกภายนอกด้วยเศรษฐกิจพื้นฐาน ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ

1. เป็นเศรษฐกิจของคนทั้งมวล
2. มีชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ
3. มีความเป็นบูรณาการเข้มแข็ง ไปด้วยกันทุก ๆ ด้าน ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม

สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

4. เติบโตบนพื้นฐานที่เข้มแข็งของเราเอง เช่น ด้านเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรม สมุนไพร อาหาร การท่องเที่ยว เป็นต้น

5. มีการจัดการที่ดีเป็นพื้นฐาน ส่งเสริมการเกิดนวัตกรรมต่าง ๆ ให้สามารถนำมาใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาประเทศตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาประเทศ มิได้มีแบบอย่างตายตัวตามตำรา หากแต่ต้องเป็นไปตามสภาพภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ สังคมวิทยา วัฒนธรรมชุมชน ที่มีความหลากหลาย ในขณะเดียวกัน ต้องเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็วตามอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ ควบคู่ไปกับการพยายามหาแนวทางหรือวิธีการที่จะดำรงชีวิตตามหลักการพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ดำเนินไปได้อย่างสมดุลและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบที่ชุมชนอาจจะได้รับ ไม่ให้กระแสเหล่านั้น มาทำลายเอกลักษณ์และวัฒนธรรมชุมชนจนต้องล่มสลายไป จากแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่ให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำรงชีพที่สมบูรณ์ โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับ และใจตนเป็นที่สำคัญ ซึ่งก็คือ วิถีชีวิตไทย ที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดีในหลักของการพึ่งพาตนเอง 5 ประการ คือ

1. ความพอดีด้านจิตใจ เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
 2. ความพอดีด้านสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จักฝึกกำลังและที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง
 3. ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศ เพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงเป็นขั้นเป็นตอนไป
 4. ความพอดีด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านของเราเอง และสอดคล้องเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมของเราเอง
 5. ความพอดีด้านเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร พออยู่พอกินตามอัตภาพ และฐานะของตนเองจะเห็นว่า การพัฒนาเริ่มจาก การสร้างพื้นฐาน ความพอกินพอใช้ ของประชาชนในชาติเป็นส่วนใหญ่ก่อน แล้วจึงค่อยเสริมสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ เพื่อจะได้เกิดสมดุลทางด้านต่าง ๆ หรือ เป็นการดำเนินการไปอย่างเป็นขั้นตอนจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง โดยสร้างความพร้อมทางด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมที่ไม่ใช่เป็นการ “ก้าวกระโดด” ที่ต้องใช้ปัจจัยภายนอกต่าง ๆ มาเป็นตัวกระตุ้น เพียงเพื่อให้เกิดความทันสมัยในช่วงขณะหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับชุมชนพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์ (2551, บทคัดย่อ) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความภาคภูมิใจหลังใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด และยังพบว่าเกษตรกรร้อยละ 100 มีความเต็มใจที่จะตัดสินใจเลือกใช้ชีวิตตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของสุเมธ ตันติเวชกุล (2550) ได้กล่าวสรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self-sufficiency) สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ต้องสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของตนเองให้มีความมั่นคงเสียก่อน กล่าวคือ ในระดับบุคคลนั้นตนเองต้องสามารถอยู่ได้อย่างพอกิน พอใช้ ไม่ได้มุ่งหวังที่จะสร้างความร่ำรวยหรือมั่งคั่งระดับเศรษฐกิจ ให้เจริญอย่างรวดเร็ว แต่เพียงอย่างเดียว
- สิ่งสำคัญสำหรับการดำรงชีวิต ประกอบกับความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2553) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ว่าหมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้ ให้ความพอเพียงกับตัวเอง (Self-sufficiency) สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน เริ่มจากการสร้างพื้นฐานทาง

เศรษฐกิจของตนเองให้มั่นคงเสียก่อน คือ ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังเพียงแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอในการพึ่งตนเองย่อมสร้างความเจริญก้าวหน้าและยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นไปตามลำดับ

ในขณะที่มานิต กิตติจุงจิต (2555, บทคัดย่อ) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หมายถึง เศรษฐกิจที่เน้นความพอประมาณ ไม่ทำสิ่งที่เกินตัว กินพอดี อยู่พอดี ไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความสมดุลสมผล และความสมดุลที่เกิดขึ้นกับเศรษฐกิจการเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกันตนเองเมื่อเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ได้กับเกษตรกร ประชาชนทุกระดับ ทุกอาชีพ ใช้ได้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และระดับประเทศ

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาอันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ได้ทรงชี้แนะให้แก่พสกนิกรชาวไทย ได้เห็นแนวทางการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นให้พึ่งพาตนเองได้และดำรงตนอยู่บนทางสายกลาง องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่ตนเอง การมีความรู้ด้านวิชาการ และคุณธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดจากกระแสของการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์หรือวิกฤตใด ๆ ก็สามารถดำรงชีพอยู่ได้ไม่เดือดร้อน แนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้ได้ทุกระดับไม่ว่าจะเป็น ระดับครัวเรือน ระดับชุมชนหรือองค์กร และระดับประเทศ ซึ่งคล้ายคลึงกับพรชัย เจดามาน (2556, บทคัดย่อ) ซึ่งได้สรุปหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 1) เป็นหลักแห่งความรู้และความเป็นจริง 2) เป็นหลักคิดพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และ 3) เป็นกรอบแนวคิดของความพอเพียงบนทางสายกลาง

เกษม วัฒนชัย (2550, บทคัดย่อ) กล่าวถึง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จะต้องมีเงื่อนไขของหลักวิชา ซึ่งเป็นการนำเอาหลักวิชาความรู้ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนกระทั่งการนำไปปฏิบัติ กล่าวคือ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของความรู้ (Knowledge base economy) และมักก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning society) อีกประการหนึ่งคือ เงื่อนไขคุณธรรม เป็นการสั่งสมคุณธรรม ศีลธรรม บุคคลหรือองค์กรที่จะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และความซื่อสัตย์ สุจริต สำหรับองค์ประกอบด้านการดำเนินชีวิต ต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในการดำเนินชีวิต มีความอดทน เข้มแข็ง ขยัน หมั่นเพียร และมีสติปัญญา มีความรอบคอบ

ว. วชิรเมธี (2550) กล่าวถึงเอกลักษณ์ของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า เน้นทางสายกลางรู้จักพอประมาณ มีเหตุ มีผล เน้นภูมิคุ้มกัน โดยการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีประการสำคัญ ดังนี้

1. การมีความพอประมาณ (Moderation) คือ ความพอดีที่ไม่มาก หรือน้อยจนเกินไป ไม่สุดโต่ง ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
2. ความมีเหตุผล (Reasonableness) มีการตัดสินใจจะต้องยึดหลักการมีเหตุและผล โดยพิจารณาจากเหตุที่เกี่ยวข้อง คำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน
3. มีภูมิคุ้มกัน (Self-immunity) การเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง โดยตั้งอยู่บนความไม่ประมาท
4. ความรู้ (Knowledge condition) ความรอบรู้เกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน เพื่อที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาใช้เชื่อมโยงกันในการวางแผนและการปฏิบัติ
5. คุณธรรม (Moral condition) มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน ความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสามัคคี **หลักการพึ่งพาตนเอง**

ชลพรรณ ดวงนภา (2553, บทคัดย่อ) กล่าวว่า แนวทางที่ชุมชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย คือ แนวทางการพึ่งตนเอง ประกอบด้วยหลักสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่

1. การพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ มีข้าว ปลา อาหาร ผัก ผลไม้ในท้องถิ่น และนำส่วนเกินเข้าร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ
2. การพึ่งตนเองทางสังคม เสริมสร้างให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พึ่งพาอาศัยกันอย่างเป็นระบบ
3. การพึ่งตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการพึ่งตนเองบนฐานองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ คน ความรู้ และทรัพยากร โดยการพัฒนาศักยภาพของคน นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด บนฐานความรู้ภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่น
4. การพึ่งตนเองด้านเทคโนโลยี อาทิเช่น กังหันน้ำชัยพัฒนา เป็นต้น
5. การพึ่งตนเองทางด้านจิตใจ โดยยึดหลักธรรมทางศาสนาหล่อหลอมการดำเนินชีวิต ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ

สุขเมธ ตันติเวชกุล (2550) กล่าวว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางส่งเสริมการสร้างความพอดีสำหรับนำมาประกอบกับการพึ่งตนเองนั้น มี 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความพอดีด้านจิตใจ ต้องมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี มีความเอื้ออาทรกันระหว่างบุคคล ชุมชน สังคม และนึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

2. ความพอดีด้านสังคม ต้องรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รู้จักระดมสมอง ผนึกกำลังและมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากรากฐานที่มั่นคงและแข็งแรง

3. ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และมีการบริหารจัดการอย่างฉลาดรอบคอบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งในท้องถิ่น และในประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่งคั่ง และมั่นคงอยู่เป็นขั้นตอนไป

4. ความพอดีด้านเทคโนโลยี รู้จักนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการ และเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อม

5. ความพอดีด้านเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในมุมมองของจันทิวา ธนสงวนวงศ์ (2554, บทคัดย่อ) ได้อธิบาย การพึ่งตนเองว่าหมายถึง การทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนได้ มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบตนเอง ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือเป็นภาระให้กับบุคคลอื่น คือ พฤติกรรมที่แสดงออกว่าบุคคลนั้น ไม่คอยแต่พึ่งบุคคลอื่น หรือการขอจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ในเวลาที่บุคคลผู้นั้นเกิดความลำบาก หรือความทุกข์ใจ เป็นต้น การประพฤติธรรมสำหรับสร้างที่พึ่งแก่ตนเอง มี 10 ประการ คือ

1. การมีความประพฤติดีมีวินัย คือ ดำเนินชีวิตโดยสุจริต ทั้งทางกาย ทางวาจา มีวินัย และประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ไม่คดโกง หรือเบียดเบียนผู้อื่น

2. การรับฟังให้มาก คือ การศึกษาเล่าเรียนควรรับฟังมาก ให้มีความรู้ความชำนาญอย่างถ่องแท้ มีความรู้แจ้งชัดเจน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามานั้น ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง

3. การรู้จักคบคนดี คือ มีกัลยาณมิตร รู้จักเลือกคบหาสมาคมกับคนที่ดี เป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้แนะนำสั่งสอนเราไปในทางที่ดี เลือกสร้างความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ดี ซึ่งจะทำให้บุคคลผู้นั้นมีชีวิตที่เจริญงอกงามดำเนินไปในทิศทางที่ถูกที่ควร ไม่หลงผิด

4. เป็นคนที่เข้าใจง่าย คือ ไม่ดื้อรั้น ไม่เป็นคนกระด้างกระเดื่อง รู้จักรับฟังเหตุผล ยอมรับในความคิดเห็นของบุคคลอื่น และพร้อมยอมรับข้อเสนอแนะเพื่อที่จะปรับปรุงตนเอง

5. มีการชวนขวดยกิจของหมู่ คือ เอาใจใส่ช่วยเหลือธุระหรือกิจการงานของหมู่คณะ ญาติ เพื่อนฝูง ภายในชุมชนของตนเอง รู้จักใช้ปัญญาไตร่ตรองหาวิธีดำเนินงานที่เหมาะสม สามารถดำเนินกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งงานส่วนตัวและส่วนรวม

6. การเป็นผู้ฝึกฝนธรรม คือ ศึกษาธรรม หรือชอบศึกษาหาความรู้ รู้จักพูด รู้จักฟัง สร้างความรู้สึกสนิทสนม ทำตัวเป็นที่รักใคร่ของบุคคลอื่น และมีความสามารถในการโน้มน้าวชักชวนให้ผู้อื่นเกิดความไว้วางใจอยากเข้ามาปรึกษา ขอคำแนะนำ ขอสั่งแนะนำ หรือร่วมวงสนทนาด้วย

7. การมีความขยันหมั่นเพียร คือ มีความบากบั่น ขยันเรียนขยันทำงาน ไม่ย่อท้อ รักความก้าวหน้า พยายามหลีกเลี่ยงจากความชั่ว ประกอบแต่สิ่งดี เป็นต้น
8. การมีความพอดี คือ มีความยินดี มีความพึงพอใจในสิ่งที่ควรได้และไม่ควรได้ รู้จักความพอดีไม่ละโมภโลภมาก ไม่อยากได้ของที่ไม่ใช่ของตน
9. การมีสติมั่นคง คือ รู้สึกตนเองอยู่ตลอดเวลา ระลึกรู้เสมอในสิ่งที่กระทำ สิ่งที่เกิด มีความสุขุมรอบคอบ ทั้งในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ไม่ประมาทเลินเล่อ เป็นต้น
10. มีปัญหาอยู่เหนืออารมณ์ คือ มีปัญหาหยั่งรู้เหตุผล รู้ดีรู้ชั่ว รู้คุณรู้โทษ รู้สิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ มองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง และมีความคิดวิจารณ์ญาณ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการปัจจัยส่วนผสมการตลาด

นิศา ชัชกุล (2554, หน้า 323-353) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาดของตลาด การจัดการบริการ จะต้องมีการเน้นถึงพนักงาน ขั้นตอนในการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทั้ง 3 ส่วน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการส่งมอบบริการ ดังนั้น ส่วนประสมทางการตลาดของการจัดการบริการ 8P's ประกอบไปด้วย

1. การจัดการสินค้า ถือเป็นปัจจัยแรกที่จะแสดงว่ากิจการพร้อมจะทำธุรกิจได้ กิจการนั้นจะต้องมีสิ่งที่จะเสนอขาย อาจเป็นสินค้าที่มีตัวตน บริการ ความคิด (Idea) ที่จะตอบสนองความต้องการได้ นักการตลาดมักจะศึกษาผลิตภัณฑ์ในรูปของผลิตภัณฑ์เบ็ดเสร็จ (Total product) ซึ่งหมายถึง ตัวสินค้าบวกกับความพอใจและผลประโยชน์อื่นที่ผู้บริโภคได้รับจากการซื้อสินค้านั้น ผู้บริหารการตลาดจะต้องมีการปรับปรุงสินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้นมาให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นถึงการสร้างความพอใจให้แก่ผู้บริโภคและสนองความต้องการของผู้บริโภคเป็นสำคัญ
2. การจัดการด้านราคา (Price management) โดยราคาเป็นสิ่งที่กำหนดรายได้ของกิจการ คือ การตั้งราคาสูงจะทำให้ธุรกิจมีรายได้สูงขึ้นการตั้งราคาต่ำจะทำให้รายได้ของธุรกิจต่ำ ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะการณ์ขาดทุน
3. การจัดช่องทางการจัดจำหน่าย ในการให้บริการนั้น สามารถให้บริการผ่านช่องทางการจัดจำหน่ายได้ 4 วิธี ได้แก่ 1) การให้บริการผ่านร้าน 2) การให้บริการถึงที่บ้านลูกค้าหรือสถานที่ที่ลูกค้าต้องการ 3) การให้บริการผ่านตัวแทน 4) การให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์
4. การส่งเสริมการตลาด เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติ (Attitude) และพฤติกรรมการซื้อ (Behavior) หรือเครื่องมือที่ใช้เพื่อแจ้งข่าวสารเพื่อจูงใจและเตือนความทรงจำตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของส่วนประสม

ทางการตลาด (Marketing mix) หมายถึง องค์ประกอบรวมของการใช้ความพยายามในเรื่องของการส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วย

4.1 การโฆษณา (Advertising) เป็นรูปแบบค่าใช้จ่ายในการเสนอขายโดยไม่ใช้บุคคลเกี่ยวกับความคิดในการผลิตสินค้าหรือบริการ ได้แก่ 1) การโฆษณาในชุมชน 2) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร 3) การให้ความคิดเห็นกับตัวสินค้าหรือบริการ

4.2 การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal selling) เป็นการติดต่อสื่อสารทางตรงแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้ขายและลูกค้าที่คาดหวัง การขายโดยใช้พนักงานขายมีคุณสมบัติ ได้แก่ 1) การใช้พนักงานขายแบบเผชิญหน้าระหว่างบุคคล (Personal confrontation) 2) การใช้พนักงานขายในการสร้างความสัมพันธ์อันดี (Cultivation) 3) การใช้พนักงานขายมีการตอบสนอง (Response)

4.3 การส่งเสริมการขาย (Response) หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยใช้พนักงานขาย และการประชาสัมพันธ์ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจ การทดลองใช้หรือการซื้อของ ซึ่งมีคุณสมบัติที่เด่นชัด ได้แก่ 1) การติดต่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Communication) 2) มีของสมนาคุณเป็นสิ่งกระตุ้น (Incentive) 3) มีการชักจูง (Invitation)

4.4 การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and public relation) การให้ข่าวเป็นการส่งเสริมการขายโดยไม่ใช้บุคคลที่ไม่มีการจ่ายเงินจากองค์กรที่ได้รับผลประโยชน์ ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามในการสื่อสารเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีกับองค์กรหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารที่ดี การสร้างภาพพจน์ที่ดี การเป็นบริษัทที่ดี

4.5 การตลาด (Direct marketing) หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรง และสร้างให้เกิดการตอบสนองในทันทีทันใด ประกอบด้วยการขายทางโทรศัพท์ จดหมายตรง แล็ตเตอิล็อกโทรทัทสน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ที่มุ่งใจผู้บริโภคตอบกลับเพื่อการซื้อ หรือเพื่อรับของตัวอย่าง

5. การจัดการคน เริ่มตั้งแต่บุคคลทั้งหมดในองค์กรที่ให้บริการนั้น ซึ่งจะรวมถึงแต่เจ้าของผู้บริหาร พนักงานในทุกระดับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวทั้งหมดมีผลต่อคุณภาพของการให้บริการ เจ้าของและผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างมากในการกำหนดนโยบายในการให้บริการ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับ กระบวนการในการให้บริการ รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงการให้บริการพนักงานผู้ให้บริการและพนักงานในส่วนสนับสนุน พนักงานผู้ให้บริการเป็นบุคคลที่ต้องพบปะและให้บริการกับลูกค้าโดยตรง พนักงานในส่วนสนับสนุนทำหน้าที่ในการสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้การบริการนั้นครบถ้วนสมบูรณ์ การบริหารพนักงานทั้งพนักงานที่ทำงานพบกับลูกค้าโดยตรง กับพนักงานที่ทำงานสนับสนุน เพื่อให้

พนักงานส่วนให้บริการส่งมอบบริการอย่างมีคุณค่าให้แก่ลูกค้า จะขาดส่วนหนึ่งส่วนใดไม่ได้งาน ทั้งสองจะต้องสมบูรณ์และสอดคล้องกันอย่างราบรื่น ซึ่งสิ่งที่ลูกค้าต้องการ คือการได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ ไม่ขาดตกบกพร่อง และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าต้องมาจากพนักงานทั้งหมด รวมทั้งการปรับปรุงการให้บริการต้องอาศัยข้อมูลความต้องการของลูกค้าจากพนักงาน ดังนั้น ผู้บริหารควรบริหารพนักงานส่วนหน้าและส่วนหลังควรบริหารพนักงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดงานอย่างชัดเจน สร้างกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เน้นการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน และมีการส่งเสริมกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกัน หรือมีการสลับเปลี่ยนหน้าที่กันทำงานบ้าง ในบางครั้ง

6. ขั้นตอนการให้บริการ ต้องประกอบด้วยพนักงานที่มีประสิทธิภาพ หรือเครื่องมือทันสมัย ส่งผลทำให้เกิดขั้นตอนที่สามารถส่งมอบบริการที่มีคุณภาพได้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนต้องประสานเชื่อมโยงกันอย่างดี

7. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นการแสดงให้เห็นคุณภาพของบริการโดยผ่านการใช้หลักฐานที่มองเห็นได้เพื่อให้ลูกค้าเห็นคุณค่าของบริการที่ส่งมอบ สิ่งนำเสนอทางกายภาพนี้ ถือเป็นสิ่งแวดล้อมทั้งหมดในการนำเสนอบริการ รวมถึงส่วนประกอบใดก็ตามที่เห็นได้ชัดเจน ซึ่งมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานหรือในการสื่อสารงานบริการ สิ่งที่แสดงให้ลูกค้าเห็นบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ ป้ายแผ่นพับ โฆษณา ซองเอกสาร กระดาษ จดหมาย รถเช่าให้บริการ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าส่วนประสมทางการตลาดบริการจะมีความแตกต่างจากส่วนประสมทางการตลาดทั่วไป คือ จะมีส่วนประสมในด้านอื่นเพิ่มมา ได้แก่ ส่วนประสมเกี่ยวกับบุคลากร (พนักงาน) กระบวนการในการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งทั้ง 3 ส่วนประสมที่เพิ่มนี้จะเป็นส่วนสำคัญในการส่งมอบบริการให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

8. การจัดการหุ้นส่วนหรือพันธมิตรทางธุรกิจ จะเกี่ยวข้องกับการศึกษาความยืดหยุ่นของพันธมิตร วัตถุประสงค์ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกัน การสร้างกิจกรรมร่วมกันความสมเหตุสมผลที่มุ่งเน้นประเด็นสำคัญและสิ่งท้าทายและการพัฒนาของ กลยุทธ์ทรัพยากรเพื่อการผลิต การประเมินหุ้นส่วน (Partners assessment) เป็นขั้นสำรวจเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนในเชิงศักยภาพเป็นการสร้างกลยุทธ์ เพื่อรองรับรูปแบบการจัดการของหุ้นส่วน โดยเตรียมการคัดเลือกหุ้นส่วนอย่างเหมาะสม เพื่อค้นหาคุณสมบัติของทรัพยากรที่ทุ่มเทแก่พันธมิตร โดยเชื่อมโยงเกี่ยวกับงบประมาณและทรัพยากรด้วยการจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ และเป็นการประเมินผลและวัดผล และการให้รางวัลในผลงานของพันธมิตร

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ

กิจกรรมที่เกี่ยวกับทางน้ำ

การล่องแก่ง/ ล่องแพ (Whitewater rafting) ถือเป็นการท่องเที่ยวที่มีลักษณะแบบพักผ่อน ซึ่งเหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย เนื่องจากมีแม่น้ำลำคลองเป็นจำนวนมาก โดยนักท่องเที่ยวจะได้ชมภูมิประเทศตามสองฝั่งลำน้ำและได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในท้องถิ่นนั้น ๆ การนั่งเรือชมภูมิประเทศยังครอบคลุมไปถึงการท่องเที่ยวในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ และท้องทะเลด้วย

การพายเรือแคนู (Canoeing) เป็นกิจกรรมทางน้ำอย่างหนึ่ง มีรูปแบบของเรือพายที่นำมาจากต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการล่องเรือตามลำน้ำ มีลักษณะเป็นเรือพายขนาดเล็ก ความจุที่นั่งได้ 1-3 คน ตัวเรือใช้วัสดุที่คงทน แต่มีน้ำหนักค่อนข้างเบา ไม่ลมน้ำหนัก และสามารถพายได้คล่องตัว โดยคำว่า “แคนู” เป็นชื่อเรือพายของกลุ่มชนพื้นเมืองในแถบทะเลแคริบเบียนในประเทศอเมริกากลาง การพายเรือแคนูถือเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ปัจจุบัน มีทั้งการพายล่องในลำน้ำและการพายเรือชมทัศนียภาพตามชายฝั่งทะเล

การดำน้ำตื้นและการดำน้ำลึก (Snorkeling/ scuba diving) เป็นการชมโลกใต้ท้องทะเล เพื่อศึกษาระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตในโลกใต้น้ำ บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อศึกษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การดำน้ำตื้น ใช้เครื่องมือช่วยการหายใจที่เรียกว่า ท่อช่วยหายใจ (Snorkel) เพื่อให้ผู้ดำน้ำสามารถดำน้ำได้ในระดับผิวน้ำที่ลึกไม่เกินความยาวของท่อช่วยหายใจ และการดำน้ำในน้ำลึกอาศัยเครื่องมือช่วยการหายใจเป็นถังออกซิเจนขนาดเล็กผูกติดไว้กับผู้ดำน้ำ เป็นวิธีการดำน้ำที่เรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Scuba diving

สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในต่างประเทศ

คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน (2558) กล่าวว่า การจัดอันดับของ ATDI (Adventure Tourism Development Index) ในปี ค.ศ. 2009 ได้ทำการศึกษาร่วมกันระหว่างรัฐบาลและบริษัทนำเที่ยวเชิงผจญภัยจากทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงปัจจัยการแข่งขันการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย โดยทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะต่าง ๆ ในประเทศที่พัฒนาแล้ว จำนวน 27 ประเทศ และประเทศที่กำลังพัฒนา จำนวน 164 ประเทศ

ในการนี้ ได้ทำการเลือกประเทศที่ถูกจัดอันดับ 5 อันดับแรกของประเทศนอกภูมิภาคเอเชีย เพื่อทำการศึกษาทั้งในส่วนของข้อมูลสถิติและแนวโน้มการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (SWOT Analysis) รวมถึงวิธีการหรือกลยุทธ์

ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของประเทศที่ทำให้กลายเป็นประเทศที่ได้รับความนิยม ซึ่งได้เลือกทำการศึกษาดังต่อไปนี้

ประเทศนอกภูมิภาคเอเชียที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย

การจัดอันดับประเทศที่มีความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย โดย ATDI ในปี ค.ศ. 2009 พบว่า 5 อันดับประเทศที่มีศักยภาพในพื้นที่นอกภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ประเทศไอซ์แลนด์ ประเทศสวีเดน ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย และประเทศสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ ประเทศในแถบยุโรป ถือว่ามีความพร้อมเป็นอย่างมาก มากกว่าร้อยละ 20-30 ของนักท่องเที่ยว มีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยร้อยละ 10-20 ของนักท่องเที่ยวในยุโรป จะมองหาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงนิเวศและการผจญภัยในช่วงวันหยุด โดยร้อยละ 65 ของนักท่องเที่ยวในประเทศเยอรมนี หรือประมาณ 39 ล้านคน ต้องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสถานที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และร้อยละ 42 ของนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันยังให้ความสำคัญกับเรื่องที่พัก ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ผลการวิจัยพบว่า มากกว่าร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวในประเทศแถบอังกฤษยังให้ความสำคัญกับบริษัทนำเที่ยวที่มีการรับประกันด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม และมีการบริจาคค่าบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมไปยังสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศต่าง ๆ จากการสำรวจในประเทศอังกฤษ พบว่า นักท่องเที่ยว ร้อยละ 80 กล่าวว่า การท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และร้อยละ 39 ของนักท่องเที่ยวยินดีจ่ายมากขึ้น ร้อยละ 5 เพื่อการรับประกันว่าจะไม่ทำลายสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 95 ของนักท่องเที่ยวชาวสวีเดนให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตท้องถิ่น และการรักษาวิถีดั้งเดิม โดยสรุปแล้ว นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในแถบยุโรป เป็นนักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ มีความรู้สูง มีรายได้สูง โดยนักท่องเที่ยวจะมีอายุตั้งแต่วัยกลางคนจนถึงวัยสูงอายุเป็นหลัก แต่นักท่องเที่ยววัยรุ่นจะมุ่งเน้นไปที่การท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเป็นหลัก ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัยจากทวีปยุโรป มักแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวแบบปากต่อปาก เมื่อประทับใจก็จะชวนกลุ่มอื่น ๆ มาท่องเที่ยวต่อไป ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศยุโรป ถือเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย และยังเป็นประเทศที่มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย อย่างมีระบบ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์

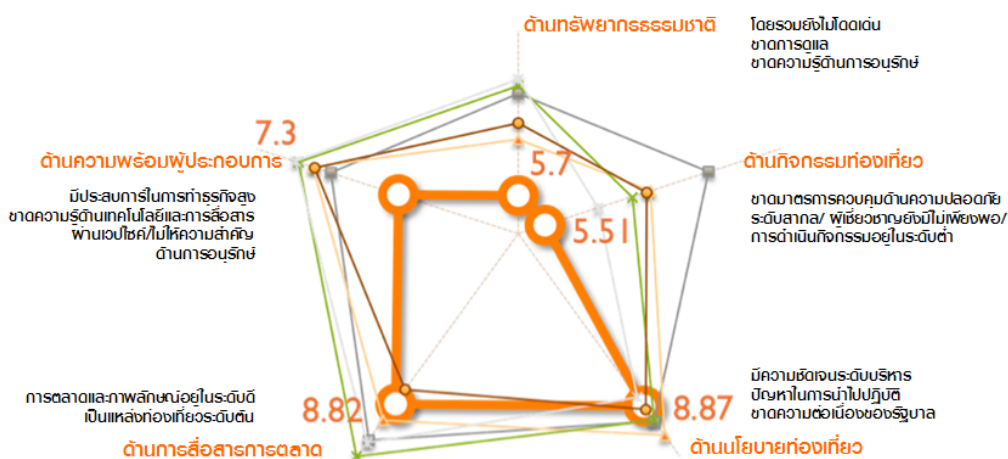
นอกจากนี้ พบว่า ประเทศในแถบโอเชียเนียประกอบด้วย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ มีความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย เนื่องจากศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติและความพร้อมด้านการจัดการมีสูงเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จนทุกวันนี้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยกลายเป็นแกนหรือกลไกสำคัญที่ถูกใช้ในการส่งเสริมและพัฒนา เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง

ท่องเที่ยวภายในภูมิภาคนี้และทำการตลาดเพื่อดึงดูดชาวต่างประเทศให้ไปเยือนมากขึ้น โดยใช้เอกลักษณ์ของธรรมชาติและหลากหลายของทรัพยากรเป็นจุดขายในขณะเดียวกัน นักท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ ยังนิยมเดินทางมาเที่ยวยังประเทศไทย ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลมาก ทำให้ประเทศในแถบนี้ ถือเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สำคัญ และถือเป็นคู่แข่งด้านสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผจญภัยเช่นเดียวกัน (คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อังคามัน, 2558)

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยสูงสุด 5 อันดับแรก พบว่า ประเทศไทยในภาพรวมยังขาดความพร้อมในหลายด้าน ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอันดับต้นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว แต่หากพิจารณาเชิงลึกด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย พบว่า นักท่องเที่ยวยังคงมองว่า ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความคุ้มค่าในการท่องเที่ยว โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่น และมองว่าทรัพยากรธรรมชาติของไทยยังไม่โดดเด่นเท่าใดนัก เนื่องจากทรัพยากรที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล คือ ทรัพยากรทางทะเล ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศชั้นนำด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย พบว่า ประเทศไทยยังต้องพัฒนาในหลายด้าน โดยเฉพาะมาตรฐานของกิจกรรมการอนุรักษ์ ธรรมชาติ และความพร้อมของผู้ประกอบการ

ระดับความพร้อมของประเทศนอกภูมิภาคเอเชีย

ไทย ไชเลนด์ ออสเตรเลีย สวิตเซอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร

ภาพที่ 2-6 ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยเทียบกับคู่แข่งนอกภูมิภาคเอเชีย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555)

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไอซ์แลนด์

ประเทศไอซ์แลนด์มีชื่อทางการว่า สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ มีเมืองหลวงชื่อเมืองเรคยาวิก ภูมิประเทศมีลักษณะเป็นเกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแอตแลนติกตอนเหนือ ถือเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของทวีปยุโรป มีขนาดพื้นที่ 103,000 ตารางกิโลเมตร มีธรรมชาติที่สวยงาม และได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก ว่าไม่มีที่ใดเสมอเหมือน ด้วยลักษณะเฉพาะตัวอันเป็นเอกลักษณ์ของไอซ์แลนด์ เช่น ทิวทัศน์ของภูเขาไฟ และธารน้ำแข็งที่ครอบคลุมพื้นที่กว่าร้อยละ 11.00 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งเป็นธารน้ำแข็งที่ใหญ่ที่สุดในยุโรปด้วย เนื่องจากการมีธารน้ำแข็งที่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวต้องการเข้ามาสัมผัส ทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในไอซ์แลนด์ มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ไอซ์แลนด์ยังมีอากาศที่บริสุทธิ์และไร้มลพิษ เนื่องจากเน้นการใช้พลังงานจากธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

Reykjavik เป็นเมืองหลวง และเมืองที่ใหญ่ที่สุดของไอซ์แลนด์ ตั้งอยู่ในทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไอซ์แลนด์พื้นที่ชายฝั่งเรคยาวิกเป็นลักษณะคาบสมุทร อ่าว ช่องแคบและหมู่เกาะ เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมามากที่สุดของประเทศไอซ์แลนด์ ด้วยความที่มีพื้นที่ธรรมชาติอยู่มาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางทำกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น การตกปลา การขี่ม้า การเล่นสกี การเดินป่าและปีนเขา โดยกิจกรรมที่ถือว่ามีนิยมนมากที่สุดคือ การขี่ม้า ซึ่งขี่ม้าที่ไอซ์แลนด์ถือเป็นประสบการณ์หนึ่งที่ไม่ควรพลาด ตามเส้นทางธรรมชาติ เพื่อชมทัศนียภาพและความสวยงามของเมือง

Silfra crack เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงในด้านความน่าตื่นตาตื่นใจและภูมิทัศน์ใต้น้ำ ตั้งอยู่ในทะเลสาบ Thingvellir ใน Thingvellir national park ประเทศไอซ์แลนด์ มีธารน้ำแข็งที่ใหญ่ที่สุด มีรอยแยกที่เป็นส่วนหนึ่งของขอบเขตเปลือกโลก ระหว่างอเมริกาเหนือและแผ่นยูเรเชีย รอยแยกดังกล่าวมีความน่าตื่นตาตื่นใจ ประกอบกับการเป็นทะเลสาบจากธารน้ำแข็งละลายผ่านช่องลาวา จึงทำให้เป็นสถานที่ที่มีทิวทัศน์อันสวยงาม ถือเป็นสวรรค์ของนักดำน้ำระดับโลก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศไอซ์แลนด์

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า ประเทศไอซ์แลนด์เป็นแหล่งที่มีศักยภาพทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีธารน้ำแข็งที่ใหญ่ที่สุดในทวีปยุโรป มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและการผจญภัยใต้น้ำ ระดับโลก โดยมีลักษณะภูมิประเทศที่สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ประเทศไอซ์แลนด์มีเจ้าหน้าที่ดูแลป่าและสิ่งแวดลอมไม่เพียงพอ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังมีน้อย เดินทางลำบาก และมีภูเขาไฟระเบิดทำให้ป่าไม้ถูกทำลาย

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า ประเทศไอซ์แลนด์มีนักท่องเที่ยวที่ชอบเชิงนิเวศและผจญภัย สนใจเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งมีการดำเนินการเร่งฟื้นฟูป่าไม้หลังจากเกิดภัยธรรมชาติ

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า ประเทศไอซ์แลนด์ มีการเกิดภูเขาไฟระเบิด ส่งผลต่อสภาพอากาศ ทำให้เกิดมลพิษในอากาศ อีกทั้งในปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของโลกตกต่ำ ส่งผลค่าเงินมีความผันผวน

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศสวีเดน

อดิศักดิ์ จันทร์ดวง (2555) กล่าวว่า ลักษณะภูมิประเทศของประเทศสวีเดน ทางเหนือเป็นเขตป่าไม้ในแถบเทือกเขาจูรา ตอนกลางเป็นที่ราบมีเมืองใหญ่ตั้งอยู่ใกล้จากโลซานน์ เบิร์น ลูเซิร์น ไปจนถึงซูริกและแซงต์กัลเลน เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด ส่วนแถบทางใต้อยู่ในเขตเทือกเขาแอลป์อันสูงใหญ่ อากาศในเขตนี้จึงหนาวเย็นและมีหิมะปกคลุม กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในฤดูหนาว ส่วนฤดูร้อนก็ยังมีหิมะปกคลุมให้เห็นบ้างบนยอดเขาสูง

เนื่องจากสวีเดนมีนโยบายการท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างจากคู่แข่ง ส่งผลให้ประเทศสวีเดน มุ่งเน้นไปกับการทำการตลาด ที่เรียกว่า Market driven centralization เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสื่อสารไปยังนักท่องเที่ยวต่างชาติ

สถิติและภาพรวมตลาดท่องเที่ยวกลุ่มนิเวศและผจญภัยในประเทศสวีเดน

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศสวีเดน ถือเป็นอันดับของการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสำคัญอย่างมาก ทำให้เกิดการขยายตัวของ GDP ถึงร้อยละ 2.9 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.4 จากทั้งหมดของการจ้างงานภายในประเทศ นอกจากนี้ พบว่า จำนวนการพักผ่อนและค่าใช้จ่ายในการพักผ่อนในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2008 จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักผ่อนมีเพิ่มขึ้นร้อยละ 16 จากปี ค.ศ. 2005 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555)

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของภาครัฐในสวีเดน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2555) กล่าวว่า นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของภาครัฐในสวีเดน คือ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยมุ่งให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นหลัก พร้อมกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ไปด้วยกัน โดยมีการวางแผนโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ปี ค.ศ. 2008-2010) โดยเน้นการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและความร่วมมือในการท่องเที่ยวผ่าน

Innotour โดยมีมาตรการ ดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้ดีขึ้น
2. การสร้างโอกาสทางธุรกิจมากขึ้น อาทิเช่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น

มีช่องทางจัดจำหน่าย มีการให้ข้อมูลการท่องเที่ยว และการตั้งค่าธรรมเนียม เป็นต้น

3. ต้องมีการร่วมกันดูแลกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
4. มีการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพด้านการท่องเที่ยวอยู่เสมอ
5. มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
6. งบประมาณด้านการท่องเที่ยว ประมาณร้อยละ 80 นำไปพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวกับ

การท่องเที่ยว

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัยในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) อาทิเช่น

1. Interlaken เป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มน้ำ ระหว่างทะเลสาบ Thun และทะเลสาบ Brienz อยู่บริเวณเชิงเขาใหญ่ ทั้งสาม Eiger, Monch และ Jungfrau เป็นจุดศูนย์รวมของนักเดินทาง เนื่องจากมีเส้นทางรถไฟภูเขากว่า 45 สาย รถเคเบิล ลิฟท์สกี และจุดรวมของเส้นทางเดินเขามากมาย มีกิจกรรมให้ผู้ที่ได้เสาะหาการผจญภัยและความท้าทาย อย่างเช่น การโรยตัว (Canyoning) ล่องแพ ดั่งพสุธา และการกระโดดบันจี้จัม

2. Jungfraujoch เป็นการชมทิวทัศน์และอากาศอันบริสุทธิ์ นอกจากนี้ ยังได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก อีกแห่งหนึ่ง Jungfraujoch หรือที่รู้จักกันว่าเป็นหลังคาแห่งยุโรป มีความสูงถึง 3,454 เมตร เหนือ ระดับน้ำทะเล รวมไปถึงมีความงดงามของทัศนียภาพมากมาย ประกอบไปด้วย วังน้ำแข็ง และหอคอย ชมทัศนียภาพ ที่อยู่เหนือ ธารน้ำแข็ง Aletsch ที่ยาวที่สุดในเทือกเขา Alps ด้วยความยาวถึง 22 กิโลเมตร กิจกรรมขึ้นชื่อของ Jungfraujoch ก็คงจะไม่พ้น การเล่นสกี สโนบอร์ด ปีนเขา และนั่งกระดานเลื่อนที่ลากโดยสุนัขพันธุ์ Husky

3. Luzern เป็นเมืองตากอากาศชื่อดังของประเทศสวิสเซอร์แลนด์ โดยตั้งอยู่ฝั่งด้านตะวันตกเฉียงเหนือของทะเลสาบลูเซิร์น สำหรับการท่องเที่ยวในเมืองลูเซิร์นนั้น สิ่งที่เป็นจุดเด่นและดึงดูดนักท่องเที่ยวก็คือ การไปชมความงดงามของสะพานอันเก่าแก่ที่มีอายุมากกว่า 600 ปี อย่างสะพานไม้ชาเปล (Chapel bridge) สะพานที่สร้างขึ้น เพื่อทอดตัวข้ามแม่น้ำรอยส์ เรียกได้ว่าเป็นเมืองที่มีสถาปัตยกรรมและประติมากรรมเก่าแก่มากมาย โดยในเขตทะเลสาบลูเซิร์นมีทุกสิ่งทุกอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องการ ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของการผจญภัยหรือการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การเดินป่า ปีนเขา ขี่จักรยาน ขี่จักรยานภูเขา กีฬาทางหิมะต่าง ๆ และวินเซิร์ฟ เป็นต้น ซึ่งเป็นเพียงบางส่วนของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เข้าชมสามารถเพลิดเพลินได้จากเมือง Luzern

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศสวีเดน

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า ประเทศสวีเดนคือว่าเป็นประเทศที่มีภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย มีอากาศที่บริสุทธิ์ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อม การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกสบาย นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมผจญภัยได้หลากหลาย

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ประเทศสวีเดนมีปัญหาเรื่องแรงงานที่ไม่เพียงพอ มีการนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศ ทำให้ไม่สามารถควบคุมคุณภาพในการให้บริการได้ และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ ค่อนข้างช้าเมื่อเทียบกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศอื่น

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มเชิงนิเวศและการผจญภัยทั่วโลกมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีธรรมชาติที่ยังไม่ถูกบุกรุก

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า การเข้ามาของนักท่องเที่ยวทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาภาวะเศรษฐกิจ และโรคระบาดที่เกิดขึ้นทั่วโลก ส่งผลต่อการตัดสินใจการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศนิวซีแลนด์

ประเทศนิวซีแลนด์ เป็นดินแดนแห่งความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิกอยู่ระหว่างเส้นศูนย์สูตรและขั้วโลกใต้ ประกอบไปด้วยการรวมตัวของเกาะใหญ่ 2 เกาะ คือ เกาะเหนือและเกาะใต้ โดยมีช่องแคบคุก เป็นจุดแบ่งเขตระหว่างพื้นที่ของทั้ง 2 เกาะ จัดเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ราวกับว่าได้รวบรวมสภาพพื้นที่ และบรรยากาศของนานาประเทศทั่วโลก ไว้อย่างครบถ้วน นิวซีแลนด์มีชายหาดที่ทอดยาว กว่า 1,700 กิโลเมตร ขนานไปกับมหาสมุทรสีครามที่สวยงาม รวมทั้งบริเวณที่เป็นบ่อน้ำร้อน ภูเขาไฟ บ่อโคลนเดือด (The Ministry of Tourism, New Zealand, 2009)

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศนิวซีแลนด์

ประเทศนิวซีแลนด์ได้มีการวางกลยุทธ์ในการพัฒนาและจัดการเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยให้มั่นคงมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์ในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวพร้อมทั้งมอบประสบการณ์ที่ดีที่สุดให้กับนักท่องเที่ยว เริ่มตั้งแต่ภาพลักษณ์ของประเทศ การตลาดที่ดีเป็นสิ่งแรกที่จำเป็นต่อการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศสนใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยว ตามมาด้วยเรื่องคุณภาพของประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับทุกอย่างจะต้องถูกจัดเตรียมให้อยู่ในคุณภาพที่ดีที่สุด เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และ

ประสบการณ์อันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น โดยมีโครงสร้างกลยุทธ์ที่กำหนดเป้าหมายไว้ 3 อย่าง พร้อมทั้งแนวทางในการทำให้บรรลุผลดังนี้

1. ภาคการท่องเที่ยวที่มั่นคงและมีโอกาสในการดึงดูดการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีทักษะการจัดการที่ดี ได้รับความช่วยเหลือทางธุรกิจมากขึ้น และมีกลยุทธ์ทางการเงินใหม่ๆ นอกจากนี้ ยังต้องกำหนดเป้าหมายที่จะให้นักท่องเที่ยวเพิ่มอัตราการใช้จ่ายระหว่างที่อยู่ในประเทศและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่จะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายมากขึ้น รวมทั้งยังจำเป็นต้องรักษาจำนวนแรงงานที่มีทักษะอย่างเหมาะสมและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เส้นทางของอาชีพและรายได้ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม แผนที่วางไว้จะต้องได้รับการวิจัยและค้นคว้าอย่างเหมาะสม และสามารถให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูล และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาคการท่องเที่ยวจะมีบทบาทนำในการปกป้องและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมของนิวซีแลนด์ โดยภาคการท่องเที่ยวจะต้องปกป้องและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ เพื่อที่จะสามารถคงไว้ให้คนในรุ่นหลังต่อไปและนักท่องเที่ยวในอนาคต การที่จะบรรลุเป้าหมายนี้สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การลดใช้พลังงานหรือใช้พลังงานทดแทน ลดของเสีย และการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อีกทั้งยังต้องทำให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และให้ความร่วมมือ

3. ภาคการท่องเที่ยวและชุมชนควรจะร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ร่วมกัน กลุ่มชุมชนมีความสำคัญมาก เนื่องจากพวกเขา คือ กลุ่มที่จะต้องต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนด้วยการต้อนรับที่อบอุ่น ภาคการท่องเที่ยวจะต้องทำงานร่วมกับชุมชน ในขณะที่ต้องมีการวางแผนสำหรับการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดผลกระทบเชิงลบ

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศนิวซีแลนด์

Rotorua ด้วยเอกลักษณ์ของภูมิประเทศที่เป็นภูเขาไฟ รวมถึงวัฒนธรรมมาริที่ ยังคงอยู่น้ำร้อนธรรมชาติจากใต้ดิน และกิจกรรมผจญภัยหลากหลาย จึงทำให้โรโตรัวเป็นอีกเมืองหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมมาก จากทั้งนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองแห่งน้ำร้อนอันมีชื่อเสียงบนเกาะเหนือของนิวซีแลนด์ และยังมีอีกชื่อหนึ่ง คือ เมืองกำมะถัน เพราะไม่ว่าจะเดินไปยังจุดไหนของเมือง ก็จะได้ของกลิ่นกำมะถัน ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (Hydrogen sulphide) ที่คล้ายกับกลิ่นของไข่เน่า ซึ่งจะปะปนอยู่กับไอน้ำที่ผุดออกมาจากหลุมและรอยแยกที่มีอยู่มากมาย มีกิจกรรมหลากหลายประเภทให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ ไม่ว่าจะเป็นการผ่อนคลายด้วยการแช่บ่อน้ำร้อน หรือไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมอันน่าท้าทายและตื่นเต้น เช่น ล่องแก่ง พายเรือคายัค แข่งรถเลื่อน กระโดดบันจี้จัม และการนั่งเรือเร็ว เจ็ทโบ๊ท เป็นต้น

Queenstown ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะใต้เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขาขนาดใหญ่ที่ชื่อ The Remarkables ซึ่งอุดมไปด้วยธรรมชาติอันสวยงามบนชายฝั่งของทะเลสาบวาคาติปู (Wakatipu) จึงทำให้ทิวทัศน์และบรรยากาศเหมาะกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างมาก Queenstown ไม่ได้มีเพียงแค่ทัศนียภาพอันสวยงามเท่านั้น แต่ยังสามารถขนานนามว่าเป็นเมืองหลวงแห่งการผจญภัยอีกด้วย เป็นสวรรค์ของนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบความท้าทายจากการผจญภัยนานาชนิด ไม่ว่าจะเป็นกีฬาที่เป็นจุดเด่น และขึ้นชื่อที่สุดของที่นี่ อย่างการกระโดดบันจี้จัมม่ออกจากนั้น ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น การดั่งพสุธา นั่งเรือเร็วเจ็ทโบ๊ท ล่องแก่ง รมร้อน สกีและสโนว์บอร์ด เป็นต้น

Taupo ตั้งอยู่ใจกลางของเกาะเหนือ และเป็นเมืองบนชายฝั่งของทะเลสาบ Taupo ทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในทวีป มีความหลากหลายของภูมิทัศน์และทัศนียภาพ ตอบโจทย์ของนักท่องเที่ยวได้อย่างดีไม่ว่าจะเป็นการผ่อนคลายด้วยการแช่น้ำร้อนและสปา เดินเล่นชมทัศนียภาพอันสวยงามและสงบหรือเล่นกอล์ฟในสนามที่ได้มาตรฐานระดับโลก

สำหรับนักท่องเที่ยวที่แสวงหาความท้าทายและตื่นเต้น Taupo ก็มีกิจกรรมมากมายเอาไว้รองรับ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางน้ำอันเป็นที่ขึ้นชื่อของ Taupo เช่น ล่องแก่ง พายเรือคายัค เล่นเรือใบ Parasailing และยังเป็นแหล่งตกปลาเทราท์ที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในโลก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศนิวซีแลนด์

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า ประเทศนิวซีแลนด์ ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย และภูมิประเทศมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการผจญภัย เปลี่ยนได้ตามฤดูกาล

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า โครงสร้างพื้นฐาน ในการเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่สะดวก รวมถึงปัญหาการจัดการขยะ ส่งผลให้แหล่งธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรมเร็ว และมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวน้อย

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวขึ้นชอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการผจญภัยเป็นอย่างมากทั่วโลก สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบ่อย และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลีย ประกอบด้วยแผ่นดินหลักของทวีปออสเตรเลีย เกาะแทสมเนีย และเกาะอื่น ๆ ในมหาสมุทรอินเดีย แปซิฟิก ภูมิประเทศโดยทั่วไปร้อยละ 65 เป็นที่ราบสูง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายที่แห้งแล้ง เนื่องจากออสเตรเลียมีภูมิประเทศ เป็นหมู่เกาะทำให้มีสิ่งมีชีวิตที่มี

ลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง และสิ่งมีชีวิตพวกนี้ได้มีวิวัฒนาการเป็นอิสระจากสิ่งมีชีวิตบนแผ่นดินใหญ่ โดยเฉพาะสัตว์ที่มีกระเปาะน้ำท้อ เช่น จิงโจ้ เป็นต้น ประเทศออสเตรเลียได้รับการพิจารณาและยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับความนิยมแห่งหนึ่งของโลก

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศออสเตรเลีย

เพื่อเพิ่มคุณภาพ และความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งภาครัฐและเอกชนต้องมีความร่วมมือกัน นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวออสเตรเลียได้แต่งตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาออสเตรเลียด้านการท่องเที่ยว โดยให้สถาบันการศึกษาเอกชนจัดการ โปรแกรมเงินทุนสำหรับการท่องเที่ยว SMEs รวมถึงในส่วนของมาตรการทางการเงินของสหภาพยุโรป วัตถุประสงค์ของการสนับสนุนเงินทุน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพและขนาดของผู้ประกอบการท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพของซอฟต์แวร์และการฝึกอบรม เพื่อร่วมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างทางการเงินรัฐวิสาหกิจ ส่งเสริมสุขภาพการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ และดึงดูดความสนใจของแหล่งเงินทุน เพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว

นอกจากการสร้างกิจกรรมพิเศษ เพื่อเป็นตัวเลือกลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างการปฏิบัติที่ดีที่สุดแก่นักท่องเที่ยวและความรู้กระจายในสถานที่อื่น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างการแข่งขันระหว่างประเทศของสถานที่ท่องเที่ยวของออสเตรเลีย และภูมิภาคในวันหยุด และมีการเข้าร่วมในสหภาพยุโรป เพื่อก้าวสู่การแข่งขันกันในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมและการตลาดร่วมกับความยั่งยืนทางสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยกระทรวงได้สนับสนุนและริเริ่มโครงการสำหรับการจัดตั้งเงื่อนไขและผลักดันส่งเสริมในกิจกรรม การท่องเที่ยวและสันตนาการสำหรับนักท่องเที่ยว

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัยในประเทศออสเตรเลีย

Great barrier reef หรือที่เรียกว่า แนวปะการังยักษ์ เป็นกลุ่มของสิ่งมีชีวิตขนาดใหญ่ที่สุดในโลก เป็นที่รวมปะการังที่สวยงามกระจายอยู่ในประเทศออสเตรเลียทางฝั่งตะวันออก ครอบคลุมประมาณ 300,000 ตารางกิโลเมตร แบรีเออร์ รีฟ ประกอบไปด้วยสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กจำพวกปะการังแข็งและปะการังอ่อน นับเป็นพันล้านหน่วย ทั้งยังเป็นแหล่งอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำที่สำคัญยิ่งของบริเวณนั้นและยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตทางทะเลทั้งหลายอีกด้วย

กิจกรรมในส่วนของกิจกรรมเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวสามารถเดินเล่นชมทิวทัศน์รอบบริเวณชายฝั่ง ดำน้ำหรือ Snorkeling เพื่อสำรวจแนวปะการังในช่วงน้ำลงต่ำสุดหรือใต้น้ำ โดยอยู่ในความดูแลและฝึกหัดของผู้ฝึกสอนที่มีทักษะและความชำนาญ หรือถ้าต้องการที่จะได้สัมผัส

รสชาติของประสบการณ์ได้น้ำโดยไม่ต้องดำน้ำ การเรียนรู้และชมภาพทิวทัศน์ได้น้ำ โดยการนั่งเรือท่องเที่ยวก็จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

Shark bay หนึ่งในมรดกโลกอยู่ทางตะวันตกของออสเตรเลีย เป็นชายฝั่งและหมู่เกาะที่มีทิวทัศน์โดดเด่น ครอบคลุมพื้นที่กว่า 13,000 ตารางกิโลเมตร โดยมีความลึกเฉลี่ยประมาณ 10 เมตร เป็นสถานที่ที่มีสิ่งมหัศจรรย์ทางธรรมชาติที่หลากหลายและยังมีมรดกทางวัฒนธรรมกว่าพันปี ของชาวพื้นเมือง Malgana, Nhanda และ Yingkarta ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของ Shark bay คือ อ่าวทั้งสองเกิดขึ้นจากคาบสมุทรที่เป็นแนวยาวกัน โดยเหตุที่เป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ Shark bay ทำให้มีลักษณะทางธรรมชาติที่หลากหลายพืชพันธุ์ธรรมชาติจะมีสัตว์ที่ตัดกันหรือแม้แต่สัตว์บกและสัตว์น้ำก็จะมีสัตว์ตัดกันทำให้ Shark bay ได้กลายเป็นแหล่งรวมของสัตว์ป่านานาชนิดพืชพันธุ์ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และทิวทัศน์ที่สวยงามไม่เหมือนที่อื่นที่ใดในโลก มีกิจกรรมหลากหลายสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ขี่จู่หรือม้าชมทิวทัศน์เลียบชายหาด, Kayaking, Scuba diving, Snorkeling, Kite surfing, โต้คลื่น, ให้อาหาร โลมา เป็นต้น

Kakadu นับเป็นเมืองหนึ่งในไม่กี่แห่งของโลกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลกทั้งในด้านคุณค่าทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมค้นพบอุทยานแห่งชาติที่ใหญ่ที่สุดของออสเตรเลียนักท่องเที่ยวจะได้พบหน้าผาอันสูงชัน ป่าฝนที่อุดมสมบูรณ์สัตว์นานาชนิดที่สามารถหาดูได้เฉพาะถิ่น และแกลเลอรีศิลปะบนหินที่มีอายุถึง 50,000 ปี การเยี่ยมชมอุทยานนั้นนักท่องเที่ยวจะได้มีโอกาสสำรวจและสัมผัสกับศิลปะประเพณี ของชาวอะบอริจิน และล่องเรือบนลำน้ำที่งดงามผ่านฝูงจระเข้ ปลาและนกที่บินอพยพย้ายถิ่น

Gold coast เป็นเมืองชายฝั่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของรัฐ Queensland มีประชากรมากเป็นอันดับที่หกของประเทศ เมื่อก้าวถึง Gold coast ชายหาดอันสวยงามจะเป็นสิ่งแรกที่ทุกคนนึกถึง เรียกได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยขึ้นชื่อที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศออสเตรเลีย มีกิจกรรมเชิงผจญภัยหลากหลายชนิดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส ไม่ว่าจะเป็นการโต้คลื่น การกระโดดบันจี้จัม การล่องแก่ง และการตั้งพลูซา ยิ่งไปกว่านั้นที่ Gold coast ยังเป็นศูนย์รวมแห่งสวนสนุกและสวนน้ำที่ใหญ่ที่สุดของออสเตรเลียอีกด้วย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศออสเตรเลีย

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่หลายแห่ง มีลักษณะเฉพาะทางธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น มีจำนวนสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนมเฉพาะถิ่นมากที่สุดในโลก และพันธุ์พืชเฉพาะถิ่นมากกว่า 53,000 ชนิด ด้วยลักษณะเฉพาะและความน่าดึงดูดใจของทรัพยากรธรรมชาติของออสเตรเลีย รวมถึงสัตว์ป่าที่น่าสนใจ เช่น หมีโคอาล่าและจิงโจ้ คุณลักษณะธรรมชาติ เช่น

Great barrier reef และอุทยานแห่งชาติ Kakadu สิ่งเหล่านี้ทำให้ออสเตรเลียเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างกว้างขวาง

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการกับทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่มากมาย และไม่มีองค์กรที่มาดูแลภาพรวมของการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติในประเทศ ทำให้ขาดศักยภาพที่จะแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่อีกมาก ในอนาคตสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า มีการเปลี่ยนทางสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาจจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ เช่น ภาวะโลกร้อน เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom)

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2560) กล่าวถึง ประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom) ว่ามีขนาดพื้นที่ 243,610 ตารางกิโลเมตร เป็นเกาะ ตั้งอยู่ระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติกตอนเหนือกับทะเลเหนือ ภูมิอากาศ มีลักษณะอากาศเย็นสบาย ฝนตกตลอดปี อากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 8 องศาเซลเซียส มีเมืองหลวง กรุงลอนดอน (ประชากรประมาณ 8.6 ล้านคน) เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เบอร์มิงแฮม กลาสโกว ลีดส์ เซฟฟิลด์ ลิเวอร์พูล เบรดฟอร์ด แมนเชสเตอร์ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ถ่านหิน น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ตะกั่ว หินทราย แร่เหล็ก มีเกาะบริเตนใหญ่ ซึ่งได้แก่ อังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ รวมกับไอร์แลนด์เหนือบนเกาะไอร์แลนด์เข้าด้วยกัน นอกจากดินแดนทั้ง 4 แล้ว สหราชอาณาจักรยังมีดินแดนโพ้นทะเลและดินแดนใต้การปกครองอื่น ๆ กระจายอยู่ทั่วโลก สหราชอาณาจักรจึงได้ชื่อว่า ดินแดนพระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน สหราชอาณาจักรมีพรมแดนทางทิศใต้จรดช่องแคบอังกฤษ ซึ่งคั่นระหว่างสหราชอาณาจักรกับภาคพื้นทวีปยุโรป

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในสหราชอาณาจักร

กระทรวงการท่องเที่ยว วัฒนธรรมและการกีฬาของสหราชอาณาจักร ได้คาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมีทิศทางในการเติบโตสูงขึ้น ทั้งทางด้านการแข่งขันและรายได้จากการท่องเที่ยวที่มากกว่าในปัจจุบัน ซึ่งคาดว่าในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า โอกาสในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะเติบโตอย่างมาก เริ่มตั้งแต่ที่มีพระราชพิธีอภิเษกสมรสของเจ้าชายแห่งอังกฤษ และการเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกในปี ค.ศ. 2012 ซึ่งทางรัฐบาลจึงต้องวางนโยบายเพื่อเพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยว โดยการสร้างจุดแข็งของส่วนที่ยังมีจุดอ่อนอยู่ ซึ่งในเดือน

มีนาคม ค.ศ. 2011 รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรได้ประกาศนโยบายการท่องเที่ยวแห่ง Department for Culture, Media and Sport (2011) โดยมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้คือ

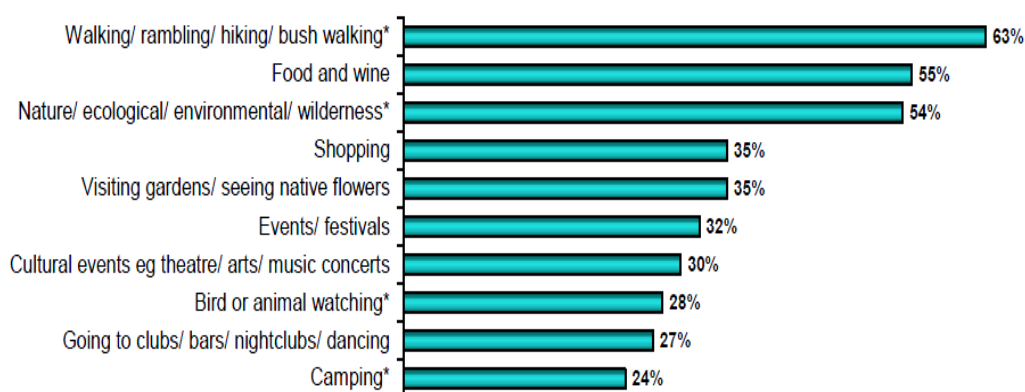
1. สนับสนุนการจัดแคมเปญทางการตลาดของการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามายังสหราชอาณาจักรในปี ค.ศ. 2012 โดยมีแคมเปญ E100 ซึ่งได้รับการสนับสนุนทั้งจากทางรัฐบาลและเอกชนมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามายังสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นจากเดิมกว่า 4 ล้านคน ในอีก 4 ปีข้างหน้า

2. การเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวภายในประเทศโดยจัดวันหยุดพักผ่อนให้ตรงกับวันหยุดการเดินทางของคนเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศในแต่ละปี เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวพักผ่อน ในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 จากวันหยุดพักผ่อนในการท่องเที่ยวเดิม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อวัน

3. พัฒนาประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้กลายเป็นหนึ่งใน 5 อันดับของโลก ที่มีศักยภาพและการแข่งขันทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัยในสหราชอาณาจักร

ในการเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อน โดยทั่วไปจะต้องมีการวางแผนการท่องเที่ยว ซึ่งจากการสำรวจนักท่องเที่ยวกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสหราชอาณาจักรในปี ค.ศ. 2006 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่วางแผนไปเดินป่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63

* Ecotourism defining variable.

ภาพที่ 2-7 กิจกรรมวางแผนท่องเที่ยวที่นิยม 10 อันดับ ในสหราชอาณาจักร (Department for Culture, Media and Sport, 2011)

Roe valley country park อยู่ในเขตชานเมืองของ Londonderry ของประเทศ Northern Ireland ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เงียบสงบสวยงามสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำ Plunges ผ่านช่องเขาที่งดงาม อีกทั้งยังมีความหลากหลายของเส้นทางตามแนวริมแม่น้ำและป่า ซึ่งเหมาะสำหรับการเดินทางชมทิวทัศน์อันงดงาม ในฤดูใบไม้ผลิที่พื้นป่าที่ปกคลุมไปด้วยพืชพันธุ์ของดอกไม้ป่าที่น่าสนใจ สวนเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวแม่ไก่และสัตว์ชนิดอื่น ๆ มากมาย และนกเก็นหกสิบชนิดที่ให้เห็นในสวนสาธารณะ จึงทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมเดินป่า นอกจากนี้ เนื่องจากภูมิทัศน์ที่มีแม่น้ำขนาบด้วยวิวธรรมชาติอันสวยงามกิจกรรมที่นิยมอีกชนิด คือ การพายเรือแคนู

Dartmouth ตั้งอยู่ที่เมือง Devon ในประเทศอังกฤษ เป็นเมืองที่มีเสน่ห์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ Dart บริเวณชายฝั่งที่ล้อมรอบด้วยหมู่บ้านเล็ก ๆ จำนวนมาก ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ธรรมชาติอันงดงาม โดดเด่นของภูเขา สำหรับการเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาทำกิจกรรม ตกปลา ตกนก หรือเล่นเรือใบซึ่งเป็นกิจกรรมที่ขึ้นชื่อที่สุดของเมืองนี้ โดยเล่นในแม่น้ำชายฝั่ง เพื่อสำรวจลำธารและแม่น้ำ นอกจากนี้ ยังมีการพายเรือแคนูในแม่น้ำอันเงียบสงบที่ล้อมรอบด้วยป่าไม้และสัตว์ป่า

Anglesey ตั้งอยู่หลังเทือกเขา Snowdonia และแยกออกจากแผ่นดินใหญ่เวลส์ โดย Menai มีระยะทางกว่า 125 กิโลเมตร จากชายฝั่งทะเลที่งดงาม วิทิวทัศน์ชายทะเลเป็นเกาะ จึงเป็นที่น่าสนใจ และมีความหลากหลาย กระจายตามหมู่บ้านชายทะเลที่มีขนาดเล็ก ที่มีทั้งหาดหินและหาดทรายกว้างเป็นแนวยาว นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางที่เต็มไปด้วยร่องรอยประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โรมันหลายแห่ง ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นทางชายทะเลที่ตั้งอยู่ในความงามตามธรรมชาติที่โดดเด่น

สำหรับกิจกรรมท่องเที่ยวของชายฝั่ง Anglesey ที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ Coasteering ถือเป็นกีฬาการผจญภัยใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมและเติบโตเร็วที่สุดในกลุ่มนักรักการผจญภัย และเติบโตเร็วที่สุดในสหราชอาณาจักร โดยกิจกรรม Coasteering เป็นการทำกิจกรรมที่กระตุ้นให้อะดรีนาลีนได้สูบฉีดอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการปีนหน้าผา ไรยตัวลงจากหน้าผา และการว่ายน้ำในบริเวณที่เต็มไปด้วยหินแถบชายฝั่ง

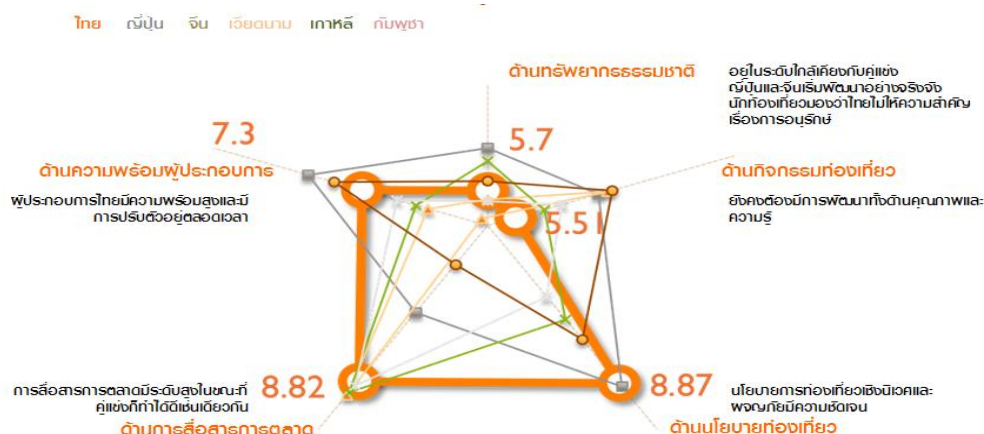
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศสหราชอาณาจักร

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า มีแหล่งพื้นที่ธรรมชาติ และภูมิทัศน์ที่สวยงามตามแนวชายฝั่ง และยังเป็นมรดกโลกอีกหลายแห่ง ภูมิประเทศค่อนข้างเอื้อต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว มีการแนะนำการวางแผนเดินทางมาท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ในพื้นที่ที่ห่างไกลขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อนักท่องเที่ยวมากขึ้น ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม
3. โอกาส (Opportunities) พบว่า ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปสัมผัสธรรมชาติมากขึ้น ประกอบกับภาครัฐมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวขึ้น
4. อุปสรรค (Threats) พบว่า ภัยพิบัติทางสิ่งแวดล้อมทำให้ต้นทุนของการท่องเที่ยวสูงขึ้น

ประเทศในภูมิภาคเอเชีย

ประเทศในภูมิภาคเอเชียที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย จากการจัดลำดับประเทศที่มีความพร้อมด้านนิเวศและผจญภัยของภูมิภาคเอเชียพบว่าประเทศที่มีศักยภาพหลักได้แก่ ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน กัมพูชา และเกาหลีใต้ ทั้งนี้ประเทศในภูมิภาคนี้ ถือเป็นคู่แข่งโดยตรงของประเทศไทย เนื่องจากอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ทั้งนี้ประเทศในภูมิภาคเอเชียมีอัตราการเติบโตด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยสูง อีกทั้งประเทศส่วนใหญ่เริ่มให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย เนื่องจากปริมาณนักท่องเที่ยวจากยุโรป และเอเชียตะวันออก เช่น ญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ นิยมการท่องเที่ยวรูปแบบนี้กันมากขึ้น ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการปรับตัวอย่างเป็นรูปธรรมในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศในภูมิภาคเอเชีย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย พบว่าความพร้อมโดยรวมในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลางเทียบกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่มีข้อได้เปรียบที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาทรัพยากรของประเทศไทย พบว่า อยู่ในระดับเดียวกับคู่แข่ง และยังไม่สามารถสร้างจุดแข็งที่ชัดเจนได้ รวมถึงในปัจจุบันยังขาดการอนุรักษ์ของชุมชนในท้องถิ่น ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นและประเทศจีน มีการกำหนดมาตรการดูแลและฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติที่เป็นรูปธรรมและบังคับใช้อย่างเข้มงวด ส่วนประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมของเมื่อเทียบกับคู่แข่ง ทั้งนี้ เนื่องจากขาดการควบคุมมาตรฐาน และผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่ให้ความสำคัญกับการสอดแทรกองค์ความรู้ ทำให้กิจกรรมท่องเที่ยวควรมีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในภูมิภาคด้านการสื่อสารการตลาดที่ค่อนข้างทำได้ดี และผู้ประกอบการค่อนข้างมีความพร้อม และมีศักยภาพในการปรับตัวสูงกว่าประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน

ภาพที่ 2-8 ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยเทียบกับคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555)

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเป็นประเทศหมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 377,837 ตารางกิโลเมตร ประกอบไปด้วยการรวมตัวของเกาะน้อยใหญ่กว่า 6,800 เกาะ เกาะที่สำคัญ ได้แก่ ฮอกไกโด-ฮอนชู ชิโกกุ และคีวชู เกาะของญี่ปุ่นส่วนมากจะเป็นหมู่เกาะภูเขา ซึ่งมีจำนวนหนึ่งเป็นภูเขาไฟ เช่น ภูเขาไฟฟูจิ ภูเขาที่สูงที่สุดในประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขากว่าร้อยละ 61 เป็นที่ราบสูงร้อยละ 11 ที่ลุ่ม 13.8 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 24 ด้วยพื้นที่ส่วนมากเป็นภูเขา ซึ่งไม่สามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือทำการเพาะปลูกได้ เพราะมีลักษณะสูงชันและมีโอกาสที่จะเกิดดินถล่มจากแผ่นดินไหวหรือฝนที่ตกหนักประชากรญี่ปุ่นส่วนใหญ่จึงต้องอาศัยอยู่บริเวณชายฝั่ง อย่างหนาแน่น และทำให้เมืองสำคัญในญี่ปุ่นนับเป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นมากแห่งหนึ่งของโลก และด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์และเสน่ห์ทางธรรมชาติอันงดงามส่งผลให้ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีกิจกรรมมากมายให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและชื่นชมในทุกฤดูกาล ไม่ว่าจะเป็นการชมอุทยานแห่งชาติที่มีอยู่หลายแห่งทั่วประเทศ แหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ สำหรับการพักผ่อนหย่อนคลาย ริมทะเลตลอดจนในแหล่งเล่นสกี กฎหมายใหม่ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำให้การท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาโดยการจัดตั้งองค์กรท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละเขตปกครองร่วมกัน กำหนดแผนปฏิบัติการว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในญี่ปุ่นได้รับความสนใจเพราะมีสมาคมในท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ในการอนุรักษ์เพิ่มมากขึ้น เป็นผู้กำหนดความสมดุลของตลาดท่องเที่ยวและมีส่วนสนับสนุนให้รัฐบาลใส่ใจกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยิ่งขึ้น

กระบวนการของการสร้างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนเกาะเขตร้อนของญี่ปุ่น โดยปกติ มีสองมุมมองในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุมมองแรก คือ การให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า วัฒนธรรม และอื่น ๆ ในท้องถิ่น รวมถึงใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการอนุรักษ์ ส่วนอีกมุมมองหนึ่งคือ เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรที่มีให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะได้สามารถรักษาสภาพที่น่าสนใจ และความบริสุทธิ์ของปลายทางเอาไว้ได้

กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจำเป็นต้องมีกรอบความคิดที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวทั่วไป รวมไปถึงความร่วมมือของนักวิจัย หน่วยงานรัฐบาล นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และคนในท้องถิ่น ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทและความสำคัญแตกต่างกันออกไป สำหรับคนในท้องถิ่นที่ใช้ชีวิตประจำวันอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ถือว่ามีบทบาทอย่างมากต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากพวกเขาไม่เพียงเป็นผู้ดูแลทรัพยากรเหล่านี้ แต่ยังเป็นกลุ่มที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยอีกด้วย ส่วนบทบาทของนักวิจัย คือ การดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น จากมุมมองทางวิทยาศาสตร์และให้คำปรึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของพวกเขาอย่างละเอียดถี่ถ้วน

การทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แทนที่จะเป็นแค่คนที่มาท่องเที่ยวและใช้ทรัพยากร ถือเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านทักษะการแนะนำของไกด์ทัวร์ โปรแกรมการท่องเที่ยว ควรจะวางแผนเพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ถึงวิธีการที่จะชื่นชมและเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์และมีบทบาทในการสนับสนุน การอนุรักษ์สัตว์ป่าในพื้นที่ป่า และทรัพยากรทางวัฒนธรรมด้วย นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศญี่ปุ่น

กฎหมายส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับชาติขึ้นพื้นฐานมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2007 กฎหมายใหม่นี้ถือว่าการท่องเที่ยวเป็นหลักสำคัญของความพยายามในการสร้างชาติในศตวรรษที่ 21 ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2007 รัฐบาลได้วางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับชาติขึ้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงเป้าหมาย ที่จะบรรลุ นโยบายขึ้นพื้นฐานสำหรับการทำประเทศญี่ปุ่นให้เป็นประเทศท่องเที่ยว โดยดำเนินการในลักษณะที่ครอบคลุมและเป็นระบบ ซึ่งระบุโดยรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ รัฐบาลจะส่งเสริมมาตรการการท่องเที่ยวของประเทศตามแผนขึ้นพื้นฐาน โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ถึง 10 ล้านคน โดยมีเป้าหมายระยะยาวเท่ากับจำนวนของการเดินทางในต่างประเทศของคนญี่ปุ่น

2. เพิ่มจำนวนของการประชุมนานาชาติที่จัดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นกว่าร้อยละ 50 ในปี ค.ศ. 2011 โดยมีจุดมุ่งหมายของการเป็นประเทศเจ้าภาพในชั้นของการประชุมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

3. เพิ่มระยะเวลาของการเดินทางในประเทศญี่ปุ่นโดย 1 คืนต่อคน เป็นที่ 4 คืนต่อคน เป็นประจำทุกปี

4. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศของญี่ปุ่นถึง 20 ล้านคน ที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัยในประเทศประเทศญี่ปุ่น

ภูเขาไฟฟูจิอาจเรียกได้ว่าเป็นทิวทัศน์ที่ดีที่สุดของประเทศญี่ปุ่น ภูเขาไฟฟูจิที่อยู่เหนือตัวเมืองและป่าอันเขียวชะอุ่ม กว่า 3,700 เมตร มีรูปร่างเป็นทรงกรวยอย่างสมบูรณ์แบบ การปีนภูเขาไฟฟูจิถือเป็นประเพณีของชาวญี่ปุ่นทุกเพศทุกวัย เพื่อให้ได้ขึ้นไปชมวิทิวทัศน์อันสวยงาม ส่วนใหญ่ผู้จะเริ่มปีนในช่วงบ่ายก่อนที่พระอาทิตย์ตกดินหรือไม่กี่ปีนตลอดทั้งคืนเพื่อที่จะได้ขึ้นไปชมพระอาทิตย์ขึ้นที่ยอดเขานักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้ที่เมือง Shizuoka ซึ่งบริเวณใกล้ภูเขาไฟ ฟูจิ นักท่องเที่ยวจะได้ประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมในการเดินทางไปยังญี่ปุ่นด้วย น้ำพุร้อนกลางแจ้งที่มีมุมมองที่งดงามของภูเขา และยังได้ลิ้มรสอาหารทะเลที่ได้รับการยอมรับว่าดีที่สุดในประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย นอกจากนี้ภูเขาไฟฟูจิแล้ว ยังมีอีกหลายแห่งที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปปีนเขาได้ เช่น ภูเขา Takao, Nikko national park และ Kiso valley เป็นต้น

ฮอกไกโด ตั้งอยู่ทางทิศเหนือสุดในหมู่เกาะทั้งสี่เกาะหลักของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีความแตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของญี่ปุ่นด้วยภูมิศาสตร์ที่กว้างขวาง ธรรมชาติที่สวยงามและสกีรีสอร์ทที่มีคุณภาพชั้นนำระดับโลก หลังจากที่โอลิมปิกฤดูหนาวในปี ค.ศ. 1972 ที่ซัปโปโร ฮอกไกโด กลายเป็นสกีรีสอร์ทที่เป็นที่รู้จักทั่วโลก และกลายเป็นลานสกีชั้นนำสำหรับนักสกีจากทั่วมุมโลก

เกาะ Amami-Oshima อยู่บริเวณทะเลใต้ของ Kagoshima ตั้งอยู่ใจกลางของหมู่เกาะ Amami ซึ่งประกอบด้วยเกาะ 8 เกาะ และเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับสองในประเทศญี่ปุ่นรองจากเกาะ Sado-ga-shima นอกทะเลรอบเกาะมีสีฟ้าใส เช่นเดียวกับปะการังที่มีสีสันสดใส และมีปลาเขตร้อน หลากหลายชนิด จึงเป็นที่รู้จักกันว่าเป็นจุดดำน้ำที่ยอดเยี่ยมอีกแห่งหนึ่ง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศญี่ปุ่น

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความหลากหลายกระจายอยู่ตามภูมิภาค ทั้งสถานที่ท่องเที่ยว ธรรมชาติ วัฒนธรรม ศาสนา กีฬา และสุขภาพ ซึ่งมีส่วนช่วยผลักดันความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวในด้านโครงสร้าง

พื้นฐานต่าง ๆ ทั้งการคมนาคมสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ประกอบกับมีภาพลักษณ์เรื่องความปลอดภัยสูง และมีเอกลักษณ์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นปัจจัยสนับสนุนในด้านการท่องเที่ยวอย่างมาก

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า แนวโน้มการเติบโตของการท่องเที่ยวโลก ทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้น มีกำลังซื้อมากขึ้นตาม

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า การแข่งขันและแย่งชิงในตลาดการท่องเที่ยวโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ อาทิเช่น แผ่นดินไหว สึนามิ เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศประเทศเวียดนาม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ 331,033 ตารางกิโลเมตร เรียงเป็นรูป ตัว S ตามแนวฝั่งตะวันตกของทะเลจีนใต้ มีอาณาเขตทิศเหนือติดกับประเทศจีน ทิศใต้และทิศตะวันออกเฉียงใต้ ติดกับอ่าวไทย ทิศตะวันออกติดกับทะเลจีนใต้และทิศตะวันตกติดกับ สปป. ลาว และประเทศกัมพูชา พื้นที่ประมาณ 3 ใน 4 ส่วนของเวียดนาม ประกอบไปด้วย ภูเขาและป่าไม้

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นแนวความคิดใหม่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนาม โดยเริ่มมีการพัฒนามาตั้งแต่ 20 ปีที่แล้ว อย่างไรก็ตาม ศักยภาพทางด้านวัฒนธรรมและทางธรรมชาติก็ยิ่งถือว่าดีกว่าในประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้เป็นข้อได้เปรียบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและมีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีพันธุ์ไม้กว่า 13,000 ชนิด และพันธุ์สัตว์กว่า 15,000 ชนิด ซึ่งในจำนวนนี้รวมถึงการค้นพบใหม่ 3 สายพันธุ์ โดยเมื่อเทียบอัตราส่วนต่อโลกแล้วคิดเป็นร้อยละ 6.3 และเนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเวียดนามได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลจึงทำให้ได้รับการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีอัตราการเติบโตของกลุ่มนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี (Tran & Do, 2011) นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศเวียดนาม แผนแม่บทการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามปี ค.ศ. 2010 ได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1995 โดยเน้นกลยุทธ์ของการรักษาฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจะต้องมีการรักษาความงามของธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากรทางชีวภาพนั้นด้วย (Tran, 2010) ปัญหาที่พบในการท่องเที่ยวของเวียดนามมีดังนี้

1. ภูมิประเทศทางธรรมชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงลบ เนื่องจากการก่อสร้างในแหล่งท่องเที่ยวของโรงแรมและการให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ การท่องเที่ยวจึงได้รับความเสียหาย รวมถึงการบุกรุกในสถานที่ที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม

2. ของเสีย ทั้งของเหลวและของแข็งก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมในเมืองอย่างรวดเร็วผนวกกับความทันสมัยที่เข้ามา และการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในการสร้างเมืองในพื้นที่ชายฝั่งทะเล มีส่วนทำให้ปริมาณและประเภทของสารมลพิษในสิ่งแวดล้อมทางทะเลมากขึ้น ส่งผลทำลายทรัพยากรทางทะเล โดยเฉพาะในพื้นที่ชายฝั่งทะเลของภาคเหนือ และภาคใต้ของเวียดนาม ความเข้มข้นของสารมลพิษที่เพิ่มขึ้นถูกตรวจพบในทะเล แนวปะการังหลายแห่งมีการถูกทำลาย นอกจากนี้ ยังมีการเสื่อมสภาพอย่างรุนแรงในผลผลิตการประมงของพื้นที่ชายฝั่งทะเล

3. ป่าในเขตร้อน พื้นที่เกาะในทะเล ถ้า แนวปะการัง ถูกทำลายจากกิจกรรมของนักท่องเที่ยว

4. การใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์จากแร่ในการทำเหมือง ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากกับสภาพแวดล้อม ที่ดินป่าไม้ถูกทำลาย เกิดน้ำเสียและสภาพแวดล้อมทางอากาศ การใช้ประโยชน์ถ่านหินใน Quang ninh ได้ทำลายป่าไม้ไปอย่างมาก รวมทั้งมลพิษของแม่น้ำลำธาร และน้ำทะเลในฮาลองเบย์

อย่างไรก็ตาม การเพิ่มประสิทธิภาพของการท่องเที่ยวยังนำผลประโยชน์ต่าง ๆ คู่ประเทศเวียดนาม ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และสังคมวัฒนธรรม การท่องเที่ยวสามารถนำไปสร้างเงื่อนไขในการสร้างรายได้จากทั้งในส่วนของสถานประกอบการของบริการ ชุมชนท้องถิ่นก็ได้รับประโยชน์จากระบบถนนที่ทันสมัย การระบายน้ำและไฟฟ้า ซึ่งอาจไม่ถูกสร้างขึ้นในกรณีที่ไม่มีการท่องเที่ยว ซึ่งสิ่งสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (รัฐบาล ภาคเอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยว) จะต้องเคารพต่อคุณค่าของทรัพยากรทางธรรมชาติ มีความรับผิดชอบในการรักษาพื้นที่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเก็บรักษาวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น รวมทั้งคืนผลประโยชน์ที่แท้จริงเพื่อคนในท้องถิ่นนั้นด้วย

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศเวียดนาม

พื้นที่เป้าหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศเวียดนาม ได้แก่ ระบบนิเวศแถบชายฝั่ง (แนวปะการัง ทะเลกึ่งปิดหรือลากูน หาดทราย และป่าชายเลน) ภูเขาหินปูน อุทยานแห่งชาติ และเขตอนุรักษ์ต่าง ๆ ไปจนถึงสวนผลไม้ สถานที่ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ นอกจากจะมีภูมิทัศน์น่าสนใจแล้วยังเป็นแหล่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันมั่งคั่งของเวียดนามอีกด้วย (Vietnam National Administration of Tourism, 2010)

ศาลองเบย์ตั้งอยู่ในอ่าวตังเกี๋ย เป็นอ่าวทางตอนเหนือของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ใกล้ชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลายเกาะ บนเกาะมีโรงแรมและชายหาดจำนวนมากคอยให้บริการ ส่วนเกาะขนาดเล็กอื่น ๆ ก็มีชายหาดที่สวยงามที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยมไปท่องเที่ยว มีทัศนียภาพที่เป็นธรรมชาติอย่างมากและการเป็นเขาวงกตของเกาะแก่งนี้ ทำให้เหมาะแก่การทำกิจกรรมพายเรือคายัค นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่นิยมอีกอย่าง คือ การนั่งเรือชมหมู่บ้านลอยน้ำ และชมธรรมชาติอันสวยงาม

Nha Trang ญาจางเป็นหนึ่งในเมืองชายฝั่งทะเลที่สวยงามที่สุดในเวียดนาม มีส่วนของชายหาดที่สวยงาม น้ำทะเลสีฟ้าครามที่สะอาดและใส มีสัตว์ทะเล ปลาสวยงาม และปะการังกว่า 350 ชนิด ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของสายพันธุ์ปะการังทั่วโลก โดยนักท่องเที่ยวที่ไป ญาจางสามารถไปเยือนหมู่เกาะที่มีชื่อเสียง เช่น Hon Tre, Hon Tam และ Hon Mun ซึ่งมีกีฬาหลายชนิดทั้งทางน้ำ เช่น เจ็ตสกี พายเรือ วินเซิร์ฟ ร่มชูชีพ การดำน้ำผจญภัย หรือการปีนเขานักท่องเที่ยวยังสามารถไปเล่นน้ำทะเล ที่ชายหาด และการสำรวจภูมิทัศน์ธรรมชาติที่ยอดเยี่ยมของ Van Phong Bay ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือ 30 กิโลเมตรจากเมืองญาจาง

The Pu Luong อุทยานแห่งชาติ The Pu Luong เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่คงความงามที่โดดเด่นน่าสนใจทางวัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพ มีป่าไม้ที่อุดมไปด้วยภูเขาและวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม H'mong มีบ้านอยู่ในหมู่บ้านแบบดั้งเดิมที่งดงาม เส้นทางครอบคลุม Mai Chau และบริเวณใกล้เคียง Pu Luong เป็นหนึ่งป่าที่สวยงามที่สุดในเวียดนาม จึงทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปเดินป่า สำรวจสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และวิถีชีวิตคนในชุมชนท้องถิ่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศเวียดนาม

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า พื้นที่ธรรมชาติส่วนใหญ่ยังคงความสมบูรณ์และมีศักยภาพพร้อมที่จะนำมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย
2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า โครงสร้างพื้นฐานของประเทศเวียดนามยังไม่พร้อมรองรับการเดินทาง และการจัดการนโยบายด้านการท่องเที่ยวยังขาดการประสานงานกัน ระหว่างหน่วยงานรัฐระดับต่าง ๆ
3. โอกาส (Opportunities) พบว่า มีโอกาสในการได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างประเทศในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีการเข้ามาลงทุนจากต่างชาติในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก
4. อุปสรรค (Threats) พบว่า มีการขูดเจาะเพื่อขายแร่และถ่านหิน ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศประเทศจีน

ประเทศจีนตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียง มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านถึง 14 ประเทศ และมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของโลก (9.6 ตารางกิโลเมตร) รองจากรัสเซีย แคนาดา และสหรัฐอเมริกา นับได้ว่าเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลกถึงกว่า 1.3 พันล้านคน ลักษณะภูมิประเทศของจีนมีความหลากหลายทางทัศนียภาพมาก และมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งสวยงามไม่แพ้ที่ใด ตั้งแต่ป่าสตัปป์และทะเลทรายในพื้นที่แห้งแล้งทางตอนเหนือ ไปถึงป่าฝนกึ่งโซนร้อนในพื้นที่ชื้นทางใต้ นอกจากนี้ด้วยวัฒนธรรมและอารยธรรมโบราณอันเก่าแก่ ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในอารยธรรมยุคแรกเริ่มของโลก ที่ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ สู่ลูกหลานที่สะท้อนให้เห็นปัจจุบันนี้ การท่องเที่ยวของประเทศจีนมีการเติบโตชัดเจนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แม้กระทั่งก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ในปี ค.ศ. 2008 ด้วยเป็นประเทศที่มีความหลากหลาย จีนเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะได้พบกับภูมิศาสตร์และการผสมผสานที่ดีของความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ทางธรรมชาติที่น่าสนใจ ส่งผลให้จีนเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศจีน

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และหน้าที่ความรับผิดชอบหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศจีน มีดังนี้

1. การวางแผนและประสานการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
2. การจัดตั้งและจัดการดำเนินงานของกลยุทธ์ในการพัฒนาตลาด
3. การจัดระเบียบในการสำรวจการวางแผนการพัฒนาและการปกป้องทรัพยากรการท่องเที่ยว
4. การส่งเสริมการสื่อสารระหว่างประเทศที่ให้ความร่วมมือ
5. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเดินทางไปยังฮ่องกง (จีน) มาเก๊า และจีนไทเป
6. การจัดระเบียบและการดำเนินการศึกษาการท่องเที่ยว และโปรแกรมการฝึกอบรม

ปี ค.ศ. 2009

การท่องเที่ยวแห่งประเทศจีนได้ดำเนินการจัดทำกฎระเบียบใหม่ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1. ระเบียบในหน่วยงานการท่องเที่ยว
2. ระเบียบเกี่ยวกับทัวร์
3. มาตรการสำหรับการบริหารงานของการท่องเที่ยวต่างประเทศโดยชาวจีน

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศประเทศจีน

อุทยานแห่งชาติจางเจี๋ยเจี๋ย เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติแห่งแรกของจีนมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992 เนื้อที่กว่า 9,500 ตารางกิโลเมตรของอุทยาน เต็มไปด้วยแท่งภูเขาหินทราย สูงชันฟ้า มากกว่า 3,000 ยอด สะพานหินตามธรรมชาติ น้ำตก ถ้าใหญ่ไม่น้อยกว่า 40 แห่ง นอกจากภูเขา สายน้ำ และพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์แล้ว ถ้าในบริเวณจางเจี๋ยเจี๋ยมีจำนวนมาก และขนาดใหญ่ ต่างมีเอกลักษณ์ และชื่อเรียกต่างกัน เช่น ถ้าหวงหลง หรือถ้ามังกรเหลือง ถ้ากวนอิม ถ้าเลี้ยงสุ่ย เป็นต้น

ในบรรดาถ้ำเหล่านี้ ถ้ำหวงหลงหรือถ้ามังกรเหลืองในหุบเขาฉวี่ฉีมีความยาว 7.5 กิโลเมตร โดยแบ่งเป็น 4 ชั้น ภายในถ้ำมีอ่างเก็บน้ำแห่งหนึ่ง ธารน้ำสองสาย น้ำตกสามแห่ง สระน้ำ 4 แห่ง ห้องโถง 13 แห่งและมีระเบียง 96 สาย ด้วยยอดเขาสูงเสียดฟ้า 3,000 กว่ายอด ทั้งที่เป็นผาสูงชัน ยอดเขาสูง บางยอดเป็นที่ราบเรียบ กระจายอยู่ทั่วอาณาบริเวณกว่า 360 ตารางกิโลเมตร หมู่เสาหินและยอดเขาหินทรายแหลมเล็กสูง 200 เมตรขึ้นไป ตั้งตระหง่านสลับซับซ้อน แผ่กระจายคั่งท้องทุ่งเสาหินกว้างไกลสุดสายตา ทางตอนเหนือของเมืองจางเจี๋ยเจี๋ย ในมณฑลหูหนัน คือทัศนียภาพแปลกตาที่สุดเป็นเอกลักษณ์ของเขตทิ่วทัศน์ธรรมชาติอู่หลิงหยวน ท่ามกลางดงยอดเขายังมีลำธารน้ำเซาะ สายน้ำตกสระน้ำชุกช่อนอยู่เบื้องล่าง กอปรกับหุบเขาและชะงอกผาที่วางตัวสลับกันไปมา ก่อเกิดถ้ำหินกว่า 40 แห่งและสะพานหินธรรมชาติขนาดใหญ่อีก 2 สะพาน ลึกลงไปในทัศนียภาพที่แปลกตาน่ามหัศจรรย์เหล่านี้ เขตทิ่วทัศน์อู่หลิงหยวน ยังเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์ที่น่าสนใจอีกด้วย

กุ้ยหลินเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองกวางสี ตอนใต้ของประเทศจีน ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาว “จ้วง” ซึ่งถือเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุดของชนกลุ่มน้อยทั้งหมดชื่อกุ้ยหลินมาจากที่อดีตดินแดนนี้มีป่า (หลิน) ต้น “กุ้ยฮวย” เยอะ (ต้นกุ้ยฮวย ในภาษาจีน แปลเป็นไทยคือ ต้นขี้เหล็ก) คนกุ้ยหลินได้นำดอกของต้นกุ้ยฮวยมาตากแห้งอบพร้อมใบชา กลายเป็น “ชากุ้ยหลิน” กุ้ยหลินถือเป็นเมืองที่มีชื่อเสียง เป็นสถานที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศจีน คนจีนยกให้เป็น “เมืองสวรรค์บนพิภพ” หรือ “ชื่อไหว้เถาหยวน” มีคำกล่าวที่จารึกไว้ที่ยังไม่เคยมาเมืองกุ้ยหลิน จะไม่สามารถวาดรูปขุนเขาให้สวยงามได้เลย กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้าไปทำคือ การศึกษาและชื่นชมความงามของธรรมชาติ ดูนก เดินป่า เป็นต้น

เกาะกุ้ยหลินตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามของเมืองเซี่ยเหมิน มีพื้นที่เพียง 1.78 ตารางกิโลเมตร ซึ่งสามารถเดินทางโดยทางเรือภายในเวลา 5 นาที บนเกาะจะไม่อนุญาตให้มียานพาหนะใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น การเดินทางบนเกาะ จึงต้องใช้การเดินทางเท้าเท่านั้น เกาะนี้ ถือได้ว่าเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจยอดนิยม ของแถบนี้ สำหรับจุดท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงบนเกาะ ได้แก่ Sunlight rock ซึ่งเป็นจุดที่สูงที่สุดของเกาะ ตั้งอยู่บนเขาหัวมังกร (Tiger head hill) ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกของ

หาด และเมื่อพระอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก แสงอาทิตย์จะตกกระทบที่ก้อนหินดังกล่าว จึงเป็นที่มาของชื่อ Sunlight rock และเมื่อเย็นอยู่ ณ จุดนี้ก็จะมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามที่สุดของเกาะภูเก็ตอ่าววัดหนานผู่เต่า (Nanputuo) ตั้งอยู่ทางชานเมืองทิศใต้ของ เซี่ยะเหมิน เป็นวัดพุทธที่สร้างขึ้นในช่วงราชวงศ์ถัง ตั้งอยู่บนพื้นที่ 30,000 ตารางเมตรเป็นวัดที่อุทิศให้กวนหยี่ เทพเจ้าแห่งความเมตตา

เขาหวงซัน เป็นเทือกเขาที่ทอดตัวอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลอันฮุยทางตะวันออกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เขาหวงซันมีชื่อเก่าว่า อี้ซัน คำว่า อี้ หมายความว่า สีดา การที่ภูเขาหวงซันได้ชื่อนี้ก็เพราะว่า หินบนภูเขาเป็นสีดา ภายหลังในสมัยราชวงศ์ถัง เปลี่ยนชื่อเป็น “หวงซัน” ซึ่งแปลว่า “ภูเขาสีดา” เทือกเขาหวงซัน อยู่ในเขตอากาศโซนร้อนแถบเอเชีย ยอดเขามีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,864 เมตร เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศเป็นเขาสูงหุบลึก สภาพอากาศที่ตีนเขาและบนยอดเขามีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน ประกอบกับรังสีการส่องของแสงอาทิตย์มายังเนินเขาทางทิศเหนือและใต้ก็แตกต่างกันอย่างมาก ทำให้เกิดทัศนียภาพทะเลเมฆและหมอก ความชื้นสูง ปริมาณน้ำฝนสูง ซึ่งกลายเป็นลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ของเขาหวงซัน ภายในอาณาบริเวณร่วม 1,200 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่กว่า 154 ตารางกิโลเมตร ได้ชื่อว่าเป็น “หวงซัน 500 ลี้” เป็นดินแดนสุดยอดของเขาหวงซัน อุดมด้วยความงามทั้ง 4 ประการ ได้แก่ “สนประหลาด (สนหวงซาน) หินพิสดาร มหัศจรรย์ทะเลเมฆ และแหล่งน้ำพุร้อน” ที่ถือเป็นชื่อเสียงของเขาหวงซันแห่งนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศ

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างรวดเร็ว มีความได้เปรียบของขนาดพื้นที่และภูมิศาสตร์กว้างใหญ่ มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย และวัฒนธรรมที่หลากหลาย
2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ขาดการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการขยายโครงสร้างพื้นฐานที่รวดเร็วเกินไป แรงงานขาดความชำนาญ
3. โอกาส (Opportunities) พบว่า มีการจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวก่อนข้างเยอะ นโยบายของรัฐด้านการท่องเที่ยว มีการเน้นการเปิดเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
4. อุปสรรค (Threats) พบว่า การแข่งขันของการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สูงขึ้น หลายประเทศทั่วโลกให้ความสนใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปยังประเทศของตน ประกอบกับเกิดผลกระทบของการเข้าร่วมองค์การการค้าโลก คือ การที่ประเทศจีนต้องเปิดตลาดให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจในประเทศซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่นภาคท่องเที่ยวก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย เนื่องจากความพร้อมที่น้อยกว่าทางเทคโนโลยี บุคลากร เงินทุน คุณภาพของบริการ

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยประเทศกัมพูชา

กัมพูชา หรือชื่อทางการ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนทางทิศใต้จรดกับอ่าวไทย ทางทิศตะวันตกติดกับประเทศไทย ทางทิศเหนือติดกับประเทศไทยและลาว ทางทิศตะวันออกติดกับเวียดนาม ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปมีพื้นที่ราบลุ่ม ที่ราบสูง และภูเขา พื้นที่ภูมิประเทศมีลักษณะคล้ายอ่างเก็บน้ำ กล่าวคือ พื้นที่ตอนกลางของประเทศเป็นที่ราบลุ่มระหว่างแม่น้ำโขงกับแม่น้ำป่าสัก (Bassac) และมีทะเลสาบขนาดใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนรอบ ๆ ประเทศมีเทือกเขาสลับซับซ้อนติดต่อกันเป็นแนวยาวสูงประมาณ 1,500 เมตร อยู่ติดกับประเทศไทย ตั้งแต่จังหวัดจันทบุรีทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตลอดไปทางด้านทิศเหนือ ส่วนภูเขาที่เป็นหย่อม ๆ มีอยู่บริเวณเกาะกง เกาะปังกอส และเกาะปังกอบี ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ

นอกจากนี้ ประเทศกัมพูชายังเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยแม่น้ำลำธาร ห้วยหนอง คลองบึง และมีทะเลสาบใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ บริเวณลุ่มน้ำสำคัญ ๆ มีอยู่สามแห่งด้วยกัน คือ แม่น้ำโขง ทะเลสาบและแม่น้ำทะเลสาบ ติดต่อกับแม่น้ำบาสัก (Bassac) กับแม่น้ำทางฝั่งทะเล โดยแม่น้ำโขงมีต้นน้ำจากประเทศทิเบต ไหลผ่านประเทศจีน พม่า ไทย ลาว เข้าสู่เขตแดนกัมพูชาที่หมู่บ้านอินนัง ทางภาคเหนือของกัมพูชา แล้วไหลผ่านจังหวัดสตึงแตรง กระเจะ กัมปงจาม และพนมเปญ และไหลเข้าเขตแดนเวียดนามที่หมู่บ้านรินฮือ แม่น้ำโขงมีความยาวทั้งหมดประมาณ 4,500 กิโลเมตร ในส่วนที่ไหลผ่านกัมพูชามีความยาวประมาณ 500 กิโลเมตร กว้างประมาณ 1-2 กิโลเมตร ความลึกเป็นไปตามฤดูกาล ในฤดูน้ำบางตอนลึกถึง 30 เมตร น้ำในแม่น้ำโขงจะไหลเชี่ยวในฤดูฝน

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศไทยกัมพูชา

กลยุทธ์ที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศกัมพูชา (Chhay Bora) มีดังนี้

1. เสริมการผ่านกระบวนการของสินค้าคงคลัง โดยจะต้องมีการประเมินผล และการระบุพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ พื้นที่เหล่านี้จะต้องศึกษาอย่างรอบคอบและมีการวางแผนการจัดการดำเนินการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่แผนเหล่านี้ต้องมี คือ กฎระเบียบที่จริงจังและบังคับใช้เพื่อการป้องกันสภาพแวดล้อม
2. ขึ้นอยู่กับแผนการจัดการการพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินการของแต่ละพื้นที่ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ในการดำเนินการ มีผลบังคับใช้เพื่อป้องกันความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมระบบนิเวศ รวมทั้งให้แน่ใจว่ามีบทบาทอย่างต่อเนื่องในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว
3. การพัฒนาแนวทางสำหรับการออกแบบและที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ธรรมชาติเพื่อการควบคุมและส่งเสริมให้มีการออกแบบ โดยส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบ

จะต้องให้การสนับสนุนทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการออกแบบ และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้แน่ใจว่าส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติน้อยที่สุด

4. พัฒนาแนวทางสำหรับการออกแบบที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ธรรมชาติกระบวนการการออกแบบจะต้องมีการรวมตัวกันของเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่าเกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

5. พื้นฐานที่จำเป็นของการวางแผนพื้นที่และการจัดการธรรมชาติ คือ คุณภาพของข้อมูลที่มีอยู่ตามความเป็นจริง ทรัพยากรทางการเงินในประเทศกัมพูชา จะต้องมีการประเมินวิธีการที่ใช้ใหม่อย่างรวดเร็วในการรักษาความปลอดภัยข้อมูล และเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ส่วนที่จำเป็น

6. ลักษณะการท่องเที่ยวที่จะประสบความสำเร็จจะต้องมีความพอดี ระหว่างการวางแผนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและแผนของชุมชนขนาดใหญ่ รวมถึงมีการวางแผนพื้นที่ธรรมชาติซึ่งต้องรวมอยู่ในกระบวนการตัดสินใจ

7. การจัดการกลยุทธ์จำเป็นต้องพัฒนาในแต่ละพื้นที่ของแหล่งธรรมชาติ จะต้องมีการฝึกอบรมและสร้างขีดความสามารถในการลำดับความสำคัญในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการใช้สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสม

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศกัมพูชา

Chambok เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีน้ำตกที่สวยงามท่ามกลางความเขียวชอุ่มของพื้นที่ของป่าธรรมชาติ Chambok ตั้งอยู่ในภูมิทัศน์ที่โดดเด่นที่ตั้งอยู่ใกล้อุทยานแห่งชาติคีร์รัมม ถือเป็นสถานที่ที่สามารถสัมผัสชีวิตชนบทในประเทศกัมพูชา น้ำตกมีความสูง 40 เมตร เป็นสถานที่หลักสำหรับนักท่องเที่ยวและสามารถเข้าถึงได้โดยผ่านเส้นทางธรรมชาติ ระยะทาง 3.1 กิโลเมตร ใกล้เคียงกันผ่านการฝึกอบรมสามารถติดตามผู้เข้าชมตามเส้นทางและสามารถแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้ นอกจากนี้ ยังมีศูนย์ผู้เข้าชมกับร้านอาหารท้องถิ่นที่ให้บริการอาหารแบบดั้งเดิมของกัมพูชา นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมได้อย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเดินป่า คูนก ส่องสัตว์ จิ๋ม่า และเยี่ยมชมถ้ำค้างคาว

อุทยานแห่งชาติ Virachey ครอบคลุมพื้นที่ 3,325 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดรัตนคีร์และสตึงแตรง มีเขตชายแดนที่ติดกับลาวและเวียดนาม เป็นอุทยานแห่งชาติที่ใหญ่ที่สุดในเจ็ดอุทยานแห่งชาติอื่น ๆ ในประเทศกัมพูชา ลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าดิบชื้น มีความหลากหลายของสัตว์ป่า มีต้นไม้พันธุ์หายาก หุ่น้ำร้อนจำนวนมากกว่าร้อยชนิดรวมทั้งนกเงือกและนกหัวขวานสีแดงและอื่น ๆ สัตว์ป่าที่มีความหลากหลายนอกจากนี้ ยังมีทุ่งหญ้าภูเขาและหุบเขา ส่วนใหญ่ที่ยังคงมีได้ มีการเข้าไปสำรวจ และไม่ถูกรบกวน โดยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และอาจมีสัตว์ป่าชนิดใหม่ที่ยังไม่ถูกพบ ซึ่งอุทยานแห่งชาติ Virachey นี้ได้ถูกกำหนดให้เป็นอุทยานมรดกอาเซียนในปี ค.ศ. 2003

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปทำกิจกรรมในการเดินป่า การตั้งแคมป์ พายทงน้ำ รวมถึงการทำกิจกรรมกลางแจ้งอื่น ๆ ในธรรมชาติอย่างหลากหลาย

โตนเลสาบ กัมพูชา มีทะเลสาบน้ำจืดซึ่งเกิดจากแม่น้ำโขงขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียชื่อว่า “โตนเลสาบ” (Tonle sap) มีแม่น้ำโขงไหลผ่านยาว 500 กิโลเมตร จากนั้นไหลเข้าสู่เวียดนามลงสู่ทะเลจีนใต้ นับว่าเป็นแม่น้ำนานาชาติ และเชื่อกันว่าปลาบึกซึ่งเป็นปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในโลกว่ายทวนน้ำจากโตนเลสาบขึ้นสู่ประเทศไทย-ลาว ก่อนไปผสมพันธุ์ที่จีนซึ่งเป็นต้นแม่น้ำโขง โตนเลสาบ อยู่ห่างจากกรุงพนมเปญ ประมาณ 100 กิโลเมตร ฤดูน้ำหลากน้ำท่วมถึง 7,500 ตารางกิโลเมตร ลึกถึง 10 เมตร ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ กำปงธม กำปงชะนัง โปธิสตัด์ พระตะบอง และเสียมเรียบ ในโตนเลสาบมีปลาชุกชุมกว่า 300 ชนิด วิถีชีวิตภายในโตนเลสาบจะมีเรือนแพของชาวประมงพื้นบ้าน ที่ดำรงชีวิตอยู่กับการหาปลาจากโตนเลสาบมาขาย มีบ้านพัก ร้านอาหาร และร้านของฝากนักท่องเที่ยว สำหรับกิจกรรมที่นิยม คือ การนั่งเรือท่องเที่ยวชมบรรยากาศของโตนเลสาบก็แบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงเช้าชมพระอาทิตย์ขึ้น และบรรยากาศยามเช้า หรือช่วงเย็นชมบรรยากาศ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศ

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ จึงมีศักยภาพสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการผจญภัย และมีความหลากหลายทางชีวภาพของป่าฝนเขตร้อน
2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ทั่วถึง ขาดการให้ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น
3. โอกาส (Opportunities) พบว่า มีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น มีองค์กรต่างประเทศเข้ามาให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
4. อุปสรรค (Threats) พบว่า ปัญหาความไม่สงบของเขตชายแดน ที่ยังมีการสู้รบระหว่างประเทศอยู่ ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศเกาหลีใต้ (Korea, Rep)

คาบสมุทรเกาหลีทอดตัวไปทางทิศใต้และทางด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย มีความยาว 1,020 กิโลเมตร (612 ไมล์) และกว้าง 175 กิโลเมตร (105 ไมล์) ณ จุดที่แคบที่สุดของคาบสมุทร พื้นที่ร้อยละ 70 ของประเทศเป็นเทือกเขา จึงจัดเป็นประเทศที่มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของแผ่นดินที่เป็นหินแกรนิตและหินปูนทำให้เกิดภูมิประเทศที่สวยงามอย่างมหัศจรรย์ ประกอบด้วย เทือกเขาและหุบเขา เทือกเขา ตลอดจนชายฝั่งด้านตะวันออกสูงชันและทอดตัวลงสู่ทะเลตะวันออก ในขณะที่ชายฝั่งทางด้านใต้ และตะวันตก เทือกเขาค่อย ๆ ลาดลงต่ำสู่ที่ราบชายฝั่งซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในเกาหลีใต้

โดยเฉพาะในด้านการผลิตข้าว

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศเกาหลีใต้นั้นมีการเติบโตอย่างน่าสนใจ แต่ก็ยังคงมีปัญหาสำคัญที่พบอยู่ ประการแรก คือ การขาดการปรับปรุงข้อมูลประจำปีเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยว และภัยคุกคามที่เข้าไปยังพื้นที่ธรรมชาติ ประการที่สอง คือ ต้องมีการปรับความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและการปฏิสัมพันธ์ที่ดีของนักท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยว ประการที่สาม คือ ขาดการเสริมสร้างศักยภาพท้องถิ่นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

สำหรับวิธีการเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศเกาหลีใต้ คือ การจัดการแพ็คเกจการท่องเที่ยวในประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลายแห่งให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่า โดยการทำให้เป็นส่วนส่วนหนึ่งของแพ็คเกจทัวร์ รวมไปถึงเว็บไซต์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อนุสรณ์สถาน อุทยานธรรมชาติ ทางด้านประวัติศาสตร์ ดังเช่น สถานที่ท่องเที่ยวในเชิงนิเวศที่มีชื่อเสียงทั่วโลก ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์จะส่งเสริมความต้องการสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการเชื่อมต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีความน่าสนใจ Chang-Gi Yi (2000 อ้างถึงในการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555)

นโยบายในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลในประเทศเกาหลีใต้

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของประเทศเกาหลีใต้มีการวางแผน เพื่อส่งเสริมการวางแผนเชิงกลยุทธ์และดำเนินการเกี่ยวกับกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อดึงดูด จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ และประสบความสำเร็จในการเปิดตัว 8 โครงการ Kwang Nam (2001 อ้างถึงใน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) ดังต่อไปนี้

1. ขยายทรัพยากรการท่องเที่ยวเกาหลีใต้ออกสู่ระดับนานาชาติ
2. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเกาหลีใต้
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวในการแข่งขันในระดับสากล
4. ขยายกิจกรรมการโฆษณาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ
5. ระบบพันธมิตรสำหรับนักท่องเที่ยว
6. การจัดงานการท่องเที่ยว
7. ตระหนักถึงการท่องเที่ยวทั่วไปของประเทศเกาหลีใต้
8. ความร่วมมือระหว่างประเทศและการขยายการแลกเปลี่ยนโปรแกรมการท่องเที่ยว

ระหว่างทางทิศใต้และตะวันออกเฉียงเหนือของคาบสมุทรเกาหลี

กระทรวงวัฒนธรรมกีฬาและการท่องเที่ยว และกระทรวงสิ่งแวดล้อม ได้วางแผนการจัดทำโครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยวางแผนระยะพัฒนาที่ 4 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010-2013 โดยวางแผนโครงการด้วยกัน 10 โครงการ โดยมีเงินสนับสนุนแต่ละโครงการที่ 8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี ค.ศ. 2010 จะดำเนินการเกี่ยวกับ แผนแม่บทสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากการทำคำปรึกษาและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ส่วนในปี ค.ศ. 2011-2013 จะเป็นการดำเนินการพัฒนาระบบซอฟต์แวร์และ

ฮาร์ดแวร์ Mihee KANG (2010 อ้างถึงใน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) เป็นนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาพรวมนั้น ในปี ค.ศ. 2008 นโยบายของการท่องเที่ยวเกาหลีใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน นโยบายขั้นที่ 5 เพื่อการลดภาษีและการวางข้อกำหนดให้ง่ายขึ้น นโยบายขั้นที่ 2 เพื่อเสริมสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งได้ประกาศในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2008 ส่วนหนึ่งของนโยบายที่จะเสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโครงการรวม มีดังต่อไปนี้

1. นำเสนอแผนการลดภาษีและกฎระเบียบที่เข้มงวดน้อยลงในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2. เพิ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและทรัพยากรการท่องเที่ยวสีเขียว
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีความซับซ้อนและบริการที่ดีที่สุดที่แสดงเอกลักษณ์ของเกาหลีใต้

4. การสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นมิตร ความปลอดภัย และความสะดวกสบาย นอกจากนี้ ยังมีการประกาศอย่างเป็นทางการของแคมเปญ “2010-2012 Visit Korea Year” ซึ่ง MCST คาดว่าจะเพิ่มความตระหนักของการสร้างความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่ตั้งใจในการดำเนินงานในการเน้นภาพบวกของการท่องเที่ยวเกาหลีใต้ เช่นเดียวกับที่เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งแคมเปญนี้คาดว่าจะมีส่วนร่วมที่ทำให้บรรลุเป้าหมายของการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสิบล้านคนในปี ค.ศ. 2013

ตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศเกาหลีใต้

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งทางธรรมชาติ ทางมรดกและวัฒนธรรม นั้น ได้มีอยู่มากมาย โดยประเทศเกาหลีใต้นั้น ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สามารถท่องเที่ยวได้ทั้ง 4 ฤดู ซึ่งทำให้ดึงดูดชาวต่างชาติเข้าไปท่องเที่ยวอย่างมากมาย ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น เกาะเชจู อุทยานแห่งชาติโซรัคซาน เป็นต้น ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในเกาหลีใต้ได้มีการขยายตัวมากขึ้น โดยตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในประเทศเกาหลีใต้ ได้แก่

เกาะเชจู หรือเชจูโด (Jeju Island Chejudo) มีพื้นที่ 582 กิโลเมตร มีถนนชายทะเลพร้อมเชื่อมต่อถนนจากชายหาดไปยังพื้นที่ภาคกลางและถนนที่ตัดขวางการเชื่อมต่อจากเหนือไปทางใต้ เกาะเชจูมีสถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในทะเล ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 31 เมื่อปี พ.ศ. 2550 ที่เมืองโครสต์เชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ พิจารณาให้เกาะเชจูเป็นมรดกโลก เนื่องจากเป็นตัวอย่างที่เด่นชัดของการเป็น ตัวแทนในวิวัฒนาการสำคัญต่าง ๆ ในอดีตของโลก เช่น ยุคสัตว์เลื้อยคลาน ยุคน้ำแข็ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาความหลากหลายทางธรรมชาติบนพื้นโลก และเป็นตัวอย่างที่เด่นชัดในการเป็นตัวแทนของขบวนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางธรณีวิทยาหรือวิวัฒนาการทางชีววิทยา และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่กำลังเกิดอยู่ เช่น ภูเขาไฟ เกษตรกรรมขั้นบันได ซึ่งได้รับการจดทะเบียนให้เป็นมรดกโลกภายใต้ชื่อ “เกาะเชจูและถ้ำลาวา” กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยม คือ การเล่นเรือใบ พายเรือคายัค การเข้าไปเดินป่าชมธรรมชาติ และการสำรวจถ้ำ เป็นต้น

Inje ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาทางตอนเหนือของจังหวัด Ganwondo มีภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยแม่น้ำและภูเขา ถือเป็นจุดชมวิวที่สำคัญเพราะมีธรรมชาติที่สวยงาม มีพื้นที่ในอุทยานโซรัคซาน ถึงร้อยละ 60 อุทยานชอยอนรักร้อยละ 10.5 จึงถูกกำหนดว่าเป็นพื้นที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ที่สุดจากการตรวจวัดมลพิษทางอากาศของกระทรวงสิ่งแวดล้อมในปี ค.ศ. 1994 เนื่องจาก Inje มีแม่น้ำล้อมรอบ โดยมีแม่น้ำ Naerincheon ซึ่งมีความยาวกว่า 70 กิโลเมตร ที่โอบล้อมด้วยธรรมชาติอันสวยงามของหุบเขาและมีความใสสะอาด จึงทำให้เหมาะสำหรับการล่องแพ นอกจากนี้ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปทำกิจกรรมก็คือการเล่นบันจี้จัม ที่ Inje-eup Hapgang-ri Hapgangjeong-Park ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่สร้างความตื่นเต้นและท้าทายท่ามกลางธรรมชาติที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งใน Inje

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเทศ

1. จุดแข็ง (Strengths) พบว่า เกาหลีใต้มีแหล่งธรรมชาติอันยิ่งใหญ่ที่ทัศนสวยงามและอากาศดี ตั้งอยู่ในทำเลที่เอื้อประโยชน์ มีระบบการขนส่งและโครงสร้างด้านการสื่อสารที่ทันสมัย ประกอบกับภาครัฐบาลสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งด้านการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวโดยลดค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางให้ต่ำลง เช่น สายการบินราคาต่ำ เป็นต้น

2. จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า ขาดมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ และขาดการอบรมให้ความรู้ในการเพิ่มทักษะระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษในพื้นที่ชนบทของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

3. โอกาส (Opportunities) พบว่า การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและที่พักเพิ่มขึ้น ประกอบกับ ภาครัฐ

มีการจัดทำนโยบายเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทำให้ มีการปรับปรุงพื้นที่หลายแห่ง เกิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ เกิดขึ้น

4. อุปสรรค (Threats) พบว่า ความเข้มงวดของด่านตรวจคนเข้าเมือง และศุลกากร ประเทศที่ได้รับการยกเว้นวีซ่ายังน้อย

รูปแบบและค่าใช้จ่ายของกิจกรรมทางน้ำของจังหวัดต่าง ๆ

ตารางที่ 2-2 รูปแบบและค่าใช้จ่ายของกิจกรรมทางน้ำของจังหวัดต่าง ๆ

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลาของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)	หมายเหตุ
จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา			
1. พายเรือแคนูเพื่อชมทัศนียภาพของถ้ำ บึง และเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดพังงา	เต็มวัน (08.00-17.00 น.)	เด็ก 1,000-1,100 บาท ผู้ใหญ่ 1,300-1,400 บาท	ค่าใช้จ่ายรวม ค่าอาหาร กลางวัน ค่ารถรับส่ง จากที่พักถึงท่าเรือ
2. เรือขนาดใหญ่นำเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อชมทัศนียภาพโดยรวม			
จังหวัดกระบี่			
1. พายเรือแคนูชมทัศนียภาพของป่าโกงกางและถ้ำต่าง ๆ	เต็มวัน (08.00-17.00 น.)	เด็ก 1,000-1,100 บาท ผู้ใหญ่ 1,300-1,400 บาท	ค่าใช้จ่ายรวม ค่าอาหาร กลางวัน ค่ารถรับส่ง จากที่พักถึงท่าเรือ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์			
1. พายเรือแคนูสำรวจเส้นทางธรรมชาติ ป่าชายเลน ชมสัตว์ป่า นานาชนิด และความหลากหลายของชีวิตนกอื่น ๆ	เต็มวัน (08.00-17.00 น.)	เด็ก 1,435-1,600 บาท ผู้ใหญ่ 2,050-2,220 บาท	ค่าใช้จ่ายรวม ค่าอาหาร กลางวัน ค่ารถรับส่ง จากที่พักถึงท่าเรือ

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลาของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)	หมายเหตุ
จังหวัดนครนายก			
1. พายเรือ	2 ชั่วโมง	1. เรือยาง 1,500 บาท	
2. ล่องแก่ง		ต่อลำ 2. เรือคายัค 2 ที่นั่ง 350 บาทต่อคน	
จังหวัดจันทบุรี			
1. พายเรือแคนูดูนกเหยี่ยว เวลาประมาณ 4 โมงเย็นถึง ประมาณ 6 โมงครึ่ง	2 ชั่วโมง	200-300 บาท	
จังหวัดตราด			
1. เช่าเรือแคนูจากโรงแรม ที่พัก เพื่อชมทัศนียภาพ	1. 1 ชั่วโมง 2. ทั้งวัน	100 บาทต่อลำ 500 บาทต่อลำ	
ป่าชายเลน			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
1. พายเรือแคนูชม ทัศนียภาพ	เต็มวัน (08.00-17.00 น.)	3,000-13,000 บาท	รวมที่พัก
2. มีบริการนำเที่ยวพร้อม กิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น เล่นน้ำ ส่องกล้องดูดาว			

จังหวัดตราด หาดคลองพร้าว เกาะช้าง

ภาพที่ 2-9 จังหวัดตราด หาดคลองพร้าว เกาะช้าง

จังหวัดตราดจะมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ที่หาดคลองพร้าว เกาะช้าง ที่นั่นน้ำจะเป็นสีเขียว นักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวที่เกาะช้างส่วนใหญ่จะเข้าพักที่รีสอร์ตตามชายคลอง โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายว่าจะสูงหรือต่ำ วัตถุประสงค์เน้นความสะดวกสบาย ในการพายเรือออกเที่ยวตามคลองพร้าวไปบรรจบกับทะเล เพื่อต้องการชมวิวทิวทัศน์ที่สวยงามทั้งสองฝั่งคลอง

จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 2-10 การผจญภัยทางน้ำหรือการล่องแก่ง จังหวัดพิษณุโลก

อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับผู้รักการผจญภัยทางน้ำหรือการล่องแก่ง ซึ่งจัดเป็นสนามล่องแก่งที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมีเส้นทาง

ค่อนข้างคดเคี้ยว ทำท่ายืดหยุ่นอยู่ตลอดเวลา ระยะทาง 8 กิโลเมตร ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับ กระแสน้ำและปริมาณของน้ำฝน

ลำน้ำเข็ก มีแหล่งกำเนิดมาจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ทางด้านอำเภอเขาค้อ ไหลผ่านอุทยาน แห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ลดหลั่นมาตามเทือกเขา ในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนมิถุนายน-ตุลาคมของ ทุกปี จะมีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมาก เหมาะสำหรับการล่องแก่งเป็นอย่างดี โดยมีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ บริเวณ บ้านท่าข้าม ล่องไปสู่บริเวณตอนบนของน้ำตกแก่งซอง มีแก่งหินน้อยใหญ่ให้พิสูจน์ ความกล้าถึง 17 แก่ง แตกต่างกันไป ช่วงแรก ๆ จะเป็นช่วงเตรียมความพร้อมกระแสน้ำ จึงค่อนข้างนิ่ง (ระดับ 1) ผ่านไปได้สักระยะหนึ่ง สายน้ำจะเริ่มสลับแรงบ้าง นิ่งบ้าง (ระดับ 2-5) ทำให้เส้นทางของการล่องมีความยากง่ายไม่เหมือนกัน ส่วนแก่งที่ถือว่าเป็นไฮไลต์ (ระดับ 5) มีด้วยกัน 4 แก่ง ได้แก่ แก่งซาง, แก่งโสภาราม, แก่งนางคอย และแก่งยาว

จุดเด่นของการล่องแก่งลำน้ำเข็ก คือ จะเป็นเส้นทางน้ำที่ขนานไปกับเส้นทางบก (ทางหลวงหมายเลข 12) จึงทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวสะดวกสบาย สามารถเลือกจุดขึ้นลงได้ตามความเหมาะสม ในเรื่องของความปลอดภัยไม่ต้องเป็นห่วง เพราะก่อนการล่องแก่งจะมี เจ้าหน้าที่แนะนำขั้นตอนต่าง ๆ ของการพาย การลอยตัวตามกระแสน้ำ การนั่ง และการขึ้น-ลงแพ ยางอย่างถูกวิธี พร้อมอุปกรณ์เซฟตี้ครบชุด ที่สำคัญเจ้าหน้าที่พายประจำเรือ นายหัวและนายท้าย ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการล่องแก่งมาตรฐานสากล Best practice จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทำให้มั่นใจได้ ถึงความปลอดภัยตลอดเส้นทาง

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 2-11 เชื้อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวส่วนมากจะเข้าพักที่แพ้นวารีย์รีสอร์ท ที่ได้รับการขนานนาม ว่า “กุ้ยหลินเมืองไทย” ตั้งอยู่บริเวณ คลองโหลง ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา อุทยานแห่งชาติ

เขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นที่พักในฝันสวรรค์บนผืนน้ำจืดสีเขียวมรกต ความงดงามและมหัศจรรย์ ที่ธรรมชาติรังสรรค์ให้เป็น “Dream destination” ของใครหลาย ๆ คน มีความอุดมสมบูรณ์ มีทัศนียภาพงดงาม มีลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งรายล้อมไปด้วยธรรมชาติของผืนป่า ภูเขา และผืนน้ำจืดสีเขียวมรกต โอบล้อมไปด้วยขุนเขาและสายน้ำ

จุดเด่นด้วยที่ตั้ง ที่มีวิวทิวทัศน์ งดงามโดดเด่น ถูกต้องตามหลักโหราศาสตร์หรือหลักฮวงจุ้ย และหลักสุนทรียศาสตร์ คือ “ด้านหน้า” หน้าที่มีวิวทิวทัศน์เป็นผืนน้ำกว้างใหญ่มองจากด้านหน้า ที่พักออกไปจะเป็นบรรยากาศ “Lake view” มีผืนน้ำจืด เขียวมรกตกว้างใหญ่สุดสายตา “ด้านหลัง” มีวิวทิวทัศน์เป็นหน้าผาภูเขาใหญ่ หากมองจากด้านหลังห้องออกไป จะเห็นเป็นบรรยากาศของภูเขาหน้าผาหินปูนธรรมชาติสูงชันตั้งตระหง่านอยู่ตรง หน้าในรูปแบบลักษณะ “Mountain view” เป็นมนต์เสน่ห์ที่ดึงดูดใจผู้พบเห็นชื่นชอบและกล่าวขานให้ที่แห่งนี้เป็น “แพบนผืนน้ำจืดที่สวยงามที่สุดในประเทศ” เหมาะแก่การพักผ่อนและผจญภัย ราคาที่พักอยู่ที่ประมาณ 3,000-13,000 บาท มีบริการนำเที่ยวพร้อมกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น เล่นน้ำ พายเรือคายัค ส่องกล้องดูดาว เป็นต้น

จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2-12 ล่องแก่ง พายเรือคายัค หนานมดแดง จังหวัดพัทลุง

ล่องแก่งหนานมดแดง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 1 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง เป็นทุนเดิมทางธรรมชาติ ที่มีอยู่แล้วนำมาประยุกต์กับแนวคิดที่ตกผลึกจากการที่ได้ไปสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวล่องแก่งในพื้นที่อื่น ๆ แล้วนำกลับมาปรับใช้กับหนานมดแดงจนก่อเกิด “ล่องแก่งหนานมดแดง” ขึ้นในปัจจุบัน

เนื่องจากหนานมดแดงตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีธรรมชาติที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสเป็นตัวหลักในการกำหนดกิจกรรมล่องแก่งทั้งหมด เพราะล่องแก่งที่นี่ไม่ต้องคำนึงถึงฤดูกาลต่าง ๆ นักท่องเที่ยวสามารถมาพักผ่อนได้ตลอดทั้งปี มีหนานที่ผจญภัยประมาณ 40 หนาน และอีก 5 หนาน ที่เร้าใจอาทิ หนานลุงจวน หนานสองพี่น้อง หนานมดแดง หนานยาว และหนานไม้ไผ่ บรรยากาศสองฝั่งคลองนั้นยังคงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นดอกไม้ไม้ ๆ พันธุ์ และนกประจำถิ่นนา ๆ ชนิด ในขณะที่ล่องแก่งนอกจากนักท่องเที่ยวจะได้ตื่นตากับบรรยากาศตลอดเส้นทางแล้ว ยังได้สัมผัสกับน้ำที่เย็นและใสจนสามารถมองเห็นตัวปลาและสาหร่ายเบื้องล่างได้อย่างชัดเจน หนานมดแดงยังได้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงอาทิ น้ำตกหนานปลิว น้ำตกหนานสวรรค์ ถ้ำวังนายพุ่ม วัดวังหอมพุทธทาราม สักการะ” หลวงปู่แสง “ชมฐานทัพคอมมิวนิสต์ และชมอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส หลังจากนักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับการล่องแก่งเสร็จแล้วก็สามารถขึ้นพักผ่อนในห้องอบยาสมุนไพร เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งจุดนี้เป็นที่ชื่นชอบของคนวัยทำงานและผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก

รวมระยะทาง 6 กิโลเมตร ใช้เวลาในการล่องแก่งประมาณ 2 ชั่วโมง ในราคาหัวละ 200 บาท ซึ่งก่อนออกล่องแก่งจะต้องผ่านการอบรมให้ความรู้ทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อเน้นความปลอดภัยเป็นสำคัญ

เรือแคนูในต่างประเทศ

ทางน้ำมีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์หลายพันปี โดยชาวอินเดียนแดง ซึ่งเรือแคนูถูกสร้างขึ้น เพื่อการเดินทาง การค้าขาย การสงคราม และเพื่อการล่าสัตว์ รูปลักษณะมีความต่างกันตามสภาพแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัย เช่น เรือแคนูของชาวเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ มีความยาว 35 เมตร ใช้ฝีพาย ถึง 80 คน ชาวอินเดียนแดงในทวีปอเมริกาเหนือ สร้างเรือแคนูจากหนังกาง และเปลือกไม้เบิร์ช (Birch bark) ชาวอียิปต์สร้างเรือแคนูจากเปลือกไม้พapyrus (Papyrus reeds) ชาวโพลินีเซียนสร้างเรือแคนูโดยใช้ท่อนซุง

เรือแคนูมีความสำคัญต่อชีวิตในอเมริกาเหนือยุคแรก ๆ และมีอิทธิพลต่อทั้งวัฒนธรรมและความเชื่อของชนพื้นเมือง ตัวอย่างเช่น ในตำนานบางเรื่อง ผู้ที่รอดชีวิตจากน้ำท่วมใหญ่ ไม่ได้รอดเพราะเรือใหญ่ที่กล่าวในคัมภีร์ไบเบิล แต่รอดเพราะเรือแคนู

ทะเลสาบและแม่น้ำในแคนาดาเป็นเส้นทางสัญจรที่เหมาะสมมาก และเรือแคนูก็ถือเป็นพาหนะที่สมบูรณ์แบบ ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ช่วยให้ชนพื้นเมืองแห่งอเมริกาเหนือสามารถ ออกสำรวจ ลำสัตว์ และขนส่งสินค้า แน่นนอน รูปทรงและวิธีการสร้างเรือแคนูก็แตกต่างกันไป เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น การใช้งานและทรัพยากรธรรมชาติ ตัวอย่าง เช่น คนตามชายฝั่งตะวันตกของแคนาดา สร้างเรือแคนูโดยขุดลำต้นสนซีดาร์แดงยักษ์ แล้วเขาจะใส่น้ำและหินร้อน ๆ ลงไป ซึ่งทำให้ไม้อ่อนตัว เพื่อตัดรูปทรงได้ตามต้องการ เรือแคนูเหล่านี้บางลำอาจบรรทุกน้ำหนักได้ถึงสองตัน และมีทั้งความรวดเร็วและปลอดภัยเมื่อพวกเขาใช้ออกทะเลไปล่าสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ เช่น ปลาวาฬ

ก่อนที่จะมีรถไฟ เรือแคนูเป็นวิธีขนส่งที่เร็วและเชื่อถือได้มากที่สุดในพื้นที่แคนาดาส่วนใหญ่ แม้แต่ เมื่อมีรถไฟเข้ามา ก็เชื่อว่าจะเลิกใช้เรือแคนูในทันที เพราะผู้คนก็ยังคงเดินทางทั้งโดยรถไฟและแคนูบ่อยครั้ง

ทางน้ำ Canoe เป็นพาหนะที่ใช้ในการเดินทางของชาวอินเดียนแดง ลักษณะ โครงสร้างของเรือค่อนข้างโปร่ง ด้านบนของตัวเรือเปิดโล่ง ส่วนหัวและส่วนท้ายของเรือแคนูจะมีลักษณะงอนขึ้นเพื่อที่จะสามารถแหวกคลื่นน้ำไปได้ดี และทำให้น้ำเข้าเรือ ได้น้อยที่สุด จากลักษณะของโครงสร้างที่โปร่งทำให้สามารถบรรทุกของได้เป็นจำนวนมาก

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยุโรป

สาธารณรัฐออสเตรีย

ภาพรวมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวตลาดออสเตรีย จำแนกตามกลุ่มอายุ (สุดาพร วรพล, 2559)

1. กลุ่มอายุ 15-25 ปี ส่วนมากนิยมเดินทางเป็นกลุ่ม นิยมแหล่งท่องเที่ยวหาดทราย-ชายทะเล และแหล่งบันเทิง มีความอ่อนไหวกับข้อเสนอพิเศษ (Special offers) สำหรับการหาข้อมูลในการเดินทางส่วนใหญ่ใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ต สอบถามจากเพื่อน Facebook เป็นต้น
2. กลุ่มอายุ 26-35 ปี ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ชอบความสนุกสนาน ชอบกิจกรรมกีฬา สนใจที่พักประเภท Boutique และแหล่งท่องเที่ยว Entertainments หาข้อมูลในการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่จากอินเทอร์เน็ต
3. กลุ่มอายุ 36-55 ปี จัดเป็นกลุ่มคุณภาพ มักเดินทางเป็นครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้หญิงเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจในการเดินทาง แหล่งข้อมูลที่กลุ่มนี้เลือกใช้คืออินเทอร์เน็ต สอบถามข้อมูลจากเพื่อน องค์กรท่องเที่ยว และ Mass media

4. กลุ่มอายุมากกว่า 56 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สนใจแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและการพักผ่อนหย่อนใจ (Leisure holiday) มีเวลาเดินทางพักผ่อนมาก สนใจสินค้าที่มีคุณภาพ และข้อเสนอที่ดีที่สุด (Best offer) นิยมหาข้อมูลจากบริษัทนำเที่ยว อินเทอร์เน็ต และ Mass media โดยภาพรวม ชาวออสเตรเลียนิยมจองแพ็คเกจท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวประมาณร้อยละ 40 และจองผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตประมาณร้อยละ 60 แต่สำหรับตลาดท่องเที่ยวระยะไกล มีสัดส่วนการจองแพ็คเกจท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวและอินเทอร์เน็ตพอ ๆ กัน คือร้อยละ 50 สอดคล้องกับผลสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย โดย Austria National Statistic Bureau ที่ระบุว่า แม้นิวโน้มน้ำจำนวนการจองรายการท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่พวกเขายังคงมองหาผู้ให้ข้อมูลโดยตรง เพื่อยืนยันข้อมูลการทำรายการจองทางอินเทอร์เน็ตแบบดั้งเดิมด้วย

ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

บริษัทนำเที่ยว Spies Denmark ระบุว่าประเทศไทยยังคงเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับชาวเดนิช ถึงแม้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวบางส่วนเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในแถบ Caribbean มากขึ้นเรื่อย ๆ อาทิ Punta Cana ในสาธารณรัฐโดมินิกัน เม็กซิโก และอารูบา สำหรับประเทศไทย จังหวัดภูเก็ตยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก ขณะเดียวกันมีชาวเดนิชเริ่มหันไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวรองที่เงียบสงบกว่ามากขึ้น อาทิ เขาหลัก จังหวัดพังงา

จากผลกระทบของปัญหาเศรษฐกิจ ส่งผลให้พฤติกรรมการจองจ่ายใช้สอยเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวตลาดเดนมาร์กเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่นิยมการจองจ่ายสินค้าที่มีวงเงินสูง เป็นค่านึงถึงราคาและการใช้จ่ายมากขึ้น

หลีกเลี่ยงการท่องเที่ยวแบบ Mass tour นิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาประสบการณ์ชีวิต มีความต้องการเดินทางที่มีความยืดหยุ่นสูง นิยมท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ใส่ใจกับสภาพแวดล้อมและเรื่องมนุษยธรรม และท่องเที่ยวตามความสนใจในรูปแบบ Individual มากขึ้น

ตลาดนักท่องเที่ยวชาวเดนิชมีแนวโน้มเติบโตได้ในระดับที่ดี ปัจจุบันมีกลุ่มเยาวชนออกเดินทางในช่วง Gap year เพิ่มขึ้น โดยสนใจที่จะออกเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว Long haul destination เพื่อแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ มีความสนใจเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ ๆ และสนใจกิจกรรมประเภท Community service แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมคือออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแถบเอเชีย

นักท่องเที่ยวชาวเดนิชมากกว่าร้อยละ 60 จองรายการท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ต

สาธารณรัฐฟินแลนด์

ค่านึงถึงปัจจัยด้านราคาเป็นหลัก (Price sensitivity)

Late booking นักท่องเที่ยวนิยมจองแพคเกจท่องเที่ยวก่อนออกเดินทางไม่นาน

Groups-ad hoc เป็นกลุ่มที่เกิดจากนักท่องเที่ยวหลาย ๆ ประเภท เช่น กลุ่มเดินทางด้วยตนเอง กลุ่ม Incentive หรือ Family มาพบกับนักท่องเที่ยวอื่น ๆ ในประเทศปลายทาง แล้วเดินทางท่องเที่ยวร่วมกัน ส่วนใหญ่จะเป็นการท่องเที่ยวในระยะใกล้ ๆ ใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน และมีการ Booking ในเวลาที่ตนสะดวกมากกว่าจะคำนึงถึงเรื่องฤดูกาลท่องเที่ยวของจุดหมายปลายทางนั้น ๆ และใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางหลัก

กลุ่ม Baby boomers ในฟินแลนด์จัดเป็นกลุ่มที่มีอัตราการเติบโตเร็วที่สุดในโลก ร้อยละ 50 เป็นประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยส่วนใหญ่มีเงิน และรักษาสุขภาพ (By barclay's wealth)

กลุ่มคู่แต่งงาน คู่รัก (Couple) มีเพิ่มมากขึ้น กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ยังไม่มีบุตร มีศักยภาพทางการเงิน ทันทสมัย ต้องการที่พักค่อนข้างทันสมัย In trend และต้องการแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นส่วนตัว ส่วนใหญ่นิยมจองแพคเกจผ่านบริษัทนำเที่ยว

ฟินแลนด์มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าประเทศอื่น ๆ ในสหภาพยุโรป ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะกลายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในอนาคต

นักท่องเที่ยว Nordic countries ส่วนใหญ่เดินทางโดยเครื่องบินเช่าเหมาลำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (Peak season) จะประสบปัญหาที่นั่งเครื่องบินขาดแคลน

สาธารณรัฐอิตาลี

ชาวอิตาลียังคงออกเดินทางท่องเที่ยว แต่มีการออมและใช้จ่ายเงินประหยัดมากขึ้นจากภาวะทางเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง

มีจุดประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะความสนใจเฉพาะ (Special interest) อาทิ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กีฬา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ช่องทางออนไลน์ และโซเชียลมีเดียมีบทบาทมากขึ้นในการใช้หาข้อมูลการเดินทาง และเมื่อตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวจุดหมายปลายทางได้แล้ว นักท่องเที่ยวจะใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่เดินทางด้วยตนเอง จะมองหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ทันสมัย ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นคู่ (ไม่มีบุตร) มีจำนวนครั้งในการออกเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น และยินดีจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มหากมีข้อเสนอทางการท่องเที่ยวที่ถูกลง

การเดินทางโดยเครื่องบินเช่าเหมาลำเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีราคาถูกลง

นิยมการจองแพคเกจในระยะสุดท้าย (Last minute booking) เนื่องจากต้องการรอข้อเสนอที่มีราคาถูกลงที่สุด และตลาดมีความอ่อนไหวต่อราคาสูง

“Word of mouth” เป็นวิธีการที่กระตุ้นการเดินทาง และสร้างความเชื่อมั่นในการเดินทางมากที่สุด เนื่องจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้มีประสบการณ์ในการเดินทางจริง สามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้เกิดขึ้นได้มากกว่าสื่อทั่วไป

ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

นักท่องเที่ยวมีความต้องการจัดการเดินทางด้วยตนเองมากขึ้น ส่วนใหญ่จะสำรองที่พักทัวร์ และบัตรโดยสารเครื่องบินด้วยตนเองผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต และนิยมใช้ Tailor-made journeys

นิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบ Combine destination

ต้องการเดินทางมาสัมผัส Typical Thai destination และ authenticity

กลุ่มครอบครัวออกเดินทางท่องเที่ยวในช่วง Spring และ Autumn มากขึ้น โดยใช้เวลาในการพักผ่อนประมาณ 1-2 สัปดาห์

กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป (Active senior) นิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวระยะไกลในช่วงฤดูหนาว

ราชอาณาจักรนอร์เวย์

การสำรวจของเว็บไซต์ Expedia.no ระบุว่าแสงแดดและหาดทรายเป็นปัจจัยดึงดูดชาวนอร์เวย์ในการเลือกจุดหมายปลายทางสำหรับการเดินทางพักผ่อน โดยร้อยละ 78 คิดว่าอากาศเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด

Last minute booking

สนใจในเรื่องของราคาแพคเกจมากขึ้น

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มครอบครัว กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มความสนใจเฉพาะ อาทิ กลุ่มกอล์ฟ

ชาวนอร์เวย์มีวันหยุดพักผ่อนก่อนข้างนาน (ประมาณ 5 สัปดาห์ต่อปี)

ร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรมีอินเทอร์เน็ตใช้ (อายุระหว่าง 16-74 ปี) (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป 27 ประเทศ)

นักท่องเที่ยวกลุ่มความสนใจเฉพาะเริ่มมีการขยายตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม Golf ซึ่งใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณ 500 ยูโรต่อปี และกว่าร้อยละ 40 ของกลุ่ม Golf เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ นิยมแหล่งท่องเที่ยวระยะไกลมากที่สุด ใช้เวลาในการพักผ่อนประมาณ 2-3 วัน

เนื่องจากประเทศนอร์เวย์เป็นรัฐสวัสดิการ ชาวนอร์เวย์จะต้องจ่ายภาษีให้แก่รัฐมากกว่าร้อยละ 50 ของรายได้ ทำให้ต้องมีเงินออมสำหรับใช้จ่ายเพื่อท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเท่านั้น และจำนวนประชากรที่ร่ำรวยมีไม่มาก

ร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันที่เดินทางมาไทยเป็นกลุ่มเดินทางซ้ำ (Repeater) ส่วนใหญ่เดินทางมามากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป รู้จักประเทศไทยดี นิยมเดินทางโดยเที่ยวบินเช่าเหมาลำ ในครั้งแรก และครั้งต่อ ๆ ไปจะนิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง แต่ยังคงมีการจองรายการท่องเที่ยวทั้งแบบ Online และแบบ Offline ผ่านบริษัทนำเที่ยว

สหพันธรัฐรัสเซีย

สภาพเศรษฐกิจของรัสเซียถดถอยจากวิกฤติการณ์การเมืองระหว่างยูเครนและรัสเซียในปี ค.ศ. 2014 ส่งผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวออกนอกประเทศของชาวรัสเซีย แหล่งท่องเที่ยวระยะใกล้ มีแนวโน้มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะตุรกี, เมืองหลวง Simferopol ของสาธารณรัฐไครเมีย เนื่องจากมีความคุ้มค่าเงินสูงเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในยุโรป

มีตลาดนักท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่น่าจับตามอง เนื่องจากมีแนวโน้มการเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น เช่น ชาวเมือง Krasnoyarsk ในแถบไซบีเรีย และชาวเมือง Yakaterinburg ในแถบเทือกเขาอูราล ทางตอนใต้ของมอสโก เป็นต้น

นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียมากกว่า 32 ล้านคน นิยมเดินทางท่องเที่ยวผ่านบริการของบริษัทนำเที่ยว โดยร้อยละ 40 นิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในวันหยุด ร้อยละ 20 เพื่อทัศนajari ร้อยละ 18 เป็นกลุ่มประชุม/ สัมมนา และร้อยละ 15 เป็นการไปชมกีฬา

นักท่องเที่ยวแบบประหยัด (Budget tourists) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเพื่อรักษาดวงตา (Medical) และนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ราชอาณาจักรสเปน

ประชาชนส่วนใหญ่จะคำนึงถึงเรื่องหน้าที่การงานและรายได้มากกว่าสิ่งอื่น นอกจากนี้ ยังมีการออมเงินมากขึ้น

สภาพทางเศรษฐกิจของสเปนในช่วงปี ค.ศ. 2015 เริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวไปในทางที่ดี

นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ (Domestic tourism) และเดินทางระยะใกล้มากขึ้น ส่วนใหญ่นิยมเดินทางโดยรถยนต์ หรือทางอากาศ โดยใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะการเดินทางไปยังประเทศแถบยุโรปและแคริบเบียน เนื่องจากต้องการประหยัดค่าใช้จ่าย อันเป็นผลกระทบจากวิกฤติทางการเงิน

โดยทั่วไปนักท่องเที่ยวสเปนจะเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในช่วงฤดูร้อน แต่ในช่วงปีหลัง ๆ นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มมาท่องเที่ยวในช่วงฤดูหนาวมากขึ้น (+52.21%)

นักท่องเที่ยวกลุ่ม DINKs (Double income no kids) กลุ่ม High end family, กลุ่ม Middle age และกลุ่ม Honeymoon มีแนวโน้มการเดินทางเพิ่มขึ้น

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

การขยายตัวของการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้การจองแบบ Direct booking ได้รับความนิยม รูปแบบการจองรายการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมจะทำการจองอย่างน้อย 6 เดือนก่อนเดินทาง แต่ปัจจุบันจะจองล่วงหน้าภายใน 5-6 สัปดาห์ ก่อนเดินทาง

นักท่องเที่ยวยังคงนิยมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง และมองหาสินค้าด้านการท่องเที่ยวที่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ มีความหลากหลาย สามารถสร้างประสบการณ์ที่แตกต่าง

นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันจัดเป็นกลุ่ม Conventional return คือมีความอ่อนไหวต่อสถานการณ์ คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก แต่มีความรัก เข้าใจ และผูกพันกับประเทศไทยค่อนข้างมาก นับเป็นกลุ่มลูกค้าเก่าแก่ของไทย หากสามารถสร้างความเข้าใจให้กับตลาดได้ สถานการณ์การท่องเที่ยวจะกลับฟื้นคืนที่หลังจากเหตุการณ์วิกฤติต่าง ๆ คลี่คลาย

ภายในปี ค.ศ. 2030 สัดส่วนผู้สูงอายุ (ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป) ในเยอรมนีจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ทำให้ฐานกลุ่มผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 29 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ปัจจุบันประมาณร้อยละ 22 ของนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันมีอายุมากกว่า 60 ปี ท่องเที่ยวอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี

นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันอายุ 65 ปีขึ้นไป มีการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวถึงร้อยละ 31 ของการใช้จ่ายทั้งหมด

Silver agers คือกลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศยุโรป มีอำนาจในการใช้จ่ายมากกว่าลูกค้าที่มีอายุระหว่าง 14-20 ปี ถึง 3 เท่า

ราชอาณาจักรเบลเยียม

ข้อมูลจากยูโรโมนิเตอร์ระบุว่าแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม 3 อันดับแรกของตลาดเบลเยียมส่วนใหญ่เป็นตลาดระยะใกล้ โดยเฉพาะฝรั่งเศส สเปน และเนเธอร์แลนด์ เนื่องจากข้อได้เปรียบด้านพรมแดนประเทศติดกัน การใช้ภาษาท้องถิ่นมีความคล้ายคลึงกัน อีกทั้งสามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวกทั้งทางรถยนต์และรถไฟ โดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับการเดินทางโดยเครื่องบิน หรือการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกล

บัตรโดยสารเครื่องบินมีราคาถูกลงจากการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในอุตสาหกรรมการบิน โดยเฉพาะสายการบินต้นทุนต่ำ การจองผ่านระบบออนไลน์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวตลาดเบลเยียมให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกก่อนตัดสินใจออกเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เศรษฐกิจ ชบเซา

ผลสำรวจของยูโรมอนิเตอร์ระบุว่าในปี พ.ศ. 2554 นักท่องเที่ยวกลุ่ม Leisure ที่ใหญ่ที่สุดมาจากประชากรกลุ่มสถานภาพโสด คู่สมรส และครอบครัว โดยเฉพาะกลุ่มโสดจะตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีข้อเสนอและความคุ้มค่ามากที่สุด เนื่องจากกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะออกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศบ่อยครั้งกว่า เนื่องจากมีเวลา และมีงบประมาณในการใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวจำกัด

ยุโรปตะวันออก

การออกเดินทางท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็นสองช่วงใหญ่ ๆ คือ

1. ช่วงฤดูร้อน โดยส่วนใหญ่จะนิยมแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในแถบ Mediterranean
2. ช่วงฤดูหนาว นิยมเดินทางท่องเที่ยวในแถบยุโรป (Skiing)

แนวโน้มนักท่องเที่ยวกลุ่ม DINKs มีอัตราการเติบโตมากที่สุด เนื่องจากมีเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนในวันหยุดยาว และใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวสูง

มีกระแสความนิยม Niche products/ service, Honeymoon, Medical tourism

มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวแบบ Last minute booking

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวตลาดนี้คือ

การเดินทางเข้าถึงสะดวก ความปลอดภัย ความคุ้มค่าเงิน และสภาพภูมิอากาศ

สวีเดนแลนด์ (สมาพันธ์รัฐสวีเดน)

นักท่องเที่ยวร้อยละ 89 ใช้อินเทอร์เน็ตในการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวกลุ่มเดินทางข้ามปีมีแนวโน้มจองรายการท่องเที่ยวประเทศไทยผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้นกว่าในอดีต

นักท่องเที่ยวร้อยละ 77 ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจากสองเหตุผลสำคัญคือ

1. ผ่านการบอกเล่าจากเพื่อน/ คนในครอบครัว (Word of mouth)
2. สื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอภาพและเรื่องราวที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกร่วม (Emotional image tools)

นักท่องเที่ยวกลุ่มวัยรุ่น (Young travelers) มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยสนใจเรื่องของราคาเป็นสำคัญ ช่องทางที่กลุ่มนี้นิยมมากคืออินเทอร์เน็ต ในขณะที่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้ใหญ่จะเลือกซื้อแพ็คเกจจากรีษัททัวร์มากกว่า

สาธารณรัฐฝรั่งเศส

วันหยุดเทศกาล Toussaint (วันสมโภชนักบุญทั้งหลาย (อังกฤษ: All Saints' day; All hallows) เป็นวันสมโภชในศาสนาคริสต์ที่จัดขึ้นเพื่อแสดงความเคารพและระลึกถึงนักบุญทั้งหลาย

ที่สถิตยสถานสวรรค์) ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน เป็นช่วงที่ชาวฝรั่งเศสนิยมท่องเที่ยวจำนวนมาก ก่อนที่จะถึงเทศกาลวันหยุดคริสต์มาส-ปีใหม่

นักท่องเที่ยวสนใจสินค้าทางการท่องเที่ยวประเภท Nature, Cooking class, Spa & wellness, Shopping และ Festivals มากขึ้น

นักท่องเที่ยวไอซ์อินเทอร์เน็ทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป และมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบการจองแบบ Last minute booking มากขึ้น

ราชอาณาจักรสวีเดน

นิตยสารท่องเที่ยว Vagabond ของสวีเดนได้วิเคราะห์สถิติจากฐานข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวของประเทศสวีเดน มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

รายได้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด

ปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไม่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวอย่างเห็นได้ชัด

ประเทศในเมดิเตอร์เรเนียนยังคงความนิยม โดยสเปนเป็นประเทศยอดนิยมอันดับหนึ่ง ประเทศไทยได้รับความนิยมน้อยลงอย่างมาก โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงร้อยละ 25 ซึ่งบรรณาธิการของนิตยสารฯ ให้ความเห็นว่า “เป็นความอึดอัด หลายคนเคยไปประเทศไทยแล้ว และต้องการที่จะเห็นสิ่งอื่น บางทีคนอาจจะเริ่มรู้สึกว่าประเทศไทยไม่ค่อยแปลกใหม่ ชรรรมดาขึ้น และ Exploit ขึ้นเล็กน้อย”

สหราชอาณาจักร

ผลสำรวจโดยเว็บไซต์ท่องเที่ยวยอดนิยมของอังกฤษ Travelzoo ปี ค.ศ. 2015 เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของชาวอังกฤษ พบว่า

กว่าร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยเป็นอันดับแรกในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว

ร้อยละ 75 ของผู้ตอบแบบสอบถาม หลีกเลี่ยงการเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศแถบมุสลิม เนื่องจากเกรงกลัวต่อภัยก่อการร้าย

ร้อยละ 75 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เชื่อว่าสถานการณ์วิกฤติผู้อพยพลี้ภัยในยุโรปอาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่สะดวกในการเดินทางผ่านอุโมงค์ หรือการโดยสารรถไฟยูโรสตาร์

เว็บไซต์ Foreign & commonwealth office เผยข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวอังกฤษมีการสืบค้นข้อมูลและวางแผนที่จะสำรองการเดินทางไปท่องเที่ยวในช่วง Winter-sun holidays ปี พ.ศ. 2558-2559 ว่าคือหมู่เกาะแคนารี แคริบเบียน และออสเตรเลีย ซึ่งใช้เวลาในการเดินทางไม่นาน และมีสินค้าด้านการท่องเที่ยวที่น่าสนใจจึงแนะนำให้ไปท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของชาวอังกฤษ คือ อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส โปรตุเกส และสหรัฐอเมริกา

แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด และเมืองท่องเที่ยวสำคัญ ยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ขณะที่กระแสการท่องเที่ยวเรือสำราญ (Cruise) กำลังมาแรงในตลาดอังกฤษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันทิกา หิรัญเทศ (2556, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ระดับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้าน คือ ด้านพื้นที่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมเมื่อ จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ กลุ่มการศึกษา กลุ่มอาชีพ กลุ่มรายได้ และช่องทางการรับสื่อ ไม่พบความแตกต่าง

มัชฌิมา อุดมศิลป์ (2556, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนคลองโคกน จังหวัดสมุทรสงคราม จากการวิจัย พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชุมชนคลองโคกน โดยในภาพรวมด้านความประทับใจ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการที่ดีของชุมชน ถือเป็นต้นแบบในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน คนในชุมชนมีจิตสาธารณะ มีความร่วมมือในการบริหารจัดการ รวมไปถึงการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งของสมาชิกในชุมชนในการผลิตกะปิคลองโคกนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีชื่อเสียง และมีการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ส่วนในเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน ชุมชนควรมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ควรเร่งให้การสนับสนุน ส่งเสริมประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชน รวมไปถึงควรให้การสนับสนุนชี้แนะแนวทางให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดและเชื่อมโยงกับแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

คณิงภรณ์ วงเวียน (2554, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า

1. เกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและป่าไม้ มีความสวยงามและจุดเด่นในด้านหาดทรายขาวละเอียด น้ำทะเลใส มีอ่าวต่าง ๆ มากมาย

และเป็นสัญลักษณ์ของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี มีความเหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการทางการท่องเที่ยว การจัดการทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และปริมาณนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้มาท่องเที่ยวที่เกาะเสม็ดส่วนมากอยู่ระหว่าง 200,001-500,000 คนต่อปี

2. เกาะเสม็ดมีปัญหาด้านมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ การจัดการน้ำเสีย ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ความขัดแย้งด้านกรรมสิทธิ์ในที่ดินและปริมาณน้ำจืดไม่เพียงพอ ส่วนอุปสรรคคือ ขาดการบูรณาการในการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ขบประมาณในการบริหารจัดการท่องเที่ยวและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ขาดการวางผังพื้นที่เฉพาะในการพัฒนา/อนุรักษ์เกาะเสม็ด และขาดหน่วยงานหลักหรือกลไกการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่เกาะเสม็ดอย่างจริงจัง

3. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีวิสัยทัศน์คือ “เกาะเสม็ดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่ได้มาตรฐาน และยั่งยืนในภาคตะวันออกของไทย” ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว 2) เสริมสร้างการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภค 3) พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการตลาดท่องเที่ยวเชิงคุณภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งในการประเมินยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของเกาะเสม็ด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

ปิยวรรณ คงประเสริฐ (2551, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาด อ่าว น้ำตก เกาะ และป่าไม้ ทรัพยากรวัฒนธรรมและสิ่งก่อสร้างขึ้น ได้แก่ วัด ศาล พระเจดีย์ และพระพุทธรูปจำลอง ทรัพยากรประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ได้แก่ งานฟูลมูนปาร์ตีการแข่งขันหาหอยกลม และประเพณีลากพระทางทะเล ส่วนทรัพยากรธรรมชาติสามารถทำกิจกรรมได้หลากหลาย อาทิเช่น การดำน้ำ ดูปะการัง การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การพายคายัค แคนู เรือนำเที่ยว และการประมงพื้นบ้าน ทรัพยากรด้านบริการ ได้แก่ โรงแรมที่พักหรือรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน บริการด้านการคมนาคมขนส่งที่สะดวก บริการข้อมูล และศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว โรงพยาบาล และสถานบริการด้านสุขภาพ สถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง บริการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และการมีป้ายบอกทิศทางในสถานที่ท่องเที่ยว

บุญพา คำวิเศษณ์ (2554, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาชุมชนหมู่บ้านวัดเขา ตำบล โลกกถอย อำเภอดงแก้ว จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวของหมู่บ้านวัดเขา ตำบล โลกกถอย อำเภอดงแก้ว จังหวัดพังงา พบว่า ประชากรเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด การประกอบอาชีพ มีอาชีพรับจ้างและทำธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนหมู่บ้านวัดเขา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โลกกถอย มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านอาหาร ทางเดินศึกษาธรรมชาติ หื่อน้ำสาธารณะ สถานนันทนาการระบบรักษาความปลอดภัย มีแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้สะดวก ประปา ท้องถิ่น ประปาภูมิภาค บ่อน้ำดื่ม และน้ำจากธรรมชาติ

2. แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านการท่องเที่ยวของชุมชนหมู่บ้านวัดเขาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวและที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Attractions and accommodation) ด้านความพร้อมและความรู้ความเข้าใจของชุมชนด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activity) และด้านกิจกรรมบริการเบ็ดเตล็ด (Amenity) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

Kozak (2001) ยังได้ศึกษาถึงสหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวการไปเที่ยวในอดีต และแนวโน้มเชิงพฤติกรรมที่จะกลับไปเที่ยวซ้ำ โดยเขาได้พบว่า ระดับของความพึงพอใจโดยรวม และจำนวนครั้งที่ไปเที่ยวในอดีตมีอิทธิพลต่อแนวโน้มของการไปเที่ยวซ้ำอย่างมาก ความสัมพันธ์นี้มีมากขึ้นกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมากกว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า โดยเฉพาะในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมที่มีสถานที่พิเศษจำนวนมาก จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในอดีต ณ สถานที่พิเศษนี้ จะมีความสัมพันธ์ในเชิงลบคือมีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะไปยังสถานที่อื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณเดียวกันมากกว่า ดังนั้น จำนวนครั้งที่ไปเที่ยวชมสถานที่เดิม ๆ ยิ่งมากเท่าไร แนวโน้มที่จะไปเที่ยวยังสถานที่อื่นก็จะน้อยลง แต่จำนวนครั้งที่ไปเที่ยวชมครั้งก่อนของสถานที่ท่องเที่ยวพิเศษ ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักน้อยกว่าจะไม่มีผลกระทบต่อ การไปสถานที่อื่น ๆ ในบริเวณเดียวกัน

Lau and McKercher (2004) ได้ศึกษาแรงจูงใจ และกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่ได้ไปในครั้งแรกกับนักท่องเที่ยวที่ได้ไปซ้ำในสองครั้ง โดยพบว่านักท่องเที่ยวที่ได้ไปในครั้งแรกจะได้รับการจูงใจในการค้นหากิจกรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศอย่างกว้างขวาง ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวซ้ำมีแนวโน้มที่จะไปซื้อของ ทานอาหาร และใช้เวลาอยู่กับครอบครัวและเพื่อนมากกว่า

ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในอดีตของนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวซ้ำจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ได้ไป
ในครั้งแรกอย่างมากในแง่ของพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยงานวิจัยนี้มีข้อจำกัดคือ กลุ่มตัวอย่าง
ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศฮ่องกง หากศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา
ท่องเที่ยวในประเทศไทยจะมีแรงจูงใจต่างกัน

Correia and Pimpao (2008) ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว
ชาวโปรตุเกสที่เดินทางท่องเที่ยวในอเมริกาใต้และแอฟริกา โดยผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของ
นักท่องเที่ยวชาวโปรตุเกสที่เดินทางท่องเที่ยวในอเมริกาใต้และแอฟริกามีความสัมพันธ์ต่อการ
ตัดสินใจทางอ้อม โดยความพึงพอใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว
ชาวโปรตุเกสที่เดินทางท่องเที่ยวในอเมริกาใต้และแอฟริกา และการรับรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวโปรตุเกสที่เดินทางท่องเที่ยวในอเมริกาใต้และแอฟริกา และ
ได้ออกแบบกรอบแนวคิดในด้านคุณลักษณะภายใน และกระบวนการตัดสินใจ เพื่อนำไปกำหนด
กลยุทธ์ทางการตลาดกับนักท่องเที่ยว

Page and Connell (2006) ได้จำแนกปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ
1) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของนักท่องเที่ยว การจ้างงาน ระดับค่าครองชีพทั้งในเมือง
ที่เป็นต้นทางและเมืองปลายทางต่าง ๆ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น 2) ปัจจัย
ทางด้านสังคมและจิตวิทยา ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ อุปนิสัย การเดินทาง การรับรู้
เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ระยะเวลาว่าง สุขภาพ เป็นต้น 3) ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ เช่น การมีอยู่ของ
สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภูมิอากาศ ภาวะเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ กฎหมายและกฎระเบียบ
ต่าง ๆ ดังนั้น หากแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งประสงค์ที่จะให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา
พักผ่อน แหล่งท่องเที่ยวนั้นควรศึกษา และควบคุมปัจจัยต่าง ๆ อันจะส่งผลบวกต่อประสบการณ์
ของนักท่องเที่ยว นอกจากความพยายามสร้างเงื่อนไขทางด้านอุปสงค์ที่ช่วยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว
เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการแล้ว การจัดการทางอุปทานที่ดีก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้
นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและบอกต่อไปยังนักท่องเที่ยวรายอื่น ๆ Page ได้เสนอให้
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการบริหารตามสายการผลิตที่ดี กล่าวคือ ควรมีการบริหารการให้บริการ
นักท่องเที่ยวตั้งแต่ที่สนามบิน ศูนย์ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว การเดินทางไปยังที่พักแรม โรงแรม
ร้านอาหาร ตัวแทนท่องเที่ยว บริษัทรถเช่า จุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ไปจนกระทั่งโรงพยาบาล ทั้งนี้
เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจสูงสุดในการท่องเที่ยว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ ในพื้นที่ บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ผู้วิจัย ใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) กับมูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทางน้ำ กลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติผู้ประกอบการกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา เพื่อเป็นแนวทาง การบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ จำนวน 22 ราย และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ เกี่ยวกับรูปแบบ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ และความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม กิจกรรมทางน้ำบ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา ภายหลังจากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ เพื่อประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 409 ชุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ หมู่บ้านทุ่งรัก ผู้วิจัยได้ ทำการทบทวนวรรณกรรม (Review literature) เกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ โดยการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นแนวทาง ในการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของ บ้านทุ่งรักและได้ทำการศึกษาสถานการณ์ทางการท่องเที่ยว ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยเข้าไปสำรวจและลงภาคสนามเก็บข้อมูลทั่วไปเพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาและ อุปสรรคของบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างรูปแบบการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ หมู่บ้านทุ่งรัก ผู้วิจัยได้ กำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สัมภาษณ์เชิงลึกกับมูลนิธิชัยพัฒนา จากหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติผู้ประกอบการกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงาด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi method) จำนวน 22 ราย เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยคำถามแบบปลายเปิด (Opened-ended) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นที่มีความเป็นไปได้ในการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของบ้านทุ่งรัก

2. เก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ และความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมทางน้ำบ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา ภายหลังจากจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา ตามแบบสอบถาม จำนวน 409 ชุด โดยแบ่งช่วงเวลาเก็บแบบสอบถามออกเป็น 3 ช่วง คือช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 จำนวน 159 ชุด ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 20-21 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 จำนวน 75 ชุด ช่วงที่ 3 ระหว่างวันที่ 26-27 กันยายน พ.ศ. 2560 จำนวน 175 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ ด้วยการใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) และจัดระดับความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ หลังจากนั้นนำค่าสถิติที่ได้มาสังเคราะห์และสรุป หาแนวทางการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของบ้านทุ่งรัก ในลำดับต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ที่นำเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพังงาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) วิเคราะห์และสังเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล มาก่อนแล้ว จากการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี วารสาร สิ่งพิมพ์ และ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเช่น ฐานข้อมูล Thailis, ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบูรพาและข้อมูลการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบการสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดประสงค์ของงานวิจัย แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยทำการสัมภาษณ์ตามสถานที่ปฏิบัติงานของผู้ให้ข้อมูล อุปกรณ์ที่ใช้ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงการจดบันทึก และกล้องบันทึกภาพ

ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือโดยก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามฉบับร่างตามประเด็นที่กำหนดไว้ นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์งานวิจัย เพื่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม และขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม ให้เหมาะสมทั้งการใช้ภาษาและกรอบแนวคิดประสงค์งานวิจัย โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence; IOC) ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาความสอดคล้องและลงคะแนนความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสม จะให้คะแนนเท่ากับ 1

ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจ จะให้คะแนนเท่ากับ 0

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่เหมาะสม จะให้คะแนนเท่ากับ -1

จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาแบบวัดความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruency: IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = แบบวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ

$\sum R$ = ผลบวกของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าแบบวัด IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ มีความเที่ยงตรงสามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้ ถ้าข้อคำถามใดมีค่าแบบวัดต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นจะถูกคัดออกไปหรือนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ดร.ชนิสรา แก้วสวรรค์

ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ดร.ภทรี 프리สตัด

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 ดร.นุจรี ภาคาสัตย์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์

แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

เครื่องมือเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามที่ร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ หลังจากนั้นทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้ง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำดำเนินการทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 409 ชุด โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตที่พื้นที่บ้านทุ่งรัก ลักษณะคำถามเป็นการเลือกคำตอบตามความจริงเพียงข้อเดียว มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 6

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก มีคำถามทั้งหมด 13 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 7 ถึงข้อ 19

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประเมินการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำในเขตที่พื้นที่บ้านทุ่งรัก มีคำถามทั้งหมด 3 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 20 ถึงข้อ 22 ลักษณะคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยจัดอันดับคะแนนตามที่เห็นด้วยมากที่สุด ไปถึง น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง แนวความคิดที่เห็นด้วย มากที่สุด

4 หมายถึง แนวความคิดที่เห็นด้วย มาก

3 หมายถึง แนวความคิดที่เห็นด้วย ปานกลาง

2 หมายถึง แนวความคิดที่เห็นด้วย น้อย

1 หมายถึง แนวความคิดที่เห็นด้วย น้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability analysis) โดยให้ค่ามัธยฐานของแบบสอบถามเป็นค่าที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมด เมื่อนำข้อมูลเหล่านี้มา เรียงจากน้อยไปหามาก การแปลผลของค่ามัธยฐานที่ได้จะถูกแบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 112) ได้แก่

4.50-5.00 หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวมีแนวคิดเห็นด้วยมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวมีแนวคิดเห็นด้วยมาก

2.50-3.49 หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวมีแนวคิดเห็นด้วยปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวมีแนวคิดเห็นด้วยน้อย

1.00-1.49 หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวมีแนวคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

แบบสอบถามชุดที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ดร.ชาญวิทย์ ผลชีวิน

ตำแหน่ง โฆษกกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ดร.ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ดร.ภทรี พิรัสตัด
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์
- ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ดร.นุจรี ภาคาศัตย์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์
- ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 ดร.พรรณพิมล ฉายาจิตชยวัศ
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่า IOC ได้ค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ทุกข้อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ร้อยละและค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมาศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยผู้วิจัยได้ วิเคราะห์แบบผสมผสาน มีขั้นตอนการวิเคราะห์วิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ที่นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

กลุ่มที่ 2 มูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพังงา ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด นโยบาย และการพัฒนา การท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ จากการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) โดยการสอบถามจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ โดยการ สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง เป็นคำถาม ปลายเปิด (Opened-ended) จำนวน 4 ข้อ ที่สร้างขึ้นจากการสืบค้นรวบรวมจากเอกสารวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผ่านกระบวนการหาค่าความเที่ยงตรงและผ่านคณะกรรมการจริยธรรม แล้ว เพื่อนำไปสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เพื่อนำไปกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

รายชื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ คุระบุรี จังหวัดพังงา ได้แก่

1. นางสาวศิริพันธ์ กาญจนเรขา ผู้อำนวยการ โครงการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา

2. ดร.ชเนศ มณีกุล นักวิเคราะห์โครงการ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา
3. นางสาวสิริพัชร ไผ่สุวรรณ นักวิเคราะห์โครงการ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา
4. นางสาวสุปราณี สุคันทรส เจ้าหน้าที่หมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย บ้านทุ่งรัก
5. นายปริญญา ภูมิพาณิชย์ นายอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา
6. คุณศิริพร จู๊สกุล พัฒนาการอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา
7. นายสุชาติ มิตตูลาการ กำนันตำบลแม่นางขาว อำเภอกระบุรี
8. นายทศพิช กิ่งถาวร นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลแม่นางขาว
9. นายจิระพงษ์ ยืนยั้ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นางขาว
10. นายวีระ สุคันทรส ประธานกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านทุ่งรัก
11. นายสมชัย ขวนยี ประธานหมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย บ้านทุ่งรัก
12. ดาบตำรวจชานาวุฒิ มีนวล ประธานชมรมช่างภาพอำเภอกระบุรี
13. นางสาวเบญจาง แก้วจำปา ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวทางน้ำ อำเภอกระบุรี
14. นายนิพนธ์ นาศบรรเจิด ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวทางน้ำ อำเภอกระบุรี
15. คุณรุจิภาส กันทา ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวทางน้ำ อำเภอกระบุรี
16. นายวัชรภรณ์ นาคกุล เจ้าหน้าที่โครงการอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน
17. นายสุวัฒน์ จันทรดิกุล เจ้าหน้าที่โครงการอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน
18. นางชนิษฐา พลอยขาว เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้บ้านทุ่งรัก
19. ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพังงา สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพังงา
20. นายวิโรจน์ ภู่อ้อย อาจารย์ประจำวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
21. รองศาสตราจารย์มนัส ชัยสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
22. นางสาววัชรีย์ ชำนิมา นักวิชาการอิสระ

โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเรือแคนูที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

ซึ่งผ่านกระบวนการหาค่าความเที่ยงตรงและคณะกรรมการจริยธรรมแล้ว โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ เก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกและบันทึกเสียง แล้วนำผลการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

คำถามข้อ 1 การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมเรือแคนูควรประกอบไปด้วยอะไรบ้างโปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ

1. ฝึพายประจำเรือ/ พายหน้า พายหลัง ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. กำหนดเส้นทาง

3. ฝึกการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

4. มีเรือสปีดโบ๊ตหรือเรือเร็วเพื่อเข้าช่วยเหลือ

5. ระบบการเงิน จ่ายมัดจำ จองคิว

6. วางระบบโลจิสติกส์ เส้นทาง

ตารางที่ 4-1 คำตอบและความคิดเห็นของคำถาม ข้อ 1 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

คนที่	คำตอบ
1	<p>1. จะต้องพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน โดยการอบรมให้แก่ฝึพาย</p> <p>2. คัดเลือกผู้นำที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวและโน้มน้าวคนในชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรัก</p> <p>3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และ โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน อย่างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ก็จะมีเกณฑ์มาตรฐานของการท่องเที่ยวชุมชนอยู่ เราควรปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวของเราให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดด้วย</p>
2	<p>ในประเด็นเรื่องฝึพายประจำเรือหากเป็นฝึพายมืออาชีพที่เราจ้างมาพาย ก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่หากใช้คนในชุมชนมาเป็นฝึพายควรจะให้คนเหล่านั้น ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการเป็นฝึพายเรือ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเป็นมัคคุเทศน์ที่ดี การนำเสนอให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวระหว่างการท่องเที่ยว</p>
3	<p>1. แหล่งท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรักมีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยว แต่สิ่งที่จะต้องจัดเตรียมในเรื่องความพร้อมของคน นั่นคือฝึพาย ผู้ที่จะเป็นฝึพายควรได้รับการอบรมและศึกษาดูงาน อบรมในเรื่องการเป็นมัคคุเทศก์ การพายเรือชมธรรมชาติจะต้องฝึพายเป็นผู้ที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ต้องเล่าเรื่องเป็น การนั่งเรือระยะเวลาานาน ๆ โดยไม่มีการบรรยายหรือการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ จะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเบื่อหน่าย และอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญมากก็คือ ผู้พายเรือหรือฝึพายจะต้องผ่านการอบรม</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว</p>
2.	<p>การเปิดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำของบ้านทุ่งรักสิ่งที่จะต้องปรับปรุงเพื่อรองรับการท่องเที่ยวก็คือถนนหนทางที่เข้าสู่บ้านทุ่งรัก ควรได้รับการปรับปรุงให้มีสภาพดี และมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน</p>
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเตรียมความพร้อมเรื่องคนสำหรับพายเรือ 2. ศึกษาดูงานกลุ่มที่มีกิจกรรมเรือแคนู 3. อบรมมัคคุเทศก์ท่องเที่ยว 4. อบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับฝีพาย 5. กรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการฝายก็คิดค่าเรือบวคฝาย 6. กรณีนักท่องเที่ยวต้องการพายเองก็คิดค่าเรือเพียงอย่างเดียว 7. จัดทำแผนที่เส้นทางการพายเรือ ว่าเส้นทางการพายเรือจะผ่านจุดท่องเที่ยวอะไรบ้าง และแต่ละจุดมีกิจกรรมอะไรบ้าง
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งคือ จะต้องแสดงความเป็นมืออาชีพให้นักท่องเที่ยวเห็น ไม่ใช่ว่าการพายเรือ การนำเรือออกก็แสดงให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพ ซึ่งจะให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจ ซึ่งการจะเป็นมืออาชีพได้ จะต้องมีการฝึกฝนพอสมควร นอกจากนี้บุคลิกภาพของผู้ให้บริการ ก็จะเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว เช่น คนพายเรือแต่ปล่อยหนดเครารูปร่าง และมีนักท่องเที่ยวผู้หญิงตามลำพังคนเดียว ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกหวาดกลัว 2. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย ควรเพิ่มกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีความสนุกสนานกิจกรรมที่น่าสนใจควรแยกให้ชัดเจน เช่น ที่ตรงนั้นจะมีดิน โกงกางยักษ์ ขนาดประมาณ 2 คนโอบ ที่เพิ่งเจอใหม่ล่าสุด การสร้างเรื่องราวการท่องเที่ยว แลวนั้นก็จะมีเตาเผาถ่าน โกงกาง มันจะเป็นเรื่องราว เป็น Story ได้ให้ไปศึกษาดู 3. ทำเรื่องของมูลนิธิชัยพัฒนาสามารถทำเป็นจุดขึ้นลงเรือแคนูได้ โดยการจัดระเบียบการจอด และการเข้าออกของเรือ อาจจะทำท่าต่างหาก เป็นท่าไม้ธรรมดาหรือจะเป็นโป๊ะ สำหรับขึ้นลงเรือ แบ่งพื้นที่ของเรือแคนูกับเรือประมงไปเลย

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
6	<p>1. ปัจจุบันสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกระบุรีได้มีการของงบประมาณจากจังหวัดพังงา เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอกระบุรีซึ่งได้รับการอนุมัติมาจำนวน 750,000 บาท โดยจะทำการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ เรือมอร์แกนเพื่อเป็น Land mark ของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี โดยจะโชว์เรือมอร์แกน ซึ่งอาจารย์ประทับกำลังเขียนแบบแปลนเพื่อส่งให้จังหวัดและจัดให้มีการอบรมกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้านทุ่งรัก ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำโฮมสเตย์และอีกหลายหลาย ๆ เรื่อง โดยการเชิญวิทยากรผู้รู้มาให้ความรู้ทางด้านต่าง ๆ การที่นิสิตเข้ามาทำงานวิจัยในเรื่องการท่องเที่ยวก็จะเป็นผลดี เพราะทางจังหวัดให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ส่วนเรื่องของการบูรณาการก็ต้องเป็นเรื่องของทางด้านมูลนิธิที่ต้องจัดเตรียมบุคลากร ให้เข้ารับการอบรมเตรียมความพร้อมตลอดเวลา</p> <p>2. ควรจัดให้มีการไปศึกษาดูงานหรือทำแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือทำแบบศึกษาเรียนรู้อะไรเนี่ย เช่น ไปศึกษาเรียนรู้ที่หมู่บ้าน โครกโคร ดูหมู่บ้านที่เกาะยาว หมู่บ้านท่าเขา และที่กระบี่ (ที่บางเหลน) ที่ตรงก็มี ที่ภูเก็ตก็มี ที่ภูเก็ตที่บางโรง ยังไงก็ให้เขาพูดคุยกับนายอำเภอก่อน ที่จะพาคณะหลิว เข้าไปพบกับนายอำเภอก่อน ว่าเรามีงบประมาณ AEC อยู่แล้ว ท่านคะเราจะต่อยอดการท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรัก</p> <p>3. จะต้องสร้างและปลูกฝังให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรัก ก็จะทำให้การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน</p>
7	<p>1. บ้านทุ่งรัก มีป่าโกงกางที่มีพื้นที่มากและอุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีต้นโกงกางอายุร้อยกว่าปี มีแหล่งธรรมชาติที่สวยงามเหมาะจะทำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ได้ การทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นทำได้ไม่ยาก แต่การจะสร้างให้คงอยู่อย่างถาวรนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนด้วย จะต้องมีส่วนที่สามารถโน้มน้าวคนในชุมชนให้ร่วมกิจกรรม จะต้องสร้างความรู้สึกรักความเป็นเจ้าของกิจกรรมท่องเที่ยวให้เกิดแก่ทุกคน เมื่อนั้นทุก ๆ คนในชุมชนจะช่วยกันผลักดันการท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของคน โดยการไปดูงานตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีกิจกรรมเรือแคนู และต้องมีการฝึกอบรมฝึพาย ให้รู้จักวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว การเป็นไกด์ที่ดีจะได้ไม่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่ายระหว่างเส้นทางการท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
8	<p>1. ได้เพราะจะมีเตาถ่านโบราณสมัยเก่าก่อน ที่นั่นสวยมากสมัยโบราณจะมีอิฐที่เป็นเตาเผาถ่าน ผมเคยไปดูมาแล้วตรงนั้นสามารถทำได้ อย่าคิดแต่เรือแคนูเลย แม้แต่เรือหัวโทงจะเป็นเรือที่มีหลังคา รับนักท่องเที่ยวประมาณสัก 5 คน กินข้าวในเรือแล้ว ล่องเรือคูป่า โกงกาง ซึ่งจะทำอะไรได้มากกว่า</p> <p>2. เรือแคนูก็ส่วนหนึ่ง เรือท่องเที่ยวก็ส่วนหนึ่งเป็นเรือหัวโทงที่ชาวบ้านมอยู่แล้ว ใส่หลังคาแล้วก็เสิร์ฟอาหารบนนั้นเลยจะไม่หลายคน จะได้แค่ 5-6 คน ก็ทำได้เยอะถ้าคนไม่เคยเห็นทะเลมันก็สวยงามนะ</p> <p>3. จริง ๆ แล้วเรามีดิน โกงกางที่มีขนาดใหญ่ แต่ผมไม่รู้ว่าจะมีดิน โกงกางที่ใหญ่กว่านี้อีกหรือไม่ อยู่ไม่ไกลจากหัวท่า จริง ๆ แล้วบ้านทุ่งรักก็มีอะไรอีกเยอะ แต่ว่าเราไม่มาดูแลหรือพัฒนา</p> <p>4. กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำได้ประโยชน์นะ ได้แน่นอนได้กับชุมชน ทุกอย่างพร้อมแล้ว ขาดอย่างเดียว คน ศักยภาพของคนแต่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกอบรม ซึ่งคนเก่ง ๆ ที่มีศักยภาพก็ไปทำงานที่ภูเก็ตกันหมด</p>
9	<p>1. จัดให้มีการศึกษาดูงานตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการพายเรือแคนู</p> <p>2. จัดให้มีการอบรมฝึพายประจำเรือในด้านความเป็นฝึพายที่ดี การเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี</p> <p>3. จัดให้ฝึพายมีการฝึกอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น</p> <p>4. จัดเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว</p> <p>5. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว</p>
10	<p>1. แหล่งท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรักมีจุดที่น่าสนใจและน่าท่องเที่ยวอีกเยอะ เช่น ป่าโกงกางที่อุดมสมบูรณ์ ปู่ก้ามดาบที่พอเวลาน้ำลงมันจะขึ้นมาเดินอยู่ตามหาดทราย ชูก้ามเดินกันไปมาเต็มไปหมด ปูมดแดง ดูหญ้าทะเล แหลมไม้ตาย ทะเลแหวก หนองมังกร กระชังปลา และการเก็บหอยชักตีน</p> <p>2. ฝึพายของเราก็มี ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำประมงอยู่แล้ว ในเรื่องของการพายเรือคงไม่มีปัญหาอะไร เพียงแต่ควรจัดให้มีการอบรมการเป็นไกด์นำนักท่องเที่ยวท่องเที่ยว และควรจัดให้มีการไปศึกษาดูงานจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่เหมือน ๆ กับของเรา คู่มือการนำเสนอ การปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
11	<p>1. ต้องเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ต้องมีฝาย ถ้าใช้คนในชุมชนเป็นฝาย ก็ต้องจัดการฝึกอบรมให้แก่พวกเขา ให้ไปศึกษาดูงานในที่ต่าง ๆ จะได้เห็นว่าที่อื่น ๆ เขาทำกันอย่างไร ปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง จึงจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ</p> <p>2. ด้านแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการสร้างความเชื่อมโยงจุดท่องเที่ยวแต่ละจุด สร้างเรื่องราวให้เกิดขึ้น การขายเรือเที่ยวจะได้ไม่เกิดความเบื่อ</p>
12	<p>1. ควรให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว</p> <p>2. คนในชุมชนยังไม่เคยทำกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ยังไม่มีความเป็นมืออาชีพ เพราะโดยพื้นฐานของคนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำการประมง การจะมาทำหน้าที่มัคคุเทศก์ ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้ แต่ก็สามารถที่จะพัฒนาคนเหล่านี้ได้ โดยการจัดการฝึกอบรมให้กับพวกเขา</p> <p>3. จะต้องมึระบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชน กำหนดเลยว่าจะให้ใครเป็นผู้ติดต่อประสานงานเมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อเข้ามา</p>
13	<p>1. จะทำเป็นชุมชน ทำเป็นเอกชน พี่เห็นมาหลายหน่วยงาน แต่ตรงนี้อาจจะเป็นต้นแบบอันนี้อาจจะดีขึ้น พี่เห็นถึงความล้มเหลวของหน่วยงานที่รัฐสนับสนุน ร้อยละ 100 พี่จะไม่เห็นด้วยเลย เพราะหลายหน่วยงานเขาถ่ารูปปิ้ง วันแรกโชว์ทุกอย่างหมดเลย หลังจากนั้นมามันไม่ได้ มันไม่ได้กระจายไปหลายส่วน มันกระจุกตัวอยู่ 3-4 คน วันนี้อยู่ พรุ่งนี้ย้าย งานมันก็ไม่ต่อเนื่อง แล้วสุดท้ายคนที่อยู่หลักก็เป็นของตัวเอง คนที่เห็นอยู่ว่ามีงบประมาณมาแล้ว ให้อันนี้มันเอาไปจับ มันก็จะต่อต้านกันเอง แล้วก็จะล้ม แต่ถ้ากระจายให้ชัดเจน มีผลประโยชน์กับชาวบ้านชัดเจน และตัวเราเป็นหลักให้รอดอย่างนี้รอด ก็เหมือนกับที่พี่ทำธารมรดกใต้ หลายหน่วยงานเข้ามา ถามว่าเป็นชุมชน ร้อยละ 100 ไหม ตอบว่าไม่เพราะถ้าเป็นชุมชน ร้อยละ 100 มันจะล้ม แต่ถ้าเรารู้เรื่องการตลาด รู้ว่าแหล่งท่องเที่ยวบ้านเรามันสวย เราลงไประดับหนึ่ง แล้วเขาบริหารจัดการเอง อย่างนั้นนะถูก แต่เขาต้องอยู่ได้ ถ้าเขาอยู่ได้ เขาก็ทำงานให้เรา แต่เราต้องมีการตลาดให้กับเขาชัดเจน อย่างนั้นอยู่ได้รอด แต่ถ้าให้ไป ร้อยละ 100 เลย เป็นของชุมชนเลย ก็จะจบอย่างคุณหลิวเนี่ยะเก่ง เข้าพื้นที่เข้าชุมชนได้หมดเลยแต่ถ้าวันไหนคุณหลิวไป ถ้าไม่ใช่ตัวแม่หรือตัวรอง 2-3 คน ที่รอดจากเราที่เก่ง ๆ ก็จะไปไม่รอด</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ล่าสุดไปคูที่คลองวัดโหนดที่กะเปอร์ที่เขาทำล่องแพ เขาก็ตามเรามาหลังจากที่เราตั้งแล้วนะ ทำล่องแพเปียก แต่ใช้แผ่น PVC ก็จะเป็นลักษณะอย่างนั้น พี่มองว่า ตอนนี้อะไรที่เป็นแนว ECO มันก็จะขายตัวมันเองได้ เพราะคำว่า ECO ที่นี้เราทำเป็นแนว PVC ก็ยังไม่ใช่ทางออก นอกจากว่า เราทำตัวนี้ให้มันดังแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นแพเปียก จะเป็นแพ PVC ยังได้อยู่แล้ว Product ของบ้านเราที่เป็นไม้ไผ่ก็ยังสามารถอยู่ตรงนั้นจะดีกว่าพอไปคูแล้วมันก็ยังไม่ใช่ แล้วชุมชนก็แบ่งเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งได้อีกส่วนหนึ่งไม่ได้ มันก็จะปัญหาไอ้คนที่ทำเองก็ประกาศว่าเป็นเบอร์นี้ โทรไปสักร้อยครั้งก็ไม่ยอมรับสายเลยสักครั้ง มันก็ยังไม่ได้อีก มันก็เป็นปัญหา การส่งต่อการส่งมอบความเชื่อมั่นของเอเยนต์ของลูกค้ามันไม่ได้เลยคาดคิดต่อ ต้องติดต่อผ่านใคร ติดต่อผ่านคนนี้ แล้วใครลงรับต่อ พอผ่านอีกคนหนึ่งข้อมูลมันไม่ได้การกระจายข้อมูลของเขายังไม่ได้ เขาก็มาหาพี่สองรอบแล้ว มันอยู่ที่คนคนเดียว มันไม่สามารถกระจายให้หลาย ๆ คนรู้เรื่องได้ในระดับหนึ่ง อย่างน้อยคุณไม่อยู่คุณไปประชุม คนที่ 2 คนที่ 3 นี้ไม่รู้เรื่องเลย จะเป็นเรื่องแบบนั้น คือมีขบอยู่แล้ว พื้นที่เขาสวยไปคูมาแล้ว แต่ไม่ได้คูหมด คูโดยรอบพอดิววันนั้นเขาเปิด แล้วเชิญเราไปร่วมด้วย นที่โดยรอบได้ แต่เราไปในฐานะนักท่องเที่ยวทำอะไรไม่ได้เลย ถามอะไรก็ไม่รู้ ถามใครก็ไม่รู้ ต้องคนนั้นคนเดียวโดยตรงซึ่งมองว่ามันไม่ใช่ แต่เขาทำได้ในความอลังการ เพราะเขาได้งบประมาณมา Support แต่หลังจากนั้นมาที่เหลือใครเป็นคนจัดการถ้าไม่มีตลาดปืบลูกค้ามา 2 คน ใครจะมานั่งรอเรา นั่นคือปัญหาที่ตามมา แต่ถ้ามีตลาดมีรายได้คน (ชาวบ้านที่มาคอยบริการ) ก็จะมารอเรา เราสร้างตลาดให้เขา คนก็จะมารอเรา เหมือนตรงนี้ (ชารมรถ) ตอนที่น้อยเริ่มทำชาวบ้านก็ไม่มีรายได้ ยังไม่มีรายได้สักบาท มีปัญหาเรื่องการเงินอยู่แล้ว แต่พอเราสร้าง เขาก็มารอเราเพราะรอเราแล้วมีรายได้อย่างน้อยก็ 150 บาท เขาได้แนวคตปีอีก 50 บาท ก็เป็น 200 บาทได้แน่ในแต่ละวันแล้ว งานก็ไม่ได้ยุ่งอะไรมากมาย สามารถทำสวนได้ ยังเปลี่ยนเวรกันได้ระดับหนึ่ง มีรายได้ระยะยาว เขาสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองแล้ว เราไม่ต้องไปยุ่งแล้ว แรก ๆ เราก็คือแม่งานให้หมดเลย นายก็โอเค ให้เราเข้าไปช่วยเขาตรงนั้นเต็ม ๆ แต่ตอนนี้ เขาก็อยู่ได้ด้วยตนเอง เราไม่เข้าไปยุ่งเลย ตอนนี้เป็นสมบัติของคุณแล้ว คุณจัดการของคุณเองเราไม่เข้าไปเป็นแม่งานให้คุณแล้ว อย่างนี้จะอยู่ได้ แต่ถามว่าถ้าไม่มีแม่งานที่เป็นชัดเจนยาก</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ถ้าให้เขาหมดยาก และพีก็เก็บนะสมบัติถ้าคุณได้ 10 บาท พีก็จะเก็บเท่านั้นบาทมอบให้ หมูบ้านเพราะคุณมาใช้พื้นที่ของเขา ไม่งั้นชาวบ้านก็จะต่อต้านเข้ามาอีก อันนี้ก็ไม่ต้อง ตอนนี้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไปในแนวทางเดียวกันหมด เราก็กาย เป็นเกราะป้องกัน เราด้วยเวลามีลูกค้าเข้ามา 2 บัส กับอีก 1 ตู้ เขาก็จะบอกเราเอง บอกลูกบอกหลานเขาเองว่ามีลูกค้าเข้ามาแล้วนะ เขาช่วยเราได้เยอะ เป็นหลาย ๆ ต่อ ข้างในจะมีสัญญาณ เมื่อเห็นลูกค้าเข้ามาก็จะขับรถมาบอกลูกหลานเขาเอง คอยบอกทางเดี๋ยวลัวเขาจะขับรถเลย เพราะป้ายบอกทางเราไม่ชัดเจน ตรงนี้จะมีข้อเสียเยอะเรื่องป้ายบอกทางต่าง ๆ ต้องปรับปรุงอีกเยอะ</p>
2.	<p>น้องเริ่มจากทำเรือบางเบาะใช้หรือเปล่า แล้วภายในแนวชัยพัฒนาใช้ใหม่ ได้ ๆ มีปลาตีนอยู่ด้วยใช้รีเปลา มีปลาตีนพวกนั้นขายได้ เราสร้าง Image ให้ชัดเจนว่าเราเห็นอะไร และจะโชว์อะไร ไปแล้วและได้เห็นอะไร แค่ว่าเจอถึงสักตัวนักท่องเที่ยวก็แอปปีแล้ว ถ้าเราไปประจำมันก็จะมาหาเราประจำ ขายได้ เวลาขายก็ขายพ่วงผ่านพี อะไรที่เป็นของคุระบุรีเราก็ช่วยขายอยู่แล้ว เวลาเราไปขาย เวลาน้องมาที่นี้ ครั้งวัน ลูกค้ากลับมาถึงที่นี้ก็ประมาณบ่าย 3 ก็ยังมีเวลาอีกหลายชั่วโมง หรือมานอนหรือมานอนค้างคืนเพื่อรอคนเดินทางอะไร อย่างนี้ ขาย Haft day ได้เลย ครั้งวันขายชุมชน ขายอะไรได้หมด</p>
3.	<p>ทำได้ ๆ แต่ว่าต้องตลาดมาก่อน ให้รู้ชิมคร่าว ๆ เรามีอะไร เรามีเรือก็ลำคนพายเรือเราโอเคมัย ข้อมูลคนพายเรือสามารถอธิบาย อธิบายไม่จำเป็นต้องภาษาอังกฤษปรี้อหรืออกใช้มัย แค่ว่าให้ดูว่านั่นคืออะไร แค่ว่าให้ดูก็ได้แล้ว แต่ต้องมีการคุยบ้างระดับหนึ่งใหม่ ๆ เด็ก ๆ ของพีมันก็ไม่คุย ตอนหลังมันก็คุยเพราะอีกคนได้สองร้อยแต่อีกคนไม่ได้เลย ไม่เคยได้เพราะไม่คุยไง พีจะทำไงได้ระหว่างทางกับลูกค้าไปเป็นชั่วโมงเลย แต่ไม่คุย แต่อีกคนหนึ่งชี้ให้ดู ไอ้นี้รังงูเหลือม นี่รังงูมันก็ได้ของมันเอง</p>
4.	<p>การใช้เรือหัวโทงลากเรือแคนูแล้วไปปล่อยให้นักท่องเที่ยวพายก็ทำได้ แต่จะเปลืองค่าลากเปลืองค่าน้ำมัน จะทำอะไรก็ตามแต่สแตชั่นของเราต้องชัดเจนหลักของเราต้องชัดเจนวันเซนต์สัญญา เส้นทางของเราเป็นแบบนี้ เราเปลี่ยนได้ระดับหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพน้ำ แต่ให้มันชัดเจนเส้นทาง ที่เราไปโรมท ก็ต้องเป็นไปตามนั้นเปลี่ยนได้แต่ต้องดีกว่าเดิม เปลี่ยนเพราะอะไร ไม่งั้นลากเรือออกไปถ้าลูกค้าไม่ถึง 10 คน ไม่คุ้มเลยนะ ต้องคิดต้นทุนค่าเรือหาง ต้นทุนจากตรงนี้ไปตรงโน้นอย่างน้อยก็ 1,500 บาท 1,500</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ลูกค้า 5 คน ก็หัวละเท่าไรห้เข้าไปแล้ว อย่างพี่พี่ทำชัดเจนเลยนั่งเรือออกไปตรงโน้น เรื่องที่จอดตรงโน้นเลยหมายถึงแพไม้ไผ่ที่จอดตรงโน้นเลยแล้วก็ลากจากตรงโน้นไป มันไม่ไกลแล้วก็ไปกินข้าว และก็ค้ำน้ำค้ำหน้าตรงนั้นมันไม่ไกล ถ้าเราลากจาก บางเบะนิด ๆ หน่อย ๆ ดึกว่า เอาตรงนั้นให้มันจบ เอาตัวพายให้มันจบแต่ถ้าออกมาข้างนอกอย่าลากเรือออกมาให้มันช้า ออกมาเพื่ออย่างอื่นดึกว่าดูทุ่งหญ้าควิวิวบ้าน พี่ชายชีวิตชาวบ้านพี่ยังขายได้เลย</p>
5.	<p>ลูกค้าที่นี้ถ้าเป็นลูกค้า Walk in เข้ามาจะจ่ายสดอยู่แล้ว แต่ที่มีเอเยนต์ เอเยนต์ของพี่ บัญชีหนึ่งหลายล้านมาก ตั้งเครดิตต่อเดือนถ้าเป็นเดือนธันวาคมเกือบ 5 ล้าน แต่เป็น เอเยนต์ที่เครดิตเขาดีอยู่แล้ว มันตามคิวอันนี้ทำ Over sea มันต้องเป็นคิวอย่างนั้นมี เครดิตด้วยค่ะ</p>
6.	<p>ที่หมู่บ้านไซ้ใหม่ ที่พี่ทำที่ธารมรดกจะเอากลับทุกวันแต่ถ้าวันไหนลมวันรุ่งขึ้นก็จะ เอากลับทันทีเพราะวางตรงนั้นสุนัขก็จะคุ้ยแน่ ทำให้เป็นภาระต่อไปตอนแรกชาวบ้าน ก็มีปัญหา พี่ต้องซื้อถุงดำคอยแจกเขาเลย อย่าคิดว่าเขาจะหาถุงดำมาเก็บ ไม่มีทาง เมื่อก่อนเคยเก็บ 20 บาท ตอนหลังไม่มีตั้งค้จ่ายก็ไม่มีเป็นไรแต่ขอให้ช่วยเก็บ เก็บใส่ถุงดำให้เรา ถ้าชาวบ้านที่มาขายก็ขังโอเค แต่บางทีคนบอกที่มานั่งกินเฉย ๆ ที่ไม่ได้ลงเล่น เราไปอะไรกับเขามากก็ไม่ได้ ต้องคอยเก็บให้เขาต้องคอยบอกเขาว่า ไม่ว่าใครทิ้งเรา ต้องเก็บ เก็บอย่างเดียวไม่ต้องรอกถามใคร แรก ๆ เราต้องทำให้เขาเห็นเราต้องกวาดเอง เก็บเอง ทำให้เขาเห็นว่าเรากวาดได้ คุณก็กวาดได้เราเก็บได้ คุณก็เก็บได้ ห้องน้ำเราล้าง ได้ คุณก็ล้างได้ ทุกคนทำได้เหมือนกันหมด ทำเองหมดทุกอย่าง ทำให้เขาเห็น ไม่งั้น ไม่ทำ ถือว่าจ้างมาแล้วไม่ช้หน้าพี่พี่เพิ่งไปล่าสุด จำชื่อไม่ได้เขาทำแคะอย่างนี้เลย ที่อ่าวนางไซ้ใหม่ที่เพิ่งไปล่าสุด น้ำมันสวยมาก แต่ขยะเยอะมาก ๆ เลยเพราะชาวบ้าน มานั่งกันไม่ได้ล่องนะแต่เอาอาหารมานั่งกินกันเต็มไปหมด ข้างล่างมันเหมือนเป็นสัน เขื่อน ข้างล่างเนาไปหมด แต่ข้างบนสวยมาก ๆ และข้าง ๆ ขยะเต็มไปหมด ค่าล่อง แคะหัวละ 100 การแก้ปัญหาหมันก็เลยไม่ครอบคลุมใครจะทำเพราะคนที่พายได้แค่ 100 เอง แล้วต้องมาแบ่งให้หมู่บ้าน 20 บาทอีก เหลือ 80 บาท มันไม่คุ้มพอไม่คุ้มปัญหาหมัน ก็เลยเกิดขึ้น แต่ถ้าเราเผื่อค่าใช้จ่ายเอาไว้เราไปจ้างคนได้ ค่าเก็บขยะ 200 สามารถไป จ้างเขาได้ เสาร์อาทิตย์จ้างเก็บเลยเพราะเราเผื่อค่าใช้จ่ายตรงนี้ไว้แล้ว ไม่งั้นมาจ่าย</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ค่าใช้จ่ายทุกอย่างมันไม่ไหว และจะสร้างให้เขามีนิสัยไม่ดี ต้องมองตั้งแต่ต้น ต้องมองให้เหลือเพื่อให้มีส่วนต่าง มาบริหารจัดการในเรื่องนี้ไม่จนถึงเวลาดังขึ้นมาจะเอาไม่รอด ขายได้ไหม ขายได้เพราะตอนนี้เอเยนต์ในคุระบุรีมีเยอะ Haft day ก็มีเยอะ อย่างตอนนี้ทัวร์ที่ทำอยู่สามารถเปลี่ยนเส้นทางได้เลย ที่ขอให้เปลี่ยนเส้นทางได้เลยที่บอกว่าให้ช่วยชุมชนพวกเขาจะมาทันทีเลยเพราะตอนนี้ที่ขายอยู่ก็เป็นลูกค้าที่พักที่เขาหลัก แต่ตรงบ้านทุ่งรักช่วงหน้าแล้งมันจะสวยจะมีต้นราชพฤกษ์ไซ้ใหม่ ดอกกรักด้วย ต้นราชพฤกษ์ด้วย เส้นนั้นจะสวย</p>
	<p>7. การฝึกฝายประจำเรือต้องฝึกกะ ต้องฝึก ปัญหาของธารมรดกคือ แพมีพอแต่คนถ่อมีไม่พอคนมันต้องสร้างไง คนถ่อต้องสร้างจาก 8 คนหลักที่เราช่วงแรกที่ลองเรือจนเรือพังไปหลายลำที่เองก็ลงไปนั่งตั้งหลายรอบ นั่งหลายรอบต้องอย่างนั้นต้องอย่างนี้ และก็รู้ว่าต้องไฮไลท์ 2 จุด ต้องเบรกตรงนี้นะต้องบอกเขาแบบนี้ต้องไปลองเองถึงจะรู้ ถ้าไม่ลองเส้นทางเองก็จะไม่เอา ไปไหนก็ตามแต่ต้องลองเองสองรอบสามรอบก็ต้องเอา</p>
14	<p>1. เราจะมีชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น ที่สามารถทำการปฐมพยาบาลให้แก่นักท่องเที่ยวได้ทันที ขณะเดียวกันก็มีการประสานกับทางโรงพยาบาลไว้เมื่อเกิดอุบัติเหตุกับนักท่องเที่ยว โรงพยาบาลก็จะส่งรถพยาบาลมาทันที เคยเกิดอุบัติเหตุจำนวน 2 ครั้งก็โทรเรียกรถพยาบาล โรงพยาบาลก็ส่งรถมาทันที นำนักท่องเที่ยวไปเย็บแผลที่โรงพยาบาล นอกจากนี้ก็ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุข ส่งคนของเราเข้าอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การดูแลผู้ป่วยจมน้ำลักษณะนี้ นักท่องเที่ยวจมน้ำแขนหักจะต้องทำอย่างไร ซึ่งอุบัติเหตุอาจจะเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ก่อนลงแพก็จะมีเจ้าหน้าที่ชี้แจง ส่วนคนที่มิโรคประจำตัวก็มักจะไม่ค่อยลง เพราะเขาเองก็มีความกลัว</p>
15	<p>1. ผมเคยไปเป็นไกด์นำเที่ยวอยู่ที่ภูเก็ต กระบี่ และที่อื่น ๆ มาแล้ว แต่ปัจจุบันมาทำทัวร์ที่คุระบุรี สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรักผมมองว่ามีจุดที่ขายได้ไม่แพ้ที่อื่น ๆ เพียงแต่ว่าเราต้องกำหนดจุดท่องเที่ยวแล้วสร้างเรื่องราวเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน ในแต่ละจุด สิ่งสำคัญคือ การพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้น จะต้องส่งคนไปเรียนรู้และฝึกอบรมในการเป็นผู้นำเที่ยวหรือไกด์ ตลอดจนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น กรณีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้น จะต้องสามารถช่วยเหลือ</p>

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
16	<p>นักท่องเที่ยวดำจะต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพ</p> <p>1. ผมเคยมาเที่ยวแล้วครั้งหนึ่ง รู้ดีว่าปกติจะมีไคลแม็กมากกว่านี้ เพราะผมเคยมาก่อน มีคนเล่าว่าตรงนี้มีอะไร ๆ ไม่ใช่เอาวัยรุ่นมาขับเรือ ขับมาแล้วก็ พากลับ สุดท้ายถามทุกคนว่าเป็นยังไงมาได้ ทุกคนบอกว่าให้ตายทุกคนก็ไม่มาอีกแล้ว ของเราก็เหมือนกัน ถ้าเราไม่สามารถสร้างเรื่องเล่าได้ ไม่ใช่นั่งเรือไปแล้วเงียบทั้งลำเอาถึงแล้วดูอะไรจะเสร็จแล้วก็ไปต่อที่อื่น ถึงแล้วดูอะไรเล่นอะไรเล่นน้ำ 15 นาทีกลับ เปียกแล้วก็กลับจบแล้วให้ตาย ก็ไม่มาผมกลัวอย่างนั้นมากกว่าไม่ได้กลัวอะไรมาก</p>
17	<p>การเตรียมความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวด้วยเรือแคนู สิ่งสำคัญ คือ คนที่เป็นฝีพายจะต้องมีความพร้อม ฝีพายควรจะต้องผ่านการฝึกอบรมมาก่อน ไม่ใช่ว่าจะเอาใครก็ได้มาพายให้นักท่องเที่ยวนั่ง ฝีพายจะต้องนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวได้ มีความสุภาพต่อนักท่องเที่ยว สร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักท่องเที่ยว</p>
18	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างพื้นฐานของสถานที่ท่องเที่ยวจะต้องได้รับการปรับปรุง 2. จัดให้มีการฝึกอบรมฝีพายประจำเรือ 3. จัดให้มีการฝึกอบรมการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดีให้แก่ฝีพาย 4. จัดให้ฝีพายมีการฝึกอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิตเบื้องต้น 5. ควรปรับปรุงถนนทางเข้าบ้านทุ่งรัก
19	<p>ตอนนี้การท่องเที่ยวทางด้านทะเลอันดามันจะมีการเชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัดชายทะเลอันดามัน จึงเป็นโอกาสของการท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรัก แต่บ้านทุ่งรักเองก็จะต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว ความพร้อมที่ว่าก็ได้แก่คน และความพร้อมทางด้านสถานที่ท่องเที่ยว คน ก็คือดูว่าคนในพื้นที่หรือชุมชนมีความพร้อมมากน้อยแค่ไหน ถ้ายังไม่มีหรือยังมีน้อย ก็จัดการฝึกอบรมให้แก่พวกเขา อาจจะขอความร่วมมือมายังกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้เป็นหน่วยฝึกอบรมให้ส่วนด้านสถานที่ที่ต้องปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวให้ได้เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชนเป็นอย่างน้อย ก็จะทำให้การท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรักเกิดความยั่งยืน</p>
20	<ol style="list-style-type: none"> 1. เส้นทางพายเรือของบ้านทุ่งรัก สามารถทำได้ เพราะว่าบริเวณนั้นเขาเรียกแหลมไม้ตาย

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>2. ตอนนี้เรามีเงินหรือยัง ที่จะปรับปรุงอาคารเอนกประสงค์ รวมถึงบ้านพัก 11 หลัง ที่จะปรับปรุงชั้นบนเป็นที่พัก คือ ทำห้องพักข้างบน สามารถรองรับคนได้ 4 ห้อง ต่อหลัง</p>
22	<p>ผมเห็นศักยภาพของพื้นที่ มีศักยภาพชัดเจน อยู่ดีศรีมงคล ที่บ้านทุ่งรัก มี Facility ทุกอย่าง มี Facility ในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนที่นี่ อาชีพเดิมที่ย้ายมาจากเกาะพระทอง อาชีพเดิม คือ ประมง เมื่อทางมูลนิธิเข้ามา เอาคนมาอยู่ทางนั้นแล้ว ก็มีการสร้างโรงงานแปรรูปอาหารสัตว์น้ำขนาดเล็ก เพื่อจะเข้าไปช่วยเหลืออีกและที่มีการปรับปรุงเครื่องมือทำมาหากินของเขา มีการสร้างท่าเรือ และก็มีงบประมาณในการซื้อเรือไฟเบอร์ เพื่อไว้ใช้จับปลาและก็มีโซลาร์ ไว้สำหรับอุปกรณ์สื่อสาร และที่บ้านทุ่งรักเองก็มีคลองออกสู่ทะเลและก็มีพื้นที่ป่าเหมาะที่นักท่องเที่ยวจะสนใจชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์น้ำ ศักยภาพของบ้านทุ่งรักตรงนั้นออกไปนิดหนึ่งจากบ้านทุ่งรักเรามีแหล่งทำมาหากินในเรื่องของการหาหอยชักตีน และก็มีทรายมูลเป็นทรายแหวกก็มี ที่สำคัญ คือ ในพื้นที่เกาะพระทอง มีทุ่งหญ้าสะวันนา เป็นทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หาไม่ได้</p>
22	<p>1. ที่นั่นมองว่ายังขาดการจัดการ ยังไม่มีผู้นำที่ชัดเจน ยังขาดผู้นำที่สามารถโน้มน้าวในชุมชน มาร่วมกิจกรรมในแต่ละส่วน</p> <p>2. จริง ๆ แล้วเขาก็ได้ในระดับหนึ่ง ไม่ใช่ไม่รู้อะไรเลยในเรื่องการท่องเที่ยว เพียงแต่ถ้าเราให้ความรู้เขามากขึ้น โดยการจัดการอบรมหรือจัดโน้มน้าวให้เขา เราอาจจะสร้างแรงบันดาลใจให้เขาที่จะทำอะไรต่าง ๆ ในชุมชนได้มากขึ้น</p> <p>3. ก่อนหน้านี้ เคยมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ปั่นจักรยานเข้าไปที่บ้านทุ่งรัก แต่ที่เราจะต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่บ้านทุ่งรัก เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยว ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 4-2 ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 1 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
จัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้ป่วยเรื้อรังในด้านการเป็นผู้ป่วย ที่ดี การเป็นมัคคุเทศน์ที่ดี และ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	18 คน	81.82
ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มี ความพร้อมในการรองรับ นักท่องเที่ยว	11 คน	50.00
จัดให้มีการบริหารจัดการ ทางด้านการท่องเที่ยวแก่กลุ่ม ท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีผู้นำ ด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน	7 คน	31.82
ศึกษาทางด้านการตลาดของ การท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก ว่ามี ผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และจะขาย บริการแก่ใคร	2 คน	9.09
จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และประสานกับสถานพยาบาล ที่อยู่ใกล้เคียง	1 คน	4.55

ผลจากการสัมภาษณ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา พบว่า การจัดเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมเรือแคนู ประกอบไปด้วย

1. จัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่ผู้ป่วยเรื้อรังในด้านการเป็นผู้ป่วยที่ดี การเป็นมัคคุเทศน์ที่ดี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

2. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว
 3. จัดให้มีการบริหารจัดการทางด้านการท่องเที่ยวแก่กลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีผู้นำด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน
 4. ศึกษาทางด้านการตลาดของการท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก ว่ามีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และจะขายบริการแก่ใคร
 5. จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และประสานกับสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้เคียง
- คำถามข้อ 2 การบริการที่ควรมอบให้กับนักท่องเที่ยวควรมีอะไรบ้าง โปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ
1. บริการที่จอดรถ
 2. ห้องสุขา ห้องอาบน้ำ บริเวณท่าลงเรือ
 3. อุปกรณ์เซฟตี้
 4. มีคนอธิบายเส้นทางและปฏิบัติตัวขณะเล่น
 5. เตรียมรถฉุกเฉิน มีไซเลนประสานกับโรงพยาบาล
 6. ประสานเรื่องอาหาร
 7. ประสานเรื่องที่พัก

ตารางที่ 4-3 คำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 2 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

คนที่	คำตอบ
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. การต้อนรับที่สุภาพ 2. สถานที่พักคอย 3. กิจกรรมระหว่างพักคอย
2	ท่าเรือที่บ้านทุ่งรัก ของมูลนิธิชัยพัฒนาจะมีพื้นที่รองรับรถของนักท่องเที่ยวได้เยอะ มีห้องน้ำเรียบร้อย สามารถใช้รับนักท่องเที่ยวได้
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. การต้อนรับนักท่องเที่ยวจะต้องมีการบริการที่สุภาพ อ่อน โยนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ 2. จัดให้มีการประสานงานกับสถานพยาบาลใกล้เคียงเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งต่อผู้ป่วยเมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>3. จัดให้มีอุปกรณ์การช่วยชีวิตให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น เสื้อชูชีพ นกหวีด เป็นต้น</p> <p>4. จัดสถานที่จอดรถและห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะความสะอาดของห้องน้ำเป็นสิ่งที่สำคัญมาก</p>
4	<p>1. การบริการที่ประทับใจ มีอภยาชัยไมตรีที่ดีต่อนักท่องเที่ยว</p> <p>2. จัดเตรียมสถานที่จอดรถ ห้องสุขา และอุปกรณ์ช่วยชีวิตแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>3. จัดสถานที่ทิ้งขยะสำหรับให้นักท่องเที่ยวทิ้งขยะได้สะดวก</p> <p>4. จัดมีคฤเทศก์ไว้บริการนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีจุดประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยว</p> <p>6. มีตู้เก็บสัมภาระแก่นักท่องเที่ยว</p>
5	<p>1. การต้อนรับจะต้องมีการบริการที่สุภาพ หมายความว่าเวลาพูดคุยกับนักท่องเที่ยวจะต้องมีวาจาที่สุภาพ คำว่าสุภาพนี้จะต้องสุภาพในที่ทำงานเลยนะ สุภาพในจุดบริการเลยนะ ไม่ใช่เจอนักท่องเที่ยว "สวัสดิ์คะ เชิญคะ" แต่หันหลังกลับ "เฮ้ย มึงเอาน้ำมา เสิร์ฟแขก หน่อยซี" คำว่าสุภาพจะต้องสุภาพในจุดบริการเลย ไม่ใช่ว่า "เชิญคะ เชิญลงเรือคะ เฮ้ย ไอ้เหี้ย มึงเอาเรือมาจอดตรงนี่สิ" ก็จะต้องสุภาพทั้งนักท่องเที่ยวและสุภาพกับเพื่อนร่วมงานด้วย นอกจากการใช้ถ้อยคำที่สุภาพแล้วการแต่งกายก็ต้องสุภาพด้วย เช่น คนพายเรือใส่กางเกง ขาสั้นมั่ง ใส่กางเกงอะไรก็ไม่รู้ ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อถือ ไม่ใช่คนให้บริการพายเรือ</p> <p>2. การต้อนรับที่ดี เราจะมีจุดอะไรใหม่ไม่ถึงขั้นที่จะต้องวิ่งไปหิ้วกระเป๋าให้ แต่ว่าการทักทาย เชิญนั่ง มีน้ำมาบริการหรือไม่ มีน้ำแบบไหน การให้น้ำถ้าเราให้น้ำธรรมดา ก็โอเค แต่ถ้าให้น้ำที่เราผลิต เช่น น้ำตะไคร้นะคะ เป็นน้ำตะไคร้ที่กลุ่มแม่บ้านทำคะ กลุ่มแม่บ้านของเราผลิตน้ำตะไคร้ คือ เป็นการเล่าเรื่องราวให้นักท่องเที่ยวฟัง น้ำตะไคร้เป็นยาระบายคะ แทนที่จะพูดสั้นสั้นว่า "น้ำคะ" ก็จะทำให้ความรู้สึกของนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน และยังสร้างความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือ ให้เกิดกับนักท่องเที่ยวว่าพนักงานนี้รู้จริงและมีความใส่ใจต่อนักท่องเที่ยว มีจิตบริการ</p> <p>3. ถ้ามีลานจอดรถ ก็ต้องมีคนคอยดูแล คอยจัดสถานที่จอดรถให้กับนักท่องเที่ยว ไม่ใช่ให้นักท่องเที่ยวหาที่จอดกันเองตามยถากรรม ต้องจัดให้มีคนคอยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>4. สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ห้องน้ำ หรือสถานที่จอดรถ ก็ควรจะมีป้ายบอกว่า เป็นจุดจอดรถนะ จากประสบการณ์ที่เคยเจอ คือ เมื่อเรานำรถไปจอดแล้วมีพนักงานวิ่ง มาบอกว่า ตรงนี้จอดไม่ได้ ทำให้เราเสียความรู้สึกขึ้นมาทันที เพราะเราจอดเสร็จแล้ว ลงรถเรียบร้อยแล้ว</p>
	<p>5. ถ้ามว่าทั้งหมดนี้จำเป็นต้องทำให้ได้ทุกข้อไหม คำตอบคือ ไม่จำเป็นต้องทำให้ได้ ทุกข้อ เพียงแต่เราจะนำจุดใดขึ้นมา ให้ความสำคัญ เมื่อนักท่องเที่ยวได้เห็นครั้งแรก ก็เกิดความประทับใจแล้วไม่ใช่ว่าเห็นครั้งแรกก็ปรี๊ดแล้ว หมอคอารมณ์</p>
	<p>6. สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ห้องน้ำ ห้องน้ำจะต้องสะอาด ห้องน้ำสะอาดเป็นสิ่ง ที่จำเป็นและสำคัญมาก</p>
	<p>7. หากมีกิจกรรมเลี้ยงอาหารนักท่องเที่ยว เมนูที่จะเลี้ยงไม่ต้องจัดเมนูหรูหรา ให้แก่นักท่องเที่ยว เพราะเท่าที่สังเกตดู นักท่องเที่ยวจะไม่ค่อยสนใจเมนูหรูหรา ยกเว้นการจัดนักท่องเที่ยวไปทานในภัตตาคาร แต่นักท่องเที่ยวจะชอบเมนูแบบง่าย ๆ เช่น ไบเลียงผัด ปูนึ่ง นักท่องเที่ยวที่ไปคงไม่มีใครอยากกินปลาเผา เมนูปลาเผาควรไปกินที่ร้านอาหาร ที่เป็นเรื่องเป็นราว มีโต๊ะเก้าอี้นั่งเป็นเรื่องเป็นราว แต่ถ้าไปนั่งกินบน กระชังปลาแล้วกินปลาเผา ต้มยำกุ้ง ก็จะทำให้ต้นทุนสูง แทนที่จะคิดราคา หัวละ 200 บาท ก็อาจจะคิดเป็นหัวละ 400 ถึง 500 บาท ซึ่งนักท่องเที่ยวพอแล้วคิดหัวละ 400 ถึง 500 บาท จะรู้สึกว่าราคาสูงเกินไป นักท่องเที่ยวจะไม่คิดหรือกว่าราคา 400 บาท เพราะกุ้งตัวใหญ่ แต่วัตถุประสงค์การจัดท่องเที่ยวของเราต้องการชมธรรมชาติ ไม่ใช่ไปตีมูลค่ากับรสชาติอาหาร อย่าไปบวกค่าบริการที่ไม่จำเป็น ทำให้ดูแพง</p>
6	<p>1. การท่องเที่ยวจะเริ่มจากทำเรือชัยพัฒนาใหม่ ที่ทำเรือชัยพัฒนามีที่จอดรถ กว้างขวาง เหมาะสำหรับใช้เป็นี่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว เพราะท่าเรือก็อยู่ในนั้น อยู่แล้ว สะดวกกับนักท่องเที่ยวในการจอดรถแล้วลงเรือ แต่ควรจัดเจ้าหน้าที่สำหรับ เฝ้ารถของนักท่องเที่ยวด้วยนะ เขาจะได้ไม่พะวงระหว่างการท่องเที่ยว</p> <p>2. ห้องน้ำก็ต้องจัดให้มีไว้บริการนักท่องเที่ยว เรื่องห้องน้ำนี้สำคัญมาก ต้องจัดให้ เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว ที่สำคัญจะต้องสะอาดด้วย</p> <p>3. ต้องจัดให้มีสถานที่สำหรับนั่งพักรอเพื่อรอลงเรือ หรือกรณีที่ไม่มีลงเรือก็ใช้เป็นี่นั่ง พักผ่อน และจะต้องมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวทำระหว่างรอด้วย</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. การต้อนรับที่สุภาพต่อนักท่องเที่ยว 2. การบริการที่จอร์จแดนนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ 3. จัดให้มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวให้เพียงพอและมีความสะอาด 4. จัดให้มีอุปกรณ์เซฟตี้แก่นักท่องเที่ยว
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว และจะต้องมีคนคอยดูแลรถแก่นักท่องเที่ยว 2. จัดให้มีห้องน้ำที่สะอาดไว้บริการนักท่องเที่ยว 3. มีสถานที่ให้นักท่องเที่ยวได้นั่งรอ 4. มีเครื่องดื่มไว้บริการนักท่องเที่ยว
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุปกรณ์เซฟตี้ จะต้องจัดมาให้ครบ 2. ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว 3. ห้องน้ำสะอาด 4. การต้อนรับที่สุภาพ 5. มีสถานที่ให้นักท่องเที่ยวได้นั่งพักผ่อนระหว่างรอรถ
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. การขึ้นลงเรือแคนู ทำเทียบเรือของมูลนิธิมีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านการขึ้นลงเรือแคนู สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น สถานที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว มีพื้นที่ในการจอดรถมาก มีห้องน้ำห้องสุขาที่สามารถใช้รองรับนักท่องเที่ยวได้ ในการลงพายเรือแคนูเราก็มีเสื้อชูชีพให้นักท่องเที่ยวใส่ ในข้อนี้เรามีความพร้อมบริการนักท่องเที่ยว 2. เรื่องสถานพยาบาล เรามีสถานอนามัยบ้านทุ่งรักที่อยู่ใกล้ ๆ กรณีฉุกเฉินสามารถนำส่งสถานอนามัยได้ทันที แต่หากเป็นกรณีร้ายแรงก็สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลบุรีรัมย์ที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านทุ่งรัก
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ลงเรือ เช่น เดินชมวิถีชีวิตชาวชุมชน มีจุดสำหรับเลือกซื้อสินค้าพื้นบ้าน เป็นต้น 2. มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. จุดบริการจอดรถของนักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย 2. ห้องน้ำ/ห้องอาบน้ำที่สะอาด 3. ห้องสำหรับนั่งพักรอ ที่จะต้องมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ทำระหว่างรอ 4. มีตู้ Locker สำหรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
13	การอบรมการปฐมพยาบาลของพี่ก็ทำกะ ทำหมด ที่นี้ทำประจำปอยู่แล้วมีใบอนุญาตต่าง ๆ เพราะเวลาส่งสัญญาให้กับเอเย่นต์จะต้องส่งหมดใบตรวจรถ ตรวจเรือ ใบอนุญาตนายท้ายเรือและใบอนุญาตต่าง ๆ ใบผ่านการฝึกอบรมต่าง ๆ ส่งให้หมดแล้ว ก็มีเส้นทางชัดเจนแล้ว ลูกน้องทุกคนไม่เว้นแม้แต่คนเดียวเพราะเวลาเกิดเหตุทุกคนสามารถช่วยเหลือลูกค้าได้ทันทีเราจะ โชว์ให้เอเย่นต์ได้เห็นว่าเราเป็นอย่างนี้คุณ สามารถชี้ได้เลยว่าจะเลือกเอาคนไหนทำการทดสอบ
14	1. ห้องน้ำสำหรับน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว 2. ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว 3. อุปกรณ์เซฟตี้สำหรับนักท่องเที่ยว
15	1. พนักงานต้อนรับที่มีความสุภาพ 2. มีห้องน้ำสะอาดไว้บริการนักท่องเที่ยว 3. จัดสถานที่สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อน 4. มีเครื่องดื่มและอาหารว่างไว้บริการนักท่องเที่ยว
16	1. มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว 2. มีสถานที่ให้นักท่องเที่ยวได้นั่งพักผ่อน 3. มีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ
17	1. มีอุปกรณ์เซฟตี้สำหรับนักท่องเที่ยว 2. มีตู้เก็บอุปกรณ์ของนักท่องเที่ยว 3. มีห้องน้ำที่สะอาด
18	1. ควรจัดให้มีอุปกรณ์เซฟตี้ให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว 2. ควรมีการประสานกับสถานพยาบาลหรือ โรงพยาบาลใกล้เคียง กรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินกับนักท่องเที่ยว 3. จัดให้มีสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวบริเวณท่าลงเรือ 4. จัดให้มีห้องน้ำห้องสุขาให้เพียงพอและมีความสะอาดสำหรับบริการนักท่องเที่ยว
19	อุปกรณ์เซฟตี้และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
20	ตรงนั้นถ้าเราจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว จะต้องปรับปรุงถนนหนทาง ต้องมีความชัดเจนในเรื่องมาตรการความปลอดภัย การช่วยเหลือในการปฐมพยาบาล ที่บ้านทุ่งรัก

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	มีสถานีนอนมัย มีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ แต่เรายังไม่แน่ใจ ถ้าเดินเยียบงตรงนั้นจะสามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้แค่ไหน แต่ถ้าการทำโครงสร้างพื้นฐานชัดเจน เราจะต้องไปดูเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชน ว่าเขากำหนดเกณฑ์มาตรฐานอะไรไว้บ้าง มาตรฐานทางบริการสำหรับการท่องเที่ยวชุมชน ถ้าเราเอามาตรฐานอันนั้นมาจับในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
21	“การบริการที่ควรมอบให้แก่นักท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง” โครงสร้างพื้นฐานของบ้านทุ่งรัก ก็พอสมควร แต่เราไม่มีโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเฉพาะตัวคน สำหรับนักท่องเที่ยว เรามีที่จอดรถ แต่เราไม่มีที่พักของนักท่องเที่ยว ซึ่งเราก็มีอยู่แล้ว แต่เราต้องพัฒนาให้ใช้งานได้ แต่ว่าการท่องเที่ยวชุมชนก็เคยใช้ ตอนหลังการท่องเที่ยวชุมชนก็หันไปใช้บ้านพักชุมชน เคยไปจัดท่องเที่ยวหลายครั้ง โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ คือ จะต้องดูในเรื่องของความปลอดภัยเป็นหลัก
22	1. มีห้องน้ำที่สะอาด 2. มีอุปกรณ์เซฟตี้ให้แก่นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-4 ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 2 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดให้มีห้องน้ำที่สะอาดให้เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	17 คน	77.27
2. จัดให้มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวและมีความปลอดภัย	13 คน	59.09
3. จัดให้มีอุปกรณ์เซฟตี้และความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	12 คน	54.55
4. จัดให้มีการต้อนรับที่สุภาพอ่อนโยนไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว	7 คน	31.82

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
5. จัดให้มีสถานที่พักคอยสำหรับ นักท่องเที่ยว	7 คน	31.82
6. จัดให้มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว ทำระหว่างรอ	3 คน	13.64
7. จัดให้มีการประสาน สถานพยาบาลใกล้เคียง กรณีส่งต่อ ผู้ป่วยฉุกเฉิน	3 คน	13.64
8. จัดให้มีผู้เก็บสัมภาระของ นักท่องเที่ยว	3 คน	13.64
9. จัดให้มีเครื่องดื่มหรืออาหารว่าง ไว้บริการนักท่องเที่ยว	3 คน	13.64
10. จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะให้ เพียงพอและสะดวก	1 คน	4.55

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ
คุระบุรี จังหวัดพังงา พบว่าการบริการที่ควรมอบให้กับนักท่องเที่ยวควรจะประกอบไปด้วย

1. ห้องน้ำที่สะอาดให้เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว
2. ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวและมีความปลอดภัย
3. อุปกรณ์เซฟตี้และความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
4. การต้อนรับที่สุภาพอ่อนโยน ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว
5. สถานที่พักคอยสำหรับนักท่องเที่ยว
6. กิจกรรมให้นักท่องเที่ยวทำระหว่างรอ
7. การประสานสถานพยาบาลใกล้เคียง กรณีส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน
8. ผู้เก็บสัมภาระของนักท่องเที่ยว
9. เครื่องดื่มหรืออาหารว่างไว้บริการนักท่องเที่ยว
10. สถานที่ทิ้งขยะให้เพียงพอและสะดวก

คำถามข้อ 3 ลักษณะกิจกรรมควรทำในรูปแบบใด โปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ

1. พายเรือผ่านจุดชมวิวยุทธราชดิ
2. ป่าสมบรูณ์ สัตว์น้ำที่อยู่ในป่าทะเล
3. ชมผัก/พืชทะเล
4. ชมกระชังปลา
5. ชมวิถีชีวิตของชาวประมงตามฤดูกาล เช่น ลอบหมึก/ ลอบปู/ ลอบปลา/ รุนเคย
6. ดูพระอาทิตย์ตกน้ำ
7. เก็บหอยชักตีน
8. เล่นน้ำ

ตารางที่ 4-5 คำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 3 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

คนที่	คำตอบ
1	<p>1. การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวหรือกิจกรรมการท่องเที่ยว จะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาวะของน้ำขึ้นน้ำลง เช่น ปกติเคยกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวไว้ แต่วันนี้น้ำขึ้น ไม่สามารถไปดูกองทัพปูก้ามดาบได้ ก็จะต้องมีทางเลือกอื่นที่จะนำนักท่องเที่ยวไปเส้นทางอื่นหรือจุดอื่นแทน แต่คนในพื้นที่ซึ่งพื้นเพเดิมเป็นชาวประมงอยู่แล้ว สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าช่วงเวลาไหนน้ำจะขึ้นหรือลง ก็สามารถที่จะกำหนดและแจ้งให้แก่นักท่องเที่ยวที่ติดต่อเข้ามาทราบได้ว่า ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาสามารถท่องเที่ยวจุดใดบ้าง</p> <p>2. ลักษณะกิจกรรมที่จะมอบให้แก่นักท่องเที่ยวควรจะเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ นักท่องเที่ยวจะได้เกิดความประทับใจ</p>
2	<p>1. กิจกรรมที่ควรจะมีลักษณะที่เน้นในเรื่องของความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว กิจกรรมใดที่มีความเสี่ยงจะต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างสูง</p>
3	<p>1. กิจกรรมพายเรือแคนู ของบ้านทุ่งรักควรจัดให้มีความแตกต่างจากเรือแคนูที่อื่น ๆ เพราะที่อื่นก็มีกิจกรรมพายเรือแคนูเช่นกัน เช่น ที่จังหวัดภูเก็ต หรือที่จังหวัดกระบี่ ก็มีเรือแคนู</p> <p>2. กิจกรรมที่จัดควรให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย เช่น การให้อาหารปลา การหาหอยชักตีน ไม่ใช่ให้นั่งบนเรือเพียงอย่างเดียว</p>

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
4	<p>เส้นทางที่ 1 พายเรือแคนูชมธรรมชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พายเรือผ่านจุดชมวิว ป่าโกงกาง 2. พานักท่องเที่ยวดูกระชังปลา 3. ให้นักท่องเที่ยวได้มีการเล่นน้ำ 4. ให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมหาหอยชักตีน 5. ให้นักท่องเที่ยวดูกองทัพปูก้ามดาบ <p>เส้นทางที่ 2 นำเรือหัวโทงพานักท่องเที่ยวและเรือแคนูไปยังสถานที่ท่องเที่ยว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชมธรรมชาติที่แหลมไม้ตาย 2. ชมป้อมแดง 3. ให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมหาหอยชักตีน 4. พายเรือแคนูชมหนองมังกร 5. ให้นักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำ 6. พายเรือชมป่าโกงกาง 7. พายเรือไปดูกระชังปลา 8. ให้นักท่องเที่ยวดูกองทัพปูก้ามดาบ
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพายเรือแคนู ถ้าระยะสั้น ๆ ก็ไม่น่าสนใจ การพายเรือแคนู อย่างน้อยก็ต้อง 1 ชั่วโมง ต้องเอาเรือพิชิ่งดู สำรวจเส้นทาง คุณภาพพื้นที่ไม่ใช่ว่านักท่องเที่ยวพายไป พายมา เรือไม่สามารถพายออกมาได้ ก็จะต้องลองพายดูครับว่า ช่วงนี้ น้ำขึ้นกี่โมง น้ำลงกี่โมง จุดที่ใช้เวลากี่ชั่วโมง เช่นออกพายเรือแคนูตอน 7.00 น. ไปถึง 7.30 น. แต่พอจะกลับเป็นเวลาน้ำลง (17.55 นาฬิกา) นักท่องเที่ยวไม่สามารถพายกลับออกมาได้ น้ำแห้งเสียแล้ว ต้องพายสำรวจเส้นทาง ต้องเริ่มพาย สมมุติวันนี้ น้ำขึ้น 7.00 น. ภายเรือออก 7.00 น. เราก็ต้องถ่ายตั้งแต่ 7.00, 7.10, 7.20, 7.30 น. พอเวลา 8.00 น. ตรงนี้พายได้ แต่ตรงโน้นอาจจะพายไม่ได้ พายออกพาย 8.00 น. พายไปเรื่อย ๆ ถึงจุดสุดท้าย 9.00 น. บางทีอาจจะพายออกไม่ได้ เพราะ พายในคลองจะมีหลายเส้นทาง พายดูป่าโกงกาง สุดท้ายที่แพปลา แล้วกินข้าวที่แพปลา ทีนี้ถามต่อว่าถ้า น้ำขึ้นช่วงเย็นล่ะ เราจะต้องมีเส้นทางให้เขาอะ และจะต้องตอบคำถามเขาให้ได้ว่าจะพายเรือแคนู นักท่องเที่ยวจะมา กี่โมง ถ้านักท่องเที่ยวมา 9.00 น. คุณต้องตอบคำถามเขาให้ได้ว่าวันนี้ 9.00 น.

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>พายไม่ได้หรือว่าพายได้ แต่จะเป็นเส้นทางไหน เช่น ช่วงนี้เส้นทางนี้ พายได้ในช่วง 9.00 ถึง 11.00 น. ถ้า 12.00 น. จะพายได้ในเส้นทางไหน จะต้องมีเส้นทางให้เขาเลือกได้ ที่สำคัญที่สุด คือ ต้องพายนะ เช่นวันนี้เริ่มขึ้นเวลา 7.00 น. เราก็ต้องพายดูตอน 7.00 น. อีกลำหนึ่งต้องพาย 7.30 น. อีกลำหนึ่งพาย 8.00 น. ต้องแยก ๆ กันพาย มี 5-6 ลำ ก็ต้องแยกพายกันทุกลำ เพื่อจะดูว่าออก 7.00 น. เป็นอย่างไร 7.30 น. เป็นอย่างไร ออก 8.00 น. เป็นอย่างไร 9.00 น.เป็นอย่างไร เพราะสิ่งที่กลัวที่สุดก็คือเมื่อนักท่องเที่ยวออกไปแล้วไปติด เป็นการสร้างความไม่ประทับใจ ให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นจุดที่กลัวที่สุด</p>
	<p>2. นอกจากการพายเรือแล้วกิจกรรมระหว่างทางมีอะไรบ้าง ยังมีปูให้ดูหรือไม่ กิจกรรมระหว่างทางซึ่งในสมัยก่อนจะมีเรือปูปักไว้ ก็ให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรม กู้เรือปู โดยให้แต่ละคนดึงขึ้นมาดูใครที่โชคดียะได้เร็วที่มีปู</p>
	<p>3. จะต้องสำรวจดูว่าเส้นทางที่จะพายเรือนอกจากป่าโกงกางแล้วยังมีสัตว์ชนิดอื่น ๆ อยู่หรือไม่ เช่น นกหรือลิง เป็นต้น ถ้ามีก็จะได้กำหนดไว้ในกิจกรรมการท่องเที่ยว</p>
	<p>4. แต่ว่ากิจกรรมระหว่างเส้นทางก็มีความสำคัญมาก เช่น การพายเรือ ผมก็รู้สึกเบื่อแล้วเพราะนั่งเฉย ๆ</p>
6	<p>1. กิจกรรมพายเรือควรจะเน้นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม นักท่องเที่ยวจะได้ไม่เกิดความเบื่อ</p>
7	<p>1. ลักษณะกิจกรรมที่จัดให้แก่นักท่องเที่ยวแต่ละกิจกรรม ควรจัดรูปแบบให้มีการเชื่อมโยงและสอดรับกันระหว่างกิจกรรม และควรเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม</p>
8	<p>1. ผมคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรักถ้าหากทางมหาวิทยาลัยบูรพาเข้ามาให้การสนับสนุนอีกส่วนหนึ่ง ก็จะสามารถเคลื่อนได้แต่ปัญหาของเราคือการขาดความเชื่อมโยงมันต้องเกื้อกูลกันทั้งหมดตั้งแต่รีสอร์ท ที่พักเอกชนมันต้องเชื่อมโยงกันทั้งหมด เมื่อนักท่องเที่ยวมาแล้วมันต้องไปได้หลาย ๆ ที่ โดยมีเรือแคนูของเราเข้าไปประกอบด้วย ทางผู้ประกอบการคุยกับผม เจ้าหน้าที่ป่าชายเลนก็คุยกับผมว่าทุกอย่างต้องเกื้อกูลกัน ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมาบูรณาการร่วมกัน ให้ชุมชนเล็ก ๆ ได้ประโยชน์บ้าง หน่วยงานท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วม เช่น เทศบาลสร้างตลาดสองน้ำ</p>

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>เพราะพื้นที่คุระบุรีมีทั้งน้ำเค็มและน้ำจืด มีโฆษณาของให้นักท่องเที่ยวเลือกซื้อสินค้าต้องมีพื้นที่ให้เขาเดินเมื่อเขาขึ้นมาแล้วเขาไม่มีที่เดินเขาก็ขึ้นรถกลับหมด ท้องถิ่นต้องหาทางให้เขาเดินให้ได้ รายได้จะได้กระจายสู่ท้องถิ่น</p>
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำบ้านทุ่งรัก สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดังนี้ พายเรือชมธรรมชาติของป่าโกงกาง ชมปูก้ามดาบ ดูกระชังปลา เก็บหอยชักตีนและลงเล่นน้ำซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ควรให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมด้วย 2. นอกจากกิจกรรมพายเรือแล้ว ควรมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ชมวิถีชีวิตของชาวมอแกนบนฝั่งด้วย เช่น การทำลอบหมึก การทำกะปิ การทำยาหม่อง การทำขนมปิ้นลิบ เป็นต้น
10	<p>เส้นทางในการท่องเที่ยวบ้านทุ่งรักสามารถจัดได้เป็น 2 ส่วนคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในการพายเรือแคนูโดยการลงเรือที่ทำเรือจากนั้นพายเรือชมธรรมชาติของป่าโกงกาง ชมปูก้ามดาบ ดูกระชังปลา และลงเล่นน้ำ 2. อีกเส้นทางหนึ่งก็นำเรือหางยาว (เรือหัวโทง) นำนักท่องเที่ยวและลากเรือแคนูไปที่แหลมไม้ตายดูปูมดแดง จากนั้นก็ให้นักท่องเที่ยวพายเรือชมธรรมชาติ พายเรือไปดูทะเลแหวก เก็บหอยชักตีน ดูเต่าทะเล ดูหญ้าทะเล เล่นน้ำ แล้วก็พายเรือกลับ มาดูกระชังปลา 3. กิจกรรมที่กำหนดควรให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกักิจกรรมนั้น ๆ
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะกิจกรรมที่ควรทำ หรือมอบให้แก่นักท่องเที่ยวควรแบ่งกิจกรรมเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมในน้ำ เช่น พายเรือแคนูชมธรรมชาติป่าโกงกาง ดูกองทัพปูก้ามดาบ ดูกระชังปลาและลงเล่นน้ำ และกิจกรรมบนฝั่ง เช่น ชมวิถีชีวิตของชาวชุมชน การทำสินค้าพื้นเมือง และการเลือกซื้อสินค้าพื้นเมืองของชาวชุมชน เพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดกิจกรรมควรมีหลากหลายกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือก ว่านักท่องเที่ยวจะเลือกท่องเที่ยวแบบไหน แบบครึ่งวันหรือแบบเต็มวัน ถ้านักท่องเที่ยวเลือกท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน ก็จัดกิจกรรมการพายเรือในระยะใกล้ เช่น พายแคนูชมป่าโกงกาง ชมปูก้ามดาบ ดูกระชังปลา และลงเล่นน้ำ แต่หากนักท่องเที่ยวเลือกท่องเที่ยวแบบเต็มวัน ก็ใช้เรือหางยาว (เรือหัวโทง) ลากเรือแคนู ออกไปแหลมไม้ตาย

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
13	<p>ไปดูทะเลแหวก ดูปุมแดง ดูหญ้าทะเล ดูหนองมังกร และอาจจะเลยไปยังเกาะพระทองเลยที่เกาะพระทองมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวเยอะ นักท่องเที่ยวสามารถพายเรือแคนูหน้าเกาะได้ จากลัทธิเวศดุกระซังปลา และกองทัพปูก้ามดาบ</p> <p>1. ก็โอเคเลยให้ลูกค้ากินข้าวที่กระซังปลาเลย กระซังปลาเลี้ยงปลาอะไร ไม่เลี้ยงก็เอาหน้าม้ามาเลี้ยงได้ เวลาที่ทำริมก็เหมือนกัน เวลาที่ผ่านระหว่างทาง ปูต่าง ๆ พี่ก็เอาปูไปใส่ลอบไว้เหมือนกัน เอาข้างจริงมันก็ได้มีทุกวัน แต่เราบอกว่าลอบชาวบ้านกว่าที่ชาวบ้านจะสร้างลอบอันนี้มีวิธีการสร้างมาจากไหนมีวิธีสร้างยังไง อันนี้ลอบปลาหมึกอันนี้ลอบปู ก็อธิบายไป ถ้าอธิบายอย่างนั้นได้ก็ขายได้ ขายในสิ่งที่เราเป็น ขายในสิ่งที่เรามีนั้นแหละขายลอบว่าลอบวิธีการดักลอบชาวบ้าน ไปวางก็วันจึงจะเก็บมาได้ ลักษณะลอบปลาหมึก ลักษณะลอบปลา ลอบปู แต่ต้องสร้าง Story ของเราให้ได้ถ้ามี Story แล้วไปได้หมด คุระบุรียังเล่นได้เยอะเพราะว่าปีหน้าจะมีฝรั่งเศสมาลงที่เกาะเยอะมากซึ่งอยู่ติดกับของเราเลย ซึ่งเป็นลูกค้าหลักของเราเลย เป็นลูกค้าเซลล์ทัวร์ เฉพาะเซลล์ทัวร์ปีที่แล้วเป็นตลาดหลักของเรา ร้อยละ 60 ของที่นี้ปีนี้ก็เอาเรือดำใหม่ มารองรับลำหนึ่ง</p>
14	<ol style="list-style-type: none"> 1. พายเรือผ่านจุดชมวิว ป่าโกงกาง 2. พานักท่องเที่ยวดูกระซังปลา 3. ให้นักท่องเที่ยวได้มีการเล่นน้ำ 4. ให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมหาหอยชักตีน 5. ให้นักท่องเที่ยวดูกองทัพปูก้ามดาบ
15	<p>1. นอกจากกิจกรรมพายเรือแคนูแล้ว เราควรจะเสริมกิจกรรมการชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ฟุ้งรัก ดูกิจกรรมการทำสินค้าต่าง ๆ ของชาวชุมชน</p>
16	<p>1. ถามว่ากิจกรรมนะ ล่องเรือแล้วอย่างน้อยก็ต้องเล่นน้ำ พายเรือต้องมีให้เขา เพราะว่าให้เขาเดินขึ้นรถอย่างเดียบบางคนไม่ใช้สไลด์เขา ส่วนใหญ่มาทะเลแล้วไม่ได้ลงเล่นน้ำไม่เห็นน้ำสีฟ้า หาดทรายสีขาว ก็เหมือนมาไม่ถึง แต่ของเราจะเป็นสองอย่าง ที่ผมคิดนะ ส่วนใหญ่ถ้าออกไปของเราไปถึงเกาะพระทองใหม่ ความคิดผมนะ ถ้าจะเอาคราจะมี 2 ทริป ดีไม่ดีไม่รู้ เอาแนวตกลาและไปที่คนอื่นเขาไม่ไปกัน พวกลูกทุ่ง ๆ คือถ้าเลยออกไปเกาะปลิง โชนชายหาดสวย ๆ อันนั้นคือเล่นน้ำ และดำน้ำดูปะการัง</p>

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>น้ำเป็นสีฟ้าจริง สวยจริง เยียบมาก แดดใช้ได้ นั่นคือจุดไกลที่สุด ใช้เวลาประมาณ ชั่วโมงเดียว ไม่ต้องไปเกาะสุรินทร์หรือ ไปตรงนี้สวยเหมือนกัน เราก็ลากเรือแคนูไป แล้วไปปล่อยให้นักท่องเที่ยวพายเรือ โชนนั้นผมเคยพาเพื่อนไปเที่ยว ไปเล่นน้ำจุดนั้นก็โอเค และตรงนั้นก็มีการของหน่วยงานราชการ ศาลาสวย ๆ มีห้องน้ำ มีอาบน้ำ จากนั้นก็แค่แวะกระชังปลา จะหาซื้ออะไรมาให้แม่ครัวหรือทำอะไรกินนั้นก็แล้วแต่</p> <p>2. ส่วนอีกทริปหนึ่งก็พายเรือออกจากหลังเรือนรับรองไม่ต้องไปไกลหรอกมันจะเป็น อ่าวอยู่ น้ำไม่ค่อยสวยนักแต่พายเรือเที่ยวได้มีป่าโกงกาง แล้วก็พายไปชายหาดที่เค้า เรียกกันว่าหาดมังกร แต่ถ้าเข้าไปอีกที่หนึ่ง โชนหน้าที่โดนสึนามิ บริเวณหน้าเกาะ พระทอง ตรงนั้นทะเลจะสวย เกาะพระทองมีโชนใน และโชนนอก โชนในจะไม่ค่อย สวย แต่โชนนอกจากสวย ถ้าไปต้องมีเวลาอย่างน้อยหนึ่งวันถึงจะสนุก โชนเกาะพระทองจะเยียบเหมาะแก่การพักผ่อนจริง ๆ ธรรมชาติยังเป็นธรรมชาติ วิวสวยเหมือนเกาะ ตาชัย ไม่ต่างกันมาก ถ้ามาเที่ยวเป็นครอบครัวก็นั่งเรือหางยาว (เรือหัวโทง) ไม่ต้อง เรือสปีดหรือ นั้งเรือไปประมาณสักชั่วโมงหนึ่ง แต่ถ้ากะน้ำผุด ก็ต้องอ้อมป่าโกงกาง ใช้เวลามากขึ้นอีก แต่ก็เป็นการชมป่าโกงกาง แต่ถ้าทะเลถูก น้ำถูก ก็ใช้เวลาแป๊บเดียว พอไปถึงก็เที่ยว กินข้าวตรงนั้นก็ก็มีรีสอร์ท เราจะไปผูกกับทัวร์จัดอาหารให้นักท่องเที่ยวก็จะทำง่ายกว่า ดีกว่าไปเปิดแข่งกับเขา แต่ทำอย่างไรให้เขามากขึ้นลงเรือที่นี่ เรื่องอาหารก็ไม่ต้องเป็นมือที่หุหุรามาอย่างที่เคยไปกระบี่ พานักท่องเที่ยวไปตามเกาะต่าง ๆ เมื่อก่อนก็มีโต๊ะ มีเก้าอี้ไว้บริการนักท่องเที่ยวในการกินอาหาร แต่ปัจจุบันมีแต่จานและช้อนแฉกนักท่องเที่ยว แล้วตัดอาหารให้นักท่องเที่ยวกินกันบนชายหาดเลย กินเสร็จก็เก็บกลับ ง่ายและสะดวก สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับ นักท่องเที่ยวได้ ราคาไม่แพง ไม่ต้องไปผูกกับใครมากมาย แต่ถ้าไปผูกกับใครก็จะเป็น การเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับนักท่องเที่ยว ขึ้นอยู่กับการจัดการของเขา ถ้าสามารถทำได้ก็ลด ค่าใช้จ่าย ทำให้ค่าหัวของนักท่องเที่ยวถูกลง</p>
18	<ol style="list-style-type: none"> 1. พายเรือผ่านจุดชมวิว ป่าโกงกาง 2. พานักท่องเที่ยวดูกระชังปลา 3. ให้นักท่องเที่ยวได้มีการเล่นน้ำ 4. ให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมหาหอยชักตีน

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
20	<p>5. ให้นักท่องเที่ยวผูกกองทัพภูเก้าผา</p> <p>1. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นเรือแคนู ผมว่าถ้าเป็นรูปแบบเดิม โดยการลงเรือที่ทำเรือ มันจะไม่ค่อยเวิร์ค ควรจะเชื่อมโยงไปที่เกาะพระทองด้วย เพราะยังมีบางจุดที่เกาะพระทองน่าสนใจมาก เวลาไปก็ลากเรือแคนูไปด้วย แล้วก็กำหนดจุดกิจกรรมในเส้นทางการท่องเที่ยว ถ้ารูปแบบนี้ OK เพราะกิจกรรมแคนูในจังหวัดพังงามีเยอะ เพราะฉะนั้นแคนูที่บ้านทุ่งรักจะต้องสร้างรูปแบบให้มันแตกต่างจากที่อื่น ๆ ไม่อย่างนั้นมันก็จะเป็นเรื่องธรรมดา แล้วก็หายไป เพราะไม่แตกต่างจากคนอื่น</p> <p>2. กระชังปลาเคยไปดูที่กระบี่นะ เขาจะหาปลาปักเป้ามาเล่นแล้วมันจะโตขึ้น ๆ มันพองลม เสร็จแล้วก็จะปล่อยมันลงไป ก็จะเห็นกิจกรรมเสริมสำหรับนักท่องเที่ยว มีหลายกิจกรรมที่สามารถจัดได้</p>
21	<p>1. ขอนี้พูดถึง Activity กิจกรรมหลาย ๆ อย่างขึ้นอยู่กับธรรมชาติ น้ำขึ้นน้ำลง เป็นการเลือกกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่นการงมหอยชักตีน ก็ต้องเลือกช่วงเวลาไป หรือการไปดูวิถีชีวิตชุมชนในการออกไปตกหมึก ก็ต้องใช้เวลา ต้องออกไปนอนค้าง เป็นต้น ซึ่งบางแพ็คเกจ อาจจะต่างหากอย่างชัดเจน แต่บางกิจกรรมก็สามารถทำร่วมกันได้ เช่น เล่นน้ำ ดูพระอาทิตย์ตก การหาหอยชักตีน กิจกรรมพวกนี้สามารถที่จะทำร่วมกันได้ หรือทำพร้อมกันได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับช่วงเวลา ช่วงเวลาน้ำขึ้น-น้ำลง</p> <p>ที่ List กิจกรรมนี้ เป็น Tourism product (ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว) ที่มีลักษณะพิเศษในแง่ของการพัฒนา เราจะต้องออกมาให้ชัดเจนในเรื่องแพ็คเกจ ว่าวันหนึ่งจะทำอะไรได้บ้าง ซึ่งจะสามารถทำให้นักท่องเที่ยวอยู่ได้หลายวันมากยิ่งขึ้น ให้เขาได้เรียนรู้ในเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ทีนี้มันก็มีข้อจุดอ่อนเหมือนกัน ชุมชนที่นั่นไม่ใช่ชุมชนที่เห็นคุณค่าเท่าไร อย่าลืมนะว่าชุมชนบ้านทุ่งรักเราใช้เงินของสภาอากาศจีนและสภาอากาศไทย ไปทุ่มให้เขา แต่บางที่ชุมชนก็ไม่เห็นคุณค่าตรงนี้</p>

ตารางที่ 4-6 ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 3 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและ
ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ	9 คน	40.91
2. พายเรือชมวิว ป่าโกงกาง ดูกระชังปลา มีการเล่นน้ำ หาหอยชักตีน ดูกองทัพปูก้ามดาบ	8 คน	36.36
3. นำเรือหางยาวลากเรือแคนูไปท่องเที่ยวยังแหลมไม้ตาย ดู หนวดมังกร ไปยังเกาะพระทอง	4 คน	18.18
4. เป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ	4 คน	18.18
5. เป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากการพายเรือแคนูของที่อื่น ๆ	2 คน	9.09

ผลจากการสัมภาษณ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา
พบว่า ลักษณะกิจกรรมที่จัดให้แก่นักท่องเที่ยว ควรจะประกอบไปด้วย

1. เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ
2. เป็นกิจกรรมพายเรือชม วิว ป่าโกงกาง ดูกระชังปลา มีการเล่นน้ำ หาหอยชักตีน

ดูกองทัพ

3. ปูก้ามดาบ
4. นำเรือหางยาวลากเรือแคนูไปท่องเที่ยวยังแหลมไม้ตาย ดูหนวดมังกร ไปยัง

เกาะพระทอง

5. เป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ
6. เป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากการพายเรือแคนูของที่อื่น ๆ

คำถามข้อ 4 มีปัจจัยอะไรบ้างที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกิจกรรมเรือแคนูที่คุระบุรี

อาทิ

1. โฆษณา
2. ส่งเสริมการขาย ลด/ แลก/ แจก
3. บุคคลที่อยู่ในพื้นที่ต้องการบริษัทท่องเที่ยว
4. ขายตรง
5. ขายกลุ่ม

ตารางที่ 4-7 คำตอบและความคิดเห็นของคำถาม ข้อ 4 ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

คนที่	คำตอบ
2	<p>1. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำของบ้านทุ่งรัก เนื่องจากเป็นเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควรจะทำการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้มากที่สุด ตั้งแต่ช่องทางพื้นฐาน เช่น สื่อประชาสัมพันธ์ของจังหวัด หน่วยงานทางด้านการท่องเที่ยว และบริษัทนำเที่ยวต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น Facebook, Line หรือ เว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยว</p> <p>2. เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ควรทำการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับบริษัทเอกชนเพื่อแนะนำการท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรัก</p>
3	<p>1. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวท้องถิ่นของจังหวัดพังงา การประชาสัมพันธ์ผ่าน Face book ซึ่งจะช่วยกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>2. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านกลไกตลาดการท่องเที่ยว เช่น บริษัทนำเที่ยว หรือ โรงแรม เป็นต้น</p>
4	<p>1. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก</p> <p>2. ทำภาพถ่ายเพื่อดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ</p> <p>3. ทำการตลาดแบบขายตรงแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวธรรมชาติ</p>
5	<p>1. การโฆษณาให้ทำโฆษณาผ่านสื่อทุกชนิดที่ไม่ต้องจ่ายเงิน โดยเฉพาะ FB (Facebook) ดีมากเลย ตอนนี้อยู่ที่คุระบุรี ดังเพราะ Facebook ทั้งนั้นเลย</p> <p>2. การโฆษณาให้หาภาพที่เร้าใจ เช่นที่ธารมรกต ภาพที่เร้าใจของเขาก็คือภาพตอนที่ล่องเรือ ภาพที่เร้าใจก็คือน้ำที่เขียว เพราะฉะนั้นวิธีการถ่ายภาพจะต้องสื่อได้ เช่น มุมมองพาโนรามา มุมมองที่ถ่ายลงมุมมองของป่าโกงกาง จะเหมือนเขาวงกต แทนที่จะถ่ายภาพตรง ๆ ลงไป เราต้องมีมุมถ่ายที่ดี เช่น ถ่ายภาพเขาวงกตแล้วมีเรือแคนูเข้าไปพายอยู่ข้างใน</p> <p>3. ต้องหาภาพที่เร้าใจให้ได้ เช่น ภาพโกงกางยักษ์ หรือพอเวลาน้ำลงจะเห็นปูเป็นพัน ๆ ตัว กำลังวิ่งอยู่บนชายหาดอะไรอย่างนี้ จะทำให้เร้าใจได้</p>
6	<p>1. ต้องทำการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของจังหวัดพังงา ให้ทางจังหวัดพังงาช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรัก</p> <p>2. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Facebook จะช่วยกระจายข่าวสารได้รวดเร็ว</p>

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
7	1. ทำการตลาดผ่านเครือข่ายการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงา 2. ประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Line
8	1. ประสานกับบริษัทนำเที่ยวอื่น เพื่อจัดโปรแกรมท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน ส่งต่อนักท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน 2. ประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดียต่าง ๆ
9	1. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์กับกลุ่มนำเที่ยวต่าง ๆ ให้เห็นถึงความพร้อมของการท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรัก
10	1. ทำการประชาสัมพันธ์เจาะกลุ่มลูกค้าตามโรงแรมต่าง ๆ
11	1. ทำการส่งเสริมการขายโดยการเพิ่มกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว
12	1. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย
13	1. จะทำอะไรก็ตามแต่ พ็อยู่ตรงนี้มีมาหลายปี พ็มองว่าต้องทำในเรื่องการตลาด ตลาดคุณอยู่ที่ไหน ต่อให้คุณมีทรัพยากรอะไรก็ตามแต่ มากมายแค่ไหน เค้นแค่ไหน ถ้าคุณไม่มีตลาดหมคใจไปแล้วครั้งหนึ่ง ตลาดมาก่อน หาจุดแข็งให้ได้ ว่าถ้าจะทำแคคุณจะทำเอาไปทำอะไร ถ้ามว่าจะทำเรือแคนูที่บ้านทุ่งรักได้ไหม “ได้” สร้างจุดเด่นนี้ให้ได้ว่าถ้าป่าโกงกาง คุณจะขายพันธุ์ไม้ ขายนก จะขายอะไร ขายให้ชัดเจน ถ้าขายให้ชัดเจนมันจะไม่เป็นปัญหาเพราะมันเป็นของใหม่ในกระบรีและมันเชื่อมต่อได้ เพราะตอนนี้กระบรีเป็น New destination ในหลาย ๆ ตัว ก็อย่างที่เราเห็นว่า เราทำหนดม้งกรขึ้นมา เพื่อสร้าง Product ของกระบรีขึ้นใหม่ เพื่อมาแทรก ซึ่งมันก็มีราคาไม่สูงมาก แคนูราคาก็ไม่สูงมาก ซึ่งการทำตรงนี้บางครั้งก็หนักสำหรับหลาย ๆ คน ตอนหลังพีก็เปลี่ยนแนวเจาะลูกค้ายุโรป ก็สามารถทำได้เฉพาะช่วง High season พอช่วง Low season ก็เจาะกลุ่มลูกค้าตาม โรงแรมก็จะได้มาเป็นกรุป และจะได้สร้างรายได้เชื่อมต่อ All season เลย เมื่อก่อนพุดถึงเรื่องทัวร์ของสุรินทร์ ก็พุดถึงหน้า Tour ช่วงเดือนพฤศจิกายน พอถึงเมษายน จบแล้วน้อง ๆ ตกงาน ไม่มีงานทำ ตอนหลังเราก็มานำใหม่ เริ่มเอาทะเลแหวกเข้ามา เอาหนดม้งกรเข้ามา มาผูกกับวิหารเขียนไปเกาะไข่ ได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่อย่างน้อยก็ยังมีรายได้บ้าง เราต้องสร้างใหม่เรื่อย ๆ เอเข่นตึกเหมือนกัน ถ้าเรายังเสนอสุรินทร์ คนอื่นก็มาสุรินทร์ สุรินทร์เหมือนเราหมดเราก็จะบอกว่าปีนี้เรามี Haft day คุณไปแคนู 2 ชั่วโมง คุณพักที่รีสอร์ทในกระบรี

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>คุณไปตลาดกระบือที่คุณผ่านเส้นทางตรงนี้ คุณแวะที่นี้ 2 ชั่วโมง คุณก็จะได้ที่เที่ยวอีกแบบหนึ่ง แต่ต้องทำการตลาดก่อนละ มี Product product ของเรามันสวยอยู่แล้วละ มุมของพืชนะ ถ้าไม่ทำการตลาดก่อน มันก็เสียเวลาไปอีกหนึ่งหรือสองปี ทำให้เสียรายได้ไปมหาศาล ทำตลาดกลุ่มแบบแรง ๆ บัง ๆ เหมือนพลุแตก เหมือนที่พี่ทำมา</p> <p>2. การท่องเที่ยวด้วยเรือแคนูที่บ้านทุ่งรัก ถ้ามว่าเป็นไปได้มันก็จะทำที่ตรงนั้นปึบ พี่จะช่วยขายตัวเชื่อมต่อกันให้ได้ไม่มีปัญหาเพราะแพไม้ไผ่ของพี่ก็ไปลงหน้าเกาะระอยู่ แทนที่จะไปลงเกาะระ พี่ลงไปลงร่วมกับเธอก็ได้ไม่มีปัญหา เพื่อให้ลูกค้าลงจุดเดียว ลงแคนูไปล่องแล้วไปล่องแพไม้ไผ่ขายสองอย่างคู่กันก็ได้ แต่จะอย่างไร นั่งมาจากภูเก็ตแล้วลงแคนูอย่างเดียวไม่รอด นั่งจากกระบี่มาพายเรือแคนูอย่างเดียวก็ไม่รอดต้องขายเชื่อม ขายเชื่อมให้ได้ ทีนี้พอไปล่องแพตรงนั้น อาหารก็ต้องเปลี่ยนจากกระบอกลงไม้ไผ่มาเป็นปิ้งย่าง ถ้าเป็นปิ้งย่างก็ต้องเป็นซีฟู้ดแล้ว มันคนละแนวกันแต่ที่นี้ชิมกระบอกลงไม้ไผ่มันก็ขายตัวมันเองได้ เพราะว่าที่ไปเกาะล่าสุดลูกค้ำนั่งเรือจากบ้านน้ำกึมแล้วก็มาทำเกาะไข่เหมือนเรา มากินข้าวที่เกาะระเหมือนเรา แต่พอมานั่งอาหารกระบอกลงไม้ไผ่ ทำชิมเหมือนกับธรรมชาติ แต่เราก็ปรับนิดหนึ่ง เมื่อมาอยู่ทะเลก็มีปิ้งย่าง มีไก่ปิ้ง ให้เขาดูหน่อยเท่านั้นแหละลูกค้ามาหาเราทำเอง อีกฝ่ายชิมไปเลย ทางเอเย่นต์ก็ต้องปรับตัวมันจะขายความแตกต่างปิ้งย่างบาร์บิคิวนะหากลูกค้าไฮโซ เขาก็ได้อยู่แล้ว และดีกว่าของเราด้วยเพราะฉะนั้นเราต้องทำแนวคิด บ้าง ๆ ถิ่น ๆ อีกแบบหนึ่งทำให้เขาเห็นว่าเราก็มียูนิคหนึ่ง เราต้องขายความแตกต่าง ไม่งั้นราคาเราจะไม่ได้เหมือนเพื่อน ๆ เหมือนแคนูทำอะไรให้เขารู้ว่าถ้าแคนูต้องมาที่นั่นนะ สร้างจุดอย่างนั้นได้ กระบือก็จะดังเลย เพราะที่อื่นก็มีแคนูทุกที่เลย แต่ทำไมแคนูต้องมาที่เราเรามีจุดเด่นอะไรที่มาจากบ้านเรา หอยหวานถูก ๆ จะตาย ผัดหอยหวาน แกงเลียงหอยหวาน ต้มตะไคร้ ง่าย ๆ ขายง่าย ๆ เลยไม่ต้องเอาของแพงมาใช้ ธรรมชาติไม่ได้ใช้ของแพง แต่มันต้องมีชิมของมันข้าวต้องประมาณนี้ ๆ ความเป็นไม้ไผ่มันต้องมีกระบอกลงไม้ไผ่ซึ่งกระบอกลงไม้ไผ่เวลาลูกค้าไปเกาะไข่หรือเกาะระของพี่ก็จะใช้ชิมนี้เลยซึ่งเมื่อก่อนเราใช้ปิ้งย่างเหมือนข้าวหลาม ซึ่งมันจะดิบข้างสูกข้างก็จะมีความหอมของแต่ละวันไม่เท่ากัน ใช้ชิมนั้นเข้าไปเลยไม่สงวนลิขสิทธิ์</p> <p>3. ความเป็นไปได้ของการจัดการท่องเที่ยวด้วยเรือแคนู สามารถทำได้เพราะตรงนี้</p>

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ยังไม่มีใครทำ เราทำเป็นเจ้าแรกอะไรก็ได้หมด แล้วลักษณะการทำ อย่าลืมทำอะไรก็ต้องมีส่วนแบ่งอย่างตอนแรก พี่เองก็พลาด แต่เราคิดในฐานะที่เราเป็นเอเยนต์อยู่แล้ว เราถือว่าลูกค้าที่มาทัวร์และไม่รู้จะไปไหนช่วงหน้าฝนไม่มีอะไรทำพี่ก็เลยตั้งตอนแรก พี่คิดว่าเมื่อไว้แล้วนะตั้งไว้แต่พอไปคูของเพื่อนแล้วพลาด พี่ตั้งหัวละ 300 ไข่ม้อยกะเท่ากับ 600 ต่อแพ ค่าคนก็หมดไปแล้ว 300 มันไม่จบแค่ตรงนี้เพราะจะมีค่ารถรับส่งอีก แต่พอมันเข้ามาแล้วในภาพรวมมันอยู่ได้ เด็กมันก็อยู่ได้ ลงทุนไปแล้วก็ซึ้งมันเออะ ลงทุนคนละ 30,000 บาท 4 คน ก็ 120,000 ตั้งตรงนั้นไว้กินให้ชุมชน ถ้าคิดแบบบวก ๆ ก็ได้ ตรงนี้มันเริ่มต้นใหม่คิดใหม่ อย่าคิดเหมือนพื้นะมันต้องเพิ่มขึ้นมาในระดับหนึ่ง เพิ่มขึ้นเพื่อว่าถ้ามี 2 คน หรือ 4 คน ไอ้คนที่รอก็ได้ คนที่นี้ก็ได้เพราะมันมีค่าจัดการในการรอ อย่างพี่เรื่องน้ำ 10 กว่าวัน น้ำมันเยอะล่องแพไม่ได้ แต่คนขับรถเข้าไปแล้วคุณมีงานหรือไม่มีงานอย่างน้อย 300 คุณก็ได้ไปแล้ว กินก็กินมากกว่าเดิม เพราะต้องมานั่งกินรอคาแพก็ต้องเพิ่มมากกว่าเดิม คือค่าใช้จ่ายต้นทุนหลักลงแพก็ 500 อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นต้องคิดเผื่อเอาไว้ เอเยนต์ในฐานะที่ว่าสมมุติว่าตั้งล่องแคนูรอบป่าตรงนั้น หัวละ 400 ต้องให้เอเยนต์ กรณีที่เป็นคนขาย 350 หรือ 30 บาทให้ทันทีเลย ให้เพื่อว่ากรณีที่เป็นไกด์ที่มากับคณะเพราะเขาเป็นกระบอกเสียงให้กับเราอยู่แล้ว ไกด์ ร้อยละ 50 ไปเลยเหมือนที่พี่ทำ ตอนแรกไม่ได้เผื่อไว้ ตอนหลังไม่ได้แล้ว เราไม่ได้อยู่คนเดียว ตอนที่มันดั่งอะไรก็ได้หมด แต่หลังจากระยะหนึ่งเราก็ต้องอาศัยแขนขาเพราะลูกค้ามาครั้งเดียวจบ แต่เอเยนต์มาแล้วมาอีก มาแล้วมาอีก ไกด์มาหาเราครั้งแล้วครั้งเล่า ก็ต้องให้สิทธิพิเศษเขาเพื่อเป็นค่าน้ำให้เขาพามาหาเราจะมากจะน้อยก็ต้องให้เขา และให้โดยเร็ว ตอนนี้ก็ปรับมาว่ารถตู้ทุกคันที่เข้ามาจะมี M150 ให้ไปก่อน 1 ขวด ลงมาจะมีผ้าเย็นให้ ปีน้หน้าจะทำให้หมด เราสร้างฐานที่ชัดเจนแล้วต่อไปเราก็จะเป็นต้นแบบได้เลย ทำอย่างพี่ที่บอก ถ้าเราไม่ทำให้อเยนต์ เอเยนต์ก็จะไม่ลงมาหรอก ทำไมเอเยนต์ต้องมาหาเรา มาถึง คุระบุรี เขาหลักก็มีแคนู มีโน่นนั่นนี่ มีทุกอย่างเหมือนเรา ไม่ต้องมาไกลถึงที่นี่ไม่ต้องนั่งรถจากเขาหลักมาไกลถึง 1 ชั่วโมง ถ้าฟังลูกค้าคุระบุรีไม่สามารถทำให้แคนูเดินได้ ถ้าไม่อาศัยลูกค้าเขาหลัก ลูกค้าภูเก็ตมาที่เราเป็นไปไม่ได้หรอก แต่ที่นี้แคนูที่ไหนมันก็มีทำยังไงให้แคนูมันเดิน แต่ไม่ใฝ่มันเดินได้ เพราะว่าไม่ไปที่อื่นมันหากันยาก ไม่ใฝ่มันมีจุดเด่นของมันอยู่แล้ว พายทางเขาหลักเขาไปทาง</p>

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>ร่องน้ำแคบ ๆ แต่บ้านเราขายน้ำใส่น้ำสวย หิน โน่นนี่นั่น และจุดขายที่เราเสนอ ไม่เหมือนใคร และพีดีแรง ๆ จับกลุ่มโบรกเกอร์ จับกลุ่มนักข่าว จับของท้องถิ่น จับทุกคนและเอานายอำเภอท้องถิ่น พรีเบเดียพีดีใน 2 วันเลย นั่นคือเราวางแผนไว้ก่อนแล้วว่าเราจะเอาอย่างนี้ มันจะได้จับ ถ้าเอาทีละชั้น ๆ มันจะไม่จบแต่ที่นี้พอมันแรง เครือข่ายไยแมงมูมมันก็กระจายให้เราเอง เราไม่ต้องทำอะไร เราตั้งรับของเราให้ดี เหมือนกับที่ทำตรงหมวดม้งกรก็เหมือนกัน ลักษณะเดียวกัน วันเดียวเราเอาหมคนักข่าวพวกนี้ ยิ่งเราเป็นตัวอาสาอยู่แล้ว เขาช่วยเราอยู่แล้วบอกกลับกลุ่มนักข่าว ว่าที่จะทำอันนั้นอันนี้ให้กับชุมชนนะ น้องมาช่วยอย่างนั้นอย่างนี้ ประสานงานให้ได้เลย วันเดียวให้จบ แล้วก็โบรกเกอร์ที่เก่ง ๆ ไม่ใช่ที่ต้องมาใช้ตั้งคั้นนะ หาที่เราไม่ต้องใช้ตั้งค แต่เลี้ยงข่าวเขามาก็เลี้ยงข่าวเขาตลอด มากี่เลี้ยงโน่นนี่นั่น ก็โอเคไม่ได้หนักหนาแต่เขาช่วยทำตลาดให้เราได้ชัดเจน เดียวนี้เขาไปตาม Review หมด เชื้อ Review มาจากภูเก็ต ต้องมาลองแพเขาไปนุ้ย ต้องไปจับที่บ้านไร่ออรุณ อะไรประมาณนั้น ใครตามบันทึกก็ไปอีกแบบหนึ่งใครตามชีวิตก็ไปอีกแบบหนึ่ง ใครตามน้องจบที่เขาหลักก็ไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งก็จะมีคนตามความหลากหลาย แต่เราก็ได้หลายแนว ล่าสุดหนังสืออีกเล่มหนึ่ง ถ้าน้องไปดูดีมากเลย Window on Phuket เขาเขียนให้พี่อย่างเร็ดหรือลงการมาก ถ้างลงมาเดี่ยวพี่เออลงมาช่วยเขียน ถ้าทำเดี่ยวพี่เอามาช่วยเขียนลง Windoe on Phuket เขียนรีวิฟร้งเขียนรีวิฟแบบนำไป พอคิดว่าได้มาเพียงเล่มเดียว ส่งรีวิฟให้เขียนเรื่องธารมรดก เขียนเรื่องคุระบุรี กรีน รีสอร์ท เขียนทุกอย่างในคุระบุรี นี่กำลังจะเออลงไปเขียนที่เกาะสุรินทร์ ดีมากเลยหน้าตาของเขาหน้าละประมาณ 40,000 บาท แต่เด็กคนนี้เป็นเด็กคุระบุรี อยู่ข้างบ้านก็เลยไปเจอเขา ไปคุยกับเขาให้เขาช่วย น้องทำให้ภูเก็ตก้าวหน้า เยอะแยะแล้ว เอามาช่วยบอกนายฝรั่งเลย พี่รับรองห้องให้ รับรองที่พักให้ แต่ให้พี่มาจ่าย 40,000 พี่ไม่มีตั้งคจ่ายนะ มาเลยมาช่วยกัน น้องคนนี้เค้าเลยมาช่วยทำให้ลองแพธารมรดกไปดังมากในภูเก็ตเป็นลูกค้าภูเก็ตหมดเลย เขาตีรถมาจากภูเก็ต และอีกตัวคือ Phuket.net ต้องเอาพวกนี้เข้ามา ทำให้เรารู้ว่าใครขายคุระบุรีให้ อย่างน้อยกลุ่มที่ทำให้พี่เขารู้จักคุระบุรีพอสมควรแล้ว และเขามาเสริมต่อตรงนี้ไม่ใช่แค่ลองแพไม้ไผ่ คนที่ลองแพแล้วก็มาแคนูได้ มาตรงนี้ได้ แต่ที่นี้แคนู Haft day แค่ 2 ชั่วโมงไหม ถ้า 2 ชั่วโมงก็ยังมาขายเชื่อมต่อว่า คุณมาตรงนี้ คือเปิดเป็นกว้าง ๆ ไว้ว่าคุณไปทะเลแหวกได้ใน</p>

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	<p>กรณีนำลงคุณไปไหว้พระวิหารเขียนกรณี Full day ได้ หรือคุณจะไปนั่งตกสวนใหม่ ในกรณีใกล้ ๆ ได้ ต้องขายเชื่อมต่อแบบนั้น ไม่ใช่ทำให้ภูเก็ตมา มาแค่น้อยอย่างเดียวมันไม่จบ แต่อย่างที่พี่ชาย จะบอกมาก่อนที่มาก็เราให้เวะเขาไข่น้อยซึ่งเราไม่ได้ขายแต่เราช่วยหมดเลย ระหว่างทางจากเขาไข่น้อยมาที่เราเราให้ข้อมูลหมดเลยให้ข้อมูลแบบหมดเปลือก คุณมาเขาไข่น้อยเสร็จแล้วคุณมาที่เราเสร็จ คุณก็ผ่านตัวน้ำแร่ จากคลับล่องที่เราเสร็จ ก็เวะศรีพังงาต่อเนื่อง ทำทริปให้เขาจบเลยโดยที่เราไม่ได้มีส่วนได้ตรงนั้น เราก็ได้แค่ตรงนี้ แต่ได้ข้อมูลไง ได้ข้อมูลหมด กลุ่มพวกนี้ก็จะเชื่อเรา เพราะเราให้ข้อมูลที่ เป็นธรรมชาติกับเขาหมดเลย คุณจะเอาอะไรคุณบอก คุณมาน้ำไม่ใสนะ คุณขึ้นไปข้างบน ขึ้นไปเล่นน้ำข้างบนเลยแต่คราวหน้าคุณมาได้ หรือไม่ตรงนี้มีทะเลแหวก คุณมาแล้ว เล่นไม่ได้คุณก็ไปทะเลแหวกเลย คุณไปถ่ายรูปทะเลแหวก หรือทะเลแหวกก็น้ำขึ้น คุณก็ขึ้นไปโน่นเลยขึ้นไปดูทุ่งหญ้า เขาจำลองทุ่งหญ้าส่วนหนึ่งจากเกาะพระทองเลย มาที่ทุ่งนางคำ ค่าใช้จ่ายมันก็น้อยกว่าด้วยคุณไปไหว้พระที่วิหารเขียนซึ่งมันยังไม่เสร็จนะ คุณก็เป็นคนแรกที่คุณมาตอนที่ ร้อยละ 90 อะไรประมาณนี้ คุณได้ถ่ายรูปในมุมที่คุณต้องการคุณไปดูจุดชมเหยี่ยวนะข้างบนคุณก็ได้ไปอีกแบบหนึ่งเราหมุนกลับมาได้หมด เวลาเราสร้าง Product ตัวคนขายนะสำคัญ คนขายอย่างน้องหลิวเข้าใจ แต่ก็ต้องมีมือสองของน้องหลิว หรือมือสามของน้องหลิว เพราะสุดท้ายจะเอาไม่ทันพอเราไปโรมทแล้วเราจะเอาไม่ทัน พี่นี่เกือบตาย แต่คืนะที่มีมือช่วยคือรู้ว่างานมันเป็นแบบนี้ และตัวน้องก็ต้องรู้ไร แต่คนบ้าน ๆ ไม่รู้อะไรเลยนะ ลูกค้มาก็กลัวรานะถ้าถือได้จะไปถือให้ดูเลย สารพัดเลยตอนนั้นเหนื่อยมาก ๆ แต่ก็รู้ความตั้งใจ เพราะช่วงนั้นเขาไม่มีงานทำ เขาอยากได้งานจากเรา แต่ต้องทำตามกติกา ว่าของเราเป็นแบบนี้ขอพี่ไปดูนิดหนึ่ง พี่อาจจะดูนิดหนึ่งว่าอันนี้ทำได้มัย</p>
14	1. ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น โซเชียลมีเดีย หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดพังงา เป็นต้น
15	1. จัดทำแผ่นพับโฆษณา ประชาสัมพันธ์ตามโรงแรม สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ
16	<p>1. ให้นำหน่วยงานทางด้านการท่องเที่ยวทั้งส่วนราชการและบริษัทเอกชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวบ้านทุ่งรัก</p> <p>2. จัดทำภาพสถานที่ท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรักให้มีความสวยงาม เร้าใจ โดยช่างภาพที่มี</p>

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	คำตอบ
	ความมืออาชีพ เพื่อใช้เป็นภาพที่ระลึก ณ สถานที่ต่าง ๆ
17	1. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook 2. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของจังหวัดพังงา
21	1. แนวคิดอันหนึ่งในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จะมี 2 ทฤษฎี คือ 1) เน้นการตลาด และ 2) เน้นผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรักเป็น Product เน้นที่ตัวผลิตภัณฑ์ มีทรัพยากรที่คนอื่นเขาไม่มีเราต้องพัฒนา Product พวกนี้สมมุติว่าเราจะเน้นกิจกรรมตามข้อ 3 ฉะนั้นอันหนึ่งที่เราจะต้องพัฒนา คือ โครงสร้างพื้นฐาน หรือบริการต่าง ๆ ให้เข้าสู่มาตรฐาน จากนั้นเราก็ต้องสื่อความหมายในทางการตลาด ว่า ผลิตภัณฑ์เหล่านี้มันมีอยู่ที่บ้านทุ่งรัก เราไม่จำเป็นต้องทำในแง่ข้อได้เปรียบเลย สำหรับราคาค่าบริการของบ้านทุ่งรัก เราคิดตามตัวไปเลยว่า เราควรมีค่าบริการเท่านั้น เท่านั้น ส่วนบริษัทท่องเที่ยวจะไปบวกเพิ่ม เท่าไรก็เป็นเรื่องของเขา คือ เราจะบอกว่าเรารับผิดชอบแค่ไหน ถ้าเขามาเที่ยวบ้านทุ่งรักเราจะคิดว่าใช้จ่าย เท่านั้น ส่วนเขาจะมาหรือจะให้เราอำนวยความสะดวกแค่ไหนก็ว่ากันไปเพราะฉะนั้นตัว Product เราจะขายตัวมันเองอย่าทำแบบว่าเขาทำอะไรเราก็จะทำตามเขา เพราะเรามีข้อจำกัด
22	1. เดิมอำเภอกระบุรี จะเป็นจุดผ่านจากพังงา เขาหลัก ตะกั่วป่า แล้วก็มีระนอง แต่ถ้าเราจะพัฒนาตรงนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งก็ได้ แล้วถ้าเกี่ยวข้องกับก็ให้ดูแผนการเชื่อมโยงจากระนองไปเกาะสุมาตรา ถ้าเราสามารถพัฒนาให้ครบ Roop ได้ เราจะสามารถได้นักท่องเที่ยวกลุ่มอิน โคนิเซีย มาเลเซีย

ตารางที่ 4-8 ผลสรุปคำตอบและความคิดเห็นของคำถามข้อ 4 เป็นร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คต่าง ๆ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	16 คน	72.73
2. ประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ	7 คน	31.82

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ผลสรุป	จำนวน	ร้อยละ
3. จัดให้มีการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ บริษัทนำเที่ยวใกล้เคียงเพื่อให้มีการส่งต่อ นักท่องเที่ยวแก่กันและกัน	5 คน	22.73
4. ประชาสัมพันธ์ตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยว ตามโรงแรมต่าง ๆ	5 คน	22.73
5. ทำภาพถ่ายสถานที่ท่องเที่ยว ให้มีความเข้าใจและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว	3 คน	13.64

ผลจากการสัมภาษณ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา พบว่าปัจจัยที่จะกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกิจกรรมเรือแคนูที่กระบุรี ควรจะประกอบไปด้วย

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น Facebook, Line, web site ทางด้านการท่องเที่ยว
2. ประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สื่อประชาสัมพันธ์ของจังหวัดพังงา สื่อด้านการท่องเที่ยวของเอกชน
3. จัดให้มีการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวใกล้เคียงเพื่อให้มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวแก่กันและกัน
4. ประชาสัมพันธ์ตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยวตาม โรงแรมต่าง ๆ
5. จัดทำภาพถ่ายสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติข้อมูลที่ได้จากการทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

ตารางที่ 4-9 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางแผ่นพับโฆษณา เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา และ โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social network) เช่น Facebook, Line

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	348	85.10
ไม่เพียงพอ	61	14.90
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-9 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางแผ่นพับโฆษณา เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาและ โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social network) ต่าง เช่น Facebook, Line เห็นว่าเพียงพอ จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 85.10 และมีความเห็นว่ายังไม่เพียงพอ จำนวน 61 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.90

ตารางที่ 4-10 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจองคิวเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางโทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์และทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	359	87.80
ไม่เพียงพอ	50	12.20
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-10 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจองคิวเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางโทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์และทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา เห็นว่าเพียงพอ จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 87.80 และมีความเห็นว่ายังไม่เพียงพอ จำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 12.20

ตารางที่ 4-11 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ และเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	381	93.20
ไม่เหมาะสม	28	6.80
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-11 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ และเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ เห็นว่ามีความเหมาะสม จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 93.20 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.80

ตารางที่ 4-12 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	375	91.70
ไม่เหมาะสม	34	8.30
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-12 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ พายเรือชมธรรมชาติ ชมป่าโกงกางที่มีอายุ มากกว่า 100 ปี คุวิถึเลี้ยงปลาในกระชัง ให้อาหารปลา และปลุกป่าชายเลน เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 34 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.30

ตารางที่ 4-13 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	400	97.80
ไม่เหมาะสม	9	2.20
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-13 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ การจัดเตรียมเสื้อชูชีพและนกหวีดให้แก่นักท่องเที่ยวทุกคน การจัดเตรียมเจ้าหน้าที่อยู่ประจำตามเส้นทางพายเรือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ที่ประจำจุดจะเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทันที การจัดเตรียมเรือเร็วพร้อมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ ซึ่งเรือดังกล่าวจะสามารถเข้าถึงจุดที่นักท่องเที่ยวเกิดอุบัติเหตุได้ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.80 และมีความเห็นว่าไม่เหมาะสม จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.20

ตารางที่ 4-14 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งต่อ
ผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	396	96.80
ไม่เหมาะสม	13	3.20
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-14 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรักเห็น
ว่ามีความเหมาะสม จำนวน 396 คน คิดเป็นร้อยละ 96.80 และมีความเห็นว่าไม่เหมาะสม จำนวน
13 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.20

ตารางที่ 4-15 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อสินค้าในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	364	89.00
ไม่เหมาะสม	45	11.00
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-15 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อสินค้าในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ในเรื่องการจัดให้มีพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าที่ระลึก หรือสินค้าที่ผลิตจากชาวบ้านทุ่งรักไว้บริการนักท่องเที่ยว เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 89.00 และมีความเห็นที่ไม่เหมาะสม จำนวน 45 คนคิดเป็นร้อยละ 11.00

ตารางที่ 4-16 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	370	90.50
ไม่เหมาะสม	39	9.50
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-16 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ การจัดให้มีบัญชีธนาคารสำหรับนักท่องเที่ยวที่จองล่วงหน้า และการจัดให้มีการเจ้าหน้าที่รอรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนก่อนลงเรือ เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 370 คน คิดเป็นร้อยละ 90.50 และมีความเห็นที่ไม่เหมาะสม จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.50

ตารางที่ 4-17 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	337	82.40
ไม่เหมาะสม	72	17.60
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-17 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 82.40 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 72 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.60

ตารางที่ 4-18 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	343	83.90
ไม่เหมาะสม	66	16.10
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-18 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10

ตารางที่ 4-19 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	362	88.50
ไม่เหมาะสม	47	11.50
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-19 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 88.50 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50

ตารางที่ 4-20 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	393	96.10
ไม่เหมาะสม	16	3.90
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-20 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 และมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.90

ตารางที่ 4-21 จำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องน้ำ/ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	292	71.40
ไม่เหมาะสม	117	28.60
รวม	409	100.00

จากตารางที่ 4-21 นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 ราย เป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับห้องน้ำ/ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เห็นว่า มีความเหมาะสม จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 และมีความเห็นที่ไม่เหมาะสม จำนวน 117 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.60

ตารางที่ 4-22 สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก เรียงตามลำดับความเหมาะสม

ลำดับที่	ความคิดเห็น	เพียงพอ/		ไม่เพียงพอ/	
		เหมาะสม	ร้อยละ	ไม่เหมาะสม	ร้อยละ
1	ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำฯ	400	97.80	9	2.20
2	การส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวฯ	396	96.80	13	3.20
3	สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวฯ	393	96.10	16	3.90
4	การขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวฯ	381	93.20	28	6.80
5	กิจกรรมในการท่องเที่ยวฯ	376	91.70	34	8.30
6	ช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวฯ	370	90.50	39	9.50
7	การซื้อสินค้าในการท่องเที่ยวฯ	364	89.00	45	11.00
8	ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวฯ	362	88.50	47	11.50
9	การจูงคิวเรือในการท่องเที่ยวฯ	3659	87.80	50	12.20
10	การประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวฯ	348	85.10	61	14.90

ตารางที่ 4-22 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น	เพียงพอ/ เหมาะสม		ไม่เพียงพอ/ ไม่เหมาะสม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวฯ	343	83.90	66	16.10
12	ระยะทางในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวฯ	337	82.40	72	17.60
13	ห้องน้ำ/ ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวฯ	292	96.10	16	3.90

จากตารางที่ 4-22 พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 409 คน เห็นว่าความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ การจัดเตรียมเสื้อชูชีพและนกหวีดให้แก่นักท่องเที่ยวทุกคน การจัดเตรียมเจ้าหน้าที่อยู่ประจำตามเส้นทางพายเรือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยวเจ้าหน้าที่ที่ประจำจุดจะเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทันที, การจัดเตรียมเรือเร็ว พร้อมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ ซึ่งเรือดังกล่าวจะสามารถเข้าถึงจุดที่นักท่องเที่ยวเกิดอุบัติเหตุได้ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ มีความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.80 รองลงมาเป็นการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จำนวน 396 คน คิดเป็นร้อยละ 96.80 ลำดับถัดไปคือ สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 และสามลำดับสุดท้ายที่นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าเพียงพอหรือเหมาะสม คือ ระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 รองลงมาคือ ระยะทางในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 82.40 และลำดับสุดท้าย คือ ห้องน้ำ/ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40

จากผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยพบว่า มูลนิธิชัยพัฒนา บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เป็นเขตพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ ซึ่งเหมาะแก่การพายเรือแคนูเป็นอย่างยิ่ง โดยมีจุดเริ่มต้นท่าเรืออยู่ที่บริเวณหน้าโรงงานผลิตอาหารปลา บ้านทุ่งรักล่องไปสู่บริเวณทะเล มีต้นโกงกางที่มีอายุมากกว่า 100 ปี มีโกงกางหลายพันธุ์แตกต่างกันไป ช่วงแรก ๆ จะเป็นช่วงเตรียมความพร้อมกระแสน้ำจึงค่อนข้างนิ่ง ผ่านไปได้สักระยะหนึ่งสายน้ำจะเริ่มสลับมีคลื่นแรงบ้างนิ่งบ้าง ทำให้เส้นทางของการพายเรือมีความยากง่าย

ไม่เหมือนกัน ระหว่างทางของการพายเรือแคนูจะเป็นเส้นทางธรรมชาติ ระยะทาง 1.2 กิโลเมตร ใช้เวลาการพายเรือแคนูประมาณ 60 นาที เป็นเส้นทางที่ทอดผ่านป่าชายเลนที่มีพันธุ์พืชที่หายากและใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ แสม ลำพู ต้นเสม็ดแดง เสม็ดขาว ไหลเผือก และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทางที่จะพวยพุ่งออกมาจากพุ่มป่าโกงกาง ปลาตัวเล็กตัวน้อยที่แหวกว่าย รอบ ๆ เรือคลื่นดิน กลิ่นทราย กลิ่นหญ้าที่ลอยมาตามลม นกนานาชนิดก็ออกมาเรียงราย ส่งเสียงร้อง อยู่ตามพุ่มป่าโกงกาง ทำให้เพลิดเพลิน ตลอดเส้นทางของการพายเรือยังมีความสะดวกสบาย สามารถเลี้ยวจุดขึ้นลงได้ตามความเหมาะสม ในเรื่องของความปลอดภัยไม่ต้องเป็นห่วง เพราะก่อนการลงเรือจะมีเจ้าหน้าที่แนะนำขั้นตอนต่าง ๆ ของการพายเรือแคนู การลอยตัวตามกระแส น้ำ การนั่ง และการขึ้น-ลงเรืออย่างถูกวิธี พร้อมอุปกรณ์เซฟตี้ครบชุด ที่สำคัญเจ้าหน้าที่ฝายประจำเรือ ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพายเรือตามมาตรฐานสากล จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้วทำให้มั่นใจได้ถึงความปลอดภัยตลอดเส้นทาง นอกจากนี้ยังมี “หอยชักตีน” ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถร่วมลงจับแล้วนำกลับไปประกอบอาหารทานด้วยตัวเองได้ ส่วนที่ถือว่าเป็นไฮไลท์ จุดเด่นอีกอย่างที่สามารถสร้างความตื่นตาตื่นใจ คือ กองทับปูก้ามดาบ และปูมดแดงนับล้าน ๆ ตัว ออกมาโชว์ความสวยงาม (“ขออภัยถ้าอยากเห็นความสวยงามของกองทับปูก้ามดาบและปูมดแดงก็ต้องไปชมดูแบบเงียบ ๆ ห้ามส่งเสียงดัง มิฉะนั้นจะไม่ได้เห็นความสวยงามของกองทับปูก้ามดาบและปูมดแดง”)

ฤดูกาลช่วงเวลาที่เหมาะกับการจัดกิจกรรมพายเรือแคนู คือ

ฤดูร้อนตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน-เมษายน ระดับน้ำปานกลาง ไหลไม่แรง น้ำจะนิ่งและไม่มึลมมรสุม สามารถพายเรือแคนูเข้าป่าโกงกางตามสาขาได้ง่าย

รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) กับมูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และมีคุณเทศก์ที่นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา และการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ จากการทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) สามารถกำหนดรูปแบบและเส้นทางท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ หมู่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ได้ดังนี้

เส้นทางที่ 1 ทำเทียบเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา-กระซังเลี้ยงปลาของหมู่บ้านชัยพัฒนา

1. โปรแกรมการท่องเที่ยวครึ่งวัน
2. ระยะทางการพายเรือประมาณ 1.20 กิโลเมตร ไปกลับประมาณ 2.40 กิโลเมตร

3. ระยะเวลาในการพายเรือประมาณ 3 ชั่วโมง

4. มีอาหารว่างบริการ

5. กิจกรรมการท่องเที่ยว อาทิ เช่น

5.1 ชมธรรมชาติป่าชายเลน เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูน ต้นเหียงอก ปลาหมอ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมที่มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทาง

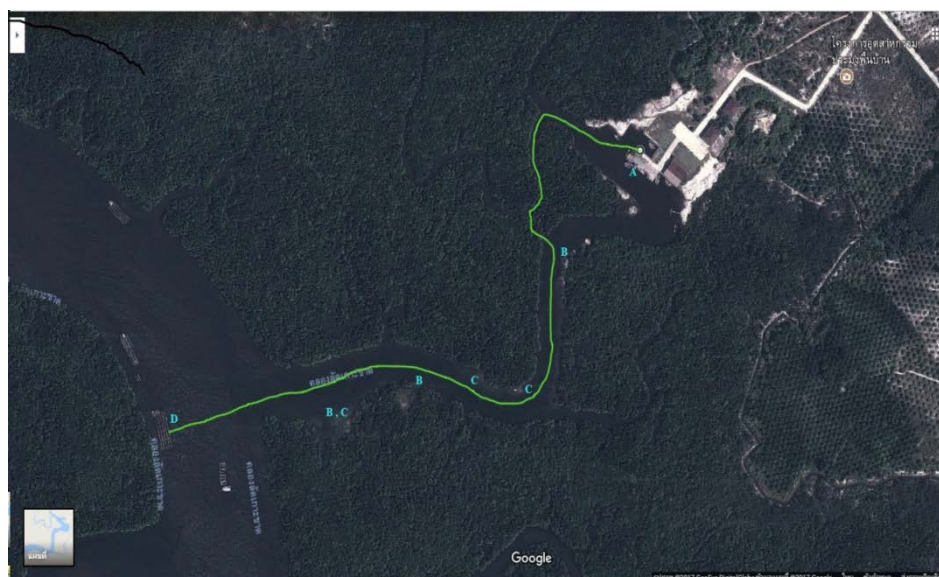
5.2 ชมปรากฏการณ์กองทัพปูก้ามดาบและกองทัพปูมดแดง นับหมื่น ๆ ตัว ที่วิ่งเล่นบนเนินดิน (ขึ้นอยู่กับสถานะน้ำขึ้น-น้ำลง)

5.3 คู่มือชีวิตการเลี้ยงปลาในกระชัง และให้อาหารปลา

5.4 ร่วมปลูกป่าชายเลน เพื่อขยายผืนป่า (สำหรับผู้ที่สนใจ)

5.5 นักท่องเที่ยวสามารถลงเล่นน้ำได้ตลอดเส้นทางที่พายเรือผ่าน

5.6 กลับถึงท่าเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา และเดินเลือกซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชน บ้านทุ่งรักชัยพัฒนา

ภาพที่ 4-1 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางที่ 1

จากภาพที่ 4-1

A = จุดเริ่มต้นท่าเรือ

B = จุดชมปรากฏการณ์กองทัพปูก้ามดาบและปูมดแดง

C = จุดเล่นน้ำ

D = จุดชมการเลี้ยงปลาในกระชังและให้อาหารปลา

ตลอดเส้นทางการพายเรือ จะได้สัมผัสกับธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสองฝั่งที่พายเรือผ่าน

ตารางที่ 4-23 โปรแกรมการท่องเที่ยวครึ่งวัน (3 ชั่วโมง) ของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

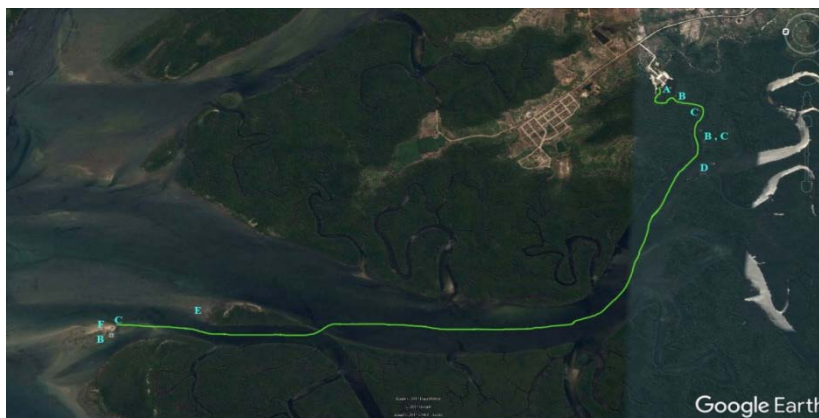
รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)	
		เด็ก	ผู้ใหญ่
1. ลงทะเบียน เพื่อลงเรือ ณ จุดหน้าโรงงานผลิตอาหารปลา	ครึ่งวัน (3 ชั่วโมง)	300	500
2. รับฟังการบรรยาย (การพายเรือ เส้นทางการพายเรือ และสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางการพายเรือ) พร้อมสวมใส่เสื้อชูชีพ ก่อนลงเรือ			
3. ลงเรือออกเดินทางจากท่าเรือท่องเที่ยวด้วยเรือแคนู			
4. พายเรือนั่งชมวิวและสัมผัสกับความงดงามของธรรมชาติ ระหว่างทางของการพายเรือแคนู เป็นเส้นทางธรรมชาติ ระยะทาง 1.2 กิโลเมตร ใช้เวลาพายเรือแคนูประมาณ 60 นาที เป็นเส้นทางที่ทอดผ่านป่าชายเลนที่มีพันธุ์พืชที่หายากและใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็กต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ ไหลเผือก และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทางที่จะพายเรือออกมาจากฟาร์มป่าโกงกาง นกนานาชนิด ก็ออกมาเรียงราย ส่งเสียงร้อง อยู่ตามฟาร์มป่าโกงกางทำให้เพลิดเพลินตลอดเส้นทางการ พายเรือยังมี ความสะดวกสบาย สามารถเลือกจุดขึ้นลงได้ตามความเหมาะสม			
5. คู่มือเลี้ยงปลาในกระชัง			
6. ให้อาหารปลา			

ตารางที่ 4-23 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)	
		เด็ก	ผู้ใหญ่
7. ร่วมสังเกตการณ์การปรากฏตัวของกองทัพ ปูก้ามดาบ			
8. ร่วมปลูกป่าชายเลน ต้น โกงกาง เพื่อขยายผืนป่า			
9. กลับถึงท่าเทียบเรือ พักผ่อนตามอัยาศัย เดินเลือก ซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา			

**เส้นทางที่ 2 ชมวิถีชีวิตชาวบ้านและการทำสินค้าพื้นเมือง ของหมู่บ้านชัยพัฒนา อำเภอ
คุระบุรี จังหวัดพังงา การท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือแคนู-กระซังปลา**

1. โปรแกรมการท่องเที่ยวเต็มวัน
2. ระยะทางการพายเรือประมาณ 4.50 กิโลเมตร ไปกลับประมาณ 9.00 กิโลเมตร
3. มีอาหารกลางวันและอาหารว่างบริการ
4. ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และการทำสินค้าพื้นเมือง ของหมู่บ้านชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี
จังหวัดพังงา ด้วยขบวนรถซาเล้งของชุมชนหมู่บ้านชัยพัฒนา อาทิ เช่น การทำกะปิ การทำลอบหมึก
การสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว การทำยาหม่องน้ำด้วยพืช การทำเรือมอแกน เยี่ยมชม โรงงานผลิต
อาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนา ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา
5. กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือแคนู อาทิ เช่น ชมธรรมชาติป่าชายเลน เช่น
โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูนต้นเหงือกปลาหมอ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมที่มีความอุดม
สมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทาง ชมกองทัพปูมดแดง นับหมื่น ๆ ตัว ที่วิ่งเล่นบนเนินดิน
(ขึ้นอยู่กับสถานะน้ำขึ้น-น้ำลง) คูวิถีชีวิตการเลี้ยงปลาในกระซัง และให้อาหารปลา ร่วมปลูกป่าชาย
เลน เพื่อขยายผืนป่า (สำหรับผู้ที่สนใจ) นักท่องเที่ยวสามารถลงเล่นน้ำได้ตลอดเส้นทางที่พายเรือ
ผ่านกิจกรรมหาหอยชักตีน (ขึ้นอยู่กับสถานะน้ำขึ้น-น้ำลง) ชมกองทัพปูก้ามดาบ นับหมื่น ๆ ตัว
ที่วิ่งเล่นบนเนินทราย (ขึ้นอยู่กับสถานะน้ำขึ้น-น้ำลง) กลับถึงท่าเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา และเดินเลือก
ซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ภาพที่ 4-2 แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวเส้นทางที่ 2

จากภาพที่ 4-2

A = จุดเริ่มต้นท่าเรือ

B = จุดชมปรากฏการณ์การกองทัพปูก้ามดาบและปูมดแดง

C = จุดลงเล่นน้ำ

D = จุดชมการเลี้ยงปลาในกระชังและให้อาหารปลา

E = จุดหาหอยชักตีน

F = จุดนั่งรับประทานกลางวันและพักผ่อน

G = จุดชมเตาเผาถ่านโบราณ

ตลอดเส้นทางการพายเรือ จะได้สัมผัสกับธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสองฝั่งที่พายเรือผ่าน

ตารางที่ 4-24 โปรแกรมการท่องเที่ยวเต็มวันของมูลนิธิพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลาของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
1. รับฟังการบรรยาย โครงการหมู่บ้าน ชัยพัฒนา ณ สำนักงานมูลนิธิพัฒนา อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงาร่วม รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม	09.00-17.00 น.	500	800	ค่าใช้จ่ายรวม ค่าอาหารว่าง และอาหาร กลางวัน

ตารางที่ 4-24 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
<p>2. ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และการทำ สินค้าพื้นเมือง ของหมู่บ้านชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ด้วยขบวน รถซาเล้งของชุมชนหมู่บ้านชัยพัฒนา อาทิ เช่น</p> <p>2.1 การทำกะปิ</p> <p>2.2 การทำลอบหมึก</p> <p>2.3 การสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว</p> <p>2.4 การทำยาหม่องน้ำด้วยพืช</p> <p>2.5 การทำเรือมอแกน</p> <p>2.6 เชื่อมชมโรงงานผลิตอาหารปลา ของมูลนิธิชัยพัฒนา ในชุมชนบ้านทุ่ง รักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา</p>				
3. ลงทะเบียน เพื่อลงเรือ ณ จุดหน้า โรงงานผลิตอาหารปลา				
4. รับฟังการบรรยาย (การพายเรือ เส้นทางการพายเรือและสถานที่ ท่องเที่ยวตามเส้นทางการพายเรือ) พร้อมสวมใส่เสื้อชูชีพ ก่อนลงเรือ				
5. ลงเรือออกเดินทางจากท่าเรือ ท่องเที่ยวด้วยเรือแคนู				
6. พายเรือนั่งชมวิวชมและสัมผัสกับ ความงดงามของธรรมชาติ และชมป่า โกงกางที่มีสภาพสมบูรณ์ ต้นโกงกาง ที่มีอายุมากกว่า 100 ปี รวมถึงพันธุ์ไม้ หลากหลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่				

ตารางที่ 4-24 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
<p>โถงทางใบเล็กต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรชายฝั่งทะเล และใช้เป็นแนวป้องกันคลื่นตามธรรมชาติได้ศึกษาระบบนิเวศในป่าชายเลน และแหล่งที่อยู่อาศัยของนกและสัตว์ต่าง ๆ ในป่าชายเลน</p> <p>7. ร่วมสังเกตการณ์การปรากฏตัวของกองทัพปูก้ามดาบ</p> <p>8. คูวิถีเลี้ยงปลาในกระชังและร่วมให้อาหารปลา</p> <p>9. ร่วมปลูกป่าชายเลน (ต้น โกงกาง) เพื่อขยายผืนป่า</p> <p>10. พักรับประทานอาหารกลางวัน ที่แหลมไม้ตาย</p> <p>11. หาหอยชักตีน</p> <p>12. เล่นน้ำ/ พักผ่อนตามอรัญชัย</p> <p>13. จุดชมเตาเผาถ่าน โบราณ</p> <p>14. กลับถึงท่าเทียบเรือ พักผ่อนตามอรัญชัย เดินเลือกซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา</p>				

เส้นทางที่ 3 หมู่บ้านชัยพัฒนา-เกาะพระทอง

1. โปรแกรมการท่องเที่ยว 2 วัน
2. ระยะทางการพายเรือประมาณ 4.50 กิโลเมตร ไปกลับประมาณ 9.00 กิโลเมตร

3. มีอาหารบริการ 4 มื้อ และอาหารว่าง

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว

วันแรก พายเรือแคนูชมธรรมชาติบ้านทุ่งรัก

1. ชมธรรมชาติป่าชายเลน เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูน ต้นเหียงอกปลาหมอ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมที่มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศตลอดเส้นทาง

2. ชมกองทัพปูมดแดง นั้บพัน ๆ ตัว ที่วิ่งเล่นบนเนินดิน (ขึ้นอยู่กับสภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง)

3. คุวิถึชีวิตการเลี้ยงปลาในกระชัง และให้อาหารปลา

4. ร่วมปลูกป่าชายเลน เพื่อขยายผืนป่า (สำหรับผู้สนใจ)

5. นักท่องเที่ยวสามารถลงเล่นน้ำได้ตลอดเส้นทางที่พายเรือผ่าน

6. กิจกรรมหาหอยชักตีน (ขึ้นอยู่กับสภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง)

7. ชมกองทัพปูก้ามดาบ นั้บพัน ๆ ตัว ที่วิ่งเล่นบนเนินทราย (ขึ้นอยู่กับสภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง)

8. กลับถึงท่าเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา และเดินเลือกซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้าน

ทุ่งรักชัยพัฒนา

วันที่สอง ชมธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชนบนเกาะพระทอง

1. เดินทางจากท่าเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา ไปยังเกาะพระทอง ด้วยเรือหัวโทง (เรือหาปลาของชาวชุมชนบ้านทุ่งรัก)

2. ชมวิถีชีวิตของชุมชนชาวมอแกนบนเกาะพระทอง

3. ชมธรรมชาติบนเกาะพระทอง

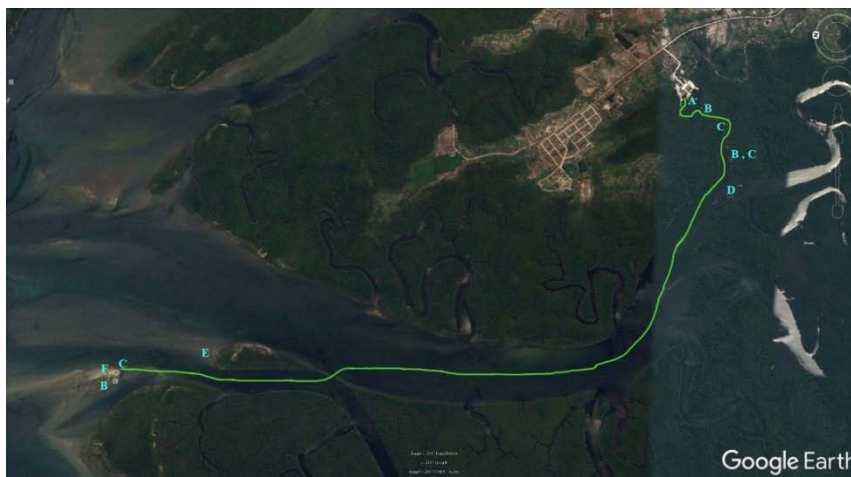
4. ชมทุ่งหญ้าสะวันนาเมืองไทยบนเกาะพระทอง

5. รับประทานอาหารกลางวันบนเกาะพระทอง

6. ดำน้ำดูหูกุ้งทะเล และปะการังที่สวยงามของเกาะพระทอง

7. เล่นน้ำ/ พักผ่อนตามอัธยาศัย

8. เดินทางกลับกลับถึงท่าเรือหมู่บ้านชัยพัฒนา

ภาพที่ 4-3 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางที่ 3

จากภาพที่ 4-3

A = จุดเริ่มต้นท่าเรือ

B = จุดชมปรากฏการณ์กองทัพภูเขาคาบและป้อมคแดง

C = จุดลงเล่นน้ำ

D = จุดชมการเลี้ยงปลาในกระชังและให้อาหารปลา

E = จุดหาหอยชักตีน

F = จุดนั่งรับประทานกลางวันและพักผ่อน

G = จุดชมเกาะพระทอง

ตลอดเส้นทางพายเรือ จะได้สัมผัสกับธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสองฝั่งที่พายเรือผ่าน

ตารางที่ 4-25 โปรแกรมการท่องเที่ยวสองวันของมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
1. รับฟังการบรรยาย โครงการ หมู่บ้านชัยพัฒนา ณ สำนักงาน มูลนิธิชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี	วันที่แรก 09.00-20.00 น.	1,000	1,700	ค่าใช้จ่ายรวม 1. อาหาร 4 มื้อ

ตารางที่ 4-25 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
จังหวัดพังงาพร้อมรับประทาน อาหารว่างและเครื่องดื่ม				2. อาหารว่าง 3. ค่ารถ
2. ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และการทำ สินค้าพื้นเมือง ของหมู่บ้าน ชัยพัฒนา อำเภอคูระบุรี จังหวัด พังงา ด้วยขบวนรถซาเล้งของ ชุมชนหมู่บ้านชัยพัฒนา อาทิ เช่น				รับส่งจาก ท่าเรือถึง หมู่บ้าน ชัยพัฒนา
2.1 การทำกะปิ				
2.2 การทำลอบหมึก				
2.3 การสานตะกร้าด้วย ทางมะพร้าว				
2.4 การทำยาหม่องน้ำด้วยพืช				
2.5 การทำเรือมอแกน				
2.6 เยี่ยมชมโรงงานผลิต อาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนา ใน ชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอ คูระบุรี จังหวัดพังงา				
3. ลงทะเบียน เพื่อลงเรือ ณ จุด หน้าโรงงานผลิตอาหารปลา				
4. รับฟังการบรรยาย (การพายเรือ เส้นทางการพายเรือและสถานที่ ท่องเที่ยวตามเส้นทางการพายเรือ) พร้อมสวมใส่เสื้อชูชีพ ก่อนลงเรือ				
5. ลงเรือออกเดินทางจากท่าเรือ ท่องเที่ยวด้วยเรือแคนู				

ตารางที่ 4-25 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
<p>6. พายเรือนั่งชีวิตมและสัมผัสกับ ความงดงามของธรรมชาติ และ ชมป่าโกงกางที่มีสภาพสมบูรณ์ ต้นโกงกางที่มีอายุมากกว่า 100 ปี รวมถึงพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกาง ใบเล็กต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทาง ทรัพยากรชายฝั่งทะเล และใช้เป็น แนวป้องกันคลื่นตามธรรมชาติได้ ศึกษาระบบนิเวศในป่าชายเลน และแหล่งที่อยู่อาศัยของนก และสัตว์ต่าง ๆ ในป่าชายเลน</p>				
7. ร่วมสังเกตการณ์การปรากฏตัว ของกองทัพปูก้ามดาบและกองทัพ ปูมดแดง				
8. คูวิถีเลี้ยงปลาในกระชังและร่วม ให้อาหารปลา				
9. ร่วมปลูกป่าชายเลน ("ต้นโกงกาง") เพื่อขยายผืนป่า				
10. หาดูยชักตื้น				
11. เล่นน้ำ				
12. กลับถึงท่าเทียบเรือ พักผ่อน ตามอัยาศัย เดินเลือกซื้อของฝาก และผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านทุ่งรัก ชัยพัฒนา อำเภอกุระบุรี จังหวัด				

ตารางที่ 4-25 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรมเรือแคนู	ระยะเวลา ของกิจกรรม	ค่าใช้จ่าย/ คน (บาท)		รายการต่าง
		เด็ก	ผู้ใหญ่	
<p>ฟังา โดยมีขบวนรถซาเล้ง รอบบริการส่งยังจุดทานอาหารเย็น รับประทานอาหารเย็น (“ภายใน โครงการหมู่บ้านชัยพัฒนา”) พักผ่อนตามอัชยาศัย กลับที่พัก บ้านพักโฮมสเตย์ของชุมชนหรือ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกที่พัก แบบกางเต็นท์นอน โดยทางชุมชน มีเต็นท์ไว้บริการนักท่องเที่ยว พักได้ 2-5 คน</p> <p>12.1 ทานอาหารเช้า 12.2 ลงทะเบียน เพื่อลงเรือหัวโทง ณ จุดหน้าโรงงานผลิตอาหารปลา มุ่งตรงไปยังเกาะพระทอง 12.3 ขึ้นชมทัศนียภาพและวิถีชีวิต ของชุมชนบนเกาะพระทอง 12.4 ลงเล่นน้ำดำน้ำดูหญาทะเล บริเวณชายหาดเกาะพระทอง ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทาง ทรัพยากร ซึ่งมีสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ อาศัยหากินอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเต่า ทะเล ปลาทะเล</p> <p>12.5 เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ</p>				

รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัด พังงา

การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงาผ่านกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) กับมูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และมีบุคคลที่นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดกระบุรี จังหวัดพังงา จำนวน 22 ท่าน จากการศึกษาวิเคราะห์ สามารถสรุปออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ

1. การบริหารจัดการ ประกอบด้วย

1.1 การวางแผนของชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เน้นการวางแผนในการดำเนินการบริการนักท่องเที่ยว ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร และการวางแผนการดำเนินงานของชุมชนไปในทิศทางใด เพื่อให้เกิดความสามารถในการดำเนินการได้อย่างสะดวก ไม่สับสน สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถดำเนินการตามแผน เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว และสิ่งสำคัญควรให้ทุก ๆ คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการ จะเป็นการสร้างความมีส่วนร่วมให้กับชุมชน

1.2 การจัดองค์กรของชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา โดยเน้นเรื่องความสามารถการทำงานของบุคลากร ในชุมชนที่สามารถจัดทำงานได้หลายหน้าที่ มีความคล่องตัวสูง รวมถึงการแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว มีการแบ่งหน้าที่การทำงาน กันอย่างชัดเจน รวมถึงบุคลากรหนึ่งคนต้องสามารถทำได้หลายหน้าที่ และจะต้องมีผู้นำในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่ชัดเจน โดยคัดเลือกจากคนในชุมชนที่มีภาวะความเป็นผู้นำ คนในชุมชนให้การยอมรับและยินดีให้ความร่วมมือด้วย

1.3 การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ในอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา หรือสถานที่ใกล้เคียงทั้งที่เป็นการประสานงานที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน การขอรับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงเพื่อให้เกิดเครือข่ายทางด้านการท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

1.4 การควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรมีการควบคุมด้านคุณภาพของการให้บริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยสามารถดูได้จากผล

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มารับบริการ นอกจากด้านคุณภาพแล้ว ยังควรพิจารณาระยะเวลาในการให้บริการ ว่าทันต่อการให้บริการหรือไม่

2. การบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

การบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ได้แก่ การจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว สถานที่พักอาศัย เส้นทางคมนาคม การขนส่ง สถานที่จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน สถานพยาบาลหรือโรงพยาบาล และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

การบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ นอกจากชุมชน ผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ยังประกอบด้วยนักวิชาการที่สนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ ข้อมูล การวิจัยที่เกิดขึ้นและหน่วยงานทางภาครัฐเป็นที่ปรึกษา และกำหนดนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาด เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ และสามารถได้รับข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวและข้อมูลทางการตลาด เพื่อนำมาวางแผนและปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

3. การบริหารจัดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐ

การบริหารจัดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพังงา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา สถานบริการด้านสุขภาพ โรงพยาบาลและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นางขาว) การบริหารจัดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จะมุ่งเน้นการประสานงาน การร่วมมือในแต่ละหน่วยในทุกระดับ โดยเน้นการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยอาศัยแนวทางการบริหารงานแบบบูรณาการ บริหารจัดการแบบเชิงรุกเพื่อบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ

3.1 หน่วยงานภาครัฐควรบรรจุกิจกรรม การท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรีจังหวัดพังงา ไว้ในแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาดการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำของบ้านทุ่งรัก

อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ในด้านสถานที่ท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวและความปลอดภัย
เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่น

3.2 หน่วยงานภาครัฐจะต้องส่งเสริมให้ความรู้ทางการท่องเที่ยวแก่ชุมชน เพื่อให้
ชุมชนสามารถเป็นมัลติเทสต์ ที่มีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
มุ่งเน้นการควบคุมภาพการบริการระยะเวลาในการให้บริการ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสม (Mixed method) ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative research) ดังนี้

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ประกอบด้วย มูลนิธิชัยพัฒนา หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพังงา ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวในบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และภาคเอกชนที่นำเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างเป็นคำถามปลายเปิด (Opened-ended)) ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเรือแคนู ที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จำนวน 4 ข้อ สร้างขึ้นจากการสืบค้นรวบรวมเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผ่านกระบวนการหาค่าความเที่ยงตรงและผ่านคณะกรรมการจริยธรรมแล้ว เพื่อนำไปสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เพื่อนำไปกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกและบันทึกเสียง แล้วนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) สรุปประเด็นสำคัญ

หลังจากนั้นทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ด้วยการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา แล้วทำการเก็บข้อมูลทางด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ และความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ภายหลังการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ

เพื่อประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จังหวัดพังงา โดยผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 409 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีทางสถิติและคำนวณค่าต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยหาค่าสถิติด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย พบว่า

1. การประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ผ่านช่องทางแผ่นพับโฆษณา, เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา และโซเชียลเน็ตเวิร์ก (Social network) ต่าง ๆ เช่น Facebook, Line อยู่ในระดับร้อยละ 85.10
2. การจองคิวเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผ่านช่องทางโทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์และทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิช่วยพัฒนาอยู่ในระดับร้อยละ 87.80
3. การขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ได้แก่ระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ และเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ อยู่ในระดับร้อยละ 93.20
4. กิจกรรมในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ได้แก่ พายเรือชมธรรมชาติ ชมป่าโกงกางที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ควบคู่ไปกับให้อาหารปลาและปลุกป่าชายเลน อยู่ในระดับร้อยละ 91.70
5. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรีจังหวัดพังงา ได้แก่ การจัดเตรียมเสื้อชูชีพและนกหวีดให้แก่นักท่องเที่ยวทุกคน การจัดเตรียมเจ้าหน้าที่อยู่ประจำตามเส้นทางพายเรือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ประจำจุดจะเข้าช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวทันที การจัดเตรียมเรือเร็วพร้อมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ซึ่งเรือดังกล่าวจะสามารถเข้าถึงจุดที่นักท่องเที่ยวเกิดอุบัติเหตุได้ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ อยู่ในระดับร้อยละ 97.80
6. การส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 96.80
7. การซื้อสินค้าในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ในเรื่องการจัดให้มีพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าที่ระลึก หรือสินค้าที่ผลิตจากชาวบ้านทุ่งรักไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับร้อยละ 89.00
8. ช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก ได้แก่ การจัดให้มีบัญชีธนาคารสำหรับนักท่องเที่ยวที่จองล่วงหน้า และการจัดให้มีการเจ้าหน้าที่รอรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนก่อนลงเรือ อยู่ในระดับร้อยละ 90.50

9. ระยะทางในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ
 คุระบุรีจังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 82.40

10. ระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ
 คุระบุรี จังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 83.90

11. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี
 จังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 88.50

12. สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่
 บ้านทุ่งรักอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 96.10

13. ห้องน้ำ/ ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำใน
 บริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา อยู่ในระดับร้อยละ 71.40

การศึกษาวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่
 บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี และการจัดเตรียมสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจและดึงดูดใจ
 นักท่องเที่ยว ควรประกอบด้วย

1. การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมเรือแคนู ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมความพร้อมให้แก่ฝีพายประจำเรือ

ผลการศึกษาข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า จะต้องเตรียมความพร้อมของคนพายเรือ
 หรือฝีพายให้มีความพร้อม คนพายเรือหรือฝีพายจะต้องแสดงความเป็นมืออาชีพ การจะเป็น
 มืออาชีพได้จะต้องมีการศึกษาดูงานตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ
 ด้วยเรือแคนูที่เหมือน ๆ กัน จัดให้มีการฝึกอบรมการเป็นฝีพายที่ดี การฝึกอบรมการเป็นมัคคุเทศก์
 ที่ดี เพราะฝีพายจะต้องเป็นมัคคุเทศก์ให้กับนักท่องเที่ยว สามารถเล่าเรื่องราว ของสถานที่ท่องเที่ยว
 ณ จุดต่าง ๆ ที่นำนักท่องเที่ยวไปชมได้ ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนี้
 สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ฝีพายจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกอบรม คือ การฝึกอบรมการปฐมพยาบาล
 เบื้องต้นให้แก่นักท่องเที่ยว หากเกิดอุบัติเหตุกับนักท่องเที่ยว ซึ่งผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ร้อยละ
 81.82 ต่างให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร จะต้องได้รับการฝึกอบรมและ
 ศึกษาดูงาน

1.2 โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ถนน
 หนทาง ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงเพื่อรองรับ
 นักท่องเที่ยว นอกจากนี้โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ และ
 สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการ

ท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชน เป็นมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานราชการ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนให้มีมาตรฐาน

1.3 ปัจจุบันยังไม่มีผู้นำด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน หากจะทำกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ ชุมชนควรจะมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวของชุมชน และการบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดตั้งขึ้น ซึ่งจะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ จะได้ร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป ดังนั้นผู้นำด้านการท่องเที่ยวของชุมชน จึงควรมีบทบาทและสามารถที่จะโน้มน้าวให้ทุก ๆ คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละส่วน

2. การบริการที่ควรมอบให้แก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

2.1 จะต้องมีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ห้องน้ำที่จัดไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว นอกจากจะต้องมีความสะอาด และมีจำนวนห้องน้ำที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวแล้ว ทำเลที่ตั้งของห้องน้ำก็ต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ไกลจนเกินไป และไม่ควรอยู่ในมุมอับหรืออยู่ในที่ลับตาคน จนทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกว่าไม่ปลอดภัย และทางไปห้องน้ำก็ต้องจัด ให้มีป้ายบอกทางติดตั้งไว้เป็นระยะ ๆ ไม่ใช่ปล่อยให้นักท่องเที่ยวเดินหาห้องน้ำจนเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี

2.2 จัดให้มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว โดยจะต้องจัดให้มีป้ายบอกให้ชัดเจนว่าบริเวณใดจอดรถได้ บริเวณใดจอดไม่ได้ สถานที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวจะต้องไม่อยู่ไกลจากจุดท่องเที่ยวมากเกินไป และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกในการเข้าจอดและคอยดูแลความปลอดภัยให้กับรถของนักท่องเที่ยว

2.3 จัดให้มีอุปกรณ์เซฟตี้ ให้กับนักท่องเที่ยวระหว่างการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น เสื้อชูชีพที่มีนกหวีด นอกจากอุปกรณ์ทางด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวแล้ว ก็ควรจัดเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวตั้งแต่เข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยวของบ้านทุ่งรัก รวมถึงช่วงเวลาระหว่างการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกปลอดภัยเมื่อมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านชัยพัฒนา

2.4 การต้อนรับที่สุภาพอ่อนโยน การต้อนรับจะต้องมีการบริการที่สุภาพ หมายความว่า เวลาพูดกับนักท่องเที่ยวจะต้องมีวาจาที่สุภาพ คำว่าสุภาพนี้ จะต้องสุภาพในที่ทำงานเลย สุภาพในจุดบริการจะต้องสุภาพทั้งกับนักท่องเที่ยวและสุภาพกับเพื่อนร่วมงานด้วย

2.5 จัดให้มีสถานที่พักคอยสำหรับนักท่องเที่ยว กรณีที่นักท่องเที่ยวจะต้องรอการลงเรือ หรือเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นกลุ่ม แต่มีนักท่องเที่ยวบางคนไม่ประสงค์จะร่วมกิจกรรมพายเรือแคนูก็ต้องจัดให้มีสถานที่ให้พักคอยสำหรับนักท่องเที่ยว และในจุดพักคอยก็ต้องจัดให้มี

อาหารว่าง และเครื่องดื่ม ไว้คอยบริการ รวมถึงจะต้องมีหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ทีวี หรือกิจกรรมการละเล่น เล็ก ๆ น้อย ๆ ไว้บริการ

3. ลักษณะกิจกรรมของการท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่บ้านทุ่งรักอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงาควรทำในรูปแบบ

3.1 เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมไปกับกิจกรรมนั้น ๆ

3.2 เป็นกิจกรรมการพายเรือชมวิว ป่าโกงกาง ดูกระชังปลา มีการเล่นน้ำ หาดทรายชักรัดดิน ลูกกองทัพปูก้ามดาบ

3.3 ควรเป็นกิจกรรมที่มีการพัฒนาปรับปรุง กิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ตื่นตาตื่นใจ โดยการนำเรือหางยาว ลากเรือแคนู ไปพายท่องเที่ยวยังแหลมไม้ตายคูहनวมังกร และไปท่องเที่ยวยังเกาะพระทอง

3.4 เป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ประสานกับผู้จัดท่องเที่ยวล่องแพที่ธารมรกต อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ให้มีความเชื่อมโยงและส่งต่อนักท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน ตัวอย่าง เช่น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวล่องแพธารมรกต อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงาแล้วสามารถจัดโปรแกรมเชื่อมโยง ให้ไปพายเรือแคนูชมทัศนียภาพความสวยงามของธรรมชาติต่อที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

3.5 เป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากการพายเรือแคนูของที่อื่น ๆ เช่น มีการชมวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การทำกะปิ การทำลอบหมึก การสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว การทำยาหม่องน้ำด้วยพืช การทำเรือมอแกน ชมโรงงานผลิต อาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนา ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ชมต้นโกงกางยักษ์ที่มีอายุนับร้อย ๆ ปี ชมเตาเผาท่านโบราณนับร้อย ๆ ปี ชมกองทัพปูก้ามดาบและกองทัพปูมดแดง และมีส่วนร่วมในการหาหอยชักรัดดิน

4. ปัจจัยที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ได้แก่

4.1 การประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น Facebook, Line, Web site ทางด้านการท่องเที่ยว

4.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสื่อประชาสัมพันธ์ของจังหวัดพังงา สื่อด้านการท่องเที่ยวของเอกชน

4.3 จัดให้มีการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวใกล้เคียงเพื่อให้มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน

4.4 ประชาสัมพันธ์ตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยวตามโรงแรมต่าง ๆ

4.5 จัดทำภาพถ่ายสถานที่ท่องเที่ยวให้ความรู้และดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มาอภิปรายได้ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จะต้องดำเนินการผ่านช่องทางผ่านพับโฆษณา, เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา และโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social network) ต่าง ๆ เช่น Facebook, Line ซึ่งสอดคล้องกับ วันทิกา หิรัญเทศ (2556, หน้า 29-30) กล่าวว่า พฤติกรรม การซื้อของนักท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาพิจารณาและความพยายามในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง ซึ่งมีปัจจัย แหล่งท่องเที่ยวหรือธุรกิจท่องเที่ยวทั้งสิ่งกระตุ้นภายในและภายนอกทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความต้องการอยากพักผ่อนหย่อนใจหรือเดินทางไปท่องเที่ยวปลดปล่อยให้หายเหนื่อยหรือซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวอาจหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตจากนิตยสารท่องเที่ยวจากโฆษณาประชาสัมพันธ์จากบริษัทท่องเที่ยว จากสำนักส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้งข้อมูลทางสังคม อาทิเช่น ครอบครัว ญาติพี่น้อง อาจารย์ เพื่อนร่วมงาน ฯลฯ โดยส่วนมากนักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการบริษัทที่มีเว็บไซต์

2. การจูงใจเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จะต้องดำเนินการผ่านช่องทางโทรศัพท์ โทรสาร เว็บไซต์และทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ โกศล ศีลธรรม (2551) ให้ความหมายของห่วงโซ่อุปทาน หรือ เครือข่ายโลจิสติกส์ไว้ว่า เป็นการใช้ระบบของหน่วยงาน คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากร มาประยุกต์ เข้าด้วยกัน เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการจากผู้จัดหาไปยังลูกค้า โดยกิจกรรมของห่วงโซ่อุปทานจะทำหน้าที่แปรสภาพทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุดิบ และวัสดุอื่น ๆ ให้กลายเป็นสินค้าสำเร็จรูป แล้วจึงส่งไปจนถึงลูกค้าคนสุดท้าย

3. การขึ้นลงเรือในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา จะต้องจัดให้มีระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม ขึ้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ และเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ ซึ่งสอดคล้องกับ สุขุมาลัย หนูมาศ (2552, หน้า 68-69) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ว่า “บุคคลผู้ซึ่งแสวงหาจัดซื้อใช้ประโยชน์ และประเมินสินค้าบริการที่คาดว่าจะสามารถสนองความต้องการได้” นักท่องเที่ยวมีทรัพยากร ที่สามารถใช้จ่ายเพื่อแลกกับความพึงพอใจ จากการใช้บริการ ที่เขาต้องการคือ เงิน เวลา และความพยายามในการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวทำให้ทราบถึง รูปแบบการตัดสินใจ

ของนักท่องเที่ยว ว่านักท่องเที่ยวซื้อสินค้าบริการอะไร ทำไมถึงซื้อบริการนั้น เขาประเมินบริการเหล่านั้นอย่างไร

4. กิจกรรมในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ที่จะต้องจัดให้มีบริการแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ พายเรือชมธรรมชาติ ชมป่าโกงกางที่มีอายุมากกว่า 100 ปี คุวิถึเลี้ยงปลาในกระชัง ให้อาหารปลาและปลุกป่าชายเลน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2555, หน้า 276-278) กล่าวว่า องค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกับธรรมชาติ (Nature-based tourism) ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมถึง แหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ ในพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยว นั้น ได้แก่ ป่าไม้ นก สัตว์ป่า ถ้ำ น้ำตก ทะเล เป็นต้น

5. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ที่จะต้องจัดให้มีบริการแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดเตรียมเสื้อชูชีพและนกหวีดให้แก่นักท่องเที่ยวทุกคน การจัดเตรียมเจ้าหน้าที่อยู่ประจำตามเส้นทางพายเรือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ประจำจุดจะเข้าช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทันที การจัดเตรียมเรือเร็วพร้อมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ ซึ่งเรือดังกล่าวจะสามารถเข้าถึงจุดที่นักท่องเที่ยวเกิดอุบัติเหตุได้ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2555, หน้า 276-278) กล่าวว่า การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว (Decision making) นับว่าเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมาก เมื่อผู้ประสงค์จะเดินทางท่องเที่ยวได้รับข้อมูลทางการเที่ยวแล้ว การพิจารณาตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหนที่ดีที่สุด โดยคำนึงถึงการประหยัด ปลอดภัย สะดวกสบายและความอภิมภิมมากที่สุดเป็นเกณฑ์

6. จะต้องจัดเตรียมการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ให้มีความพร้อมอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับพนารัช ปริดากรณ์ (2556, หน้า 48-58) ได้ศึกษาโครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของธุรกิจการท่องเที่ยว ในปัจจุบัน พบว่า มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสมาคมมากมาย แต่ยังไม่มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย ในระดับประเทศ มีเพียงการรวมตัวในรูปแบบเครือข่ายในระดับจังหวัดหรือชุมชน เช่น เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีศูนย์ประสานงานฯ เป็นองค์กรกลางด้านข้อมูลข่าวสารมีบทบาทในการประสานงาน เชื่อมโยงองค์ความรู้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก เป็นสื่อกลางในการบอกปัญหาและความต้องการของสมาชิกให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นแหล่งข้อมูลให้กับชุมชน หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชน สื่อ และผู้ที่สนใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน

7. ในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ควรจัดให้มีพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าที่ระลึก หรือสินค้าที่ผลิตจากชาวบ้านทุ่งรักไว้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์หรือสินค้าของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับฉันทฆวรรณณอม (2552, หน้า 123-137) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง “การพิจารณาเลือกวิธีปฏิบัติจากหลาย ๆ ทางเลือกเพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวเท่านั้น”

8. ช่องทางการชำระเงินในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก จะต้องดำเนินการ ให้มีบัญชีธนาคารสำหรับนักท่องเที่ยวที่จองล่วงหน้า และการจัดให้มีการเจ้าหน้าที่รอรับเงิน ณ จุดลงทะเลขึ้นก่อนลงเรือ ซึ่งสอดคล้องกับชนิตย์ โสรรัตน์ (2550, หน้า 9-16) ที่ได้รวบรวมคำจำกัดความและความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ โซ่อุปทาน (Supply chain management) ไว้ว่า หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่คำนึงถึงความเกี่ยวเนื่อง หรือความสัมพันธ์กันแบบบูรณาการของหน่วยงานหรือแผนกในองค์กร และคู่ค้าที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า หรือผู้ส่งมอบ ในโซ่อุปทาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำส่งสินค้า หรือบริการตามความต้องการของผู้บริโภคให้ได้ดีที่สุด ทั้งเรื่องของเวลา ราคา หรือคุณภาพ โดยจะบริหารจัดการในเรื่องของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรและคู่ค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขจัดความล่าช้าในการทำธุรกรรมต่าง ๆ รวมถึง ขจัดปัญหา ในการส่งหรือรับมอบสินค้า และบริการที่มีผลมาจากกระบวนการจัดการด้านการเงินที่ไม่มีประสิทธิภาพ

9. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรีจังหวัดพังงา ตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ มีระยะทางที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับวลัยพร ธีวตระกูลไพบูลย์ (2556, หน้า 62) การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวอาจมีความสลับซับซ้อนมากกว่าการซื้อสินค้าทั่วไป เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันในหลายประการ ประเด็นตัวอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องตัดสินใจอย่างเกี่ยวเนื่องกัน เมื่อเกิดความต้องการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่จะเดินทางไป วิธีการเดินทาง และระยะเวลาของการเดินทางไปท่องเที่ยว

10. ระยะเวลาในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ มีระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับพงษ์ชัย อธิคมรัตนกุล (2550, หน้า 34-40) กล่าวโดยสรุปว่า การจัดการโซ่อุปทาน หรือ Supply chain management หมายถึง กระบวนการบูรณาการขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการระบบคลังสินค้า ตลอดจนการส่งสินค้าจนถึงปลายทางก็คือลูกค้า

อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ ระยะเวลา และสถานที่ เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายให้ต่ำที่สุด และตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกระดับให้เกิดความพึงพอใจอย่างสูงสุด

11. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มีความเหมาะสมและนักท่องเที่ยวสามารถยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับนิศา ชัชกุล (2554, หน้า 323-353) กล่าวว่า ในมุมมองของลูกค้าการตั้งราคามีผลเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจซื้อบริการ และราคาของการบริการเป็นปัจจัยสำคัญในการบอกถึงคุณภาพที่จะได้รับ กล่าวคือ ราคาสูงคุณภาพในการบริการควรจะสูงด้วย ทำให้ความคาดหวังของลูกค้าต่อบริการที่ได้รับจะสูงด้วย แต่ผลที่ตามมา คือ บริการต้องมีคุณภาพตอบสนองความคาดหวังของลูกค้าได้ ในขณะที่การตั้งราคาต่ำ ลูกค้ามักคิดว่าจะได้รับบริการที่มีคุณภาพต่ำตามไปด้วย ซึ่งหากตั้งราคาต่ำมากเกินไปลูกค้าอาจจะไม่ใช้บริการได้ ดังนั้น การตั้งราคาในธุรกิจบริการเป็นเรื่องที่ซับซ้อนยากกว่าการตั้งราคาของสินค้ามาก ซึ่งผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าราคาคือเงินที่ลูกค้าต้องจ่ายออกไปเพื่อมารับบริการ ดังนั้น การที่ธุรกิจตั้งราคาสูงก็หมายความว่าลูกค้าที่มาใช้บริการต้องจ่ายเงินสูง ผลที่ตามมา คือ ลูกค้าจะมีการเปรียบเทียบราคากับคู่แข่ง หรืออย่างน้อยก็จะเปรียบเทียบกับความคุ้มค่ากับสิ่งที่จะได้รับการบริการ

12. สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรักอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มีความสะดวกสบายและมีความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2555, หน้า 103-107) กล่าวว่า ประสบการณ์นักท่องเที่ยว (Experience) เมื่อนักท่องเที่ยวได้รับ หรือสัมผัสสิ่งต่าง ๆ ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นสถานที่ คน สภาพแวดล้อม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ปรากฏผลการประเมินว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ

13. ห้องน้ำ/ ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในบริเวณเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา มีความสะดวกและเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับกรมการท่องเที่ยว (2557, หน้า 7-24) กล่าวว่า บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มี ให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ องค์ประกอบทั้ง 5 ประการ ควรปรากฏอยู่บนระบบฐานข้อมูลการจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination management system: DMS)

ข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ผู้ทำการวิจัย ได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรีจังหวัดพังงา แล้ว ผู้ทำการวิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ควรพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำที่จะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ดังนี้

1. การบริหารจัดการ วางแผนของชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เน้นในเรื่องของการวางแผนในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ และมีการวางแผนการดำเนินงานของชุมชนอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดความสะดวก ไม่สับสน สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถดำเนินการตามแผน เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว และสิ่งสำคัญ ควรให้ทุก ๆ คนในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการ จะได้เป็นการสร้างความมีส่วนร่วมให้กับชุมชน

2. การจัดองค์กรของชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา โดยเน้นเรื่องการทำงานของบุคลากรในชุมชนที่สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ที่มีความคล่องตัวสูง รวมถึงการแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว มีการแบ่งหน้าที่การทำงานกันอย่างชัดเจนรวมถึงบุคลากรหนึ่งคนต้องสามารถทำได้หลายหน้าที่ และจะต้องมีผู้นำในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ที่ชัดเจน โดยคัดเลือกจากคนในชุมชนที่มีภาวะความเป็นผู้นำ และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและยินดีให้ความร่วมมือด้วย

3. การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ในอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา หรือสถานที่ใกล้เคียงทั้งที่เป็นทางการและไม่ใช่ทางการ การขอรับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ ควรบรรจุกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ และกำหนดนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ไว้ในแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาดในด้านสถานที่ท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวและความปลอดภัย เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่น เกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำของบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

4. การควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรมีการควบคุมด้านคุณภาพของการให้บริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยสามารถดูได้จากผลของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มารับบริการ นอกจากด้านคุณภาพแล้ว ยังควรพิจารณาระยะเวลาในการให้บริการว่าทันต่อการให้บริการหรือไม่

5. ควรเป็นกิจกรรมการพายเรือแคนูชมธรรมชาติ และสิ่งแวดลอมที่มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศซึ่งเป็นเส้นทางที่ทอดผ่านป่าชายเลนที่มีพันธุ์พืชที่หายากและใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด เช่น โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก ต้นตะบูน เหงือกปลาหมอ แสม ลำพู ต้นเสม็ดแดง เสม็ดขาว ไหลเผือก ชมปรากฏการณ์กองทัพปูก้ามดาบ มีส่วนร่วมหาหอยชักตีน ชมการเลี้ยงปลาในกระชังให้อาหารปลา

6. ควรเป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากการพายเรือแคนูของที่อื่น ๆ เช่น มีการชมวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การทำกะปิ การทำลอบหมึก การสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว การทำยาหม่อง น้ำด้วยพืช การทำเรือมอแกน ชมโรงงานผลิตอาหารปลาของมูลนิธิชัยพัฒนาในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา ชมต้น โกงกางยักษ์ที่มีอายุนับร้อย ๆ ปี ชมเตาเผาท่านโบราณนับร้อย ๆ ปี ชมกองทัพปูก้ามดาบและกองทัพปูมดแดง

7. ควรเป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความรักความสามัคคีของคนในชุมชนและเพื่อเป็นพื้นฐานความร่วมมือในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำ ได้เป็นอย่างดีและยังเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า ชาวบ้านในชุมชนได้พัฒนาตนเองพร้อมที่จะรองรับการท่องเที่ยวชุมชนที่จะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนาบ้านทุ่งรัก อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา

8. ควรเป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกิจกรรมนั้น ๆ เช่น เดินชมและเลือกซื้อของฝากและผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านทุ่งรักชัยพัฒนา การหาหอยชักตีน การประกอบอาหารทานด้วยตัวเองการเล่นน้ำ

9. ควรเป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ประสานกับผู้จัดท่องเที่ยวล่องแพที่ธารมรกต อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา ให้มีความเชื่อมโยงและส่งต่อนักท่องเที่ยวซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตัวอย่าง เช่น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวล่องแพธารมรกต อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา แล้วสามารถจัดโปรแกรมเชื่อมโยงให้ไปพายเรือแคนูชมทัศนียภาพความสวยงามของธรรมชาติต่อที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา

10. ควรเป็นกิจกรรมที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน อาทิ เช่น บุคลากรต้องมีความรู้ มีประสบการณ์ดูแล แก้ไข และให้คำปรึกษาแก่นักท่องเที่ยวสามารถเล่าเรื่องราว Story ให้นักท่องเที่ยวฟังเป็นความรู้หรือเป็นสีสันของการท่องเที่ยวในครั้งนั้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคูระบุรี จังหวัดพังงา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่มูลนิธิพัฒนา บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา จึงไม่สามารถเชื่อมโยงไปยัง เกาะพระทองได้ ซึ่งเกาะพระทอง ถือเป็นถิ่นฐานเดิมของคนในชุมชนมูลนิธิพัฒนา บ้านทุ่งรัก และยังเป็นสถานที่ที่มีความงดงามและมีทัศนียภาพที่สวยงามที่ธรรมชาติรังสรรค์ให้เป็น “Dream destination” ของใครหลาย ๆ คนมีความอุดมสมบูรณ์ มีทัศนียภาพงดงาม มีลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งรายล้อมไปด้วยธรรมชาติของผืนป่าโกงกาง และผืนน้ำทะเลสีเขียวมรกต หากศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว. (2557). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ*. เข้าถึงได้จาก http://www.tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559/2555-2559.pdf
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2560). *สหราชอาณาจักร: United Kingdom of Great Britain and North Ireland*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dtn.go.th/files/59/Country%20Profile/UK.pdf>
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2555). *ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของธุรกิจการท่องเที่ยว*. นนทบุรี: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว สำนักรับนโยบายและแผนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กัญญามนต์ อินหวาง และวัลลภา ศรีทองพิมพ์. (2551). *แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). *โครงการศึกษาสถานการณ์และโอกาสการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวกลุ่ม Eco & Adventure*. เข้าถึงได้จาก http://tourismlibrary.tat.or.th/link/book/T23726_5.pdf
- เกษม วัฒนชัย. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. เข้าถึงได้จาก <http://8370gift.blogspot.com/2015/06/blog-post.html>
- โกศล ดิสิลธรรม. (2551). *โลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานสำหรับการแข่งขันยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
- คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน. (2558). *แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน พ.ศ. 2559-2563*. เข้าถึงได้จาก http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7122
- คณิศร วนเวียน. (2554). *การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง*. คุยฉินิพนธ์ปรัชญาคุยฉินิพนธ์บัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จันทิรา ธนสงวนวงษ์. (2554) *การสอนวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทยหน่วยที่ 1 มนุษย์กับสังคม*. เข้าถึงได้จาก <http://mos.e-tech.ac.th/mdec/learning/s1301/unit01.html>
- นันทัช วรรณถนอม. (2552). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สามลดา.

- ชลพรรษ ดวงนภา. (2553). *การใช้หลักเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธในการจัดการป่าวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จังหวัดตราด*. เข้าถึงได้จาก <http://province.m-culture.go.th/trat/22pat53/reseach.pdf>
- ชุมพลภัทร์ คงธนาจารุอนันต์. (2551). *การด ามินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยยศ ไชยมั่นคง. (2550). *กลยุทธ์โลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อแข่งขันในตลาดโลก*. นนทบุรี: วิชั่น ปริเพรส.
- ฐานปนา บุญหล้า. (2555). *การจัดการ โลจิสติกส์: มิติซัพพลายเชน*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2558). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับเศรษฐศาสตร์และการบริหารพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนกฤต สังข์เฉย. (2550). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. กรุงเทพฯ: สามัญบิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ชนิด โสรรัตน์. (2550). *การประยุกต์ใช้โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน*. กรุงเทพฯ: วิ-เซอร์ฟ โลจิสติกส์.
- ชรินทร์ เจริญนนท์. (2557). *บริหารธุรกิจแบบ “เศรษฐกิจพอเพียง” ปลุกจิตวิญญาณขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก <http://www.cpthailand.com/รวมคอลมน/tabid/129/articleType/ArticleView/articleId/1361/-.aspx>
- นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นำขวัญ วงศ์ประทุม. (2553). *ความหมาย พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. เข้าถึงได้จาก <https://dokumen.tips/documents/-1-568c55ad1a28ab4916c3bc10.html>
- นิตา ชัชกุล. (2554). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industry)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2555). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: เฟิร์นข้าหลวง พรีเมียมแอนด์พับลิชชิง.

- บุญพา คำวิเศษณ์. (2554). รายงานการวิจัยเรื่องข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาชุมชนหมู่บ้านวัดเขาตำบลโคกกลอย อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ประเวศ วะสี. (2550). การเรียนรู้ใหม่ไปให้พ้นวิกฤต. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.
- ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์ชัย อธิคมรัตนกุล. (2550). การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการใช้บริการ โลจิสติกส์ภายนอก. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์, 47(3), 119-140.
- พนารัช ปรีดากรณ์. (2556). การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวผ่านการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ. วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, 9(1), 48-67.
- พรชัย เจดามาน. (2556). เศรษฐกิจพอเพียง: มิติและพลวัตการจัดการทรัพย์สิน. เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/jedaman/2015/12/10/entry-1>
- ภัทรยมน รัตนางกูร. (2552). ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อบทบาทผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์. เข้าถึงได้จาก [http:// phatrasamon. Blogspot.com/2009/04/blog-post_25.html](http://phatrasamon.Blogspot.com/2009/04/blog-post_25.html)
- มัชฌิมา อุดมศิลป์. (2556). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนคลองโคนจังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารวิทยบริการ, 24(4), 135-149.
- มานิต กิตติจุงจิต. (2555). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตแห่งความสมดุล. กรุงเทพฯ: กิจอักษร.
- เลิศพร ภาระสกุล. (2559). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (การรับรู้). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ว.วชิรเมธี. (2550, 12-18 มกราคม). ความสับสนเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. เนชั่นสุดสัปดาห์, หน้า 5.
- วลัยพร ธีวระกุลไพบูลย์ (2556). การตัดสินใจท่องเที่ยว: กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วันทิกา หิรัญเทศ. (2556). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2552). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2553). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. เข้าถึงได้จาก <http://www.rdpb.go.th/Sufficiency>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2553). *สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม*. เข้าถึงได้จาก www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_vietnam/2010_vietnam_pdf/pdf_vietnam_full_3.pdf
- สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา. (2558). *แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดพังงา*. พังงา: สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา.
- สำนักงานจังหวัดพังงา. (2556). *แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดพังงาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556*. พังงา: สำนักงานจังหวัดพังงา.
- สุขุมมาลย์ หนุมมาศ. (2552). *แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการชมวัดและพิพิธภัณฑกรณีศึกษา วัดพระมหาธาตุทิวเขาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรัตนนคร.
- สุดาพร วรพล. (2559). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยวยุโรป*. เข้าถึงได้จาก <https://tatreviewmagazine.files.wordpress.com/2016/07/european-behavior.pdf>
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2550). *สอนรัฐ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต้องเดินสายแจกต่างชาติ*. เข้าถึงได้จาก http://www.manager.co.th/QOL/View_News.aspx?
- อดิศักดิ์ จันทร์ดวง (2555). *ใคร ๆ ก็ไปเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์*. กรุงเทพฯ: ฟอร์เวิร์ด.
- Australia Government, Department of Resource, Energy and Tourism. (2009). *Annual report 2008-09*. Retrieved from https://industry.gov.au/AboutUs/CorporatePublications/AnnualReports/Documents/RETAnnualReports/2009_RET_AnnualReport_web.pdf
- Berkman, H. B., Lindquist, J. D., & Sirgy, M. J. (1997). *Consumer behavior: Concepts and strategies*. Chicago: NTC Business Books.
- Cooper, J. L., Greene, E. A., Till, B. J., Codomo, C. A., Wakimoto, B. T., & Henikoff, S. (2008). Retention of induced mutations in a drosophila reverse-genetic resource. *Genetics*, 180(1), 661-667.
- Correia, A., & Pimpao, A. (2008). *Decision-making processes of portuguese tourist travelling to South America and Africa*. New York: Harper Collins.

- Department for Culture, Media and Sport. (2011). *Government tourism policy*. Retrieved from https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/78416/Government2_Tourism_Policy_2011.pdf
- Department of Economic and Social Affairs Statistics Division. (2008). *International recommendations for tourism statistics 2008*. Retrieved from https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_83rev1e.pdf
- Engel, J. F., Blackwell, R. D., & Miniard, P. W. (1995). *Consumer behaviour* (6th ed.). New York: Dryden.
- Goodall, B. (1988). How tourists choose their holidays: An analytical framework. In B. Goodall, & G. Ashworth (Eds.). *Marketing in the tourism industry: The promotion of destination regions* (pp. 1–17). London: Routledge.
- Howard, J. A., & Sheth, J. N. (1969). *The theory of buyer behaviour*. New York: Wiley and Sons.
- Invest Korea. (2015). *Tourism & leisure*. Retrieved from <http://www.investkorea.org/en/published/publications.do?mode=download&articleNo=71370&attachNo=10699>
- Kapferer, J. N. (1997). *Strategic brand management*. London: Kogan Page.
- Kozak, M. (2001). Comparative assessment of tourist satisfaction with destinations across two nationalities. *Tourism Management*, 22, 391-401.
- Lau, A. L., & McKercher, B. (2004). Exploration versus acquisition: A comparison of first-time and repeat visitors. *Journal of Travel Research*, 42(3), 279-285.
- Middleton, V. T. C. (1994). Tourist product. In S. Witt, & L. Moutinho (Eds.). *Tourism marketing and management handbook* (pp. 573–576). Hempel Hempstead: Prentice-Hall.
- Moutinho, L. (1987) Consumer behaviour in tourism. *European Journal of Marketing*, 21(10), 5-44,
- Nicosia, F. M. (1966). *Consumer decision processes: Marketing and advertising implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Page, S. J., & Connell, J. (2006). *Tourism: A modern synthesis* (2nd ed.). London: Thomson Learning.
- Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (2000). *Consumer behavior* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

- Solomon, M. R. (1996). *Consumer behavior* (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Swarbrooke, J., & Horner, S. (1999). *Consumer behaviour in tourism*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Tran, D. L. (2010). *Strategic planning and standards for ecotourism development in Vietnam*. Retrieved from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.608.7209&rep=rep1&type=pdf>
- Tran, H. M. L., & Do, Q. A. (2011). *Impact of ecotourism a study on the environmental impact of ecotourism in can gio mangrove biosphere, Viet Nam*. Master's thesis, Tourism, Hospitality Management, Laurea University of Applied Sciences.
- The Ministry of Tourism, New Zealand. (2009). *Annual report 2007-2008 tourism New Zealand*. Retrieved from <https://www.tourismnewzealand.com/media/1540/tnz-annual-report-2007-2008.pdf>
- Vietnam National Administration of Tourism (2010). *Destinations*. Retrieved from <http://www.vietnamtourism.com/en/index.php/tourism#event-list2>
- Wall, G., & Mathieson, A. (2006). *Tourism: Change, impacts and opportunities*. Harlow: Pearson Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเรือคายัคที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อนามสกุล.....
2. หน่วยงาน.....
3. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
4. ประสบการณ์การทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเรือคายัคที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

1. การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมเรือคายัคควรประกอบไปด้วยอะไรบ้าง โปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ
 - 1.1 ฝึพายประจำเรือ/ พายหน้า พายหลัง ตัดผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 - 1.2 กำหนดเส้นทาง
 - 1.3 ฝึกการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

- 1.4 มีเรือสปีดโบ๊ตหรือเรือเร็ว เพื่อเข้าช่วยเหลือ
- 1.5 ระบบการเงิน จ่ายมัดจำ จองคิว
- 1.6 วางระบบโลจิสติกส์ เส้นทาง
2. การบริการที่ควรมอบให้กับนักท่องเที่ยวควรมีอะไรบ้าง โปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ
 - 2.1 บริการที่จอดรถ ห้องสุขา ห้องอาบน้ำ บริเวณท่าลงเรือ
 - 2.2 อุปกรณ์เซฟตี้
 - 2.3 มีคนอธิบายเส้นทาง และปฏิบัติตัวขณะเล่น
 - 2.4 เตรียมรถฉุกเฉิน มีไซเรนประสานกับโรงพยาบาล
 - 2.5 ประสานเรื่อง อาหาร
 - 2.6 ประสานเรื่องที่พัก
3. ลักษณะกิจกรรมควรทำในรูปแบบใด โปรดให้ข้อเสนอแนะ อาทิ
 - 3.1 พายเรือผ่านจุด ชมวิวธรรมชาติ
 - 3.2 ป่าสมบูรณ์ สัตว์น้ำ ที่อยู่ในป่าทะเล
 - 3.3 ชมผัก/ พืชทะเล
 - 3.4 ชมกระชังปลา
 - 3.5 ชมวิถีชีวิตของชาวประมงตามฤดูกาล เช่น ลอบหมึก/ ลอบปู/ ลอบปลา/ รุนเคย/
 - 3.6 ดูพระอาทิตย์ตกน้ำ
 - 3.7 เก็บหอยชักตีน
 - 3.8 เล่นน้ำ
4. มีปัจจัยอะไรบ้างที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกิจกรรมเรือแคนูที่คุระบุรี อาทิ
 - 4.1 โฆษณา
 - 4.2 ส่งเสริมการขาย ลด/ แลก/ แจก
 - 4.3 บุคคลที่อยู่ในพื้นที่ ต้องการบริษัทท่องเที่ยว
 - 4.4 ขายตรง
 - 4.5 ขายกลุ่ม

การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสัมภาษณ์ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว
รายนามต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ดร.ชนิสรา แก้วสรรค์
ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ดร.ภทธี frisตัด
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ดร.ธีทัต ตรีศิริ ชาติ
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	ดร.นุจรี ภาคาศักดิ์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อ ไม่น้อยกว่า 0.5 ดังแสดงผล
ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ 1 หมายถึง สอดคล้อง

	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. ท่านรู้สึกว่างานที่ท่านทำ มีประโยชน์ต่อตัวท่านเอง	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ท่านสามารถทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้เป็นอย่างดี							

รายชื่อบุคคลที่ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน บ้านทุ่งรักชัยพัฒนา อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงาและภูเก็ต

1. นายปริญญา ภูมิพาณิชย์	นายอำเภอกระบุรี
2. นายสุชาติ มิตตูลาการ	กำนันตำบลแม่นางขาว
3. นายทศพิช กิ่งถาวร	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นางขาว
4. นายจิระพงษ์ ยืนยั้ง	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นางขาว
5. นายวีระ สุกันทรส	ประธานหมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย บ้านทุ่งรัก
6. นายสมชัย ขวนฮี	ประธานชมรมช่างภาพ
7. คอบตำรวจหนาวุฒิ มีนวล	ประธานสภาวัฒนธรรม อำเภอกระบุรี
8. นางสาวเบญจาง แก้วจำปา	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอกระบุรี
จังหวัดพังงา
9. นายวัชรกรณ์ นาคกุล	เจ้าหน้าที่โครงการอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน
10. นายสุวัฒน์ จันทรดิกุล	เจ้าหน้าที่โครงการอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน
11. นางมณฑนา ชุตินาชีวิน	เจ้าหน้าที่หมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย บ้านทุ่งรัก
12. นางสาวสุปราณี สุกันทรส	เจ้าหน้าที่หมู่บ้านชัยพัฒนา-กาชาดไทย บ้านทุ่งรัก
13. นางขนิษฐา พลอยขาว	เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้บ้านทุ่งรัก
14. ผู้อำนวยการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพังงา	
ลงพื้นที่สัมภาษณ์เขต อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	
15. รองศาสตราจารย์มนัส ชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
16. นางสาววัชรีย์ ชำนินา	นักวิชาการอิสระ
17. ดร.อภิรมย์ พรหมจรรยา	คณะกรรมการบริการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภูเก็ต
18. นายวิโรจน์ ภู่อ้อย	วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตภูเก็ต
19. ผู้อำนวยการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต	

เลขที่แบบสอบถาม.....

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง

จังหวัดชลบุรี 20131

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา หลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมทางน้ำ กรณีศึกษาบ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ของมูลนิธิชัยพัฒนา

คำอธิบาย

แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางน้ำ ในพื้นที่บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ คำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจะใช้เป็นข้อมูลเพื่อสรุปผลการศึกษา โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษา และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

ตอนที่ 3 ประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

โปรดเขียนเครื่องหมาย \surd ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน ว่ามีความสอดคล้องหรือถูกต้อง

เพียงใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม	
1. เพศ				
2. อายุ				
3. ระดับการศึกษา				
4. อาชีพ				
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
6. ก่อนมาท่องเที่ยวที่บ้านทุ่งรัก อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ท่านรู้จักบ้านทุ่งรักฯ ในเรื่องใด				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	7. การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ 7.1 แผ่นพับโฆษณา 7.2 เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา 7.3 โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social network) ต่าง ๆ เช่น Face book, Line				

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	<p>8. การจูงใจเรือผ่านช่องทางต่าง ๆ</p> <p>8.1 ทางโทรศัพท์</p> <p>8.2 ทางโทรสาร</p> <p>8.3 ทางเว็บไซต์</p> <p>8.4 ทางไลน์ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิริชชี่พัฒนา</p>				
	<p>9. การขึ้นลงเรือในท่าอู่ที่เกี่ยวข้องกิจกรรมทางน้ำ</p> <p>9.1 ระบบการลงทะเบียนของการจัดกิจกรรม</p> <p>9.2 ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ</p> <p>9.3 เจ้าหน้าที่ให้บริการประจำจุดในการขึ้นลงเรือ</p>				
	<p>10. กิจกรรมในท่าอู่ที่เกี่ยวข้องกิจกรรมทางน้ำ</p> <p>10.1 พายเรือชมธรรมชาติ ชมป่าโกงกางที่มีอายุ มากกว่า 100 ปี</p> <p>10.2 คู่วิถีเลี้ยงปลาในกระชัง</p>				

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	10.3 ให้อาหารปลา 10.4 ปลุกป่าชายเลน				
	11. ความปลอดภัยใน การท่องเที่ยวกิจกรรม ทางน้ำฯ 11.1 การจัดเตรียมเสื้อ ชูชีพและนกหวีดให้แก่ นักท่องเที่ยวทุกคน 11.2 การจัดเตรียม เจ้าหน้าที่ประจำ ตามเส้นทางพายเรือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ ที่ประจำจุดจะเข้าช่วย เหลือนักท่องเที่ยวทันที				
	11.3 การจัดเตรียมเรือ เร็วพร้อมชุดปฐมพยาบาล เบื้องต้นไว้ซึ่งเรือ ดังกล่าวจะสามารถ เข้าถึงจุดที่นักท่องเที่ยว เกิดอุบัติเหตุได้ภายในเวลา ไม่เกิน 5 นาที 11.4 อุปกรณ์ปฐม พยาบาลในการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำ				

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	12. การส่งต่อผู้ป่วย ฉุกเฉินในการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำฯ การจัดเตรียมรถยนต์ไว้ ในกรณีที่จะต้องส่งตัว นักท่องเที่ยวที่ประสบ อุบัติเหตุต่อไปยัง โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลทุ่งรัก ชัยพัฒนาหรือ โรงพยาบาลคูระบุรี				
	13. การซื้อสินค้าในการ ท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ การจัดให้มีพื้นที่ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าที่ระลึก หรือ สินค้าที่ผลิตจาก ชาวบ้านทุ่งรัก ไว้บริการนักท่องเที่ยว				
	14. ช่องทางการชำระ เงินในการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำฯ 14.1 การจัดให้มี บัญชีธนาคารสำหรับ นักท่องเที่ยวที่จอง ล่วงหน้า				

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	14.2 การจัดให้มี เจ้าหน้าที่รอรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนก่อนลงเรือ				
	15. ระยะเวลาในการจัด กิจกรรมการท่องเที่ยว ทางน้ำฯ				
	16. ระยะเวลาในการ ท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำฯ				
	17. ค่าใช้จ่ายในการ ท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำฯ				
	18. สถานที่จอดรถของ นักท่องเที่ยวในการ ท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำฯ				
	19. ห้องน้ำ/ ห้องสุขา แต่ละจุดของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยว กิจกรรมทางน้ำฯ				

ตอนที่ 3 ประเมินการตัดสินใจในการท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำในเขตพื้นที่บ้านทุ่งรัก

นิยามศัพท์/ วัตถุประสงค์	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	20. ความพึงพอใจ ของท่านโดยรวม ต่อการจัดกิจกรรม ท่องเที่ยวทางน้ำ ที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ คุระบุรี จังหวัดพังงา				
	21. ท่านจะกลับมา ท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ ที่บ้านทุ่งรักอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา				
	22. ท่านจะแนะนำให้ คนรู้จักเข้ามา ท่องเที่ยวกิจกรรมทาง น้ำที่บ้านทุ่งรัก อำเภอ คุระบุรี จังหวัดพังงา				

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรมในการศึกษาวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของบ้านทุ่งรัก ตำบล แม่นางขาว อำเภอ กระบุรี จังหวัดพังงา

หมายเลขโทรศัพท์ 087-0292838, 086-2998120 อีเมล Suprane_ew@hotmail.com

สภาพทั่วไปของชุมชน

บ้านทุ่งรัก ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลแม่นางขาว อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เหตุที่ชาวบ้านเรียกว่า “บ้านทุ่งรัก” เนื่องจาก พื้นที่ตั้งหมู่บ้านเต็มไปด้วยต้นไม้ที่มีดอกคล้ายดอกกรักอยู่ทั่วไป ชาวบ้านจึงเรียกขานกันว่าบ้านทุ่งดอกกรัก เนื่องจากคนภาคใต้ภาษาพูดห้วน ๆ สั้น ๆ จากคำว่า บ้านทุ่งดอกกรัก จึงเหลือเพียง บ้านทุ่งรัก เป็นชื่อหมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน

ข้อมูลพื้นฐานบ้านทุ่งรัก

สถานที่ตั้ง 71 หมู่ที่ 6 ตำบลแม่นางขาว อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

สภาพพื้นที่ก่อนตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนบ้านทุ่งรัก เป็นบริเวณป่าเสื่อมโทรม ซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งป่าชายเลนผืนใหญ่ มีเส้นทางน้ำเชื่อมสู่ทะเลซึ่งเหมาะสมสำหรับ ชาวบ้านที่มีอาชีพประมงเป็นหลัก ทางมูลนิธิชัยพัฒนาได้เลือกพื้นที่นี้เพื่อให้ผู้ประสบภัยสึนามิ จากหมู่ 4 เกาะพระทอง เข้าอยู่อาศัย มีจำนวนบ้านเรือนทั้งหมด 154 หลัง มีทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิม อาศัยอยู่ร่วมกัน

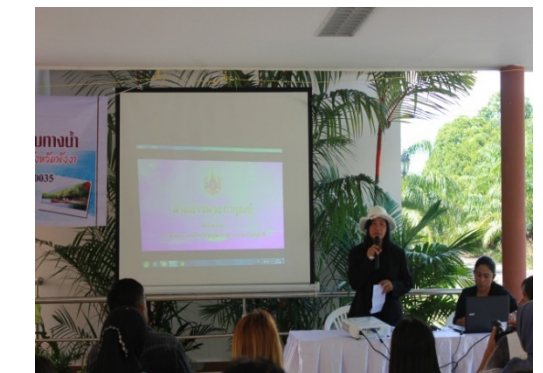
ภาพภาคผนวก ข-1 การลงพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม

ภาพภาคผนวก ข-2 บ้านพักโฮมสเตย์

ภาพภาคผนวก ข-3 การประชุมเตรียมความพร้อมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ

ภาพภาคผนวก ข-4 การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่บ้านทุ่งรัก

ภาพภาคผนวก ข-4 (ต่อ)

ภาพภาคผนวก ข-5 ขบวนรถซาเล้งนำนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมวิถีชีวิตชุมชนบ้านทุ่งรัก

ภาพภาคผนวก ข-6 ชมการทำผลิตภัณฑ์จากน้ำมันเทพทาร์

ภาพภาคผนวก ข-7 ชมการทำลอบสำหรับจับปลาหมึก

ภาพภาคผนวก ข-8 กิจกรรมปลูกต้นไม้โครงการขยายพื้นที่ป่าชายเลน

ภาพภาคผนวก ข-9 การจัดเตรียมสถานที่สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ

ภาพภาคผนวก ข-10 ชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ภาพภาคผนวก ข-11 การจัดเตรียมความพร้อมของเรือแคนู

ภาพภาคผนวก ข-12 การสาธิตวิธีการสวมเสื้อชูชีพ

ภาพภาคผนวก ข-13 การสาธิตวิธีการพายเรือ

ภาพภาคผนวก ข-14 การมีส่วนร่วมในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

ภาพภาคผนวก ข-15 จัดเจ้าหน้าที่ดูแลการขึ้นลงเรือของนักท่องเที่ยว

ภาพภาคผนวก ข-16 กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือแคนู บ้านทุ่งรัก อำเภอกระบุรี
จังหวัดพังงา

ภาพภาคผนวก ข-17 นักท่องเที่ยวพายเรือชมป่าชายเลน

ภาพภาคผนวก ข-18 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าโกงกางที่บ้านทุ่งรัก

ภาพภาคผนวก ข-18 (ต่อ)

ภาพภาคผนวก ข-19 นักท่องเที่ยวชมการเลี้ยงปลาในกระชัง

ภาพภาคผนวก ข-20 กิจกรรมหาหอยชักตีนและนำไปปรุงอาหาร

ภาพภาคผนวก ข-21 กิจกรรมเล่นน้ำ

ภาพภาคผนวก ข-22 การเดินทางกลับถึงท่าเรือด้วยความปลอดภัย

ภาพภาคผนวก ข-22 (ต่อ)

ภาพภาคผนวก ข-23 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ภาพภาคผนวก ข-23 (ต่อ)

ภาพภาคผนวก ข-24 สรุปโครงการการท่องเที่ยวทางน้ำ

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจอักษรวิสุทธิ์

บทที่ 1

Plagiarism Checking Report

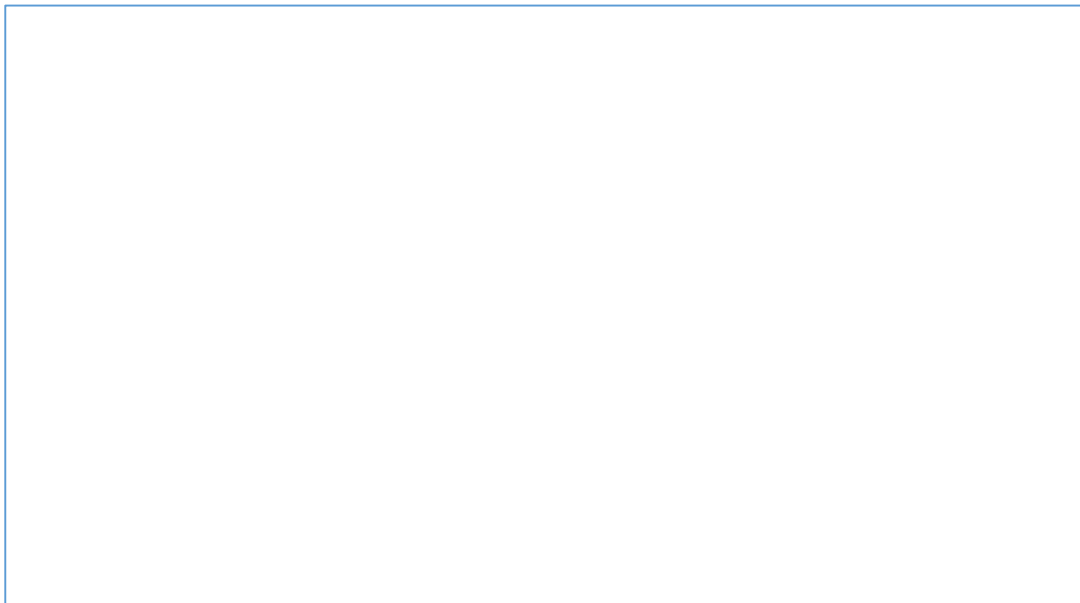
Created on Feb 26, 2018 at 10:49 AM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
796433	Feb 26, 2018 at 10:49 AM	57870022@ga.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch1_งาน.docx	Completed	0.00%

บทที่ 2

บทที่ 3

Plagiarism Checking Report

Created on Feb 26, 2018 at 10:49 AM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
736435	Feb 26, 2018 at 10:49 AM	57870022@go.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch3_บท.docx	Completed	0.00%

บทที่ 4

Plagiarism Checking Report

Created on Feb 26, 2018 at 10:49 AM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
736436	Feb 26, 2018 at 10:49 AM	57870022@go.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch4_ghn.docx	Completed	0.00%

บทที่ 5

Plagiarism Checking Report

Created on Feb 26, 2018 at 10:49 AM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
736438	Feb 26, 2018 at 10:49 AM	57870022@gp.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch5_gm1.docx	Completed	3.32%